

Godišnji izveštaj
Energoprojekt Holding a.d.
za 2019. godinu

U skladu sa članom 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala ("Službeni glasnik RS" broj 31/2011, 112/2015 i 108/2016) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava ("Službeni glasnik RS" broj 14/2012, 5/2015 i 24/2017), **Energoprojekt Holding a.d. iz Beograda, MB: 07023014 objavljuje:**

GODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2019. GODINU

S A D R Ž A J

1. FINANSIJSKI IZVEŠTAJI ENERGOPROJEKT HOLDING A.D. ZA 2019. GODINU

(Bilans stanja, Bilans uspeha, Izveštaj o ostalom rezultatu, Izveštaj o tokovima gotovine, Izveštaj o promenama na kapitalu, Napomene uz finansijske izveštaje)

2. IZVEŠTAJ O REVIZIJI (u celini)

3. GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

(Napomena: Godišnji izveštaj o poslovanju i konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju prikazani su kao jedan izveštaj i sadrže informacije od značaja za ekonomsku celinu)

4. IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE IZVEŠTAJA

5. ODLUKA NADLEŽNOG ORGANA DRUŠTVA O USVAJANJU GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA* (Napomena)

6. ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA* (Napomena)

1. FINANSIJSKI IZVEŠTAJI ENERGOPROJEKT HOLDING A.D. ZA 2019.
GODINU (Bilans stanja, Bilans uspeha, Izveštaj o ostalom rezultatu,
Izveštaj o tokovima gotovine, Izveštaj o promenama na kapitalu,
Napomene uz finansijske izveštaje)
-

Naziv **ENERGOPROJEKT HOLDING A.D.**
Sedište **BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12**

Matični broj **07023014**

Šif. delatnosti **6420**

PIB **100001513**

BILANS STANJA
na dan 31.12.2019. godine

U hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				31.12.2019.	31.12.2018.
1	2	3	4	5	6
	AKTIVA				
00	A. UPISANI NEUPLAĆEN KAPITAL	0001			
	B. STALNA IMOVINA (0003+0010+0019+0024+0034)	0002		8.946.519	7.021.054
01	I. NEMATERIJALNA IMOVINA (0004+0005+0006+0007+0008+0009)	0003		27.637	4.681
010 i deo 019	1. Uaganja u razvoj	0004			
011, 012 i deo 019	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	0005	21.	27.637	4.681
013 i deo 019	3. Gudvil	0006			
014 i deo 019	4. Ostala nematerijalna imovina	0007			
015 i deo 019	5. Nematerijalna imovina u pripremi	0008			
016 i deo 019	6. Avansi za nematerijalnu imovinu	0009			
02	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	0010		1.983.168	1.933.237
020, 021 i deo 029	1. Zemljište	0011			
022 i deo 029	2. Gradjevinski objekti	0012	22.	1.293.711	1.305.656
023 i deo 029	3. Postrojenja i oprema	0013	22.	28.794	27.119
024 i deo 029	4. Investicione nekretnine	0014	22.	615.716	555.515
025 i deo 029	5. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	0015	22.	283	283
026 i deo 029	6. Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	0016			
027 i deo 029	7. Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	0017			
028 i deo 029	8. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	0018	22.	44.664	44.664
03	III. BIOLOŠKA SREDSTVA (0020+0021+0022+0023)	0019			
030, 031 i deo 039	1. Šume i višegodišnji zasadi	0020			
032 i deo 039	2. Osnovno stado	0021			
037 i deo 039	3. Biološka sredstva u pripremi	0022			
038 i deo 039	4. Avansi za biološka sredstva	0023			
04, osim 047	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0025+0026+0027+0028+0029+0030+0031+0032+0033)	0024		6.935.714	5.083.136
040 i deo 049	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	0025	23.1.	5.616.040	4.837.763
041 i deo 049	2. Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	0026	23.1.	13.550	29.550
042 i deo 049	3. Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	0027	23.1.	30.240	43.347
deo 043, deo 044 i deo 049	4. Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima	0028	23.2.	1.274.891	171.259
deo 043, deo 044 i deo 049	5. Dugoročni plasmani ostalim povezanim pravnim licima	0029			
deo 045 i deo 049	6. Dugoročni plasmani u zemlji	0030			
deo 045 i deo 049	7. Dugoročni plasmani u inostranstvu	0031			
046 i deo 049	8. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	0032			
048 i deo 049	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani	0033	23.2.	993	1.217
05	V. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0035+0036+0037+0038+0039+0040+0041)	0034			
050 i deo 059	1. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	0035			
051 i deo 059	2. Potraživanja od ostalih povezanih lica	0036			
052 i deo 059	3. Potraživanja po osnovu prodaje na robni kredit	0037			
053 i deo 059	4. Potraživanja za prodaju po ugovorima o finansijskom lizingu	0038			
054 i deo 059	5. Potraživanja na osnovu jemstva	0039			
055 i deo 059	6. Sporna i sumnjiva potraživanja	0040			
056 i deo 059	7. Ostala dugoročna potraživanja	0041			
288	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0042			
	G. OBRITNA IMOVINA (0044+0051+0059+0060+0061+0062+0068+0069+0070)	0043		2.399.773	3.311.790
Klasa 1	I. ZALIHE (0045+0046+0047+0048+0049+0050)	0044		63.887	6.425
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	0045			
11	2. Nedovršena proizvodnja i nedovršene usluge	0046			
12	3. Gotovi proizvodi	0047			
13	4. Roba	0048			
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	0049	24.	58.379	
15	6. Plaćeni avansi za zalihe i usluge	0050	24.	5.508	6.425

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				31.12.2019.	31.12.2018.
1	2	3	4	5	6
20	II. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0052+0053+0054+0055+0056+0057+0058)	0051		842.716	765.794
200 i deo 209	1. Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica	0052	25.	841.170	763.077
201 i deo 209	2. Kupci u inostranstvu - matična i zavisna pravna lica	0053			
202 i deo 209	3. Kupci u zemlji - ostala povezana lica	0054			705
203 i deo 209	4. Kupci u inostranstvu - ostala povezana lica	0055			
204 i deo 209	5. Kupci u zemlji	0056	25.	1.546	2.012
205 i deo 209	6. Kupci u inostranstvu	0057			
206 i deo 209	7. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	0058			
21	III. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA	0059	26.	13.274	7.094
22	IV. DRUGA POTRAŽIVANJA	0060	27.	85.981	125.071
236	V. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOST KROZ BILANS USPEHA	0061			
23 osim 236 i 237	VI. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0063+0064+0065+0066+0067)	0062		802.842	1.795.477
230 i deo 239	1. Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica	0063	28.	726.257	906.583
231 i deo 239	2. Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica	0064	28.	76.521	157.836
232 i deo 239	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0065			
233 i deo 239	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0066			
234, 235, 238 i deo 239	5. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	0067	28.	64	731.058
24	VII. GOTOVINSKI EKIVALENTI I GOTOVINA	0068	29.	184.016	200.519
27	VIII. POREZ NA DODATU VREDNOST	0069			
28 osim 288	IX. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0070	30.	407.057	411.410
	D. UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA (0001+0002+0042+0043)	0071		11.346.292	10.332.844
88	Đ. VANBILANSNA AKTIVA	0072	40.	21.520.459	22.683.687
	PASIVA				
	A. KAPITAL (0402+0411-0412+0413+0414+0415-0416+0417+0420- 0421) ≥ 0 = (0071-0424-0441-0442)	0401		9.052.010	9.094.008
30	I. OSNOVNI KAPITAL (0403+0404+0405+0406+0407+0408+0409+0410)	0402		7.128.301	7.128.301
300	1. Akcijski kapital	0403	31.1.	5.574.959	5.574.959
301	2. Udeli društava sa ograničenom odgovornošću	0404			
302	3. Ulozi	0405			
303	4. Državni kapital	0406			
304	5. Društveni kapital	0407			
305	6. Zadržni udeli	0408			
306	7. Emisiona premija	0409	31.1.	1.526.164	1.526.164
309	8. Ostali osnovni kapital	0410	31.1.	27.178	27.178
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0411			
047 i 237	III. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	0412	31.2.	49.827	49.827
32	IV. REZERVE	0413	31.3.	214.881	214.881
330	V. REVALORIZACIONE REZERVE PO OSNOVU REVALORIZACIJE NEMATERIJALNE IMOVINE, NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	0414	31.4.	784.634	784.634
33 osim 330	VI. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (potražna salda računa grupe 33 osim 330)	0415			
33 osim 330	VII. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (dugovna salda računa grupe 33 osim 330)	0416	31.5.	17.316	4.208
34	VIII. NERASPOREĐENI DOBITAK (0418+0419)	0417		1.019.599	1.020.227
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	0418	31.6.	1.019.599	256.754
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	0419			763.473
	IX. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	0420			
35	X. GUBITAK (0422+0423)	0421		28.262	-
350	1. Gubitak ranijih godina	0422			
351	2. Gubitak tekuće godine	0423	31.7.	28.262	
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE (0425+0432)	0424		1.235.435	2.812
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (0426+0427+0428+0429+0430+0431)	0425		3.262	2.812
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	0426			
401	2. Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	0427			
403	3. Rezervisanja za troškove restrukturiranja	0428			
404	4. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	0429	32.	3.262	2.812
405	5. Rezervisanja za troškove sudskih sporova	0430			
402 i 409	6. Ostala dugoročna rezervisanja	0431			

U hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				31.12.2019.	31.12.2018.
1	2	3	4	5	6
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0433+0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0432		1.232.173	-
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	0433			
411	2. Obaveze prema matičnim i zavisnim pravnim licima	0434			
412	3. Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima	0435	33.	1.196.624	
413	4. Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti u periodu dužem od godinu dana	0436			
414	5. Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	0437			
415	6. Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0438			
416	7. Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	0439			
419	8. Ostale dugoročne obaveze	0440	33.	35.549	
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0441	39.	156.053	154.137
42 do 49 (osim 498)	G. KRATKOROČNE OBAVEZE (0443+0450+0451+0459+0460+0461+0462)	0442		902.794	1.081.887
42	I. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0444+0445+0446+0447+0448+0449)	0443		744.878	898.427
420	1. Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica	0444			
421	2. Kratkoročni krediti od ostalih povezanih lica	0445			
422	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0446	34.1.	744.754	898.279
423	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0447			
427	5. Obaveze po osnovu stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namenjenih prodaji	0448			
424,425,426 i 429	6. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	0449	34.2.	124	148
430	II. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	0450	35.	29.626	51.076
43 osim 430	III. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0452+0453+0454+0455+0456+0457+0458)	0451		21.611	12.159
431	1. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	0452	36.	6.509	977
432	2. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	0453			
433	3. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	0454			
434	4. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	0455			
435	5. Dobavljači u zemlji	0456	36.	7.639	5.182
436	6. Dobavljači u inostranstvu	0457	36.	7.007	3.117
439	7. Ostale obaveze iz poslovanja	0458	36.	456	2.883
44, 45 i 46	IV. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	0459	37.	75.079	42.105
47	V. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST	0460	38.1.	4.528	4.700
48	VI. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE	0461	38.2.	693	45.839
49 osim 498	VII. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0462	38.3.	26.379	27.581
	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA (0412+0416+0421-0420-0417-0415-0414-0413-0411-0402) ≥ 0 = (0441+0424+0442-0071) ≥ 0	0463		-	-
	D. UKUPNA PASIVA (0424+0442+0441+0401-0463) ≥ 0	0464		11.346.292	10.332.844
89	E. VANBILANSNA PASIVA	0465	40.	21.520.459	22.683.687

U Beogradu,

dana 19.02.2020. godine

Zakonski zastupnik

Naziv **ENERGOPROJEKT HOLDING A.D.**
 Sedište **BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12**
 Matični broj **07023014**
 Šif. delatnosti **6420**
 PIB **100001513**

BILANS USPEHA
 za period od 01.01. do 31.12.2019. godine

U hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				31.12.2019.	31.12.2018.
1	2	3	4	5	6
	A. PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
60 do 65, osim 62 i 63	A. POSLOVNI PRIHODI (1002+1009+1016+1017)	1001		271.736	341.959
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE (1003+1004+1005+1006+1007+1008)	1002		-	-
600	1. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1003			
601	2. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1004			
602	3. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1005			
603	4. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1006			
604	5. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1007			
605	6. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	1008			
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1010+1011+1012+1013+1014+1015)	1009		248.345	315.956
610	1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1010	9.1.	248.266	315.898
611	2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1011			
612	3. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1012			
613	4. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1013			
614	5. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1014	9.1.	79	58
615	6. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1015			
64	III. PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIJA, DOTACIJA, DONACIJA I SL.	1016			
65	IV. DRUGI POSLOVNI PRIHODI	1017	9.2.	23.391	26.003
	RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
55 do 55, 62 i 63	B. POSLOVNI RASHODI (1019-1020-1021+1022+1023+1024+1025+1026+1027+1028+1029) ≥ 0	1018		344.617	362.247
50	I. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	1019			
62	II. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE	1020			
630	III. POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1021			
631	IV. SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1022			
51 osim 513	V. TROŠKOVI MATERIJALA	1023	10.	5.313	5.582
513	VI. TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE	1024	10.	21.134	20.299
52	VII. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI	1025	11.	185.346	202.695
53	VIII. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	1026	12.	51.189	56.538
540	IX. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	1027	13.	20.947	20.817
541 do 549	X. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA	1028	13.	595	216
55	XI. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	1029	14.	60.093	56.100
	V. POSLOVNI DOBITAK (1001-1018) ≥ 0	1030		-	-
	G. POSLOVNI GUBITAK (1018-1001) ≥ 0	1031		72.881	20.288
66	D. FINANSIJSKI PRIHODI (1033+1038+1039)	1032		98.358	628.645
66, osim 662, 663 i 664	I. FINANSIJSKI PRIHODI OD POVEZANIH LICA I OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI (1034+1035+1036+1037)	1033		93.000	615.557
660	1. Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	1034	15.1.	65.314	605.737
661	2. Finansijski prihodi od ostalih povezanih lica	1035	15.1.	10.336	9.752
665	3. Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1036			
669	4. Ostali finansijski prihodi	1037	15.1.	17.350	68
662	II. PRIHODI OD KAMATA (OD TREĆIH LICA)	1038	15.1.	888	9.165
663 i 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I PRIHODI PO OSNOVU EFEKTA VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1039	15.1.	4.470	3.923

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				31.12.2019.	31.12.2018.
1	2	3	4	5	6
56	D. FINANSIJSKI RASHODI (1041+1046+1047)	1040		87.212	37.209
56, osim 562, 563 i 564	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA I OSTALI FINANSIJSKI RASHODI (1042+1043+1044+1045)	1041		56.637	5.167
560	1. Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	1042	15.2.	15.303	4.638
561	2. Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	1043	15.2.	41.334	529
565	3. Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1044			
566 i 569	4. Ostali finansijski rashodi	1045			
562	II. RASHODI KAMATA (PREMA TREĆIM LICIMA)	1046	15.2.	28.036	30.564
563 i 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1047	15.2.	2.539	1.478
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1032-1040)	1048		11.146	591.436
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1040-1032)	1049		-	-
683 i 685	Z. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1050			
583 i 585	I. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1051			
67 i 68, osim 683 i 685	J. OSTALI PRIHODI	1052	16.1.	69.771	274.396
57 i 58, osim 583 i 585	K. OSTALI RASHODI	1053	16.2.	38.140	37.582
	L. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1030-1031+1048-1049+1050-1051+1052-1053)	1054		-	807.962
	LJ. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1031-1030+1049-1048+1051-1050+1053-1052)	1055		30.104	-
69-59	M. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1056	17.	3.758	2.232
59-69	N. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1057			
	NJ. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1054-1055+1056-1057)	1058		-	810.194
	O. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1055-1054+1057-1056)	1059	18.	26.346	-
	P. POREZ NA DOBITAK				
721	I. PORESKI RASHOD PERIODA	1060			45.113
deo 722	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1061	19.	1.916	1.608
deo 722	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1062			
723	D. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1063			
	S. NETO DOBITAK (1058-1059-1060-1061+1062-1063)	1064		-	763.473
	T. NETO GUBITAK (1059-1058+1060+1061-1062+1063)	1065	19.	28.262	-
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1066			
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1067			
	III. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1068			
	IV. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1069			
	V. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	1070			
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1071			

U Beogradu,

dana 19.02.2020. godine

Zakonski zastupnik

Naziv **ENERGOPROJEKT HOLDING A.D.**
 Sedište **BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12**
 Matični broj **07023014**
 Šif. delatnosti **6420**
 PIB **100001513**

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
 za period od 01.01. do 31.12.2019. godine

u hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Iznos	
			31.12.2019.	31.12.2018.
1	2	3	5	6
	A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA			
	I. NETO DOBITAK (AOP 1064)	2001		763.473
	II. NETO GUBITAK (AOP 1065)	2002	28.262	
	B. OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK			
	a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima			
330	1. Promena revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme			
	a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003		2.983
	b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004		
331	2. Aktuarski dobiti ili gubici po osnovu planova definisanih primanja			
	a) dobiti	2005		
	b) gubici	2006		
332	3. Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala			
	a) dobiti	2007		
	b) gubici	2008		
333	4. Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava			
	a) dobiti	2009		
	b) gubici	2010		
	b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima			
334	1. Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja			
	a) dobiti	2011		
	b) gubici	2012		
335	2. Dobici ili gubici od istrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje			
	a) dobiti	2013		
	b) gubici	2014		
336	3. Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka			
	a) dobiti	2015		
	b) gubici	2016		
337	4. Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju			
	a) dobiti	2017	1.088	14.673
	b) gubici	2018	14.196	
	I. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) - (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) ≥ 0	2019		17.656
	II. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) - (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) ≥ 0	2020	13.108	
	III. POREZ NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2021		447
	IV. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK (2019-2020-2021) ≥ 0	2022		17.209
	V. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI GUBITAK (2020-2019+2021) ≥ 0	2023	13.108	
	V. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT PERIODA			
	I. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2001-2002+2022-2023) ≥ 0	2024		780.682
	II. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2002-2001+2023-2022) ≥ 0	2025	41.370	
	G. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK (2027+2028) = AOP 2024 ≥ 0 ili AOP 2025 > 0	2026		
	1. Pripisan većinskim vlasnicima kapitala	2027		
	2. Pripisan vlasnicima koji nemaju kontrolu	2028		

U Beogradu,

dana 19.02.2020. godine

Zakonski zastupnik

Naziv **ENERGOPROJEKT HOLDING A.D.**
 Sedište **BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12**
 Matični broj **07023014**
 Šif. delatnosti **6420**
 PIB **100001513**

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
u periodu od 01.01. do 31.12.2019. godine

U hiljadama dinara

Pozicija	AOP	Iznos	
		31.12.2019.	31.12.2018.
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	3001	300.837	476.806
1. Prodaja i primljeni avansi	3002	282.370	437.448
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	3003		
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3004	18.467	39.358
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	3005	511.928	529.925
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	3006	182.063	201.873
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	3007	183.464	198.221
3. Plaćene kamate	3008	57.586	31.340
4. Porez na dobitak	3009	29.569	5.708
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	3010	59.246	92.783
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	3011	-	-
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)	3012	211.091	53.119
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	3013	1.123.095	1.449.820
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	3014		864.218
2. Prodaja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bio.sr.	3015	31.001	5.575
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	3016	1.053.462	
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	3017	38.543	16.508
5. Primljene dividende	3018	89	563.519
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	3019	745.790	865.126
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	3020	714.596	
2. Kupovina nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3021	31.194	29.117
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	3022		836.009
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	3023	377.305	584.694
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II-I)	3024	-	-
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 5)	3025	-	-
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3026		
2. Dugoročni krediti (neto prilivi)	3027		
3. Kratkoročni krediti (neto prilivi)	3028		
4. Ostale dugoročne obaveze	3029		
5. Ostale kratkoročne obaveze	3030		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 6)	3031	182.271	584.147
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	3032		
2. Dugoročni krediti (odlivi)	3033		
3. Kratkoročni krediti (odlivi)	3034	149.137	350.635
4. Ostale obaveze (odlivi)	3035	32.370	16.570
5. Finansijski lizing	3036		
6. Isplaćene dividende	3037	764	216.942
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I -II)	3038	-	-
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II-I)	3039	182.271	584.147
G. SVEGA PRILIVI GOTOVINE (3001+3013+3025)	3040	1.423.932	1.926.626
D. SVEGA ODLIVI GOTOVINE (3005+3019+3031)	3041	1.439.989	1.979.198
Đ. NETO PRILIVI GOTOVINE (3040-3041)	3042	-	-
E. NETO ODLIV GOTOVINE (3041-3040)	3043	16.057	52.572
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	3044	200.519	251.917
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3045		1.174
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3046	446	
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (3042-3043+3044+3045-3046)	3047	184.016	200.519

U Beogradu,

dana 19.02.2020. godine

Zakonski zastupnik

[Handwritten signature]

Naziv **Energoprojekt Holding a.d.**
 Sedište **BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12**

Matični broj **07023014**
 Šif. delatnosti **6420**
 PIB **100001513**

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
 u periodu od 01.01. do 31.12.2019.

Redni broj	OPIS	Komponenta kapitala													
		AOP	30 Osnovni kapital	AOP	31 Upisani a neuplaćeni kapital	AOP	32 Rezerve	AOP	35 Gubitak	AOP	047 i 237 Otkupljene sopstvene akcije	AOP	34 Neraspoređeni dobitak	AOP	330 Revalorizacion e rezerve
1	2		3		4		5		6		7		8		9
1	Početno stanje na dan 01.01.2018.														
	a) dugovni saldo računa	4001		4019		4037		4055		4073	49.827	4091		4109	
	b) potražni saldo računa	4002	7.128.301	4020		4038	214.881	4056		4074		4092	473.425	4110	782.098
2	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika														
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4003		4021		4039		4057		4075				4111	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4004		4022		4040		4058		4076				4112	
3	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2018.														
	a) korigovani dugovni saldo računa (1a+2a-2b) ≥ 0	4005	-	4023	-	4041	-	4059	-	4077	49.827	4095	-	4113	-
	b) korigovani potražni saldo računa (1b-2a+2b) ≥ 0	4006	7.128.301	4024	-	4042	214.881	4060	-	4078	-	4096	473.425	4114	782.098
4	Promene u prethodnoj 2018. godini														
	a) promet na dugovnoj strani računa	4007		4025		4043		4061		4079			216.671	4115	447
	b) promet na potražnoj strani računa	4008		4026		4044		4062		4080			763.473	4116	2.983
5	Stanje na kraju prethodne godine 31.12.2018.														
	a) dugovni saldo računa (3a+4a-4b) ≥ 0	4009	-	4027	-	4045	-	4063	-	4081	49.827	4099	-	4117	-
	b) potražni saldo računa (3b-4a+4b) ≥ 0	4010	7.128.301	4028	-	4046	214.881	4064	-	4082	-	4100	1.020.227	4118	784.634
6	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika														
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4011		4029		4047		4065		4083				4119	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4012		4030		4048		4066		4084				4120	
7	Korigovano početno stanje tekuće godine na dan 01.01. 2019.														
	a) korigovani dugovni saldo računa (5a+6a-6b) ≥ 0	4013	-	4031	-	4049	-	4067	-	4085	49.827	4103	-	4121	-
	b) korigovani potražni saldo računa (5b-6a+6b) ≥ 0	4014	7.128.301	4032	-	4050	214.881	4068	-	4086	-	4104	1.020.227	4122	784.634
8	Promene u tekućoj 2019. godini														
	a) promet na dugovnoj strani računa	4015		4033		4051		4069	28.262	4087			628	4123	
	b) promet na potražnoj strani računa	4016		4034		4052		4070		4088				4124	
9	Stanje na dan 31.12.2019.														
	a) dugovni saldo računa (7a+8a-8b) ≥ 0	4017	-	4035	-	4053	-	4071	28.262	4089	49.827	4107	-	4125	-
	b) potražni saldo računa (7b-8a+8b) ≥ 0	4018	7.128.301	4036	-	4054	214.881	4072	-	4090	-	4108	1.019.599	4126	784.634

U Beogradu,
 dana 19.02.2020. godine

Naziv **Energoprojekt Holding a.d.**

Sedište **BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12**

Matični broj **07023014**

Šif. delatnosti **6420**

PIB **100001513**

u hiljadama dinara

Redni broj	OPIS	Komponente ostalog rezultata											Ukupan kapital [Σ (red 1b kol.3 do kol.15) - Σ (red 1a kol.3 do kol.15)] ≥ 0	Gubitak iznad kapitala [Σ (red 1a kol.15) - Σ (red 1b kol.3 do kol.15)] ≥ 0			
		AOP	331 Dobici ili gubici	AOP	332 Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u	AOP	333 Dobici ili gubici po osnovu udela u	AOP	334 i 335 Dobici ili gubici po osnovu	AOP	336 Dobici ili gubici po osnovu hedžinga	AOP			337 Dobici ili gubici po osnovu HOV raspoloživih za		
1	2	10	11	12	13	14	15	16	17								
1	Početno stanje na dan 01.01.2018.																
	a) dugovni saldo računa	4127		4145		4163		4181		4199		4217	18.881	4235	8.529.997	4244	-
	b) potražni saldo računa	4128		4146		4164		4182		4200		4218					
2	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika																
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4129		4147		4165		4183		4201		4219		4236		4245	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4130		4148		4166		4184		4202		4220					
3	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2018.																
	a) korigovani dugovni saldo računa (1a+2a-2b) ≥ 0	4131	-	4149	-	4167	-	4185	-	4203	-	4221	18.881	4237	8.529.997	4246	-
	b) korigovani potražni saldo računa (1b-2a+2b) ≥ 0	4132	-	4150	-	4168	-	4186	-	4204	-	4222	-				
4	Promene u prethodnoj 2018. godini																
	a) promet na dugovnoj strani računa	4133		4151		4169		4187		4205		4223		4238		4247	
	b) promet na potražnoj strani računa	4134		4152		4170		4188		4206		4224	14.673				
5	Stanje na kraju prethodne godine 31.12.2018.																
	a) dugovni saldo računa (3a+4a-4b) ≥ 0	4135	-	4153	-	4171	-	4189	-	4207	-	4225	4.208	4239	9.094.008	4248	-
	b) potražni saldo računa (3b-4a+4b) ≥ 0	4136	-	4154	-	4172	-	4190	-	4208	-	4226	-				
6	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika																
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4137		4155		4173		4191		4209		4227		4240		4249	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4138		4156		4174		4192		4210		4228					
7	Korigovano početno stanje tekuće godine na dan 01.01. 2019.																
	a) korigovani dugovni saldo računa (5a+6a-6b) ≥ 0	4139	-	4157	-	4175	-	4193	-	4211	-	4229	4.208	4241	9.094.008	4250	-
	b) korigovani potražni saldo računa (5b-6a+6b) ≥ 0	4140	-	4158	-	4176	-	4194	-	4212	-	4230	-				
8	Promene u tekućoj 2019. godini																
	a) promet na dugovnoj strani računa	4141		4159		4177		4195		4213		4231	14.196	4242		4251	
	b) promet na potražnoj strani računa	4142		4160		4178		4196		4214		4232	1.088				
9	Stanje na dan 31.12.2019.																
	a) dugovni saldo računa (7a+8a-8b) ≥ 0	4143	-	4161	-	4179	-	4197	-	4215	-	4233	17.316	4243	9.052.010	4252	-
	b) potražni saldo računa (7b-8a+8b) ≥ 0	4144	-	4162	-	4180	-	4198	-	4216	-	4234	-				

U Beogradu,
dana 19.02.2020. godine

zakonski zastupnik

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA 2019. GODINU**

Beograd, 2020. godine

S A D R Ź A J

1.	OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU	5
2.	UPRAVLJAČKA STRUKTURA	7
3.	VLASNIČKA STRUKTURA	8
4.	OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA	8
5.	RAČUNOVODSTVENA NAČELA.....	13
6.	GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA.....	14
7.	PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA.....	15
	7.1. Procenjivanje.....	15
	7.2. Efekti kurseva stranih valuta.....	16
	7.3. Prihodi.....	16
	7.4. Rashodi.....	17
	7.5. Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja.....	18
	7.6. Porez na dobitak.....	18
	7.7. Nematerijalna imovina.....	20
	7.8. Nekretnine, postrojenja i oprema	21
	7.9. Lizing	22
	7.10. Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	23
	7.11. Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme.....	24
	7.12. Investicione nekretnine	25
	7.13 Zalihe	26
	7.14. Stalna sredstva namenjena prodaji	27
	7.15. Finansijski instrumenti.....	27
	7.16 Gotovina i gotovinski ekvivalenti	29
	7.17. Kratkoročna potraživanja.....	30
	7.18. Finansijski plasmani.....	31
	7.19. Obaveze.....	32
	7.20. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.....	33
	7.21. Naknade zaposlenima	34
	7.22. Informacije o segmentima poslovanja	35
8.	FINANSIJSKI RIZICI.....	35
	8.1. Kreditni rizik.....	36
	8.2. Tržišni rizik.....	39
	8.3. Rizik likvidnosti.....	44
	8.4. Upravljanje rizikom kapitala.....	44
9.	POSLOVNI PRIHODI	47
	9.1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	47
	9.2. Drugi poslovni prihodi	48
10.	TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE	49

11.	TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA	49
12.	TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	50
13.	TROŠKOVI AMORTIZACIJE I DUGOROČNIH REZERVISANJA	51
14.	NEMATERIJALNI TROŠKOVI	51
15.	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI	52
	15.1. Finansijski prihodi	52
	15.2. Finansijski rashodi	53
16.	OSTALI PRIHODI I RASHODI	54
	16.1. Ostali prihodi	54
	16.2. Ostali rashodi	55
17.	NETO DOBITAK / GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA	55
18.	DOBITAK / GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	56
19.	NETO DOBITAK/(GUBITAK)	57
20.	ZARADA/(GUBITAK) PO AKCIJI	57
21.	NEMATERIJALNA IMOVINA	58
22.	NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	59
23.	DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	62
	23.1. Učešća u kapitalu	63
	23.2. Dugoročni plasmani	66
24.	ZALIHE	67
25.	POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE	69
26.	POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA	71
27.	DRUGA POTRAŽIVANJA	72
28.	KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	73
29.	GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA	76
30.	AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	77
31.	KAPITAL	78
	31.1. Osnovni kapital	79
	31.2. Otkupljene sopstvene akcije	80
	31.3. Rezerve	81
	31.4. Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	81
	31.5. Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (dugovna salda računa 33 osim 330)	82

31.6. Neraspoređeni dobitak	82
31.7. Gubitak	82
32. DUGOROČNA REZERVISANJA	83
33. DUGOROČNE OBAVEZE	85
34. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE	86
34.1. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	86
34.2. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	87
35. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	87
36. OBAVEZE IZ POSLOVANJA	88
37. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	89
38. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	90
38.1. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	90
38.2. Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	90
38.3. Pasivna vremenska razgraničenja	91
39. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE	91
40. VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA	93
41. HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST DRUŠTVA	94
42. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA	95
43. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA	95
44. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA	98
45. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA	104

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Energoprojekt Holding a.d., Beograd (u daljem tekstu: Društvo) je javno akcionarsko društvo čija je pretezna delatnost 6420 - delatnost holding kompanija.

Društvo se uskladilo sa važećim Zakonom o privrednim društvima („Sl.glasnik RS“ br. 36/2011, 99/2011, 83/2014 – dr. zakon i 5/2015, 44/2018 i 95/2018) donošenjem Odluke o usklađivanju Osnivačkog akta sa Zakonom o privrednim društvima na Skupštini 16.03.2012. godine i Statuta Društva na Skupštini akcionara održanoj dana 12.01.2012. godine. Navedene odluke, i s tim u vezi promena podataka koji se upisuju u registar, uredno su registrovani.

Društvo je odukama Skupštine akcionara od 28.06.2013. godine i 17.06.2014. godine izmenilo Statut, što je registrovano u registru Agencije za privredne registre.

Opšti podaci o Društvu

<i>Sedište</i>	Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12
<i>Matični broj</i>	07023014
<i>Šifra i naziv delatnosti</i>	6420 – holding kompanija
<i>Poreski identifikacioni broj</i>	100001513

Shodno registraciji u Agenciji za Privredne registre, **osnovna delatnost Društva** je delatnost holding kompanija (6420).

Društvo je matično društvo koje u svom vlasništvu ima veći broj zavisnih društava u zemlji i inostranstvu, kao i zajedničko društvo (zajednički poduhvat) i pridruženo društvo u zemlji.

Zavisna društva u zemlji su sledeća:

- Energoprojekt Visokogradnja a.d.,
- Energoprojekt Niskogradnja a.d.,
- Energoprojekt Oprema a.d.,
- Energoprojekt Hidroinženjering a.d.,
- Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.,
- Energoprojekt Energodata a.d.,
- Energoprojekt Industrija a.d.,
- Energoprojekt Entel a.d.,
- Energoprojekt Promet d.o.o.,
- Energoprojekt Sunnyville d.o.o. i
- Energoprojekt Park 11 d.o.o.

Energoprojekt Promet d.o.o. je od 2010. godine neaktivno (u dormant statusu) i od tada nije imalo poslovnih aktivnosti i ne raspolaže nikakvom imovinom. Počev od 2019. godine, Agencija za privredne registre (APR) je pokrenula postupak prinudne likvidacije za sva društva koja nisu dostavila finansijske izveštaje u skladu sa propisima o računovodstvu za poslednje dve uzastopne godine koje prethode godini u kojoj se podnose finansijski izveštaji. Društvo Energoprojekt Promet d.o.o. ne predaje finansijske izveštaje APR počev od finansijskih izveštaja za 2017. godinu.

Zavisna društva u inostranstvu – ino kompanije su sledeća:

- Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija,
- Energoprojekt Holding Guinee S.A, Gvineja,
- I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija,
- Dom 12 S.A.L, Liban,
- Energo (Private) Limited, Zimbabve i
- Energo Kaz d.o.o., Kazahstan.

Dana 30.07.2019. godine Društvo je prodalo svoje celokupno učešće u kapitalu u zavisnom društvu Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka (100,00%) (Napomena 16.2 i 23.1).

Zajedničko društvo (zajednički poduhvat) u zemlji je:

- Enjub d.o.o.

U 2019. godini pridruženo društvo Zatvoreni investicioni fonda Fima Southern Europe Activist a.d. Beograd - u likvidaciji je likvidirano i izbrisano iz Registra privrednih subjekata i Centralnog registra Hartija od vrednosti (Napomena 23.1).

Procenat vlasništva Društva na dan 31.12.2019. godine u navedenim zavisnim društvima je prikazan u narednoj tabeli.

<i>Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica</i>	
<i>Naziv zavisnog društva</i>	<i>% vlasništva</i>
<i>U zemlji:</i>	
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	100,00
Energoprojekt Niskogradnja a.d.	100,00
Energoprojekt Oprema a.d.	67,87
Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	100,00
Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	100,00
Energoprojekt Energodata a.d.	100,00
Energoprojekt Industrija a.d.	62,77
Energoprojekt Entel a.d.	99,95
Energoprojekt Promet d.o.o.	100,00
Energoprojekt Sunnyville d.o.o.	100,00
Energoprojekt Park 11 d.o.o.	100,00
<i>Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica</i>	
<i>Naziv zavisnog društva</i>	<i>% vlasništva</i>
<i>U inostranstvu:</i>	
Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija	100,00
Energoprojekt Holding Guinee S.A, Gvineja	100,00
I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	100,00
Dom 12 S.A.L, Liban	100,00
Energo (private) Limited, Zimbabve	100,00
Energo Kaz d.o.o., Kazahstan	100,00

Procenat vlasništva Društva u ostalim povezanim pravnim licima u zemlji je prikazan u narednoj tabeli.

<i>Učešće u kapitalu u ostalim povezanim pravnim licima u zemlji</i>	
<i>Naziv zajedničkog društva</i>	<i>% vlasništva</i>
Enjub d.o.o.	50,00

Pored gore navedenih zavisnih i ostalih povezanih pravnih lica, Društvo ima i svoje predstavništvo u Bagdadu, Irak, koje je od 2015. godine u dormant statusu.

Društvo je, shodno kriterijumima preciziranim Zakonom o računovodstvu, razvrstano u **srednje pravno lice**.

Prosečan broj zaposlenih u Društvu u izveštajnom periodu, na bazi stanja krajem svakog meseca, iznosi 75 (31.12.2018. godine: 75).

Akcije Društva su kotirane i sa njima se trguje na regulisanom tržištu - „Prime listing-u“ Beogradske berze.

Finansijski izveštaji koji su predmet ovih Napomena su **finansijski izveštaji Društva za period od 01.01. do 31.12.2019. godine** koji su utvrđeni od strane Nadzornog odbora Društva dana 26.02.2020 godine, na 81. sednici Društva, s tim što su korigovane napomene utvrđene od strane Nadzornog odbora Društva dana 30.04.2020. godine na 87. sednici Društva, i isti su predmet revizije od strane eksternog revizora.

Odobreni finansijski izveštaji mogu naknadno biti izmenjeni u skladu sa važećim propisima.

Uporedne informacije čine finansijski izveštaji Društva za 2018. godinu koji su bili predmet revizije od strane eksternog revizora.

Rukovodstvo Društva procenjuje da Društvo nastavlja da posluje na neodređeni vremenski period i ne očekuje značajne promene u poslovanju, pa su shodno takvoj proceni finansijski izveštaji Društva za 2019. godinu sastavljeni saglasno sa načelom stalnosti.

2. UPRAVLJAČKA STRUKTURA

Ključni rukovodeći kadar Društva u periodu do 30.06. izveštajne godine sačinjavala su sledeća lica:

- Stojan Čolakov - Generalni direktor,
- Vladimir Višnjić - Izvršni direktor za finansije, računovodstvo i plan,
- Milan Mamula - Izvršni direktor za pravne poslove i
- Bogdan Uzelac - Izvršni direktor za operativne poslove.

Ključni rukovodeći kadar Društva u periodu od 01.07. izveštajne godine sačinjavaju sledeća lica:

- Stojan Čolakov - Generalni direktor,
- Siniša Tekić - Izvršni direktor za finansije, računovodstvo i plan,
- Milan Mamula - Izvršni direktor za pravne poslove i
- Bogdan Uzelac - Izvršni direktor za operativne poslove.

3. VLASNIČKA STRUKTURA

Prema evidenciji Centralnog registra hartija od vrednosti, registrovano stanje vlasništva akcija Društva na dan 31.12.2019. godine prikazano je u okviru Napomene 31.1.

4. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Finansijski izveštaji Društva sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62/2013 i 30/2018 - u daljem tekstu: Zakon).

U skladu sa Zakonom, za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima, velika pravna lica, pravna lica koja imaju obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja (matična pravna lica), javna društva, odnosno društva koja se pripremaju da postanu javna, nezavisno od veličine, primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI). MSFI, u smislu Zakona, su:

- Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja,
- Međunarodni računovodstveni standardi - MRS i
- Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Finansijski izveštaji Društva prikazani su u formi i sadržini koja je precizirana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014). Ovim pravilnikom je, pored ostalog, propisana forma i sadržini pozicija u obrascima Bilansa stanja, Bilansa uspeha, Izveštaja o ostalom rezultatu, Izveštaja o tokvima gotovine, Izveštaja o promenama na kapitalu i Napomena uz finansijske izveštaje. Prema navedenom Pravilniku, u obrasce se iznosi upisuju u hiljadama dinara.

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014).

Pri izradi finansijskih izveštaja Društva, između ostalih, uvaženi su sledeći zakoni i podzakonski propisi:

- Zakon o porezu na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 91/2015 - autentično tumačenje, 112/2015, 113/2017, 95/2018 i 86/2019),
- Zakon o porezu na dodatu vrednost (»Sl. glasnik RS« broj 84/2004, 86/2004 - ispravka, 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 5/2015, 83/2015, 108/2016, 113/2017, 30/2018 i 72/2019),
- Pravilnik o sadržaju poreskog bilansa i drugim pitanjima od značaja za način utvrđivanja poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 20/2014 41/2015, 101/2016, 8/2019 i 94/2019),

- Pravilnik o sadržaju poreske prijave za obračun poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« 30/2015, 101/2016, 44/2018 – dr. Zakon, 8/2019 i 94/2019),
- Pravilnik o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe (»Službeni glasnik RS« broj 116/2004, 99/2010, 104/2018 i 8/2019),
- Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se po principu „van dohvata ruke“ primenjuju kod utvrđivanja cene transakcija među povezanim licima (»Službeni glasnik RS« broj 61/2013, 8/2014 i 94/2019) i drugi.

Od pravnih akata koji predstavljaju internu regulativu Društva, pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva korišćen je Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva, koji je donet 27.11.2015. godine od strane Izvršnog odbora Društva. Pored navedenog, korišćena su i druga interna akta Društva, kao što je, na primer, Kolektivni ugovor Energoprojekt Holding a.d. za rad u zemlji.

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u Napomeni 7.

Zakonom o tržištu kapitala ("Sl. glasnik RS", br. 31/2011, 112/2015 i 108/2016) propisano je koje podatke treba da sadrže godišnji, polugodišnji i kvartalni izveštaji javnih društava čijim se hartijama od vrednosti trguje na regulisanom tržištu.

Napominjemo da u pojedinim slučajevima, pri izradi finansijskih izveštaja Društva, nisu u potpunosti uvažene sve relevantne odredbe MSFI i Tumačenja.

Računovodstveni propisi Republike Srbije, a time i prezentovani finansijski izveštaji Društva, odstupaju od MSFI u sledećem:

- Finansijski izveštaji se u Republici Srbiji za izveštajni period, shodno Zakonu o računovodstvu (»Službeni glasnik RS« broj 62/2013 i 30/2018) prikazuju u formatu propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014), koji odstupa od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa Revidirani MRS 1 - „Prezentacija finansijskih izveštaja“ i
- Vanbilansna sredstva i vanbilansne obaveze su prikazana na obrascu bilansa stanja. Ove stavke po definiciji MSFI ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze.

Pored navedenog, odstupanja nastaju i kao posledica vremenske razlike između objavljivanja Standarda i Tumačenja, koja su podložna kontinuiranim promenama, i momenta kada ti Standardi i Tumačenja postanu važeći u Republici Srbiji. Tako, na primer, odstupanja od Standarda nastaju kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja, koji su stupili na snagu, još nisu u Republici Srbiji zvanično prevedeni i usvojeni; kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja još nisu stupili na snagu; ili kao posledica drugih razloga na koje Društvo nema mogućnost uticaja, što nema značajniji uticaj na finansijsku poziciju Društva, kao i na rezultate njegovog poslovanja.

Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u prethodnom i tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni

Na dan objavljivanja ovih finansijskih izveštaja, dole navedeni standardi i izmene standarda su bili izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, a sledeća tumačenja bila su objavljena od strane Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, ali nisu zvanično usvojena u Republici Srbiji:

- Dopune MRS 32 „Finansijski instrumenti: Prezentacija“ - Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima“ i MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - Izuzeće zavisnih lica iz konsolidacije prema MSFI 10 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Dopune MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“ Obelodanjivanje nadoknadivog iznosa za nefinansijsku imovinu (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Dopune MRS 19 „Primanja zaposlenih” – Definisani planovi naknade: Doprinosi za zaposlene (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine),
- Godišnja poboljšanja za period od 2010. do 2012. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine),
- Godišnja poboljšanja za period od 2011. do 2013. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine),
- Dopune MSFI 11 „Zajednički aranžmani” - Računovodstvo sticanja učešća u zajedničkim poslovanjima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema” i MRS 38 „Nematerijalna imovina” - Tumačenje prihvaćenih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema” i MRS 41 „Poljoprivreda” - Poljoprivreda - industrijske biljke (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji”- Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji” i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” - Prodaja ili prenos sredstava između investitora i njegovih pridruženih entiteta ili zajedničkih poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji”, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima” i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” -

Investiciona društva: Primena izuzetaka od konsolidacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),

- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja” - Inicijativa za obelodanjivanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune i izmene različitih standarda „Poboljšanja MSFI” (za period od 2012. do 2014. godine), koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine)
- Izmene i dopune MRS 7 „Izveštaj o novčanim tokovima“ - zahtev za obelodanjivanjima koja korisnicima izveštaja omogućavaju procenu promena obaveza koje proizilaze iz aktivnosti finansiranja (na snazi od 1. januara 2017. godine),
- Pojašnjenja vezana za MRS 12 „Porez na dobit“ koja imaju za cilj smanjenje raznolikosti u praksi kada su u pitanju odložena poreska sredstva koja proizilaze iz nerealizovanih gubitka (na snazi od 1. januara 2017. godine),
- Izmene IFRS 12 "Obelodanjivanja u učešćima u drugim entitetima" (na snazi od 1. januara 2017. godine),
- MSFI 16 „Zakup“ koji je objavljen u januaru 2016. godine, primena je za poslovne periode koji počinju posle 1. januara 2019. godine. Ovim standardom biće zamenjen dosadašnji MRS 17,
- MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ - dopuna koja se odnosi na pojašnjenja kada jedna strana stiče kontrolu u prethodnom zajedničkom poduhvatu. Promena stupa na snagu za poslovne kombinacije čiji je datum kupovine na dan ili nakon prvog godišnjeg perioda izveštavanja koji počinje 1. januara 2019. godine ili nakon toga. Može biti u suprotnosti sa izmenama MSFI 11,
- IFRIC 23 - Tumačenje vezano za MRS 12. Tumačenje stupa na snagu na dan ili nakon 1. januara 2019. godine, ali je dozvoljena ranija primena,
- Pojašnjenja vezana za MSFI 11 koja se odnose na transakcije u kojima entitet dobija zajedničku kontrolu na ili nakon početka prvog godišnjeg perioda izveštavanja koji počinje 1. januara 2019. godine ili nakon tog datuma. Ovo može biti u suprotnosti sa MSFI 3,
- Godišnja poboljšanja za period od 2014. do 2016. godine koja se odnose na različite projekte poboljšanja MSFI (MSFI 1, MRS 28) uglavnom na otklanjanju nekonzistentnosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Dopune MSFI 2 „Plaćanja akcijama” – pojašnjenja kako evidentirati određene vrste transakcija plaćanja akcijama (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Dopune MSFI 4 „Ugovori o osiguranju” – izmene povezane sa implementacijom MSFI 9 ‘Finansijski instrumenti’ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Dopune MRS 40 „Investicione nekretnine” – pojašnjenje principa klasifikacije investicionih nekretnina (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Dopune IFRS 9 „Finansijski instrumenti” – definisanje uslova za odmeravanje finansijskih sredstava po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine),
- Dopune MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” – pojašnjenja o evidentiranju dugoročnih ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine),

- Godišnja poboljšanja za period od 2015. do 2017. godine koja se odnose na različite projekte poboljšanja MSFI (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12, IAS 23) uglavnom na otklanjanju nekonzistentnosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine) i
- Dopune MRS 19 „Primanja zaposlenih” – definisanje načina obračuna planova definisanih primanja zaposlenih kada u toku izveštajnog perioda dođe do izmene, ograničenja ili poravnanja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine).

Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan izdavanja ovih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu:

- MSFI 9 „Finansijski instrumenti” i kasnije dopune, koji zamenjuje zahteve MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje”, u vezi sa klasifikacijom i odmeravanjem finansijske imovine. Standard eliminiše postojeće kategorije iz MRS 39 - sredstva koja se drže do dospeća, sredstva raspoloživa za prodaju i krediti i potraživanja. MSFI 9 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu.

U skladu sa MSFI 9, finansijska sredstva će se klasifikovati u jednu od dve navedene kategorije prilikom početnog priznavanja: finansijska sredstva vrednovana po amortizovanom trošku ili finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti. Finansijsko sredstvo će se priznavati po amortizovanom trošku ako sledeća dva kriterijuma budu zadovoljena: sredstva se odnose na poslovni model čiji je cilj da se naplaćuju ugovoreni novčani tokovi i ugovoreni uslovi pružaju osnov za naplatu na određene datume novčanih tokova koji su isključivo naplata glavnice i kamate na preostalu glavicu. Sva ostala sredstva će se vrednovati po fer vrednosti. Dobici i gubici po osnovu vrednovanja finansijskih sredstava po fer vrednosti će se priznavati u bilansu uspeha, izuzev za ulaganja u instrumente kapitala sa kojima se ne trguje, gde MSFI 9 dopušta, pri inicijalnom priznavanju, kasnije nepromenljivi izbor da se sve promene fer vrednosti priznaju u okviru ostalih dobitaka i gubitaka u izveštaju o ukupnom rezultatu. Iznos koji tako bude priznat u okviru izveštaja o ukupnom rezultatu neće moći kasnije da se prizna u bilansu uspeha,

- MSFI 15 „Prihodi iz ugovora sa kupcima”, koji definiše okvir za priznavanje prihoda. MSFI 15 zamenjuje MRS 18 „Prihodi”, MRS 11 „Ugovori o izgradnji”, IFRIC 13 „Programi lojalnosti klijenata”, IFRIC 15 „Sporazumi za izgradnju nekretnina”, IFRIC 18 „Prenosi sredstava od kupaca” i SIC – 31 „Prihodi – transakcije razmene koje uključuju usluge oglašavanja”. MSFI 15 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu,
- Izmene MSFI 4 koje su povezane sa MSFI 9, a primenjuju se pre primene MSFI 17 koji će zameniti MSFI 4,
- Izmene MSFI 7 koje su povezane sa MSFI 9,
- MSFI 17 - zamenjuje MSFI 4 - primena na finansijske izveštaje koji počinju nakon 1. januara 2021. godine. Ranija primena je uslovljena usvajanjem i primenom MSFI 9 i MSFI 15,
- Dopune MSFI 3 „Poslovne kombinacije” – pojašnjenje definicije poslovanja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine),

- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja” i MRS 8 „Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške” – uglavnom na otklanjanju nekonzistentnosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine),
- Revidirani Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje - revidiranim Konceptualnim okvirom utvrđuje se: cilj finansijskog izveštavanja opšte namene, kvalitativne karakteristike korisnih finansijskih informacija, opis izveštajnog entiteta i ograničenja, definicije sredstava, obaveza, kapitala, prihoda i rashoda i dodatne smernice, kriterijumi za priznavanje sredstva i obaveze u finansijskim izveštajima i smernice za prestanak priznavanja, koncepti i smernice za prezentaciju i obelodanjivanje, koncept održanja kapitala (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2020. godine).

5. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva uvažena su sledeća načela:

- Načelo stalnosti,
- Načelo doslednosti,
- Načelo opreznosti,
- Načelo suštine iznad forme,
- Načelo uzročnosti prihoda i rashoda i
- Načelo pojedinačnog procenjivanja.

Uvažavanjem **načela stalnosti**, finansijski izveštaji se sastavljaju pod pretpostavkom da imovinski, finansijski i prinosni položaj Društva, kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju, omogućavaju poslovanje u neograničeno dugom roku („*Going Concern*“ princip).

Načelo doslednosti podrazumeva da se način procenjivanja stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, приходima, rashodima i rezultatu poslovanja, to jest da se način procenjivanja bilansnih pozicija Društva, ne menja u dužem vremenskom razdoblju. Ako, na primer, zbog usaglašavanja sa zakonskom regulativom, do promene ipak dođe, obrazlaže se razlog promene, a efekat promene se iskazuje shodno zahtevima iz profesionalne regulative vezanim za promenu načina procenjivanja.

Načelo opreznosti podrazumeva uključivanje određenog nivoa opreza pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva, koje treba da rezultira da imovina i prihodi nisu precenjeni, a da obaveze i troškovi nisu potcenjeni. Međutim, uvažavanje načela opreznosti ne treba razumeti na način svesnog, nerealnog umanjenja prihoda i kapitala Društva; to jest svesnog, nerealnog uvećanja rashoda i obaveza Društva. Naime, u Okviru za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja je potencirano da uvažavanje načela opreznosti ne sme da ima za posledicu značajno stvaranje skrivenih rezervi, namerno umanjenje imovine ili prihoda, ili namerno preuveličavanje obaveza ili troškova, jer u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Načelo suština iznad forme podrazumeva da pri evidentiranju transakcija Društva, a time, posledično, i pri sastavljanju finansijskih izveštaja, računovodstveno obuhvatanje treba da se vrši u skladu sa suštinom transakcija i njihovom ekonomskom realnošću, a ne samo na osnovu njihovog pravnog oblika.

Uvažavanjem **načela uzročnosti prihoda i rashoda**, priznavanje efekata transakcija i drugih događaja u Društvu nije vezano za momenat kada se gotovina ili gotovinski ekvivalenti, po osnovu tih transakcija i događaja, prime ili isplate, već se vezuju za momenat kada se dogode. Takvim pristupom omogućeno je da se korisnici finansijskih izveštaja ne informišu samo o prošlim transakcijama Društva koje su prouzrokovale isplatu i primanja gotovine, već i obavezama Društva da isplati gotovinu u budućnosti, kao i o resursima koji predstavljaju gotovinu koje će Društvo primiti u budućnosti.

Drugim rečima, uvažavanjem načela uzročnosti prihoda i rashoda obezbeđuje se informisanje o prošlim transakcijama i drugim događajima na način koji je najupotrebljiviji za korisnike pri donošenju ekonomskih odluka.

Načelo **pojedinačnog procenjivanja** podrazumeva da eventualna grupna procenjivanja različitih bilansnih pozicija Društva (na primer, imovine ili obaveza), radi racionalizacije, proističu iz njihovog pojedinačnog procenjivanja.

6. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA

Greške iz prethodnog perioda su izostavljeni ili pogrešno iskazani podaci iz finansijskih izveštaja Društva za jedan ili više perioda koji proizilaze iz neupotrebljavanja ili pogrešne upotrebe pouzdanih informacija koje su bile dostupne kada su finansijski izveštaji za date periode bili odobreni za izdavanje i za koje se moglo razumno očekivati da budu dobijene i uzete u obzir pri sastavljanju i prezentaciji tih finansijskih izveštaja.

Materijalno značajna greška otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na prethodni period, je ona greška koja ima značajan uticaj na finansijske izveštaje jednog ili više prethodnih perioda i zbog koje se ti finansijski izveštaji ne mogu više smatrati pouzdanim.

Društvo vrši retrospektivnu korekciju *materijalno značajnih grešaka* u prvom setu finansijskih izveštaja odobrenom za objavljivanje nakon otkrivanja tih grešaka, tako što će prepraviti uporedne iznose za prezentovan(e) raniji(e) period(e) u kojem(ima) su se greške dogodile; ili, ako se greška dogodila pre najranijeg prezentovanog prethodnog perioda, prepraviti početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji prezentovani prethodni period.

Ako je neizvodljivo utvrditi efekat greške iz određenog perioda na uporedne informacije za jedan ili više prezentovanih prethodnih perioda, Društvo prepravljajući početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji period za koji je retrospektivno prepravljavanje podataka izvodljivo (što može biti tekući period).

Naknadno *ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne* ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kojem su greške identifikovane.

Materijalnost greške se procenjuje shodno relevantnim odredbama iz Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, po kojima materijalnost implicira da izostavljanje, ili pogrešno knjigovodstveno evidentiranje poslovnih transakcija, može uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu finansijskih izveštaja.

U Društvu se materijalnost određuje shodno visini greške u odnosu na ukupni prihod. Materijalno značajna greška smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama **veća od 1,5% ostvarenog ukupnog prihoda Društva u prethodnoj godini.**

7. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

Značajne računovodstvene politike primenjene na finansijske izveštaje Društva koji su predmet ovih Napomena, a koje su izložene u nastavku, prvenstveno su zasnovane na Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva. Ako pojedini knjigovodstveni aspekti nisu jasno precizirani Pravilnikom, primenjene računovodstvene politike su zasnovane na važećoj zakonskoj regulativi.

Od opštih podataka napominjemo da je, u skladu sa MRS 21 - Ekekti promena deviznih kurseva, **funkcionalna valuta i valuta za prezentaciju u finansijskim izveštajima Društva dinar.**

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja uvažene su relevantne odredbe MRS 10 - Događaji posle bilansa stanja, koje se odnose na događaje koji nastaju od datuma bilansa stanja do datuma kada su finansijski izveštaji odobreni za objavljivanje. Preciznije, **za efekte događaja koji pružaju dokaz o okolnostima koje su postojale na datum bilansa stanja**, korigovani su već priznati iznosi u finansijskim izveštajima Društva, kako bi se odrazili korektivni događaji posle bilansa stanja; a **za efekte događaja koji ukazuju na okolnosti koje su nastale posle datuma bilansa stanja**, nisu vršene korekcije priznatih iznosa, već se, u slučaju da ih je bilo, u ovim Napomenama vrši obelodanjivanje prirode događaja i procena njihovih finansijskih efekata ili, ako je neizvodljivo proceniti njihove finansijske efekte, obelodanjuje da se ta procena ne može izvršiti.

7.1. Procenjivanje

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, u skladu sa zahtevima važeće zakonske regulative u Republici Srbiji, zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki. Iako se, razumljivo, stvarni budući rezultati mogu razlikovati, procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na datum bilansa stanja.

Najznačajnije procene se odnose na utvrđivanje obezvređenja finansijske i nefinansijske imovine i definisanje pretpostavki neophodnih za aktuarski obračun dugoročnih naknada zaposlenima po osnovu otpremnina.

U kontekstu procenjivanja, poslovna politika Društva je, ako se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene, da obelodani informacije o **fer (pravičnoj) vrednosti** aktive i pasive. U Republici Srbiji je čest problem sa pouzdanom procenom fer vrednosti aktive i pasive usled nedovoljno razvijenog finansijskog tržišta, nedostatka stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje, na primer, finansijske aktive i pasive, i zbog toga što tržišne informacije nisu uvek raspoložive. I pored navedenog, ova problematika u Društvu nije zanemarena, već rukovodstvo vrši kontinuirane procene, uvažavajući rizike, i kada se proceni da je nadoknađiva (fer ili upotrebna) vrednost sredstava u poslovnim knjigama Društva precenjena, vrši se ispravka vrednosti.

7.2. Efekti kursa stranih valuta

Transakcije u stranoj valuti, pri početnom priznavanju, evidentiraju se u dinarskoj protivvrednosti, primenom zvaničnog srednjeg kursa koji važi na dan transakcije.

Shodno odredbama MRS 21 - Efekti promene deviznih kursa, na svaki datum bilansa stanja se monetarne stavke u stranoj valuti (devizna sredstva, potraživanja i obaveze) preračunavaju primenom važećeg kursa, to jest zvaničnog srednjeg kursa na datum bilansa stanja.

Kursne razlike nastale po osnovu transakcija u stranoj valuti (osim za kursne razlike nastale na monetarnim stavkama koje čine deo neto investicija Društva u inostrano poslovanje, a koje se obuhvataju shodno zahtevima iz MRS 21) se priznaju kao prihod ili rashod Društva u periodu u kojem su kursne razlike nastale.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja, za strane valute koje su korišćene za preračunavanje monetarnih stavki stranih valuta u dinarsku protivvrednost, su prikazane u narednoj tabeli.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije

Valuta	31.12.2019.	31.12.2018.
	Iznos u dinarima	
1 EUR	117,5928	118,1946
1 USD	104,9186	103,3893
1 GBP	137,5998	131,1816

7.3. Prihodi

Prihodi u skladu sa MRS 18 - Prihodi su prilivi ekonomskih koristi tokom datog perioda, koji rezultiraju povećanjem kapitala, sem uvećanja koja se odnose na unose vlasnika kapitala; i odmeravaju se po fer vrednosti primljenih ili potraživanih naknada.

Prihodi obuhvataju: poslovne prihode, finansijske prihode, ostale prihode (uključujući i prihode od usklađivanja vrednosti imovine) i dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravke grešaka ranijih perioda.

U okviru **poslovnih prihoda** najznačajniji su prihodi od prodaje roba, proizvoda i usluga, a kao ostali prihodi mogu da se jave: prihodi od aktiviranja učinaka i robe, povećanje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga (ako je tokom godine došlo do smanjenja navedenih zaliha, za iznos smanjenja se umanjuje ukupan poslovni prihod), prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.; i drugi poslovni prihodi.

Za potrebe finansijskog izveštavanja u okviru poslovnih prihoda u Bilansu uspeha ne prikazuju se prihodi od aktiviranja učinaka i robe i prihodi od promene vrednosti zaliha učinaka (povećanja, odnosno smanjenja vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga), već se za te iznose koriguju poslovni rashodi u Bilansu uspeha.

Prihodi od prodaje robe se priznaju kada su kumulativno zadovoljeni sledeći uslovi:

- Društvo je na kupca prenelo značajne rizike i koristi od vlasništva nad proizvodom i robom,
- Društvo ne zadržava učešće u upravljanju prodatim proizvodom i robom u meri koja se uobičajeno povezuje sa vlasništvom, niti zadržava kontrolu nad prodatim proizvodom i robom,
- iznos prihoda se može pouzdano izmeriti,
- verovatan je priliv ekonomske koristi u Društvo povezane sa tom transakcijom i
- troškovi koji su nastali ili će nastati u datoj transakciji se mogu pouzdano izmeriti.

Prihodi od pružanja usluga, shodno relevantnim odredbama MRS 18 - Prihodi, *povezani sa određenom transakcijom se priznaju prema stepenu dovršenosti te transakcije na datum bilansa*. Rezultat transakcije se može pouzdano proceniti: kada se iznos prihoda može pouzdano odmeriti, kada je verovatan priliv ekonomskih koristi vezanih za tu transakciju u Društvo, kada se stepen dovršenosti te transakcije na datum bilansa stanja može pouzdano odmeriti i kada troškovi nastali zbog te transakcije i troškovi završavanja transakcije mogu pouzdano da se odmere.

Finansijski prihodi obuhvataju finansijske prihode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, prihode od kamata i druge oblike finansijskih prihoda.

Prihodi od dividendi priznaju se kada se ustanovi pravo da se dividenda primi.

U okviru **ostalih prihoda** (koji uključuju i prihode od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), pored drugih ostalih prihoda, iskazuju se *dobici* koji mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Dobici predstavljaju povećanja ekonomskih koristi Društva i kao takvi, po prirodi, nisu različiti od drugih prihoda. Dobici uključuju, na primer, dobitke od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme; po većoj vrednosti od knjigovodstvene u momentu prodaje.

U okviru **dobitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda i prenos prihoda**, iskazuju se dobiti prema nazivima računa ove grupe i prenos ukupnih prihoda na kraju perioda, a koji se za potrebe finansijskog izveštavanja prikazuju u neto efektu, nakon umanjenja za odgovarajuće rashode.

7.4. Rashodi

Rashodi predstavljaju odlive ekonomskih koristi tokom datog perioda koji rezultira smanjenjem kapitala društva, osim smanjenja koje se odnosi na raspodelu dobiti vlasnicima ili smanjenja koje je posledica povlačenja iz poslovanja dela kapitala od strane vlasnika. Rashodi se odražavaju kroz odliv sredstava, smanjenje vrednosti sredstava ili povećanje obaveza.

Rashodi obuhvataju poslovne rashode, finansijske rashode, ostale rashode (uključujući i rashode po osnovu obezvređenja ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha) i gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravke grešaka ranijih perioda.

U okviru **poslovnih rashoda** iskazuje se: nabavna vrednost prodate robe, troškovi materijala, troškovi zarada, troškovi proizvodnih usluga, nematerijalni troškovi, troškovi amortizacije i rezervisanja i dr.

Za potrebe finansijskog izveštavanja vrši se korekcija poslovnih rashoda u Bilansu uspeha za iznose prihoda od aktiviranja učinaka i robe i prihoda od promene vrednosti zaliha učinaka (povećanja, odnosno smanjenja vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga).

Finansijski rashodi obuhvataju finansijske rashode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, rashode kamata i druge finansijske rashode.

U okviru **ostalih rashoda** (koji uključuju i rashode po osnovu obezvređenja ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), pored drugih ostalih rashoda, iskazuju se i gubici koji mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Gubici (na primer, manjkovi ili gubici nastali prodajom sredstava po nižoj vrednosti od knjigovodstvene) predstavljaju smanjenje ekonomskih koristi i, kao takvi, po svojoj prirodi, nisu različiti od drugih rashoda.

U okviru **gubitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda i prenos rashoda** iskazuju se rashodi prema nazivima računa ove grupe i prenos ukupnih rashoda na kraju obračunskog perioda, a koji se za potrebe finansijskog izveštavanja prikazuju u neto efektu, nakon prebijanja sa odgovarajućim prihodima.

7.5. Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja su kamata i drugi troškovi koje Društvo ima u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Na osnovu relevantnih odredbi MRS 23 - Troškovi pozajmljivanja, kamata i drugi troškovi pozajmljivanja se priznaju kao rashod u periodu u kojem su nastali, osim u slučaju kada su direktno pripisivi sticanju, izgradnji ili proizvodnji određenog sredstva koje se kvalifikuje (sredstvo kojem je potreban značajan vremenski period da bi bilo spremno za svoju nameravanu upotrebu ili prodaju), kada se kamata i drugi troškovi pozajmljivanja kapitalizuju kao deo nabavne vrednosti (cene koštanja) tog sredstva.

7.6. Porez na dobitak

Porez na dobitak se računovodstveno evidentira kao zbir:

- tekućeg poreza i
- odloženog poreza.

Tekući porez je iznos obaveze za plativ (povrativ) porez na dobitak koji se odnosi na oporezivi dobitak (poreski gubitak) za period. Drugim rečima, tekući porez je plativ porez na dobitak koji je utvrđen u poreskoj prijavi za porez na dobitak, u skladu sa poreskim propisima.

Odloženi porez se ispoljava u vidu:

- odloženih poreskih sredstava ili
- odloženih poreskih obaveza.

Odloženi porez se knjigovodstveno evidentira na osnovu relevantnih odredbi MRS 12 - Porezi na dobitak, kojima je, između ostalog, precizirano da se *odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze ne diskontuju*.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak nadoknadivi u budućim periodima koji se odnose na:

- odbitne privremene razlike,
- neiskorišćene poreske gubitke prenete na naredni period i
- neiskorišćeni poreski kredit prenet na naredni period.

Odbitna privremena razlika nastaje u slučajevima kada je u bilansima društva, po određenim osnovama, već prikazan rashod, koji će se sa poreskog aspekta priznati u narednim periodima. Tipični slučajevi kada nastaju odbitne privremene razlike su sledeći: poreska vrednost sredstava koja podležu amortizaciji je veća od knjigovodstvene vrednosti sredstava; sa poreskog aspekta nisu priznata pojedina rezervisanja (MRS 19, izdate garancije i druga jemstva), obezvređenja imovine (robe, materijala i sl.) i obezvređenja investicionih nekretnina; sa poreskog aspekta nisu priznati rashodi na neplaćene javne prihode koji ne zavise od rezultata poslovanja i gubici koji nastaju kada se hartije od vrednosti vrednuju po fer vrednosti i efekat iskazuje preko bilansa uspeha.

Za sredstva koja podležu amortizaciji, odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice (vrednosti koje su dodeljene tim sredstvima za poreske svrhe). Odbitna privremena razlika postoji kada je knjigovodstvena vrednost sredstava manja od njihove poreske osnovice. U tom slučaju se priznaju odložena poreska sredstva, pod uslovom da se proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjeње će Društvo moći da iskoristi odložena poreska sredstva.

Iznos odloženog poreskog sredstva utvrđuje se primenom propisane (ili saopštene) stope poreza na dobit Društva na iznos odbitne privremene razlike koja je utvrđena na datum bilansa stanja.

Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila odbitna, po kom osnovu su priznata odložena poreska sredstva, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude oporeziva, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih sredstava u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih obaveza u iznosu koji je utvrđen na datum bilansa stanja.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenih poreskih gubitaka** priznaje se samo u slučaju da rukovodstvo Društva može pouzdano da proceni da će u narednim periodima Društvo imati oporezivu dobit, koja će moći da bude umanjena po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenog poreskog kredita** za ulaganja u osnovna sredstva se priznaje samo do iznosa za koji je verovatno da će u budućim periodima biti ostvarena oporeziva dobit u poreskom bilansu, odnosno obračunati porez na dobit za čije umanjeње će moći da se iskoristi neiskorišćeni poreski kredit, i to dok ova vrsta poreskog kredita zakonski može da se iskoristi.

Odložena poreska sredstva mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti nadoknadivi u budućim periodima (na primer, za rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju, koja su određena shodno relevantnim odredbama MRS 19 - Naknade zaposlenima).

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza na dobitak plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je određeni rashod, priznat sa poreskog aspekta, dok će sa knjigovodstvenog aspekta biti priznat u poslovnim knjigama Društva tek u narednim periodima.

Po pitanju sredstava koja podležu amortizaciji, odložene poreske obaveze se priznaju uvek kada postoji oporeziva privremena razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je knjigovodstvena vrednost sredstava veća od njihove poreske osnovice.

Iznos odložene poreske obaveze utvrđuje se primenom propisane (ili očekivane) stope poreza na dobit Društva na iznos oporezive privremene razlike koja je utvrđena na datum bilansa stanja.

Na svaki datum bilansa stanja se odložene poreske obaveze svode na iznos utvrđen na osnovu privremene razlike na taj dan. Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila oporeziva, po kom osnovu su priznate odložene poreske obaveze, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude odbitna, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih obaveza u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih sredstava Društva u iznosu utvrđenom na datum bilansa stanja.

Odložene poreske obaveze mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

7.7. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina su sredstva bez fizičke suštine, koja se mogu identifikovati, kao što su: softveri, licence, koncesije, patenti, ulaganja u razvoj, žigovi i sl.

Imovina ispunjava kriterijum mogućnosti identifikovanja ako je: ili odvojiva, odnosno kada se može odvojiti od Društva i prodati, preneti, licencirati, iznajmiti ili razmeniti, bilo pojedinačno ili zajedno sa povezanim ugovorom, imovinom ili obavezom; ili nastaje po osnovu ugovornih ili drugih zakonskih prava, bez obzira da li su ta prava prenosiva ili odvojiva od Društva ili od drugih prava ili obaveza.

Da bi se nematerijalna imovina priznala, neophodno je da budu ispunjeni zahtevi propisani MRS 38 - Nematerijalna imovina, odnosno:

- da je verovatno da će se buduće ekonomske koristi, pripisive imovini, uliti u Društvo,
- da Društvo ima mogućnost kontrole nad tom imovinom i
- da se nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Ako jedan od zahteva nije ispunjen, izdaci po osnovu nematerijalnih ulaganja se priznaju na teret rashoda u periodu u kojem su izdaci nastali.

Knjigovodstveno priznavanje interno generisane nematerijalne imovine je uslovljeno procenom da li je rezultanta:

- faze istraživanja ili
- faze razvoja.

Nematerijalna imovina koja proističe iz *istraživanja, ili iz faze istraživanja internog projekta*, se ne priznaje kao nematerijalna imovina. Izdaci po osnovu istraživanja, ili izdaci koji nastanu u fazi istraživanja internog projekta, se priznaju kao rashod u periodu u kojem su izdaci nastali.

Cena koštanja interno generisane nematerijalne imovine koja proističe iz *razvoja* (ili iz faze razvoja internog projekta) uključuje sve direktno pripisive troškove neophodne za kreiranje, proizvodnju i pripremu imovine za funkcionisanje na način kako je rukovodstvo Društva predvidelo.

Početno merenje nematerijalne imovine vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja).

Naknadno merenje nematerijalne imovine, nakon početnog priznavanja, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti (shodno relevantnim odredbama MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine).

7.8. Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao **nekretnine, postrojenja i oprema** priznaju se materijalna sredstva koja se: koriste u proizvodnji, za isporuku dobara, za pružanje usluga, za iznajmljivanje drugima, ili u administrativne svrhe; i za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Navedeno opšte načelo za priznavanje nekretnina, postrojenja i opreme se ne primenjuje samo u slučajevima kada se radi o priznavanju sredstava manje vrednosti (na primer, rezervni delovi i oprema za servisiranje), koji se iskazuju na zalihama. Stavljanjem u upotrebu ovih sredstava njihova se celokupna vrednost prenosi na troškove perioda.

Nekretnine, postrojenja i oprema se priznaju kao sredstvo: ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog sredstva može pouzdano odmeriti.

Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), koja obuhvata: nabavnu cenu i sve zavisne troškove nabavke, to jest sve direktno pripisive troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

U cilju naknadnog merenja nekretnina, postrojenja i opreme izvršena je podela u sledeće grupe:

- a) zemljište,
- b) objekti,
- c) postrojenja i oprema i
- d) ostalo.

Naknadno merenje grupe „Objekti“ vrši se po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na datum bilansa stanja. Fer vrednost se utvrđuje procenom, koju vrši stručno osposobljeni procenjivač, na

osnovu tržišnih dokaza. Kada ne postoji dokaz fer vrednosti na tržištu, zbog specifične prirode objekta i zbog toga što se takve stavke retko prodaju, osim kao deo kontinuiranog poslovanja, može biti potrebno da Društvo proceni fer vrednost koristeći prinosni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamene. Promena fer vrednosti objekata se načelno priznaje u ukupnom kapitalu, u okviru pozicije revalorizacije rezerve.

Naknadno merenje svih ostalih grupa u okviru pozicije „Nekretnine, postojenja i oprema“, osim objekata, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti (shodno MRS 36).

Vrednovanje naknadnih izdataka u nekretnine, postrojenja i opremu vrši se kada se:

- radi o ulaganjima koja produžavaju korisni vek upotrebe sredstava,
- povećava kapacitet,
- unapređuje sredstvo čime se poboljšava kvalitet proizvoda ili
- smanjuju troškovi proizvodnje u odnosu na troškove pre ulaganja.

Troškovi servisiranja, tehničkog održavanja, manje popravke i ostalo, ne povećavaju vrednost sredstva, već predstavljaju rashod perioda.

Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi se iskazuju i priznaju na posebnom računu, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi vezane za to sredstvo priliti u Društvo. Amortizacija ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi se vrši na osnovu procenjenog veka korišćenja tih sredstava, koji može biti jednak ili kraći od perioda trajanja ugovora o zakupu.

7.9. Lizing

Lizing je sporazum po kojem davalac lizinga prenosi na korisnika lizinga pravo korišćenja sredstva za dogovoreni vremenski period u zamenu za plaćanje ili niz plaćanja.

U slučaju **finansijskog lizinga** (lizing kojim se suštinski prenose svi rizici i koristi koji su povezani sa vlasništvom nad sredstvima, a po isteku perioda lizinga pravo svojine se može, ali ne mora preneti), shodno odredbama MRS 17 - Lizing, korisnik lizinga **početno merenje** vrši tako što priznaje kao sredstvo i obavezu u svom bilansu stanja, u iznosima koji su na početku trajanja lizinga jednaki fer vrednosti sredstava koja su predmet lizinga, ili po sadašnjoj vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, ako je ona niža. *Fer vrednost* je iznos po kojem se predmet lizinga može razmeniti između upoznatih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Prilikom izračunavanja sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, *diskontna stopa* se generalno utvrđuje na osnovu kamatne stope sadržane u lizingu. Ako se kamatna stopa ne može utvrditi, kao diskontna stopa koristi se inkrementalna kamatna stopa na zaduživanje, to jest očekivana kamatna stopa koju bi Društvo platilo u slučaju pozajmljivanja sredstava na sličan rok i sa sličnim garancijama za kupovinu sredstava koje je predmet lizinga.

Svi inicijalni direktni troškovi korisnika lizinga dodaju se iznosu koji je priznat kao sredstvo.

Po pitanju **naknadnog merenja**, minimalna plaćanja lizinga treba podeliti između finansijskih troškova i smanjenja neizmirene obaveze. Finansijski trošak se alocira na periode tokom trajanja lizinga, tako da se ostvaruje konstantna periodična kamatna stopa na preostali saldo obaveze.

U slučaju **poslovnog (operativnog) lizinga** (lizing kojim se suštinski ne prenose svi rizici i koristi koji su povezani sa vlasništvom nad sredstvima), plaćanja lizinga se priznaju kao rashod, i to generalno po pravolinijskoj osnovi tokom trajanja lizinga.

7.10. Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Amortizacijom se iznos sredstava (nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme) koji se amortizuje vremenski alocira u toku korisnog veka trajanja sredstava.

Koristan vek trajanja sredstva se u Društvu određuje primenom vremenskog metoda, tako da se koristan vek trajanja sredstava može razumeti kao vremenski period tokom kojeg se očekuje da je sredstvo raspoloživo Društvu za upotrebu i korišćenje.

Iznos koji se amortizuje, odnosno nabavna vrednost ili drugi iznos koji zamenjuje tu vrednost u finansijskim izveštajima Društva, umanjen za rezidualnu vrednost (preostalu vrednost), sistematski se alocira tokom korisnog veka trajanja sredstava.

Rezidualna vrednost je procenjeni iznos koji bi Društvo primilo danas ako bi otuđilo sredstvo, nakon odbijanja procenjenih troškova otuđenja i uz pretpostavku da je sredstvo na kraju korisnog veka trajanja i u stanju koje se očekuje na kraju korisnog veka trajanja.

Za rezidualnu vrednost nematerijalne imovine se uvek pretpostavlja da je nula, osim u slučajevima:

- kada postoji obaveza treće strane da kupi nematerijalnu imovinu na kraju njenog veka trajanja ili
- kada postoji aktivno tržište nematerijalne imovine, uz pretpostavku da će takvo tržište postojati i na kraju veka trajanja imovine, kada se rezidualna vrednost može utvrditi pozivanjem na to tržište.

Rezidualna vrednost i preostali korisni vek trajanja sredstava se proveravaju na kraju svake finansijske godine od strane kompetentnih procenjivača. Ako su nove procene različite od prethodnih procena, promena se tretira promenom računovodstvene procene i knjigovodstveno se obuhvata na osnovu MRS 8 - Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške.

Rezidualna vrednost se kao rezultat procene može za pojedino sredstvo povećati na iznos koji je jednak knjigovodstvenoj vrednosti tog sredstva ili veći od nje. U tom slučaju, trošak amortizacije će u preostalom korisnom veku trajanja tog sredstva iznositi nula, osim ako se, kao rezultat naknadnih procena, rezidualna vrednost ne smanji na iznos koji je niži od knjigovodstvene vrednosti.

Amortizacija sredstava vrši se **primenom metoda pravolinijskog otpisa** (proporcionalna metoda), a **obračun amortizacije počinje** od početka narednog meseca od trenutka kada sredstvo postane raspoloživo za upotrebu tj. korišćenje, odnosno kada se nalazi na lokaciji i u stanju spremnom za poslovanje na način kako je to predviđeno u Društvu.

Amortizacija nematerijalne imovine je uslovljena procenom da li je koristan vek trajanja neograničen ili ograničen. Nematerijalna imovina ne podleže amortizaciji ako se proceni da je koristan vek trajanja neograničen, to jest ako se na osnovu analize svih relevantnih faktora ne može predvideti završetak perioda kada se očekuje da će nematerijalna imovina generisati prilive neto tokova gotovine u Društvo.

Amortizacija se ne obračunava za sredstva koja vremenom ne gube na vrednosti (na primer, umetnička dela) ili sredstva koja imaju neograničeni vek trajanja (na primer, zemljište).

Za sredstvo pribavljeno putem finansijskog lizinga, amortizacija se obračunava kao i za druga sredstva, osim kada se ne zna da li će Društvo steći pravo vlasništva nad tim sredstvom, kada se sredstvo u potpunosti amortizuje u kraćem periodu od trajanja lizinga ili korisnog veka trajanja.

Obračun amortizacije prestaje kada se sredstvo isknjiži (prestane da se priznaje kao sredstvo) i kada se reklasifikuje kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ili u okviru poslovanja koje se obustavlja. Dakle, amortizacija se obračunava i kada se sredstvo ne koristi, odnosno i kada se ne koristi aktivno, ako sredstvo nije reklasifikovano kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ili u okviru poslovanja koje se obustavlja.

Za potrebe sastavljanja poreskog bilansa, to jest za poreske svrhe, obračun amortizacije sredstava se vrši prema važećim zakonskim propisima.

Sredstva koja su, prema MSFI 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja, klasifikovana kao sredstva namenjena prodaji, na datum bilansa stanja se iskazuju kao obrtna sredstva i procenjuju po nižoj vrednosti od knjigovodstvene vrednosti i fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

7.11. Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Na svaki datum bilansa stanja se od strane kompetentnih osoba, iz ili van Društva, proverava da li postoje indicije da je knjigovodstvena vrednost nekog sredstva (nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme) umanjena, odnosno, da li knjigovodstvena vrednost premašuje nadoknadivi iznos tog sredstva.

Ako naznake o umanjenju vrednosti postoje, shodno relevantnim odredbama MRS 36, vrši se procena nadoknadivog iznosa tog sredstva.

Nadoknadivi iznos je viša vrednost od:

- fer vrednosti, umanjena za troškove prodaje i
- upotrebne vrednosti.

Fer vrednost umanjena za troškove prodaje je očekivana neto prodajna cena tog sredstva, odnosno to je iznos koji se može dobiti prodajom nekog sredstva u nezavisnoj transakciji između upoznatih, voljnih strana, umanjena za troškove otuđenja.

Upotrebna vrednost je sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen koristan vek trajanja, te prodaje na kraju veka

trajanja. Diskontna stopa koja se koristi pri utvrđivanju sadašnje vrednosti odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca, kao i rizike specifične za to sredstvo.

Nadoknadivi iznos se procenjuje za svako zasebno sredstvo ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja generiše gotovinu kojoj to sredstvo pripada. Jedinica koja generiše gotovinu je najmanja prepoznatljiva grupa sredstava koja generiše prilive gotovine koji su u najvećoj meri nezavisni od priliva gotovine drugih sredstava ili grupa sredstava.

Ako se utvrdi da je došlo do umanjenja vrednosti, knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadivi iznos. Gubitak zbog umanjenja se knjigovodstveno obuhvata na sledeći način:

- u slučaju da je prethodno za to sredstvo formirana revalorizaciona rezerva, smanjivanjem revalorizacionih rezervi i
- u slučaju da prethodno za to sredstvo nije formirana revalorizaciona rezerva, kao rashod perioda.

7.12. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koju drži vlasnik ili korisnik lizinga u okviru finansijskog lizinga u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnina, ili porasta vrednosti kapitala, ili i jednog i drugog, a ne za:

- korišćenje u proizvodnji, pri nabavci dobara i usluga, ili u administrativne svrhe ili
- prodaju u okviru redovnog poslovanja.

Investiciona nekretnina se, shodno odredbama iz MRS 40 - Investicione nekretnine, priznaje kao sredstvo: ako je verovatno da će Društvo u budućnosti ostvariti ekonomsku korist od te investicione nekretnine i ako se njena nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), pri čemu se zavisni troškovi nabavke uključuju u nabavnu vrednost.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznatu investicionu nekretninu pripisuje se iskazanom iznosu investicione nekretnine: ako ispunjava uslove da se prizna kao sredstvo, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdatkom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog izdatka može pouzdano odmeriti. U suprotnom, naknadni izdatak se iskazuje kao trošak poslovanja u periodu u kojem je nastao.

Nakon početnog priznavanja, **naknadno merenje investicione nekretnine** se vrši po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva njena tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja.

Promena fer vrednosti investicione nekretnine tokom određenog perioda se uključuje u rezultat perioda u kojem je povećanje/smanjenje nastalo.

Investicione nekretnine ne podležu obračunu amortizacije, niti se na njima vrši procena umanjenja vrednosti imovine.

Investicijska nekretnina prestaje da se priznaje po otuđenju ili ukoliko je prestala da se koristi, a ne očekuju se buduće koristi od njenog otuđenja. Dobici ili gubici od rashodovanja ili otuđenja investicijske nekretnine priznaju se u bilansu uspeha u godini kada je sredstvo otuđeno ili rashodovano.

7.13. Zalihe

Zalihe su sredstva: koja se drže za prodaju u uobičajenom toku poslovanja, koja su u procesu proizvodnje, a namenjene su za prodaju; ili u obliku osnovnog i pomoćnog materijala koji se troši u proizvodnom procesu ili prilikom pružanja usluga.

Zalihe obuhvataju: osnovni i pomoćni materijal (uključujući i rezervne delove, alat i inventar) koji će biti iskorišćeni u procesu proizvodnje, nedovršene proizvode čija je proizvodnja u toku, gotove proizvode koje je proizvelo Društvo i robu.

Zalihe se (shodno MRS 2 - Zalihe) **odmeravaju** po nižoj vrednosti od:

- nabavne vrednosti (cene koštanja) i
- neto ostvarive vrednosti.

Nabavna vrednost (cena koštanja) obuhvata sve:

- troškove nabavke,
- troškove konverzije i
- druge troškove nastale u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje.

Troškovi nabavke materijala i robe, koji su osnov za vrednovanje zaliha materijala i robe, obuhvataju nabavnu cenu, uvozne dažbine i druge fiskalne izdatke (osim onih koje Društvo može naknadno da povraća od poreskih vlasti, kao što je, na primer, porez na dodatu vrednost koji Društvo može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Vrednovanje izlaska materijala i robe prilikom njihovog trošenja vrši se primenom **metode ponderisane prosečne cene**.

Po pitanju priznavanja sredstava manje vrednosti (na primer, sitan inventar, rezervni delovi i oprema za servisiranje), njihovim stavljanjem u upotrebu njihova celokupna vrednost (100% otpis) se prenosi na troškove perioda.

Troškovi konverzije i drugi troškovi nastali u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje, su značajni prilikom vrednovanja zaliha nedovršene proizvodnje i zaliha gotovih proizvoda. U ove troškove spadaju: troškovi direktnog rada, troškovi direktnog materijala i indirektni, odnosno opšti proizvodni i neproizvodni troškovi i troškovi pozajmljivanja.

Neto ostvariva vrednost je procenjena cena prodaje u okviru redovnog poslovanja umanjena za troškove dovršenja i procenjene troškove neophodne za realizaciju prodaje. Prilikom procene neto ostvarive vrednosti polazi se od najpouzdanijih dokaza raspoloživih u vreme procene o iznosima po kojima se zalihe mogu realizovati.

Iznos bilo kog otpisa zaliha na neto ostvarivu vrednost i svi gubici zaliha se priznaju kao rashod u periodu u kom je nastao otpis ili gubitak.

7.14. Stalna sredstva namenjena prodaji

Društvo priznaje i iskazuje stalno sredstvo (ili raspoloživu grupu) kao **sredstvo namenjeno prodaji** u skladu sa MSFI 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja, ako se njegova knjigovodstvena vrednost može prvenstveno povratiti prodajnom transakcijom, a ne daljim korišćenjem. Da bi se ovaj zahtev smatrao ispunjenim:

- sredstvo (ili grupa za otuđenje) mora da bude dostupno za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju, isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaju takve imovine (ili grupe za otuđenje) i
- prodaja sredstva mora biti vrlo verovatna.

Stalno sredstvo koje je priznato kao sredstvo namenjeno prodaji **meri se** (iskazuje) po nižem iznosu od:

- knjigovodstvene vrednosti i
- fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

Knjigovodstvena vrednost je sadašnja (neotpisana) vrednost iskazana u poslovnim knjigama Društva.

Fer (poštena) vrednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmenjeno između obaveštenih i voljnih strana u nezavisnoj transakciji, to jest tržišna vrednost na dan prodaje.

Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva.

Stalna sredstva namenjena prodaji se ne amortizuju.

Otpisana sredstva, kao i sredstva čija je neotpisana (knjigovodstvena) vrednost beznačajna, neće biti priznata kao sredstva namenjena prodaji.

7.15. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti uključuju finansijska sredstva i obaveze koje se evidentiraju u bilansu stanja Društva, počevši od momenta kada Društvo ugovornim obavezama postane vezano za finansijski instrument, a zaključno sa gubitkom kontrole nad pravima koja proizilaze iz finansijskog sredstva (realizacijom, isticanjem, ustupanjem itd.), to jest sa izmirenjem, ukidanjem ili isticanjem finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze, shodno odredbama MRS 32, mogu imati veliki broj javnih oblika, kao što su: gotovina, instrument kapitala drugog entiteta, ugovorno pravo primanja gotovine, drugog finansijskog sredstva ili razmene finansijskih sredstava i obaveza sa drugim entitetom koji su za Društvo potencijalno povoljni; ugovorna obaveza davanja gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom entitetu, ili pravo razmenjivanja finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza sa drugim entitetom prema potencijalno nepovoljnim uslovima za Društvo, itd.

Iskazivanje i knjigovodstveno evidentiranje vezano za finansijske instrumente je uslovljeno njihovom klasifikacijom koju, shodno karakteristikama finansijskih instrumenta, vrši rukovodstvo Društva.

Pri klasifikaciji svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta, rukovodstvo Društva može da ga klasifikuje u jednu od četiri moguće vrste finansijskih instrumenata koje su precizirane odredbama MRS 39, i to:

- finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća,
- zajmovi (kredit) i potraživanja i
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha obuhvataju finansijska sredstva čije se promene fer vrednosti evidentiraju kao prihodi ili rashodi u bilansu uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza klasifikovana u ovu kategoriju treba da ispuni bilo koji od sledećih uslova:

- klasifikovano je kao ono koje se drži radi trgovanja ili
- posle početnog priznavanja naznačeno je da se u Društvu razvrstava i iskazuje kao finansijsko sredstvo (obaveza) kroz bilans uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza se klasifikuje kao ono koje se drži radi trgovanja ako je: stečeno ili nastalo prvenstveno radi prodaje ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti, deo portfelja identifikovanih finansijskih instrumenata kojima se zajedno upravlja i za koje postoji dokaz o nedavnom aktuelnom modelu kratkoročnog ostvarenja dobitka, ili derivat (osim derivata koji je instrument „hedžinga“).

Društvo može da naznači da se finansijski instrument iskazuje kroz bilans uspeha samo kada to rezultira relevantnijim informacijama, budući da se eliminiše ili u značajnoj meri otklanja nedoslednost odmeravanja ili priznavanja koja bi inače nastala usled odmeravanja sredstava ili obaveza, ili priznavanja dobitaka ili gubitaka, po različitim osnovama; ili se grupom finansijskih sredstava, finansijskih obaveza ili oboma upravlja i njihove performanse se procenjuju na osnovu fer vrednosti, u skladu sa dokumentovanom strategijom upravljanja rizikom ili investiranja, i informacije o grupi se interno sačinjavaju prema toj osnovi za ključne rukovodiocce Društva.

Finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama i fiksnim dospećem koja Društvo definitivno namerava i može da drži do dospeća, osim onih koje Društvo nakon početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha ili kao raspoložive za prodaju i onih koja zadovoljavaju definiciju zajmova i potraživanja.

Zajmovi (kredit) i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva Društva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu osim:

- sredstava za koja Društvo ima nameru da ih proda odmah ili u kratkom roku i koja bi onda bila klasifikovana kao sredstva koja se drže radi trgovanja,
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači kao raspoloživa za prodaju ili
- sredstava za koja imalac ne može u značajnoj meri povratiti svoju celokupnu početnu investiciju, koja će biti klasifikovana kao raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana u prethodno naznačene vrste finansijskih instrumenata.

Pri **početnom odmeravanju** finansijskog instrumenta, Društvo odmeravanje vrši po fer vrednosti kroz bilans stanja uvećanoj, u slučaju da finansijski instrument nije naznačen za odmeravanje po fer vrednosti sa promenama fer vrednosti kroz bilans uspeha, za troškove transakcije direktno pripisive njihovom sticanju.

Naknadno odmeravanje finansijskih instrumenata vrši se po fer vrednostima, bez oduzimanja troškova transakcije koji mogu nastati prodajom ili pri drugom otuđenju, osim za sledeća finansijska sredstva:

- zajmove i potraživanja, koji se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate,
- finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća, koje se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate i
- investicije u instrumente kapitala koji nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može pouzdano odmeriti, koji se odmeravaju po nabavnoj vrednosti.

Fer vrednost sredstva je iznos za koji se sredstvo može razmeniti ili obaveza izmiriti u slučaju obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije. Ako za finansijski instrument postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje shodno informacijama sa tog tržišta; a ako ne postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje tehnikama procene preciziranim relevantnim odredbama MRS 39. Pozitivni (negativni) efekti promene fer vrednosti se, za finansijske instrumente iskazane po fer vrednosti kroz bilans uspeha, iskazuju kao dobitak (gubitak) u periodu nastanka promene; a kod finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, iskazuju se u okviru nerealizovanih dobitaka/gubitaka po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju sve do momenta prodaje, kada se efekti prenose u dobitak (gubitak). Izuzetak od navedenog su troškovi od trajnog obezvređenja i devizni dobitci (gubici) koji se za finansijske instrumente klasifikovane kao raspoložive za prodaju odmah priznaju u dobitak (gubitak).

Amortizovana vrednost je sadašnja vrednost svih očekivanih budućih gotovinskih isplata ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta. Pri izračunavanju amortizovane vrednosti finansijskog instrumenta koristi se metod diskontovanja uz primenu efektivne kamatne stope. Pozitivni (negativni) efekti promene amortizovane vrednosti finansijskih instrumenata se priznaju u momentu prestanka priznavanja finansijskog instrumenta, osim u slučaju da je došlo do umanjenja vrednosti, kada se gubitak odmah priznaje.

7.16. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Najlikvidniji oblici finansijskih sredstava Društva predstavljaju **gotovina i gotovinski ekvivalenti**, koji se procenjuju po nominalnoj, to jest po fer vrednosti. U okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata Društva iskazuju se: hartije od vrednosti, sredstva u dinarskoj i deviznoj blagajni, novčana sredstva na dinarskim i deviznim računima kod banaka, izdvojena novčana sredstva za otvorene akreditive u zemlji, devizni akreditivi, kratkoročni visoko likvidni plasmani koji se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine bez većeg rizika da se vrednost smanji, novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena, i dr.

Kriterijumi po kojima se sredstva Društva razvrstavaju u okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata su precizirani relevantnim odredbama MRS 7 - Izveštaj o tokovima gotovine, po kojima:

- gotovina obuhvata gotovinu i depozite po viđenju, a
- gotovinski ekvivalenti su kratkoročne, visoko likvidne investicije, koje se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine i nisu pod uticajem značajnog rizika promene vrednosti, što podrazumeva investicije koje imaju kratak rok dospeća (tri meseca ili kraće).

7.17. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga povezanim društvima i ostalim pravnim i fizičkim licima u zemlji i inostranstvu, kao i potraživanja po drugim osnovama (potraživanja za kamatu i dividendu, potraživanja od zaposlenih, potraživanja od državnih organa i organizacija, potraživanja po osnovu preplaćenih poreza i doprinosa i drugo), za koje se očekuje da će biti realizovana u roku od 12 meseci od datuma bilansiranja.

Kratkoročna potraživanja po osnovu prodaje mere se po vrednosti iz originalne fakture, a naknadno po fakturnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu nenaplativih potraživanja. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti se na dan bilansa stanja preračunavaju prema važećem srednjem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihod ili rashod perioda.

U Društvu se na dan bilansa stanja za svako pojedinačno potraživanje vrši procena realnosti potraživanja, kao i verovatnoće njegove naplate, odnosno za svako pojedinačno potraživanje se vrši procena da li je došlo do umanjenja vrednosti.

Prilikom **procene umanjenja vrednosti potraživanja**, smatra se da je Društvo pretrpelo gubitke zbog umanjenja vrednosti ako postoji objektivni dokaz (na primer, velike finansijske teškoće dužnika, neuobičajeno kršenje ugovora od strane dužnika, potencijalno bankrotstvo dužnika i sl.) umanjenja vrednosti kao rezultat događaja koji se odigrao posle prvobitnog priznavanja sredstava i taj nastanak gubitka ima uticaj na procenjene buduće tokove gotovine od finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji se mogu pouzdano proceniti. Ako nema objektivnih dokaza, osobe koje vrše procenu koriste svoje iskustvo i rasuđivanje za procenu naplativosti potraživanja.

Ako se proceni da je došlo do umanjenja vrednosti potraživanja vrši se njihov:

- indirektan otpis ili
- direktan otpis.

Indirektan otpis potraživanja na teret rashoda Društva, se vrši preko računa ispravke vrednosti. Odluku o indirektnom otpisu (ispravci vrednosti) potraživanja preko računa ispravke vrednosti, na predlog popisne Komisije za popis obaveza i potraživanja u okviru redovnog popisa, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi Izvršni odbor Društva.

Direktan otpis potraživanja se vrši na osnovu procene rukovodstva Društva ako je nenaplativost skoro u potpunosti izvesna (u slučaju zastarelosti potraživanja, stečaja dužnika i dr.). Odluku o direktnom

otpisu potraživanja nakon razmatranja i predloga Komisije za popis obaveza i potraživanja u okviru redovnog popisa, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi Izvršni odbor Društva.

Indirektan i direktan otpis potraživanja se vrši samo na osnovu relevantnih okolnosti i stanja koja su postojala na datum bilansa stanja, odnosno u toku godine.

Gubici očekivani kao rezultat budućih događaja, to jest događaja nakon datuma bilansa stanja, bez obzira koliko verovatni, se ne priznaju, već se obelodanjuju u Napomenama uz finansijske izveštaje.

7.18. Finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne finansijske plasmane sa rokom dospeća, odnosno prodaje do godinu dana od datuma bilansa stanja.

U okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuje se i deo datih dugoročnih kredita Društva čija se naplata očekuje u roku od godinu dana od datuma bilansa stanja.

Kao i za druga sredstva koja se iskazuju kao kratkoročna, u okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuju se i hartije od vrednosti Društva čija se realizacija (naplata) očekuje u periodu od godinu dana od datuma bilansa stanja. Tako se, na primer, kao kratkoročni finansijski plasmani iskazuju hartije od vrednosti koje su klasifikovane kao hartije od vrednosti koje se drži do dospeća - deo koji dospeva do jedne godine.

U okviru **dugoročnih finansijskih plasmana** iskazuju se različite vrste ulaganja, kao što su: učešća u kapitalu i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, dugoročni krediti, dugoročne hartije od vrednosti koje se drže do dospeća, otkupljene sopstvene akcije i ostali dugoročni finansijski plasmani.

Učešća u zavisnim društvima i ostalim povezanim društvima, na osnovu relevantnih zakonskih odredbi MRS 27 - Pojedinačni finansijski izveštaji, u Društvu se knjigovodstveno obuhvataju po metodu nabavne vrednosti. Međutim, ako se, shodno MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine, ustanovi da je nadoknadiva vrednost učešća manja od nabavne (knjigovodstvene) vrednosti, Društvo svodi vrednost učešća na nadoknadivi iznos, a snižavanje učešća (obezvređenje) iskazuje kao rashod u periodu kada je obezvređenje ustanovljeno.

Po pitanju naknadnog odmeravanja dugoročnih finansijskih plasmana, relevantna je klasifikacija koje rukovodstvo Društva vrši shodno karakteru finansijskog instrumenta (finansijsko sredstvo po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća, zajmovi (kredit) i potraživanja i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju).

7.19. Obaveze

Obaveza je rezultat prošlih transakcija ili događaja čije izmirenje obično podrazumeva odricanje od ekonomskih koristi (resursa) Društva da bi se zadovoljio zahtev druge strane.

Prilikom **vrednovanja obaveza**, a shodno relevantnim odredbama Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, obaveza se priznaje u bilansu stanja:

- kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi imati za rezultat izmirenje sadašnje obaveze i
- kada iznos za izmirenje može pouzdano da se odmeri.

Pored navedenog, pri vrednovanju se uvažava *načelo opreznosti*, pod kojim se podrazumeva uključivanje opreza pri procenjivanju, tako da imovina i prihodi nisu precenjeni, a obaveze ili troškovi potcenjeni. Međutim, načelo opreznosti ne treba da rezultira stvaranjem skrivenih rezervi (na primer, kao posledica namerno precenjenih obaveza ili troškova), obzirom da u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Obavezama se smatraju: dugoročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima; dugoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, obaveze po dugoročnim hartijama od vrednosti, obaveze po osnovu finansijskog lizinga i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (kratkoročni krediti i zajmovi od povezanih pravnih lica, kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, deo dugoročnih kredita i zajmova, kao i drugih obaveza koje dospevaju do jedne godine i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama se smatraju obaveze za koje se očekuje da će biti izmirene u roku do godinu dana od datuma bilansa stanja, uključujući i deo dugoročnih obaveza koje ispunjavaju navedeni uslov, dok se *dugoročnim obavezama* smatraju obaveze čije se izmirenje očekuje u dužem roku.

Za obaveze iskazane u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom, vrši se preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene kursa do datuma izmirenja iskazuju se kao pozitivne (negativne) kursne razlike. Obaveze u stranoj valuti se na datum bilansa stanja preračunavaju prema važećem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihodi ili rashodi perioda.

Smanjenje obaveza po osnovu sudskih odluka, vanparničnog poravnanja i sl., vrši se direktnim otpisivanjem.

7.20. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina

Rezervisanje, shodno MRS 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, predstavlja obavezu neizvesnog vremena dospeća ili iznosa.

Društvo priznaje rezervisanje samo ako su ispunjena sledeća tri uslova:

- kada Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao posledicu prošlog događaja,
- kada je verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan da se izmiri obaveza i
- kada može da se napravi pouzdana procena iznosa obaveze.

Sušтина rezervisanja je da se formira samo za obaveze nastale iz prošlih događaja, koje postoje nezavisno od budućih radnji Društva. Otuda, rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Za svrhu priznavanja rezervisanja, smatra se da je verovatno da će zahtevano izmirivanje obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi, kada je verovatnije nego da nije, da će odliv resursa nastati, to jest verovatnoća da će izmirenje tih obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa je veća od verovatnoće da neće.

Rezervisanja mogu da se formiraju po različitim osnovama, i to: za troškove u garantnom roku, za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, za zadržane kaucije i depozite, za troškove restrukturiranja, za naknade i druge beneficije zaposlenih, za troškove sudskih sporova i po drugim osnovama.

Prilikom odmeravanja rezervisanja, iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procena izdataka Društva zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Drugim rečima, to je iznos koje bi Društvo platilo na datum bilansa stanja da se izmiri obaveza ili da se ta obaveza prenese na treću stranu.

Rezervisanja za troškove i rizike se prate po vrstama, ispituju se na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv resursa biti potreban za izmirenje obaveze, ukida se rezervisanje. Ukidanje rezervisanja se vrši u korist prihoda.

Kada je učinak vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveze. Pri izračunavanju sadašnje vrednosti se koriste diskontne stope, to jest stope pre oporezivanja, koje odražavaju tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu.

Potencijalna obaveza je:

- moguća obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno samo nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva ili
- sadašnja obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja, ali nije priznata jer nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi Društva biti zahtevan za izmirenje obaveze ili iznos obaveze ne može da bude dovoljno pouzdano procenjen.

Potencijalna obaveza se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je odliv ekonomskih koristi moguć, a mogućnost odliva resursa nije vrlo mala, vrši njeno obelodanjanje.

Potencijalna obaveza se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja). Kada odliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalnih obaveza postane verovatan, rezervisanje i rashod se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem promena verovatnoće nastaje (osim u retkim okolnostima kada pouzdana procena ne može da se napravi).

Potencijalna imovina je moguća imovina koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno jedino nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva.

Potencijalna imovina se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je priliv ekonomskih koristi verovatan, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna imovina se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja) da bi se obezbedilo da finansijski izveštaji na odgovarajući način odražavaju razvoj predmetnog događaja. Ako postane sigurno da će priliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalne imovine nastati, imovina i prihod u vezi sa njom se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem je promena nastala.

7.21. Naknade zaposlenima

Sa **aspekta poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje**, Društvo je, u skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da obustavi obračunate doprinose iz bruto zarada zaposlenih, kao i da za njihov račun prenese obustavljena sredstva u korist odgovarajućih državnih fondova.

Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova Društva u periodu na koji se odnose. Društvo, nakon odlaska zaposlenih u penziju, nema obavezu da im plaća nikakve naknade.

Za procenu rezervisanja po osnovu naknada i drugih beneficija zaposlenih, primenjuju se relevantne odredbe MRS 19 - Primanja zaposlenih. Rezervisanja za Naknade i druge beneficije zaposlenih uključuju, na primer: rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju i rezervisanja za otpremnine koje se isplaćuju kao rezultat odluke Društva da prekine rad nekog zaposlenog pre uobičajenog datuma penzionisanja ili odluke zaposlenog da dobrovoljno prihvati da je višak, u zamenu za ta primanja.

Prilikom procene obaveza prilikom prestanka zaposlenja, na osnovu relevantnih odredbi MRS 19, stopa koja se koristi za diskontovanje se načelno određuje u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. Alternativno, a što je takođe precizirano MRS 19, sve do momenta dok u Republici Srbiji ne bude postojalo razvijeno tržište za korporativne obveznice, za procenu obaveza Društva prilikom prestanka zaposlenja koristiće se (za diskontnu stopu) tržišni prinosi (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok korporativnih ili državnih obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja. Ako Društvo za procenu obaveza prilikom prestanka zaposlenja, usled nerazvijenog tržišta državnih obveznica, kao „reper“ koristi prinos na državne obveznice čiji je rok dospeća kraći od

procenjenog roka dospeća isplata po osnovu odnosnih primanja, diskontna stopa se određuje tako što se prinos na „reperne“ hartije od vrednosti procenjuje na duže rokove.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se u Društvu isplaćuju zaposlenima shodno novim odredbama Kolektivnog ugovora, koje su usaglašene sa zakonskim odredbama (u visini dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku).

7.22. Informacije o segmentima poslovanja

Segment poslovanja predstavlja deo imovine i poslovnih operacija koje obezbeđuju proizvode ili usluge koje podležu rizicima i koristima različitim od onih u nekim drugim segmentima poslovanja. Geografski segment obezbeđuje proizvode ili usluge unutar određenog privrednog okruženja koji podležu rizicima i koristima različitim od onih segmenata koji posluju u nekim drugim privrednim okruženjima.

8. FINANSIJSKI RIZICI

Neizvesnost po pitanju budućih događaja je jedna od osnovnih specifičnosti poslovanja u uslovima tržišnog privrednog ambijenta, koja se ogleda u više mogućih, odnosno potencijalnih ishoda. Usled neizvesnosti, to jest usled nepoznavanja i nesigurnosti koji će se od potencijalnih događaja stvarno desiti, pravni subjekti su u poslovanju izloženi raznovrsnim rizicima, a koji mogu imati uticaj na njihovu buduću tržišnu poziciju.

Sa aspekta Društva, postoji veliki broj potencijalnih rizika koji u različitom intenzitetu mogu da imaju negativan uticaj na stanje i poslovanje Društva.

Pojedini (specifični) rizici su uslovljeni internim faktorima, kao što su, na primer: *rizik koncentracije*, koji se u slučaju Društva može manifestovati izloženosti ka jednoj ili manjoj grupi kupaca ili dobavljača; *operativni rizik*, koji se manifestuje u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled nenamernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim sistemima u Društvu i sl.; *reputacioni rizik*, pod kojim se podrazumeva mogućnost pogoršanja tržišne pozicije Društva zbog gubitka poverenja, to jest stvaranja negativne slike javnosti (državne institucije, dobavljači, kupci, itd.) o poslovanju Društva; *pravni rizik*, koji se ispoljava u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled kazni i sankcija proisteklih iz sudskih sporova zbog neispunjavanja ugovornih ili zakonskih obaveza; itd.

Kako je većina ovih, kao i pojedinih ostalih nepomenutih rizika, predmet drugih delova Napomena ili drugih internih akata Društva (na primer, minimiziranje operativnog rizika, putem usvojenih procedura i radnih instrukcija, između ostalog, predmet je Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva), u nastavku će se fokus staviti na razmatranje **finansijskih rizika**, pod kojima se, pre svega, misli na:

- kreditni rizik,
- tržišni rizik i
- rizik likvidnosti.

Finansijski rizici su značajno uslovljeni (eksternim) faktorima koji nisu neposredno pod kontrolom Društva. U tom smislu, na visinu finansijskog rizika značajno utiče stanje okruženja Društva, koje nije opredeljeno samo razvijenošću privrednog okruženja, već i pravnim, finansijskim i drugim relevantnim aspektima koji opredeljuju visinu sistemskih rizika.

Generalno, komparativno posmatrano sa tržištima razvijenih privreda, društva koja posluju na tržištima, kako nedovoljne privredne razvijenosti i makroekonomske stabilnosti, tako i visoke nelikvidnosti, kao što je Republika Srbija, značajno su izložena finansijskim rizicima. Pored navedenog, nedovoljna razvijenost finansijskog tržišta onemogućava korišćenje široke lepeze instrumenata „*hedžinga*“ koja su karakteristična za razvijena tržišta. Tako, na primer, društva koja posluju u Republici Srbiji nemaju mogućnost korišćenja većeg broja derivatnih finansijskih instrumenata u upravljanju finansijskim rizicima, iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano kontinuirano tržište finansijskih instrumenata.

Upravljanje finansijskim rizicima je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja, usmeren ka minimiziranju potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva, u uslovima nepredvidivosti finansijskog tržišta.

Uvažavajući ograničenja u upravljanju finansijskim rizicima karakteristična za poslovanje na tržištu Srbije, jasna je neophodnost da se ovoj problematici adekvatno pristupi, što je prepoznato i od strane rukovodstva Društva.

Suštinski, upravljanje finansijskim rizicima u Društvu treba da obezbedi da *rizični profil Društva* uvek bude u skladu sa *sklonošću Društva ka rizicima*, odnosno u skladu sa prihvatljivom strukturom i nivoom rizika koje Društvo namerava da preuzima za potrebe ostvarivanja svoje poslovne strategije i ciljeva.

U nastavku će se prikazati:

- finansijski rizični profil Društva, odnosno procena strukture i nivoa finansijskih rizika kojima je Društvo izloženo u svom poslovanju,
- mere za upravljanje prepoznatim finansijskim rizicima Društva i
- upravljanje rizikom kapitala, koji, iako ne spada ni u jednu od pojedinačnih vrsta finansijskih rizika, u značajnoj meri utiče na visinu svake od razmatranih vrsta rizika.

8.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usled neizvršavanja, u preciziranim rokovima, obaveze dužnika prema Društvu.

Pod kreditnim rizikom se ne podrazumevaju samo dužničko-poverilački odnosi koji proizilaze iz prodaje proizvoda Društva, već i oni kreditni rizici koji proizilaze iz drugih finansijskih instrumenata, kao što su, na primer, potraživanja Društva po osnovu dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana.

Društvo ima značajne koncentracije kreditnog rizika naplate potraživanja od kupaca, koji imaju veoma dug period kreditiranja od strane Društva zbog njihove nedovoljne likvidnosti.

U narednim tabelama prikazana je:

- struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti,
- struktura kratkoročnih potraživanja za koje je izvršeno umanjenje vrednosti i
- starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti.

Struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2019.</i>	<i>31.12.2018.</i>
<i>Potraživanja po osnovu prodaje (Napomena 25):</i>		
a) Kupci u zemlji - zavisna i ostala povezana pravna lica:		
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	730.306	678.761
Energoprojekt Niskogradnja a.d.	41.966	
Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	8.561	18.571
Energoprojekt Entel a.d.	3.486	647
Energoprojekt Energodata a.d.	9.870	10.111
Energoprojekt Industrija a.d.		615
Energoprojekt Urbanizam i Arhitektura a.d.	2.347	
Energoprojekt Oprema a.d.	4.949	
Energoprojekt Sunnyville d.o.o.	695	33.775
Energoprojekt Park 11 d.o.o.	38.990	20.597
Enjub d.o.o.		705
<i>Svega</i>	<i>841.170</i>	<i>763.782</i>
b) Kupci u zemlji (eksterno)	1.546	2.012
<i>Svega</i>	<i>842.716</i>	<i>765.794</i>
<i>Potraživanja iz specifičnih poslova (Napomena 25):</i>		
a) Potraživanja iz specifičnih poslova - zavisna i ostala povezana pravna lica:		
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	5.130	2.321
Energoprojekt Niskogradnja a.d.	394	771
Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	48	615
Energoprojekt Entel a.d.	38	39
Energoprojekt Energodata a.d.	197	
Energoprojekt Industrija a.d.	134	22
Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	24	33
Energoprojekt Oprema a.d.	159	25
Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija	1.503	836
I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	362	359
Enjub d.o.o.	5.283	2.071
<i>Svega</i>	<i>13.272</i>	<i>7.092</i>
b) Potraživanja iz specifičnih poslova - ostala pravna lica	2	2
<i>Svega</i>	<i>13.274</i>	<i>7.094</i>
<i>Druga potraživanja (Napomena 26):</i>		
a) Druga potraživanja - zavisna i ostala povezana pravna lica:		
Energoprojekt Visokogradnja a.d.		11.447
Energoprojekt Energodata a.d.		4
Energoprojekt Sunnyville d.o.o.	3.769	21.199
Enjub d.o.o.	80.602	74.413
<i>Svega</i>	<i>84.371</i>	<i>107.063</i>
b) Druga potraživanja - ostalo	1.610	18.008
<i>Svega</i>	<i>85.981</i>	<i>125.071</i>
UKUPNO	<i>941.971</i>	<i>897.959</i>

Potraživanja od kupaca u zemlji - zavisna pravna lica odnose se, na potraživanja po ugovorima o pružanju usluga, ugovorima o zakupu i dr. zavisnim društvima. Po ugovorima o pružanju usluga, Društvo, osim od Energoprojekt Entela, poseduje blanko solo potpisane menice sa ovlašćenjem za popunjavanje i naplatu menice kao instrumente obezbeđenja naplate).

Po osnovu potraživanja od kupaca u zemlji – ostala povezana lica društvo ne poseduje instrumente obezbeđenja naplate.

Po osnovu potraživanja od kupaca u zemlji (eksterno), Društvo poseduje instrumente obezbeđenja naplate od Jerry Catering Service d.o.o. (3 blanko solo potpisane menice sa ovlašćenjem za popunjavanje i naplatu menice) i Sava Neživotno osiguranje a.d.o. (2 blanko solo menice sa sa ovlašćenjem za popunjavanje i naplatu menice), dok od ostalih kupaca u zemlji (eksterno) Društvo ne poseduje instrumente obezbeđenja naplate.

Starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjene vrednosti	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2019.</i>	<i>31.12.2018.</i>
<i>Povezana pravna lica:</i>		
a) Tekuća	112.715	124.817
b) Do 30 dana	21.020	13.723
c) 30 - 60 dana	19.732	14.157
d) 60 - 90 dana	18.880	13.716
e) 90 - 365 dana	77.120	112.188
f) Preko 365 dana	689.346	599.336
Svega	938.813	877.937
<i>Kupci u zemlji:</i>		
a) Tekuća	842	1.341
b) Do 30 dana	706	673
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana		
f) Preko 365 dana		
Svega	1.548	2.014
<i>Ostalo:</i>		
a) Tekuća	1.264	17.370
b) Do 30 dana		89
c) 30 - 60 dana	185	88
d) 60 - 90 dana		88
e) 90 - 365 dana	155	373
f) Preko 365 dana	6	-
Svega	1.610	18.008
UKUPNO	941.971	897.959

8.2. Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva zbog gubitaka u okviru bilansnih pozicija, nastalih kao posledica negativnih tržišnih kretanja cena i drugih relevantnih finansijskih parametara.

Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika,
- kamatnog rizika i
- rizika od promene cena.

Valutni rizik, koji se još naziva devizni rizik ili rizik od promene kurseva, je rizik od fluktuiranja fer vrednosti ili budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta usled promene deviznih kurseva.

Valutni rizik se ispoljava kod finansijskih instrumenata koji su označeni u stranoj valuti, to jest u valuti koja je različita od valute (funkcionalne) u kojoj su finansijski instrumenti u finansijskim izveštajima odmereni.

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promene kurseva stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno Evrom.

Analiza osetljivosti, prezentovana u nastavku, pokazuje da bi promena kurseva značajnije uticala na promenu rezultata Društva, pa se može zaključiti da je **Društvo značajno izloženo valutnom riziku**.

U sledećoj tabeli je, na osnovu podataka iz deviznog podbilansa, iskazana knjigovodstvena vrednost monetarnih sredstava i obaveza.

<i>Sredstva u EUR</i>		<i>Obaveze u EUR</i>	
<i>31.12.2019.</i>	<i>31.12.2018.</i>	<i>31.12.2019.</i>	<i>31.12.2018.</i>
29.930.396	28.804.316	17.387.136	8.291.583

Obzirom na iskazane razlike u deviznim podbilansima, u narednoj tabeli je urađena analiza osetljivosti Društva na nominalni rast kursa dinara od 10% u odnosu na strane valute.

Stopa osetljivosti od 10% predstavlja procenu maksimalno razumno očekivanih promena u kursovima stranih valuta. Analiza osetljivosti uključuje samo gotovinska sredstva, potraživanja i obaveze iskazane u stranoj valuti, i usklađuje njihovo prevođenje na kraju perioda za potencijalnu depresijaciju ili apresijaciju funkcionalne valute u odnosu na strane valute.

Analizom deviznog podbilansa Društva, može se konstatovati da je Društvo najosetljivije na promenu Evra. Analiza osetljivosti je urađena na način koji podrazumeva identičnu fluktuaciju svih za Društvo relevantnih valuta.

Uz nepromenjene ostale varijable, *apresijacija nacionalne valute* bi prouzrokovala negativan uticaj na rezultat tekućeg perioda zbog negativnih efekata neto kursnih razlika između deviznih sredstava i obaveza.

Analogno iznetom, uz nepromenjene ostale varijable, *depresijacija nacionalne valute* bi prouzrokovala pozitivan uticaj na rezultat tekućeg perioda zbog pozitivnog efekata neto kursnih razlika između deviznih sredstava i obaveza.

Analiza osetljivosti rezultata u slučaju depresijacije nacionalne valute za 10%	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2019.</i>	<i>2018.</i>
NETO UTICAJ NA REZULTAT TEKUĆEG PERIODA	147.500	242.449

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na rezultat i kapital Društva zbog nepovoljnih promena kamatnih stopa. Društvo je ovoj vrsti rizika izloženo preko pozicija finansijskih obaveza za kredite uzete sa potencijalno promenljivim kamatnim stopama (Euribor).

U sledećoj tabeli je prikazana kamatonosna struktura **finansijskih sredstava i obaveza** Društva sa promenljivom kamatnom stopom na datum bilansa stanja.

Kamatonosna struktura finansijskih sredstava i obaveza sa promenljivom kamatnom stopom	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2019.</i>	<i>31.12.2018.</i>
Kamatonosna finansijska sredstava sa promenljivom kamatnom stopom:		
Kratkoročni zajmovi dati povezanim pravnim licima	76.521	157.836
UKUPNO	76.521	157.836
Kamatonosne finansijske obaveze sa promenljivom kamatnom stopom:		
Kratkoročni krediti	744.754	827.362
UKUPNO	744.754	827.362
RAZLIKA	(668.233)	(669.526)

Uz nepromenjene ostale varijable, ako su finansijska sredstva sa promenljivom kamatnom stopom veća od finansijskih obaveza sa promenljivom kamatnom stopom, *rast kamatne stope* bi prouzrokovao pozitivan uticaj na rezultat tekućeg perioda, usled pozitivnih efekata neto prihoda od kamata.

Analogno iznetom, uz nepromenjene ostale varijable, ako su finansijska sredstva sa promenljivom kamatnom stopom manja od finansijskih obaveza sa promenljivom kamatnom stopom, *rast kamatne stope* bi prouzrokovao negativan uticaj na rezultat tekućeg perioda, usled negativnih efekata neto prihoda od kamate.

Obzirom na iskazane razlike u finansijskim sredstvima i obavezama sa promenljivim kamatnim stopama Društva, u narednoj tabeli je urađena analiza osetljivosti Društva na rast kamatne stope od 1%. Stopa osetljivosti od 1% predstavlja procenu potencijalno razumno očekivanih promena u kamatnim stopama.

Analiza osetljivosti rezultata u slučaju rasta kamatne stope za 1%	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2019.</i>	<i>2018.</i>
NETO UTICAJ NA REZULTAT TEKUĆEG PERIODA	(6.682)	(6.695)

Analiza osetljivosti pokazuje da negativna promena kamatnih stopa (za 1%) ima uticaj na promenu rezultata, obzirom da su kamatonosne finansijske obaveze sa promenljivom kamatnom stopom znatno veće od kamatonosnih finansijskih sredstava sa promenljivom kamatnom stopom, pa se može zaključiti da je **Društvo izloženo kamatnom riziku**.

Vezano za potencijalne kamatne rizike po osnovu finansijskih obaveza, u nastavku će se dati kratak osvrt na *politiku upravljanja rizikom dobavljača* koja se primenjuje u Društvu.

Kao što se iz tabele u kojoj je prikazana kamatonosna struktura finansijskih obaveza sa promenljivom kamatnom stopom može uočiti, obaveze prema dobavljačima (kako obaveze po ispostavljenim fakturama, tako i nefakturisane obaveze) nisu uključene u navedenu grupu.

Osnovna činjenica koja podržava realnost primenjenog pristupa je da dobavljači, po pravilu, ne zaračunavaju zatezne kamate u slučaju kašnjenja Društva u izmirenju svojih obaveza. Nezaračunavanje zatezne kamate treba prvenstveno razumeti kao posledicu potrebe za dugoročnim održavanjem dobrih poslovnih odnosa dobavljača sa potencijalno kvalitetnim kupcem. Shodno iznetom, *potencijalni kamatni rizici zbog neblagovremenog izmirenja obaveza prema dobavljačima u Društvu nisu izraženi*.

U narednoj tabeli prikazani su najznačajniji dobavljači, prema stanju obaveza na datum bilansa stanja Društva.

Struktura obaveza prema dobavljačima	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2019.</i>	<i>31.12.2018.</i>
<i>Dobavljači u zemlji i inostranstvu- zavisna i ostala povezana pravna lica:</i>		
Energoprojekt Energodata a.d.	4.143	
Energoprojekt Industrija a.d.	1.570	
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	406	683
Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	390	294
Ostali		
Svega	6.509	977
<i>Dobavljači u zemlji (eksterno):</i>		
JP Elektroprivreda Srbije, Beograd	1.194	1.117
Sava Neživotno Osiguranje a.d.o.	1.175	
JKP „Beogradske elektrane“, Beograd	773	899
Miko Trade d.o.o.	767	
Algotech d.o.o.	503	506
Dedinje d.o.o.	421	421
Universe d.o.o.	263	
Kontrolmatik d.o.o.	252	
Ostali	2.291	2.239
Svega	7.639	5.182
<i>Dobavljači u inostranstvu (eksterno):</i>		
Marg Inzinjering d.o.o.	3.810	
International Air Transport Association (<i>IATA</i>)	2.121	3.117
Lohn Igyvedi Iroda	1.076	
Ostali		
Svega	7.007	3.117
UKUPNO	21.155	9.276

U narednoj tabeli prikazana je starosna struktura obaveza prema dobavljačima.

Starosna struktura obaveza prema dobavljačima	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
<i>Povezana pravna lica:</i>		
a) Tekuća	2.196	977
b) Do 30 dana	942	
c) 30 - 60 dana	471	
d) 60 - 90 dana	493	
e) 90 - 365 dana	2.407	
f) Preko 365 dana		
Svega	6.509	977
<i>Dobavljači u zemlji:</i>		
a) Tekuća	6.269	4.171
b) Do 30 dana	1.086	502
c) 30 - 60 dana	282	509
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana	2	
f) Preko 365 dana		
Svega	7.639	5.182
<i>Dobavljači u inostranstvu:</i>		
a) Tekuća	7.007	3.117
b) Do 30 dana		
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana		
f) Preko 365 dana		
Svega	7.007	3.117
UKUPNO	21.155	9.276

Na ime obezbeđenja plaćanja, a saglasno odredbama ugovora, Društvo je dobavljaču JP Elektroprivreda Srbije dalo 12 solo blanko menice sa klauzulom "bez protesta" (za period 2019. - 2021.). Društvo je od dobavljača Pan Computers d.o.o. dobilo 3 solo blanko menice na ime garancije za izvršenje obaveze u garantnom roku.

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju usled kamatnog ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu. Ova vrsta rizika nije izražena u Društvu.

8.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

U narednoj tabeli su prikazani najznačajniji pokazatelji likvidnosti Društva i to:

- opšti ratio likvidnosti (količnik obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara obrtnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza,
- rigorozni ratio likvidnosti (količnik likvidnih sredstava, pod kojima se podrazumevaju ukupna obrtna sredstva umanjena za zalihe; i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara likvidnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza,
- gotovinski ratio likvidnosti (količnik gotovine uvećane za gotovinske ekvivalente i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara gotovinskih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza i
- neto obrtna sredstva (vrednosna razlika između obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza).

Izvođenje zaključaka o pokazateljima likvidnosti, dobijenih na osnovu ratio analize, pored ostalog, podrazumeva njihovo upoređivanje sa zadovoljavajućim opštim standardima, koji su takođe, prikazani u narednoj tabeli.

Pokazatelji likvidnosti	Zadovoljavajući opšti standardi	2019.	2018.
Opšti ratio likvidnosti	2:1	2,66:1	3,06:1
Rigorozni ratio likvidnosti	1:1	2,59:1	3,06:1
Gotovinski ratio likvidnosti		0,20:1	0,19:1
Neto obrtna sredstva (u 000 RSD)	Pozitivna vrednost	1.496.979	2.229.903

Rezultati ratio analize pokazuju da je Društvo tokom 2019. godine bilo likvidno, odnosno da nije imalo poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

U navedenom kontekstu ističemo da:

- uvažavajući dinamičnu prirodu poslovanja Društva, finansijska služba teži da održi fleksibilnost finansiranja, što, pored ostalog, podrazumeva držanje na raspolaganju postojećih kreditnih linija, kao i proširenje istih i
- rukovodstvo vrši kontinuirani nadzor nad rezervama likvidnosti Društva, koja obuhvataju raspoložive neiskorišćene kreditne linije, gotovinu i gotovinske ekvivalente, kao i likvidne potencijale shodno očekivanim novčanim tokovima.

8.4. Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja rizikom kapitala je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničeno dugom roku, kako bi se vlasnicima Društva obezbedio zadovoljavajući prinos (profit), uz očuvanje adekvatne strukture izvora sredstava, odnosno dobrog kreditnog boniteta.

Iako postoji više kriterijuma na osnovu kojih se mogu izvoditi zaključci o održivosti pretpostavke o dugoročnoj egzistenciji Društva, sigurno da su rentabilno poslovanje, kao i zadovoljavajuća finansijska struktura, jedni od osnovnih kriterijuma.

Najbolji reprezent **rentabilnosti** je *stopa prinosa na prosečni sopstveni kapital*, koja pokazuje koliko Društvo ostvaruje prinosa na jedan dinar prosečno angažovanih sopstvenih sredstava. Pri izračunavanju ovog pokazatelja rentabilnosti, prosečan sopstveni kapital je određen kao aritmetička sredina vrednosti kapitala na početku i na kraju godine.

Pokazatelji rentabilnosti	u 000 dinara	
	2019.	2018.
Neto dobitak/(gubitak)	(28.262)	763.473
Prosečan kapital:		
a) Kapital na početku godine	9.094.008	8.529.997
b) Kapital na kraju godine	9.052.010	9.094.008
Svega	9.073.009	8.812.003
Stopa prinosa na prosečan sopstveni kapital na kraju godine	-0,31%	8,66%

Adekvatnost finansijske strukture se ogleda u visini i karakteru zaduženosti.

U narednim tabelama su prikazani najznačajniji pokazatelji finansijske strukture Društva, i to:

- udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz pozajmljenih izvora; i
- udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz dugoročnih izvora.

Pokazatelji finansijske strukture	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Obaveze	2.294.282	1.238.836
Ukupna sredstva	11.346.292	10.332.844
Udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava	0,20 : 1	0,12 : 1
Dugoročna sredstva:		
a) Kapital	9.052.010	9.094.008
b) Dugoročna rezervisanje i dugoročne obaveze (uključujući i odložene poreske obaveze)	1.391.488	156.949
Svega	10.443.498	9.250.957
Ukupna sredstva	11.346.292	10.332.844
Udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava	0,92 : 1	0,90 : 1

Racio neto zaduženosti pokazuje koliko je svaki dinar neto zaduženosti Društva pokriven kapitalom Društva.

Pod neto zaduženošću se podrazumeva razlika između:

- ukupnih obaveza Društva (ukupna pasiva umanjena za kapital i uvećana za gubitak iznad visine kapitala) i
- gotovine i gotovinskih ekvivalenata.

Parametri za izračunavanje racia neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2019.</i>	<i>31.12.2018.</i>
Neto zaduženost:		
a) Obaveze	2.294.282	1.238.836
b) Gotovina i gotovinski ekvivalenti	184.016	200.519
<i>Svega</i>	<i>2.110.266</i>	<i>1.038.317</i>
Kapital	9.052.010	9.094.008
Racio neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	1 : 4,29	1 : 8,76

BILANS USPEHA**9. POSLOVNI PRIHODI****9.1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga**

Struktura prihoda od prodaje proizvoda i usluga je prikazana u narednoj tabeli.

Struktura prihoda od prodaje proizvoda i usluga	u 000 dinara	
	01.01.- 31.12. 2019.	01.01.- 31.12. 2018.
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	248.266	315.898
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	79	58
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu		
UKUPNO	248.345	315.956

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu bazirani su na pružanju usluga Društva zavisnim društvima, po osnovu ugovora odobrenih i usvojenih od strane nadležnih organa uprave Društva i zavisnih društava, a u skladu sa relevantnim pravnim aktima, i iznose 248.266 hiljada RSD.

Struktura prihoda od prodaje proizvoda i usluga zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu data je u tabeli u nastavku.

Struktura prihoda od prodaje usluga zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	u 000 dinara	
	01.01.- 31.12. 2019.	01.01.- 31.12. 2018.
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	44.784	77.824
Energoprojekt Niskogradnja a.d.	88.609	103.739
Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	13.059	12.772
Energoprojekt Entel a.d.	44.960	41.108
Energoprojekt Energodata a.d.	2.970	5.639
Energoprojekt Industrija a.d.	6.234	6.138
Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	3.248	3.150
Energoprojekt Oprema a.d.	24.458	44.508
Energoprojekt Sunnyville d.o.o.	4.489	4.139
Energoprojekt Park 11 d.o.o.	15.455	16.881
UKUPNO	248.266	315.898

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu u iznosu od 79 hiljada RSD ostvareni su prodajom avio karata.

9.2. Drugi poslovni prihodi

Struktura drugih poslovnih prihoda	u 000 dinara	
	01.01.- 31.12. 2019.	01.01.- 31.12. 2018.
Prihodi od zakupnina od matičnih, zavisnih i ostalih povezanih pravnih lica	13.480	14.392
Prihodi od zakupnina od drugih pravnih lica u zemlji	9.306	11.402
Ostali poslovni prihodi (eksterno)	605	209
UKUPNO	23.391	26.003

Prihodi od zakupnina od matičnih, zavisnih i ostalih povezanih pravnih lica u iznosu 13.480 hiljada RSD ostvareni su po osnovu izdavanja u zakup:

- dela kompleksa zgrada „Samački hotel“ na Batajničkom drumu br. 24, koji se od 2011. godine izdaje u zakup Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 13.050 hiljada RSD i
- dela poslovne zgrade Energoprojekt, koji se od 2016. godine izdaje u zakup Energoprojekt Sunnyvillu u iznosu od 430 hiljada RSD.

Prihodi od zakupnina od drugih pravnih lica u zemlji u iznosu od 9.306 hiljada RSD ostvareni su, pre svega, po osnovu izdavanja u zakup:

- dela kompleksa zgrada „Samački hotel“ na Batajničkom drumu br. 24, koji se od avgusta 2017. godine izdaje u zakup Jerry Catering Service d.o.o. u iznosu od 7.737 hiljada RSD,
- prostora na krovnoj terasi poslovne zgrade Energoprojekt koji se izdaje u zakup Telekom Srbija a.d. u iznosu od 892 hiljada RSD i
- dela poslovne zgrade Energoprojekt koji se izdaje u zakup Sava Neživotno Osiguranje a.d. u iznosu od 526 hiljada RSD.

10. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE

Struktura troškova materijala, goriva i energije	u 000 dinara	
	01.01.- 31.12. 2019.	01.01.- 31.12. 2018.
Troškovi materijala:		
a) Troškovi ostalog materijala (režijskog)	5.313	5.582
b) Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara		
<i>Svega</i>	<i>5.313</i>	<i>5.582</i>
Troškovi goriva i energije:		
a) Troškovi goriva	987	958
b) Troškovi električne i toplotne energije	20.147	19.341
<i>Svega</i>	<i>21.134</i>	<i>20.299</i>
UKUPNO	26.447	25.881

Troškovi ostalog materijala (režijskog) u iznosu od 5.313 hiljada RSD odnose se na troškove kancelarijskog materijala u iznosu od 2.101 hiljada RSD, troškove stručne literature, časopisa i ostalog u iznosu od 984 hiljada RSD i troškove ostalog materijala u iznosu od 2.228 hiljada RSD.

11. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

Struktura troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	u 000 dinara	
	01.01.- 31.12. 2019.	01.01.- 31.12. 2018.
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	135.533	147.547
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	21.199	23.782
Troškovi naknada po ugovoru o delu	4.334	3.775
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	418	334
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	1.028	2.169
Troškovi naknada direktoru odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	12.874	12.766
Ostali lični rashodi i naknade	9.960	12.322
UKUPNO	185.346	202.695
Prosečan broj zaposlenih	75	75

Ostali lični rashodi i naknade u iznosu od 9.960 hiljada RSD odnose se na troškove službenih putovanja u iznosu od 2.903 hiljada RSD, troškove naknada zaposlenima za prevoz na rad i povratak sa rada u iznosu od 2.379 hiljada RSD i ostala davanja zaposlenima u iznosu od 4.678 hiljada RSD.

12. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

Struktura troškova proizvodnih usluga	u 000 dinara	
	01.01.- 31.12. 2019.	01.01.- 31.12. 2018.
Troškovi usluga na izradi učinaka		
Troškovi transportnih usluga	2.530	2.746
Troškovi usluga održavanja	33.872	36.932
Troškovi zakupnina	108	54
Troškovi sajmovi		65
Troškovi reklame i propagande	980	1.589
Troškovi ostalih usluga	13.699	15.152
UKUPNO	51.189	56.538

Troškovi transportnih usluga u iznosu od 2.530 hiljada RSD odnose se na troškove fiksnih i mobilnih telefona, internet usluga, taksi usluga, troškove parkiranja automobila, putarina i dr.

Troškovi usluga održavanja u iznosu od 33.872 hiljada RSD, prvenstveno se odnose na investiciono održavanje poslovne zgrade Energoprojekt u iznosu od 31.461 hiljada RSD i tekuće održavanje opreme u iznosu od 2.401 hiljada RSD.

Troškovi reklame i propagande u iznosu od 980 hiljada RSD odnose se, pre svega, na troškove na ime sponzorstva u iznosu od 592 hiljada RSD (26. Kopaonik biznis forum) i troškove korporativnog pregleda Društva u iznosu od 147 hiljada RSD.

Troškovi ostalih usluga u iznosu od 13.699 hiljada RSD odnose se na troškove fotokopiranja i tehničko-operativne podrške: 6.150 hiljada RSD (pre svega, od Energoprojekt Energodate: 5.269 hiljada RSD po osnovu multimedijalnih prezentacija, ažuriranja i pripreme marketinških materijala za info panel, grafičke usluge i drugo); troškove licenci: 4.392 hiljada RSD; troškove komunalnih usluga: 2.700 hiljada RSD i troškove zaštite na radu i registracije vozila: 457 hiljada RSD.

13. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I DUGOROČNIH REZERVISANJA

Struktura troškova amortizacije i dugoročnih rezervisanja	u 000 dinara	
	01.01.-31.12. 2019.	01.01.-31.12. 2018.
Troškovi amortizacije:		
a) Amortizacija nematerijalne imovine (Napomena 21)	2.923	3.190
b) Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme (Napomena 22)	18.024	17.627
<i>Svega</i>	<i>20.947</i>	<i>20.817</i>
Troškovi dugoročnih rezervisanja:		
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	595	216
<i>Svega</i>	<i>595</i>	<i>216</i>
UKUPNO	21.542	21.033

Na dan 31.12.2019. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti. Efekat promene računovodstvene procene uticao je na promenu visine troškova amortizacije za 2019. godinu, a time, posledično, i na visinu knjigovodstvene vrednosti sredstava na dan 31.12.2019. godine.

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih iznose 595 hiljada RSD (Napomena 32).

14. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

Struktura nematerijalnih troškova	u 000 dinara	
	01.01.- 31.12. 2019.	01.01.- 31.12. 2018.
Troškovi neproizvodnih usluga	25.507	20.591
Troškovi reprezentacije	6.376	5.781
Troškovi premija osiguranja	1.428	1.723
Troškovi platnog prometa	1.801	3.963
Troškovi članarina	701	1.166
Troškovi poreza	18.775	19.474
Ostali nematerijalni troškovi	5.505	3.402
UKUPNO	60.093	56.100

Troškovi neproizvodnih usluga u iznosu od 25.507 hiljada RSD odnose se na troškove advokatskih, konsalting i intelektualnih usluga, troškove revizije finansijskih izveštaja, troškove stručnog usavršavanja i obrazovanja zaposlenih, troškove usluga brokera i beogradske berze, usluga čišćenja i druge.

Troškovi reprezentacije u iznosu od 6.376 hiljada RSD najvećim delom se odnose na troškove ugostiteljskih usluga.

Troškovi premija osiguranja u iznosu od 1.428 hiljada RSD odnose se na troškove osiguranja imovine i lica.

Troškovi platnog prometa u iznosu 1.801 hiljada RSD odnose se na troškove platnog prometa u zemlji, dominantno po osnovu naknada za odobrenje i produženje kredita.

Troškovi članarina u iznosu od 701 hiljada RSD, odnose se na troškove članarine Privrednoj komori Srbije u iznosu od 440 hiljada RSD, kao i na članarine drugim komorama, savezima i udruženjima.

Troškovi poreza u iznosu od 18.775 hiljada RSD dominantno se odnose na troškove poreza na imovinu u iznosu od 18.385 hiljada RSD.

Ostali nematerijalni troškovi u iznosu od 5.505 hiljada RSD, pre svega se odnose na takse i sudske troškove u iznosu od 3.680 hiljada RSD, troškove štampanja časopisa Energoprojekt u iznosu od 913 hiljada RSD i troškove učešća u finansiranju zarada osoba sa invaliditetom u iznosu od 446 hiljada RSD.

15. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

15.1. Finansijski prihodi

Struktura finansijskih prihoda	u 000 dinara	
	01.01.- 31.12. 2019.	01.01.- 31.12. 2018.
Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	65.314	605.737
Finansijski prihodi od ostalih povezanih pravnih lica	10.336	9.752
Prihodi od dividendi	17.350	68
<i>Ukupno finansijski prihodi od povezanih lica i ostali finansijski prihodi</i>	<i>93.000</i>	<i>615.557</i>
Prihodi od kamata (od trećih lica)	888	9.165
Pozitivne kursne razlike i prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	4.470	3.923
UKUPNO	98.358	628.645

Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica u iznosu od 65.314 hiljada RSD odnose se na prihode od kamata od zavisnih pravnih lica u iznosu od 64.993 hiljada RSD i prihode po osnovu efekata valutne klauzule i pozitivnih kursnih razlika od zavisnih pravnih lica u iznosu od 321 hiljada RSD (u izveštajnom periodu nisu evidentirani prihodi od dividendi od zavisnih pravnih lica).

Finansijski prihodi od ostalih povezanih pravnih lica u iznosu od 10.336 hiljada RSD odnose se na prihode od kamata na zajam od zajedničkog društva Enjub d.o.o. u iznosu od 6.581 hiljada RSD i prihode po osnovu efekata valutne klauzule na ime obaveze po osnovu zajma od Napred Razvoj a.d. u iznosu od 3.755 hiljada RSD.

Prihodi od dividendi u iznosu od 17.350 hiljada RSD odnose se na prihode po osnovu raspodele likvidacionog ostatka Zatvorenog investicionog fonda Fima Southern Europe Activist a.d. - u likvidaciji u iznosu od 17.261 hiljada RSD (Napomena 23.1) i prihod od dividende Dunav osiguranja u iznosu do 89 hiljada RSD.

Prihodi od kamata (od trećih lica) u iznosu od 888 hiljada RSD na redovne kamate po viđenju i kamate po osnovu oročenih depozita..

Pozitivne kursne razlike i prihodi po osnovu efekata valutne klauzule u iznosu od 4.470 hiljada RSD odnose se na pozitivne kursne razlike u iznosu od 78 hiljada RSD i prihode po osnovu efekata valutne klauzule u iznosu od 4.392 hiljada RSD (dominantno po osnovu efektata valutne klauzule na ime obaveze za primljene kredite od banaka u iznosu od 4.251 hiljada RSD).

15.2. Finansijski rashodi

Struktura finansijskih rashoda	u 000 dinara	
	01.01.- 31.12. 2019.	01.01.- 31.12. 2018.
Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	15.303	4.638
Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	41.334	529
<i>Ukupno finansijski rashodi sa povezanim licima i ostali finansijski rashodi</i>	<i>56.637</i>	<i>5.167</i>
Rashodi kamata (prema trećim licima)	28.036	30.564
Negativne kursne razlike i rashodi po osnovu efekata valutne klauzule (prema trećim licima)	2.539	1.478
UKUPNO	87.212	37.209

Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima u iznosu od 15.303 hiljada RSD dominantno se odnose na rashode po osnovu efekata valutne klauzule iz odnosa sa zavisnim pravnim licima u iznosu od 14.310 hiljada RSD (najvećim delom po osnovu datih zajmova u iznosu od 9.850 hiljada RSD i to, Energoprojekt Sunnyville, Energoprojekt Oprema, Energoprojekt Urbanizam i Arhitektura, Energoprojekt Energodata i Energoprojekt Visokogradnja i potraživanja po osnovu prodaje usluga u iznosu od 3.643 hiljada RSD, pre svega, Energoprojekt Visokogradnja) i rashode po osnovu kamata na zajam od Energoprojekt Niskogradnje u iznosu od 978 hiljada RSD.

Finansijski rashodi od ostalih povezanih pravnih lica u iznosu od 41.334 hiljada RSD odnose se na društvo Napred Razvoj a.d. u iznosu od 40.392 hiljada RSD (po osnovu: kamata na uzeti zajam: 33.187 hiljada RSD, jednokratnih troškova odobrenja zajma: 7.202 hiljada RSD i efekata valutne klauzule: 3 hiljade RSD) i zajedničko društvo Enjub d.o.o. u iznosu od 942 hiljada RSD (rashodi po osnovu efekata valutne klauzule po osnovu zajmova i kamata na zajmove).

Rashodi kamata (prema trećim licima) u iznosu od 28.036 hiljada RSD, pre svega se odnose na rashode kamata po osnovu uzetih kredita od banaka u zemlji u iznosu od 21.444 hiljada RSD (od Erste banke, Jubmes banke, Societe Generale banke i Komercijalne banke) i zatezne kamate u iznosu od

6.297 hiljada RSD (od Komercijalne banke u iznosu od 2.950 hiljada RSD i po osnovu izgubljenog sudskog spora sa R.Ljubojevićem u iznosu od 3.347 hiljada RSD - Napomena 16.2)

Negativne kursne razlike i rashodi po osnovu efekata valutne klauzule u iznosu od 2.539 hiljada RSD odnose se na negativne kursne razlike u iznosu od 545 hiljada RSD i rashode po osnovu efekata valutne klauzule u iznosu od 1.994 hiljada RSD, od kojih se najveći deo odnosi na efekte valutne klauzule na ime potraživanja za nefakturisani prihod po osnovu izgradnje ambasade u Abudži u iznosu od 1.909 hiljada RSD.

16. OSTALI PRIHODI I RASHODI

16.1. Ostali prihodi

Struktura ostalih prihoda	u 000 dinara	
	01.01.- 31.12. 2019.	01.01.- 31.12. 2018.
Dobici od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	2.960	95.262
Dobici od prodaje učešća i hartija od vrednosti		178.452
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, koji ne ispunjavaju uslove da se iskažu u okviru ostalog sveobuhvatnog rezultata	348	
Prihodi od smanjenja obaveza	6.122	
Ostali nepomenuti prihodi	140	682
Prihodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme	60.201	
UKUPNO	69.771	274.396

Dobici od prodaje nematerijane imovine, nekretnine, postrojenja i opreme u iznosu od 2.960 hiljada RSD dominantno se odnose na dobitke po osnovu prodaje stalne imovine namenjene prodaji u iznosu od 2.959 hiljada RSD (Napomena 24).

Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, koji ne ispunjavaju uslove da se iskažu u okviru ostalog sveobuhvatnog rezultata u iznosu od 348 hiljada RSD odnose se na prihode po osnovu prevremenog otkupa stana od strane fizičkog lica u skladu sa Ugovorom o otkupu društvenih stanova iz 1995. godine.

Prihodi od smanjenja obaveza u iznosu od 6.122 hiljada RSD odnose se na oprihodovanje obaveza za dividende u iznosu od 6.025 hiljada RSD i obaveza za porez na dividende u iznosu od 97 hiljada RSD usled isteka opšteg roka zastarelosti od deset godina.

Ostali nepomenuti prihodi u iznosu od 140 hiljada RSD odnose se na prihode po osnovu od prodaje starog papira.

Prihodi od uskladjivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od 60.201 hiljada RSD odnosi se na uskladjivanje fer vrednosti kompleksa zgrada „Samački hotel“(Napomena 22).

16.2. Ostali rashodi

Struktura ostalih rashoda	u 000 dinara	
	01.01.-31.12. 2019.	01.01.-31.12. 2018.
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje namaterijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	75	14
Gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i hartija od vrednosti	3.493	
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja		27.218
Ostali nepomenuti rashodi	34.572	7.151
Obezvredenje nekretnina, postrojenja i opreme		3.199
UKUPNO	38.140	37.582

Gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i hartija od vrednosti u iznosu od 3.493 hiljada RSD odnose se na gubitke po osnovu prodaje učešća u kapitalu Encom Gmbh Consulting, Engineering & Trading, Nemačka (Napomena 23.1).

Ostali nepomenuti rashodi u iznosu od 34.572 hiljada RSD dominantno se odnose na naknadu štete R.Ljubojeviću po osnovu izgubljenog sudskog spora (po osnovu eksproprijacije zemljišta) u iznosu od 32.370 hiljada RSD, troškove penala banke zbog prekršene preuzete finansijske obaveze iz ugovora koji se odnosi na nivo Net Debt/Ebitda u iznosu 1.772 hiljada RSD i date donacije u iznosu od 200 hiljada RSD.

17. NETO DOBITAK / GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA

Neto dobitak/gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	u 000 dinara	
	01.01.- 31.12. 2019.	01.01.- 31.12. 2018.
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	3.758	2.232
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina		
UKUPNO	3.758	2.232

Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina u iznosu od 3.758 hiljada RSD rezultat je naknadno utvrđenih prihoda, odnosno rashoda iz prethodnog perioda u iznosima koji nisu materijalno značajni i po osnovu kojih je izvršeno priznavanje na teret, odnosno u korist tekućeg perioda.

18. DOBITAK / GUBITAK PRE OPOREZIVANJA

Struktura bruto rezultata	u 000 dinara	
	01.01.- 31.12.2019.	01.01.- 31.12.2018.
Poslovni prihodi	271.736	341.959
Poslovni rashodi	344.617	362.247
Poslovni rezultat	(72.881)	(20.288)
Finansijski prihodi	98.358	628.645
Finansijski rashodi	87.212	37.209
Finansijski rezultat	11.146	591.436
Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha		
Ostali prihodi	69.771	274.396
Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha		
Ostali rashodi	38.140	37.582
Rezultat ostalih prihoda i rashoda	31.631	236.814
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i ispravke grešaka iz ranijih perioda	3.758	2.232
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i ispravke grešaka ranijih perioda		
UKUPNI PRIHODI	443.623	1.247.232
UKUPNI RASHODI	469.969	437.038
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	(26.346)	810.194

U odnosu na uporedni period prethodne godine, smanjenje bruto rezultata Društva u iznosu od 836.540 hiljada RSD evidentirano je, pre svega, usled činjenice da u izveštajnom periodu nisu donete odluke o raspodeli neraspoređenog dobitka zavisnih društava (u 2018. godini evidentiran je prihod od dividende Energoprojekt Entela i Energoprojekt Niskogradnje u iznosu od 555.807 hiljada RSD) i obzirom da su u prethodnom izveštajnom periodu ostvareni dobitci po osnovu prodaje učešća u kapitalu Beogradskog mešovitog preduzeća a.d., Beograd i Energoprojekt Garant a.d.o. (u iznosu od 178.452 hiljada RSD).

19. NETO DOBITAK/(GUBITAK)

Struktura neto rezultata	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>01.01.- 31.12. 2019.</i>	<i>01.01.- 31.12. 2018.</i>
Dobitak/(gubitak) pre oporezivanja	(26.346)	810.194
Poreski rashod perioda		45.113
Odloženi poreski rashod/(prihod) perioda	1.916	1.608
Neto dobitak/(gubitak)	(28.262)	763.473

20. ZARADA/(GUBITAK) PO AKCIJI

Pokazatelj	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>01.01.- 31.12. 2019.</i>	<i>01.01.- 31.12. 2018.</i>
Neto dobitak/(gubitak)	(28.262)	763.473
Prosečan ponderisan broj akcija tokom godine	10.833.592	10.833.592
Zarada/(gubitak) po akciji (u dinarima)	(2,61)	70,47

Zarada/(gubitak) po akciji izračunava se tako što se neto dobitak/(gubitak) namenjen običnim akcionarima podeli sa prosečnim ponderisanim brojem običnih akcija u opticaju za period.

BILANS STANJA

21. NEMATERIJALNA IMOVINA

u 000 dinara

Struktura nematerijalne imovine	Softveri	Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke	Nematerijalna imovina u pripremi	Avansi za nematerijalnu imovinu	Ukupno
<u>Nabavna vrednost</u>					
Stanje 01.01.2018. godine	16.169	1.843			18.012
Korekcija početnog stanja					
Prenos sa jednog oblika na drugi					
Nove nabavke					
Otuđenje i rashodovanje					
Stanje 31.12.2018. godine	16.169	1.843			18.012
Korekcija početnog stanja					
Prenos sa jednog oblika na drugi					
Nove nabavke	25.879				25.879
Otuđenje i rashodovanje					
Stanje 31.12.2019. godine	42.048	1.843			43.891
<u>Ispravka vrednosti</u>					
Stanje 01.01.2018. godine	9.972	169			10.141
Korekcija početnog stanja					
Amortizacija	3.006	184			3.190
Otuđenje i rashodovanje					
Obevređenja					
Stanje 31.12.2018. godine	12.978	353			13.331
Korekcija početnog stanja					
Amortizacija	2.738	185			2.923
Otuđenje i rashodovanje					
Obevređenja					
Stanje 31.12.2019. godine	15.716	538			16.254
<u>Neotpisana vrednost</u>					
31.12.2018. godine	3.191	1.490			4.681
31.12.2019. godine	26.332	1.305			27.637

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U 000 dinara

Struktura nekretnina, postrojenja i opreme	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Investicione nekretnine	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	Ukupno
<u>Nabavna vrednost</u>							
Stanje na dan 01.01.2018. godine	1.325.585	116.672	556.822	283	276.390	44.664	2.320.416
Korekcija početnog stanja							
Nove nabavke u toku godine					7.294	800	8.094
Povećanje prenosom sa ulaganja u pripremi		2.194	1.892		(4.086)		
Ostali prenos i sa/(na)					800	(800)	
Otuđenje i rashodovanje		(8.338)					(8.338)
Dobici/(gubici) uključeni u "Ostali rezultat" (kto 330)	2.983						2.983
Dobici/(gubici) uključeni u Bilans uspeha				(3.199)			(3.199)
Kursne razlike							
Ostala povećanja/(smanjenja)	(22.912)				(280.398)		(303.310)
Stanje na dan 31.12.2018. godine	1.305.656	110.528	555.515	283		44.664	2.016.646
Korekcija početnog stanja							
Nove nabavke u toku godine		7.918					7.918
Povećanje prenosom sa ulaganja u pripremi							
Ostali prenos i sa/(na)							
Otuđenje i rashodovanje		(1.459)					(1.459)
Dobici/(gubici) uključeni u "Ostali rezultat" (kto 330)							
Dobici/(gubici) uključeni u Bilans uspeha				60.201			60.201
Kursne razlike							
Ostala povećanja/(smanjenja)							
Stanje na dan 31.12.2019.	1.305.656	116.987	615.716	283		44.664	2.083.306
<u>Ispravka vrednosti</u>							
Stanje na dan 01.01.2018. godine	11.814	79.629					91.443
Korekcija početnog stanja							
Amortizacija	11.098	6.529					17.627
Otuđenje i rashodovanje		(2.749)					(2.749)
Ostala povećanja/(smanjenja)	(22.912)						(22.912)
Stanje na dan 31.12.2018. godine		83.409					83.409
Korekcija početnog stanja							
Amortizacija	11.945	6.079					18.024
Otuđenje i rashodovanje		(1.295)					(1.295)
Ostala povećanja/(smanjenja)							
Stanje na dan 31.12.2019. godine	11.945	88.193					100.138
<u>Neotpisana vrednost</u>							
Stanje na dan 31.12.2018. godine	1.305.656	27.119	555.515	283		44.664	1.933.237
Stanje na dan 31.12.2019. godine	1.293.711	28.794	615.716	283		44.664	1.983.168

Na dan 31.12.2019. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti. Efekat promene računovodstvene procene uticao je na promenu visine troškova amortizacije za 2019. godinu, a time, posledično, i na visinu knjigovodstvene vrednosti sredstava na dan 31.12.2019. godine (Napomena 13).

Procena fer vrednosti „objekata“

Fer vrednost „objekata“ obično se utvrđuje procenom koju vrše nezavisni kvalifikovani procenitelji na osnovu tržišnih dokaza. Fer vrednost objekata je obično njihova tržišna vrednost koja se utvrđuje procenom.

Kada ne postoje dokazi fer vrednosti na tržištu, zbog specifične prirode objekta i zbog toga što se takve stavke retko prodaju, Društvo procenjuje fer vrednost koristeći prinosni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamene.

Društvo u svojim poslovnim knjigama ima evidentiran objekat - **poslovna zgrada Energoprojekt**, koji se iskazuje po revalorizovanoj vrednosti na dan procene.

Poslovna zgrada Energoprojekt je na dan 31.12.2019. godine iskazana po revalorizovanoj vrednosti u iznosu od 1.293.711 hiljada RSD, odnosno, utvrđena je tako što je fer vrednost po poslednjoj proceni umanjena za naknadnu akumuliranu amortizaciju. Poslednja procena urađena je na dan 31.12.2018. godine od strane eksternog nezavisnog kvalifikovanog procenitelja, korišćenjem komparativne metode (na način da je ispravka vrednosti eliminisana u potpunosti u iznosu od 22.912 hiljada RSD, dok je nabavna vrednost svedena na revalorizovani iznos, preko konta revalorizacionih rezervi u iznosu od 2.983 hiljada RSD).

U skladu sa relevantnim odredbama MRS 16, obzirom da su kretanja fer vrednosti predmetnog objekta neznatna, nije bilo potrebno izvršiti procenu njegove fer vrednosti na dan bilansa.

Polazeći od procenjene fer vrednosti predmetnog objekta na dan 31.12.2018. godine, kao i procenom utvrđene rezidualne vrednosti na dan 31.12.2019. godine i utvrđenog korisnog veka upotrebe predmetnog objekta (100 godina; preostali korisni vek upotrebe na dan 31.12.2019. godine: 62 godina), trošak amortizacije predmetnog objekta u izveštajnom periodu (obzirom na rezidualnu vrednost koja je niža od revalorizovane vrednosti), iznosi 11.945 hiljada RSD.

Usklađivanje početnog i krajnjeg stanja vrednosti „objekata“ dato je u donjoj tabeli.

u 000 dinara

R. br.	Naziv objekta	Početno stanje	Rezidualna vrednost na dan bilansa	Preostali korisni vek upotrebe na dan bilansa	Amortizacija	Dobici/ (gubici) uključeni u "Ostali rezultat"	Krajnje stanje
1	Poslovna zgrada Energoprojekt	1.305.656	554.393	62	11.945		1.293.711
	UKUPNO	1.305.656	554.393	62	11.945		1.293.711

Da su se revalorizovane stavke iskazivale po metodu nabavne vrednosti, njihova sadašnja vrednost bi iznosila 529.803 hiljada RSD.

Avans za nekretnine u iznosu od 44.664 hiljada RSD se odnosi na avans dat Republici Srbiji za kupovinu nepokretnosti u Ugandi, Peruu i Nigeriji.

Na dan 31.12.2019. godine, Društvo nema nepokretnosti ili opremu pod hipotekom ili zalogom uspostavljenim radi obezbeđenja urednog izmirenja svojih finansijskih obaveza (Napomena 45).

U vezi sa **investicionim nekretninama**, sledeći iznosi priznati su u bilansu uspeha:

Prihodi i troškovi u vezi investicionih nekretnina koji su priznati u Bilansu uspeha	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2019.</i>	<i>31.12.2018.</i>
Prihodi od zakupnina (Napomena 9.2)	20.787	20.833
Direktni troškovi poslovanja koji proističu iz investicionih nekretnina koje su generisale prihod od zakupnine u toku godine (kompleks zgrada „Samački hotel“)	2.308	5.866

Usklađivanje početnog i krajnjeg stanja fer vrednosti investicionih nekretnina je dato u donjoj tabeli.

U 000 dinara

Red. broj	Naziv investicione nekretnine	Početno stanje	Povećanja, (nabavke, dodatna ulaganja i dr.)	Smanjenja (prodaja, uništenje i sl.)	Dobici / (gubici) uključeni u Bilans uspeha	Krajnje stanje
1	Kompleks zgrada "Samački hotel"	555.515			60.201	615.716
	UKUPNO	555.515			60.201	615.716

U poslovnim knjigama Društva investicione nekretnine u iznosu od 615.716 hiljada RSD, koje se odmeravaju po fer vrednosti, odnose se na kompleks zgrada „Samački hotel“, površine 8.034,00 m², sa pravom korišćenja gradskog građevinskog zemljišta površine 18.598,00 m², u ulici Batajnički drum br. 24, u Zemunu.

Procena fer vrednosti kompleksa zgrada „Samački hotel“ na dan 31.12.2019. godine izvršena je od strane eksternog nezavisnog kvalifikovanog procenitelja, koji ima priznate i relevantne stručne kvalifikacije i iskustvo sa lokacijom i kategorijom investicione nekretnine koju je procenjivao. Prilikom procene, procenitelj je koristio troškovni metod za objekte (obzirom na specifične karakteristike predmeta procene i činjenicu da na tržištu ne postoji ponuda sličnih prostora za prodaju/zakup, a koji su na sličnoj lokaciji) i komparativni metod za zemljište.

Po osnovu izdavanja u zakup predmetne investicione nekretnine Energoprojekt Visokogradnji i Jerry Catering Service d.o.o. u izveštajnom periodu je ostvaren prihod u iznosu od 20.787 hiljada RSD (Napomena 9.2).

Na datum bilansa stanja ne postoje ograničenja koja se odnose na mogućnost prodaje investicione nekretnine i priliva novca od otuđenja.

23. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura dugoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	6.331.105	5.552.828
Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	14.613	30.613
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	126.098	126.098
Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima	1.274.891	171.259
Ostali dugoročni finansijski plasmani	993	1.217
<i>Svega</i>	<i>7.747.700</i>	<i>5.882.015</i>
<i>Ispravka vrednosti</i>	<i>(811.986)</i>	<i>(798.879)</i>
UKUPNO	6.935.714	5.083.136

23.1. Učešća u kapitalu

Učešća u kapitalu odnose se na akcije i udele kako je prikazano u narednoj tabeli.

Struktura učešća u kapitalu	% učešća	u 000 dinara	
		31.12.2019.	31.12.2018.
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica			
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	100,00%	1.835.786	1.835.167
Energoprojekt Niskogradnja a.d.	100,00%	1.104.981	1.104.981
Energoprojekt Oprema a.d.	67,87%	121.316	121.316
Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	100,00%	427.626	427.626
Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	100,00%	192.642	192.642
Energoprojekt Energodata a.d.	100,00%	194.862	194.862
Energoprojekt Industrija a.d.	62,77%	61.209	61.209
Energoprojekt Entel a.d.	99,95%	997.573	216.422
Energoprojekt Sunnyville d.o.o.	100,00%	2.500	2.500
Energoprojekt Park 11 d.o.o.	100,00%	375.660	375.660
I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	100,00%	70.311	70.311
Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka			3.493
Dom 12 S.A.L., Liban	100,00%	924.749	924.749
Energo Kaz d.o.o., Kazahstan	100,00%	101	101
Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija	100,00%	587	587
Energoprojekt Holding Guinee S.A., Gvineja	100,00%	1.628	1.628
Energoprojekt (Malezija) Sdn. Bhd., Kuala Lumpur	100,00%	19.574	19.574
<i>Ispravka vrednosti</i>		<i>(715.065)</i>	<i>(715.065)</i>
Svega		5.616.040	4.837.763
Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima			
Necco Nigerian Engenering and Construction CO LTD, Kano, Nigerija	40,00%	1.063	1.063
Zatvoreni investicioni fond Fima Southern Europe Activist ad Beograd - u likvidaciji			16.000
Enjub d.o.o.	50,00%	13.550	13.550
<i>Ispravka vrednosti</i>		<i>(1.063)</i>	<i>(1.063)</i>
Svega		13.550	29.550
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge HoV raspoložive za prodaju			
Beogradsko mešovito preduzeće a.d., Beograd			
Dunav osiguranje a.d.o.	0,01%	5.814	5.814
Jubmes banka a.d.	1,41%	120.176	120.176
Beogradska berza a.d.	0,12%	100	100
Poljoprivredna banka Agrobanka a.d. Beograd - u stečaju	0,36%	7	7
Beogradska industrija piva,slada i bezalkoholnih pića a.d. Beograd - u stečaju	0,0005%	1	1
Pinki Zemun a.d.	0,004%		
<i>Ispravka vrednosti</i>		<i>(95.858)</i>	<i>(82.751)</i>
Svega		30.240	43.347
UKUPNO		5.659.830	4.910.660

U narednoj tabeli su prikazana učešća u kapitalu za koje je izvršena ispravka vrednosti.

Učešća u kapitalu za koje je izvršena ispravka vrednosti	u 000 dinara		
	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica:			
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	1.835.786	(641.633)	1.194.153
Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	192.642	(44.277)	148.365
I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	70.311	(7.953)	62.358
Energoprojekt Holding Guinee S.A., Gvineja	1.628	(1.628)	-
Energoprojekt (Malezija) Sdn. Bhd., Kuala Lumpur	19.574	(19.574)	-
Svega	2.119.941	(715.065)	1.404.876
Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima:			
Necco Nigerian Engenering and Construction CO LTD, Kano, Nigerija	1.063	(1.063)	-
Svega	1.063	(1.063)	0
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge HoV raspoložive za prodaju:			
Učešća u kapitalu banaka, finansijskih organizacija i drugih pravnih lica:			
Dunav osiguranje a.d.o.	5.814	(4.067)	1.747
Jubmes banka a.d.	120.176	(91.784)	28.392
Agrobanka a.d. Beograd - u stečaju	7	(7)	-
Beogradska industrija piva,slada i bezalkoholnih pića a.d. Beograd - u stečaju	1	(1)	-
Svega	125.998	(95.859)	30.139
UKUPNO	2.247.002	(811.987)	1.435.015

Učešća u kapitalu predstavljaju dugoročna finansijska ulaganja u akcije i udele u zavisnim, pridruženim društvima i zajedničkim poduhvatima, bankama, osiguravajućim društvima (HoV raspoložive za prodaju) i ostalim pravnim licima.

Učešća u kapitalu zavisnih, pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima vrednuju se prema metodi nabavne vrednosti. Društvo priznaje prihod samo u onoj meri u kojoj stekne pravo da primi svoj deo iz raspodele neraspoređenog neto dobitka korisnika ulaganja, do koje dođe nakon dana kada ga je Društvo steklo.

Do povećanja učešća u kapitalu Energoprojekt Visokogradnje u 2019. godini, u odnosu na uporednu godinu, došlo je na osnovu rešenja Privrednog apelacionog suda, po kome je Društvo na ime razlike u ceni akcije, sa pripadajućom zateznom kamatom i troškovima sudskog postupka, isplatilo manjinskim akcionarima predmetnog društava ukupno 619 hiljada RSD.

Do povećanja učešća u kapitalu Energoprojekt Entela u odnosu na 31.12. prethodne godine u iznosu od 781.151 hiljada RSD došlo je po osnovu date ponude za preuzimanje i prinudnog otkupa akcija predmetnog društva. Naime, dana 17.07.2019. godine Društvo je putem objavljene pounce za preuzimanje steklo 42.355 akcija Energoprojekt Entela po ceni od 13.461 rsd po akciji, dok je dana 15.08.2019. godine putem prinudnog otkupa preostalih akcija steklo 15.484 akcija Energoprojekt Entela po ceni po kojoj je izvršen otkupa akcija u ponudi za preuzimanje akcija predmetnog društva (u skladu sa članom 523. Zakona o privrednim društvima).

Dana 30.07.2019. godine prodato je celokupno učešće u kapitalu zavisnog društva Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka (Napomena 16.2).

Ispravka vrednosti učešća u kapitalu Energoprojekt Visokogradnje u iznosu od 641.633 hiljada RSD izvršena je na dan 31.12.2014. godine shodno MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine, a na osnovu Izveštaja Naučno istraživačkog centra Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Beogradu o proceni vrednosti kapitala Energoprojekt Visokogradnje za potrebe primene MRS/MSFI na dan 31.12.2014. godine.

Ispravka vrednosti učešća u kapitalu zavisnih i pridruženih pravnih lica u inostranstvu (Energoprojekt (Malezija) Sdn. Bhd., Kuala Lumpur; Energoprojekt Holding Guinee S.A., Gvineja; I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija7 i Necco Nigerian Engenering and Construction CO LTD, Kano, Nigerija) izvršena je 2004. godine u skladu sa prvom primenom MRS.

U potpunosti izvršena ispravka vrednosti učešća u kapitalu Energoprojekt (Malezija) Sdn. Bhd., Kuala Lumpuri i Necco Nigerian Engenering and Construction CO LTD, Kano, Nigerija, sprovedena je obzirom da, pored toga što nemaju imovinu, predmetne kompanije nemaju aktivnosti već dugi niz godina. Njihov proces gašenja je u toku, u skladu sa lokalnim propisima.

Na poziciji **učešće u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima** smanjenje od 16.000 hiljada RSD evidentirano je usled likvidacije Zatvorenog investicionog fonda Fima Southern Europe Activist a.d. Beograd - u likvidaciji, po osnovu čega je Društvo ostvarilo prihod od dividende u iznosu od 17.261 hiljada RSD – Napomena 15.1.(obzirom da je u novčanim sredstvima i potraživanjima evidentiralo za toliko veći iznos od svog učešća u kapitalu u predmetnom društvu). Na bazi odluke sa XI redovne Skupštine akcionara društva Fima Southern Europe Activist a.d. Beograd - u likvidaciji održane dana 30.04.2019. godine, predmetno društvo je na ime raspodele likvidacionog ostatka, za deo koji pripada Društvu, uplatilo 33.117 hiljada RSD, dok je za preostali deo likvidacionog ostatka evidentirano potraživanje od Komercijalne banke u iznosu od 144 hiljada dinara.

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju vrednuju se po njihovoj tržišnoj (fer) vrednosti, ukoliko je istu moguće utvrditi.

Promena na poziciji učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju evidentirana je usled usklađivanja vrednosti hartija od vrednosti koje se nalaze u portfoliju hartija od vrednosti Društva (Jubmes banka a.d. i Dunav osiguranje a.d.o.), sa njihovom fer vrednošću na sekundarnom tržištu hartija od vrednosti na dan sastavljanja finansijskih izveštaja (koje se evidentiraju preko računa ispravka vrednosti učešća u kapitalu i dobiti ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju).

Društvo ima učešće u kapitalu u sledećim bankama čijim akcijama se trguje javno na Beogradskoj berzi, i čija se fer vrednost utvrđuje na osnovu tekuće tržišne vrednosti u momentu zaključenja poslovanja na dan 31.12.2019. godine:

- Dunav osiguranje a.d.o: 527 akcija, tržišne vrednosti na dan bilansa 3.316 RSD po akciji i
- Jubmes banka a.d.: 4.056 akcija, tržišne vrednosti na dan bilansa 7.000 RSD po akciji.

Društvo ima učešće u kapitalu i u sledećim pravnim licima:

- Beogradska berza a.d.: 5 akcija po 20.000,00 RSD, ukupno 100.000,00 RSD,
- Poljoprivredna banka Agrobanka a.d. Beograd - stečaju: 15 akcija po 500,00 RSD, ukupno 7.500,00 RSD, koje je obezvređeno po popisu na dan 31.12.2016. godine,
- Beogradska industrija piva, slada i bezalkoholnih pića a.d. Beograd - u stečaju: 47 akcija po 29,78 RSD, ukupno 1.400,00 RSD, koje je obezvređeno po popisu na dan 31.12.2016. godine i
- Pinki - Zemun a.d.: 3 akcije po 52,00 RSD, ukupno 156,00 RSD.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izveštavanja predstavlja fer vrednost dužničkih hartija od vrednosti klasifikovanih kao raspoložive za prodaju.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su izražena u valuti RSD.

23.2. Dugoročni plasmani

Struktura dugoročnih plasmana	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima	1.274.891	171.259
<i>Ispravka vrednosti</i>		
<i>Svega</i>	<i>1.274.891</i>	<i>171.259</i>
Ostali dugoročni finansijski plasmani:		
Stambeni krediti dati zaposlenima	993	1.217
<i>Ispravka vrednosti</i>		
<i>Svega</i>	<i>993</i>	<i>1.217</i>
UKUPNO	<i>1.275.884</i>	<i>172.476</i>

Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima u iznosu od 1.274.891 hiljada RSD odnose se na date dugoročne zajamove sa rokom dospeća do 31.12.2021. godine i kamatom koja se obračunava u skladu sa principom „van dohvata ruke“ za 2020. godinu (kvartalni obračun kamate, proporcionalnom metodom, uz plaćanje po dospeću ukupnog duga) i to, sledećim zavisni društvima:

- Energoprojekt Visokogradnja: 535.198 hiljada RSD po osnovu Ugovora o reprogramu duga br. 18,
- Energoprojekt Energodata: 92.510 hiljada RSD po osnovu Ugovora o reprogramu duga br. 21 i
- Energoprojekt Oprema: 647.183 hiljada RSD po osnovu Ugovora o reprogramu duga br. 20.

Kao instrument obezbeđenja naplate Društvo poseduje po 2 (dve) solo, blanko potpisane menice sa ovlašćenjem za popunjavanje i naplatu menica, na iznos ukupnog duga.

Povećanje dugoročnih plasmana matičnim i zavisnim pravnim licima u iznosu od 1.103.632 hiljada RSD, rezultat je, sa jedne strane:

- povećanja, po osnovu Ugovora o reprogramu duga, kojim je izvršen prenos sa kratkoročnih zajmova sa pripadajućim obračunatim, a nenaplaćenim kamatama sa stanjem na dan bilansa kod Energoprojekt Visokogradnje, Energoprojekt Energodate i Energoprojekt Opreme u iznosu od 1.274.891 hiljada RSD (Napomena 28 i Napomena 27) i sa druge strane,
- smanjenja kod Energoprojekt Park 11 u iznosu od 171.259 hiljada RSD, pre svega, po osnovu naplate dela zajma i prenosa preostalog dela dugoročnog zajma uz pripis obračunatih, a nenaplaćenih kamatama na kratkoročni zajam po Ugovora o reprogramu duga (Napomena 28).

Dugoročni stambeni krediti dati zaposlenima koji su evidentirani u okviru ostalih dugoročnih finansijskih plasmana, odnose se na tri besamatna stambena kredita data zaposlenima, pri čemu su dva kredita data 10.06.1992. godine na 38,5 godina, dok je treći kredit dat 28.11.1995. godine na 40 godina. U skladu sa odredbama ugovora i Zakona o izmenama i dopunama Zakona o stanovanju, Društvo dva puta godišnje vrši revalorizaciju rata prema kretanju potrošačkih cena u Republici Srbiji za obračunski period. Obzirom da do dana izrade finansijskih izveštaja Društva, relevantni podaci za obračun revalorizacije rata za period 01.07.2019. - 31.12.2019. godine nije objavljen, nije izvršena revalorizacija rata na dan 31.12.2019. godine. Deo dugoročnih finansijskih plasmana po ovom osnovu, koji dospeva do jedne godine i koji se uredno naplaćuje iznosi 64 hiljada RSD (Napomena 28).

24. ZALIHE

Struktura zaliha	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Stalna sredstva namenjena prodaji	58.379	
<i>Plaćeni avansi za zalihe i usluge:</i>		
a) Plaćeni avansi za zalihe i usluge matičnim i zavisnim pravnim licima		301
b) Plaćeni avansi za materijal, rezervne delove i inventar	259	338
c) Plaćeni avansi za usluge	5.249	5.786
<i>Svega</i>	<i>5.508</i>	<i>6.425</i>
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	63.887	6.425

Stalna sredstva namenjena prodaji u iznosu od 58.379 hiljada RSD odnose se na ostatak neprodatih nekretnina u Objektu K1G u Rakovici, u Beogradu.

Na osnovu Odluke sa 146. sednice Izvršnog odbora Društva iz 2019. godine, Zaključka o delimičnom namirenju i troškovima postupka I.IV 122/19 od 17.05.2019. godine i Ugovora o prodaji neposrednom pogodbom nepokretnosti po sporazumu stranaka I.Iv 122/19 od 17.05.2019. godine, Društvo je na ime delimične naplate potraživanja od Enjub d.o.o. Beograd po Ugovoru o reprogramu odobrenog zajma

br. 115 od 18.4.2012. godine, na osnovu menice, na nepokretnostima Enjub d.o.o. Beograd koje se nalaze u Objektu K1G u Rakovici, u Beogradu evidentiralo u svojim poslovnim knjigama stalna sredstva namenjena prodaji u iznosu od 81.453 hiljada dinara.

Društvo je u toku izveštajnog perioda po osnovu prodaje nekretnina namenjenih prodaji ostvarilo dobitak po osnovu prodaje u iznosu od 2.959 hiljada RSD (Napomena 16.1).

U nastavku je prikazan pregled nekretnina namenjenih prodaji.

									u 000 RSD	
R. br.	Naziv	Adresa	Broj	Površina u m ²	Nabavna vrednost	Ukalkulisan porez na prenos apsolutnih prava	Prodajna vrednost	Dobitak/Gubitak od prodaje	Sadašnja vrednost	
1	Dvosoban stan	Petra Konjovića 14	Lamela 1, II sprat, br.15	51	6.072	152			6.224	
2	Dvoiposoban stan	Petra Konjovića 14	Lamela 1, III sprat, br.16	78	9.234	231			9.465	
3	Dvosoban stan	Petra Konjovića 14	Lamela 1, III sprat, br.17	46	5.417	135	6.179	627		
4	Dvosoban stan	Petra Konjovića 14	Lamela 1, III sprat, br.20	50	5.856	146			6.002	
5	Dvosoban stan	Petra Konjovića 14	Lamela 1, IV sprat, br.26	45	5.350	134	6.100	616		
6	Trosoban stan	Petra Konjovića 14a	Lamela 2, I sprat, br.4	80	9.384	235			9.619	
7	Dvosoban stan	Petra Konjovića 14a	Lamela 2, III sprat, br.17	60	7.105	178			7.283	
8	Garsonjera	Petra Konjovića 14b	Lamela 3, prizemlje, br.2	29	3.421	85	3.901	395		
9	Poslovni prostor	Petra Konjovića 14b	Lamela 3, prizemlje, br.L5	46	5.442	136			5.578	
10	Garsonjera	Petra Konjovića 14b	Lamela 3, II sprat, br.13	33	3.948	99	4.634	587		
11	Dvoiposoban stan	Petra Konjovića 14b	Lamela 3, II sprat, br.14	77	9.083	227			9.310	
12	Stan	Petra Konjovića 14b	Lamela 3, potkrovlje, br.15	54	6.361	159	7.255	735		
13	Garažno mesto	Petra Konjovića 14a	Lamela 2, suteran 2, br.7	12	531	14			545	
14	Garažno mesto	Petra Konjovića 14a	Lamela 2, suteran 2, br.8	12	531	14			545	
15	Garažno mesto	Petra Konjovića 14a	Lamela 2, suteran 2, br.9	12	531	13			544	
16	Garažno mesto	Petra Konjovića 14a	Lamela 2, suteran 2, br.10	12	531	13			544	
17	Garažno mesto	Petra Konjovića 14a	Lamela 2, suteran 2, br.11	12	531	13			544	
18	Garažno mesto	Petra Konjovića 14a	Lamela 2, suteran 2, br.12	12	531	13			544	
19	Garažno mesto	Petra Konjovića 14a	Lamela 2, suteran 2, br.13	12	531	13			544	
20	Garažno mesto	Petra Konjovića 14a	Lamela 2, suteran 2, br.16	12	531	13			544	
21	Garažno mesto	Petra Konjovića 14a	Lamela 2, suteran 2, br.17	12	531	13			544	
	Ukupno			757	81.453	2.036	28.069	2.959	58.379	

Društvo aktivno sprovodi planirane planove prodaje, za koje se očekuje da će u celosti biti realizovane u toku jedne godine.

Plaćeni avansi za materijal, rezervne delove i inventar u iznosu od 259 hiljada RSD, odnose se na date avanse dobavljačima za nabavku materijala (dominantno goriva).

Plaćeni avansi za usluge u iznosu od 5.249 hiljada RSD, najvećim delom se odnose na date avanse društvu Ringier Axel Springer d.o.o. u iznosu od 4.800 hiljada RSD (raskinut Ugovor o korišćenju oglasnog prostora i podnet zahtev za povraćaj avansno plaćenih sredstava u martu 2018. godine, dok je u aprilu 2018. godine podnet tužbeni zahtev - Napomena 44) i Moore Stephens Revizija i Računovodstvo d.o.o. u iznosu od 353 hiljada RSD (na ime prve rate naknade za reviziju finansijskih izveštaja za 2019. godinu).

25. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Struktura potraživanja po osnovu prodaje	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica	841.170	763.077
Kupci u zemlji - ostala povezana lica		705
Kupci u zemlji (eksterno)	1.546	2.012
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	842.716	765.794

Potraživanja od kupaca u zemlji - matična i zavisna pravna lica odnose se na potraživanja po ugovorima o pružanju usluga, ugovorima o zakupu i dr. zavisnim pravnim licima. Po ugovorima o pružanju usluga zavisnim pravnim licima, Društvo poseduje, osim od Energoprojekt Entela, blanko solo potpisane menice sa ovlašćenjem za popunjavanje i naplatu menice, kao instrumente obezbeđenja naplate.

Struktura potraživanja po osnovu prodaje data je u tabeli u nastavku.

Struktura potraživanja po osnovu prodaje	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2019.</i>	<i>31.12.2018.</i>
<i>Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica:</i>		
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	730.306	678.761
Energoprojekt Niskogradnja a.d.	41.966	
Energoprojekt Entel a.d.	3.486	647
Energoprojekt Sunnyville d.o.o.	695	33.775
Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	8.561	18.571
Energoprojekt Industrija a.d.		615
Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	2.347	
Energoprojekt Energodata a.d.	9.870	10.111
Energoprojekt Oprema a.d.	4.949	
Energoprojekt Park 11 d.o.o.	38.990	20.597
Svega	841.170	763.077
<i>Kupci u zemlji - ostala povezana pravna lica:</i>		
Enjub d.o.o.		705
Svega	-	705
<i>Kupci u zemlji (eksterno)</i>	1.546	2.012
Svega	1.546	2.012
UKUPNO	842.716	765.794

Povećanje **potraživanja od kupaca u zemlji - matična i zavisna pravna lica** u odnosu na 31.12. prethodne godine u iznosu od 78.093 hiljada RSD odnosi na povećanje potraživanja po ugovorima o pružanju usluga u iznosu od 65.636 hiljada RSD (koje je, pre svega, rezultat povećanja u Energoprojekt Visokogradnji, Energoprojekt Niskogradnji, Energoprojekt Parku 11 i Energoprojekt Opremi, i smanjenja u Energoprojekt Sunnyville i Energoprojekt Hidroinženjeringu) i povećanje potraživanja po osnovu zakupa u iznosu od 12.457 hiljada RSD (koje je rezultat povećanja u Energoprojekt Visokogradnji i smanjenja u Energoprojekt Sunnyville).

Smanjenje **potraživanja od kupaca u zemlji – ostala povezana lica** u odnosu na 31.12. prethodne godine odnosi se na promenu načina knjigovodstvenog evidentiranja potraživanja po osnovu prefakturisanih troškova pravnih usluga društvu Enjub, koja se od 01.01.2019. godine evidentiraju na poziciji Potraživanja iz specifičnih poslova (Napomena 26).

Po osnovu **potraživanja od kupaca u zemlji (eksterno)**, Društvo poseduje instrumente obezbeđenja naplate od Jerry Catering Service d.o.o. (3 blanko solo potpisane menice sa ovlašćenjem za popunjavanje i naplatu menice) i Sava Neživotno osiguranje a.d.o. (2 blanko solo menice sa sa ovlašćenjem za popunjavanje i naplatu menice), dok od ostalih kupaca u zemlji (eksterno) Društvo ne poseduje instrumente obezbeđenja naplate.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja po osnovu prodaje su nekamatonsna.

Pozicije unutar potraživanja od prodaje ne sadrže obezvređena sredstva. Knjigovodstvena vrednost potraživanja po osnovu prodaje odgovara njihovoj fer vrednosti.

26. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA

Struktura potraživanja iz specifičnih poslova	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Potraživanja iz specifičnih poslova od matičnih i zavisnih pravnih lica	7.989	5.021
Potraživanja iz specifičnih poslova od ostalih povezanih pravnih lica	5.283	2.071
Potraživanja iz specifičnih poslova od drugih pravnih lica	2	2
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	13.274	7.094

Potraživanja iz specifičnih poslova od matičnih i zavisnih pravnih lica u iznosu od 7.989 hiljada RSD evidentirana su, pre svega, po osnovu prefakturisanih troškova avio karata u iznosu od 5.508 hiljada (dominantno Energoprojekt Visokogradnji: 4.722 hiljada RSD), prefakturisanih troškova poreza i doprinosa direktora kompanije Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija: 1.155 hiljada RSD i prefakturisanih troškova vode, električne energije i članarina Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 408 hiljada RSD.

Povećanje potraživanja iz specifičnih poslova od matičnih i zavisnih pravnih lica u odnosu na 31.12. prethodne godine odnosi se pre svega, na povećanje potraživanja za prefakturisane troškove avio karata od Energoprojekt Visokogradnje.

Potraživanja iz specifičnih poslova od ostalih povezanih pravnih lica u iznosu od 5.283 hiljada RSD odnose se u celosti na zajedničko društvo Enjub po osnovu prefakturisanih sudskih i administrativnih taksi, prefakturisanih troškova neto zarada i poreza i doprinosa direktora društva i prefakturisanih troškova pravnih usluga iz ranijih godina. Po osnovu predmetnih potraživanja Društvo ne poseduje instrumente obezbeđenja naplate.

U odnosu na 31.12. prethodne godine povećanje potraživanja iz specifičnih poslova od društva Enjub, pre svega se odnosi se na promenu načina knjigovodstvenog evidentiranja potraživanja po osnovu prefakturisanih troškova pravnih usluga društvu Enjub, koja su na dan 31.12.2018. godine bila evidentirana na poziciji Potraživanja po osnovu prodaje (Napomena 25), kao i prefakturisanih troškova neto zarada i poreza i doprinosa direktora Enjub d.o.o. u 2019. godini.

Struktura potraživanja iz specifičnih poslova po pravnim licima data je u okviru Napomene 8.1.

27. DRUGA POTRAŽIVANJA

Struktura drugih potraživanja	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Potraživanja za kamatu i dividende:		
a) Potraživanja za kamatu i dividende od matičnih i zavisnih pravnih lica	3.769	32.650
b) Potraživanja za kamatu i dividende od ostalih povezanih pravnih lica	80.602	74.413
c) Potraživanja za dividende-druga pravna lica	144	
<i>Svega</i>	<i>84.515</i>	<i>107.063</i>
Potraživanja od zaposlenih	317	514
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak		16.173
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa		
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju	991	780
Ostala kratkoročna potraživanja	158	541
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	85.981	125.071

Struktura potraživanja za kamatu i dividendu u iznosu od 84.515 hiljada dinara data je u tabeli u nastavku.

Struktura potraživanja za kamatu i dividendu	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
<i>Potraživanja za kamatu od matičnih i zavisnih pravnih lica:</i>		
Energoprojekt Visokogradnja a.d.		11.447
Energoprojekt Urbanizam i Arhitektura a.d.		
Energoprojekt Energodata a.d.		4
Energoprojekt Sunnyville d.o.o. (naplaćeno u januaru 2020.)	3.769	21.199
<i>Svega</i>	<i>3.769</i>	<i>32.650</i>
<i>Potraživanja za kamatu od ostalih povezanih pravnih lica:</i>		
Enjub d.o.o.	80.602	74.413
<i>Svega</i>	<i>80.602</i>	<i>74.413</i>
<i>Potraživanja za dividendu od drugih pravnih lica:</i>		
Komercijalna banka a.d. (Napomena 23.1)	144	
<i>Svega</i>	<i>144</i>	<i>0</i>
UKUPNO	84.515	107.063

Smanjenje **potraživanja za kamatu od matičnih i zavisnih pravnih lica** u iznosu od 28.881 hiljada RSD evidentirano je u Energoprojekt Sunnyville u iznosu od 17.430 hiljada RSD (pre svega, po osnovu naplaćene kamate u izveštajnom periodu) i u Energoprojekt Visokogradnji i Energoprojekt Energodati u ukupnom iznosu od 11.451 hiljada RSD (celokupan iznosa potraživanja po osnovu kamate na dan bilansa pripisan je glavnici duga i prenesen na dugoročnočni zajam po osnovu Ugovora o reprogramu duga).

Povećanje **potraživanja za kamatu od ostalih povezanih pravnih lica** u iznosu od 6.189 hiljada RSD odnosi se na Enjub d.o.o. po osnovu obračunate, a nenaplaćene kamate za izveštajni period.

Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju u iznosu od 991 hiljada RSD odnose se na potraživanja za bolovanje preko 30 dana i porodiljsko bolovanje.

28. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura kratkoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica	726.257	906.583
Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana lica	76.521	157.836
Deo dugoročnih finansijskih plasmana koji dospeva do jedne godine:		
a) Deo dugoročnih finansijskih plasmana u matičnim i zavisnim pravnim licima koji dospeva do jedne godine		730.981
b) Deo ostalih dugoročnih finansijskih plasmana koji dospeva do jedne godine (Napomena 23.2)	64	77
<i>Svega</i>	<i>64</i>	<i>731.058</i>
<i>Ispavka vrednosti</i>		
UKUPNO	802.842	1.795.477

Kratkoročni krediti i plasmani – zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima odnose se na odobrene zajmove sa rokom dospeća do 12 meseci (uz kamatnu stopu koja se za zavisna pravna lica obračunava u skladu sa principom „van dohvata ruke“ za 2020. godinu, a za ostala povezana pravna lica uz kamatnu stopu od 3M Euribor + 6,5 % godišnje), kako je prikazano u narednoj tabeli.

Rb	Naziv zajmoprimioaca i broj ugovora	Original. valuta	Iznos zajma u original. valuti u 000	Ostatak potraž. po osnovu zajma u original. valuti u 000	Ostatak potraž. Po osnovu zajma u 000 RSD	Datum dospeća	Kamatna stopa
1 EP Niskogradnja a.d.							
	Ugovor o reprogramu duga br. 19	EUR	1.738	1.738	204.431	31.12.2020.	kamata se obračunava u skladu sa principom "van dohvata ruke" za 2020. godinu
2 EP Urbanizam i arhitektura a.d.							
	Ugovor o reprogramu duga br. 15	EUR	138	138	16.266	31.12.2020.	kamata se obračunava u skladu sa principom "van dohvata ruke" za 2020. godinu
3 EP Park 11 d.o.o.							
	Ugovor o reprogramu duga br. 23	EUR	461	461	54.172	31.12.2020.	kamata se obračunava u skladu sa principom "van dohvata ruke" za 2020. godinu
4 EP Sunnyville d.o.o.							
	Anex 2 Ugovora o reprogramu duga br. 375	EUR	4.868	3.839	451.388	31.12.2020.	kamata se obračunava u skladu sa principom "van dohvata ruke" za 2020. godinu
Ukupno zavisna pravna lica		EUR	7.205	6.176	726.257		
1 Enjub d.o.o.							
	Aneks br. 12 Ugovora o zajmu br. 367	EUR	137	137	16.169	31.12.2020.	3M Euribor + 6,5% godišnje
	Anex br. 8 Ugovora o reprogramu zajma br. 115	EUR	1.198	513	60.352	31.12.2020.	3M Euribor + 6,5% godišnje
Ukupno ostala povezana pravna lica		EUR	1.335	650	76.521		
UKUPNO			8.540	6.826	802.778		

Smanjenje na poziciji **kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica** u iznosu od 180.326 hiljada RSD rezultat je, pre svega, neto efekta, sa jedne strane

- smanjenja po osnovu Ugovora o reprogramu duga sa Energoprojekt Energodatom, Energoprojekt Visokogradnjom i Energoprojekt Opremom u ukupnom iznosu od 724.885 hiljada RSD, po osnovu kojih je, između ostalog, produžen rok dospeća za 2 godine, čime je izvršen prenos na poziciju – Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima (Napomena 23.2) i sa druge strane,
- povećanja u Energoprojekt Sunnyville u iznosu od 285.608 hiljada RSD po osnovu prenosa preostalog salda na dan bilansa sa pozicije – Deo dugoročnih finansijskih plasmana u matičnim i zavisnim pravnim licima koji dospevaju do jedne godine i povraćaja dela kratkoročnog zajma,

- povećanje po osnovu Ugovora o reprogramu duga sa Energoprojekt Niskogradnjom u iznosu od 204.431 hiljada RSD, po osnovu koga je izvršen pripis obračunate, a nenaplaćene kamate sa stanjem na dan bilansa glavnici duga po osnovu zajmova odobrenih u toku izveštajne godine i
- povećanja po osnovu Ugovora o reprogramu duga sa Energoprojekt Park 11 u iznosu od 54.171 hiljada RSD po osnovu koga je izvršen prenos ostatka dugoročnog zajma uz pripis obračunate, a nenaplaćene kamate na dan bilansa na kratkročni zajam.

Shodno odluci Izvršnog odbora Društva, kod dospelih zajmova na dan 31.12.2019. godine izvršeno je sledeće:

- Energoprojekt Energodata, Energoprojekt Visokogradnja i Energoprojekt Oprema – po osnovu Ugovora o reprogramu duga za iznos obračunate, a nenaplaćene kamate na dati zajam je uvećana glavnica zajma, produžen je rok dospeća zajma do 31.12.2021. godine i utvrđeno je da se kamata obračunava u skladu sa principom „van dohvata ruke“ za 2020. godinu;
- Energoprojekt Urbanizam i arhitektura, Energoprojekt Park 11 i Energoprojekt Niskogradnja – po osnovu Ugovora o reprogramu duga za iznos obračunate, a nenaplaćene kamate na dati zajam je uvećana glavnica zajma, produžen je rok dospeća zajma do 31.12.2020. godine i utvrđeno je da se kamata obračunava u skladu sa principom „van dohvata ruke“ za 2020. godinu;
- Energoprojekt Sunnyville – produžen je rok dospeća zajma do 31.12.2020. godine i utvrđeno je da se kamata obračunava u skladu sa principom „van dohvata ruke“ za 2020. godinu i
- Enjub d.o.o. – produžen je rok dospeća zajmova do 31.12.2020. godine.

Kao instrument obezbeđenja naplate po ugovorima o zajmovima datim zavisnim pravnim licima, Društvo poseduje po 2 (dve) solo blanko potpisane menice sa ovlašćenjem za popunjavanje i naplatu menica na iznos primljenog zajma.

Smanjenje na poziciji **kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica** u 81.315 hiljada RSD evidentirano je po osnovu delimične naplate potraživanja od Enjub d.o.o. Beograd po Ugovoru o reprogramu odobrenog zajma br. 115, na osnovu menice, na nepokretnostima Enjub d.o.o. Beograd koje se nalaze u Objektu K1G u Rakovici, u Beogradu (Napomena 24).

Kao instrument obezbeđenja naplate po ugovorima o zajmovima datim ostalim povezanim pravnim licima Društvo poseduje blanko menice sa klauzulom „bez protesta i hipoteke nad nekretninama Enjub d.o.o. u Beogradu (Napomena 41).

Na ime obezbeđenja povraćaja zajma po:

- Aneksu br. 12 Ugovora o zajmu br. 367 datog Enjubu u iznosu od 16.169 hiljada RSD (137 hiljada EUR) Društvo poseduje i vansudsku izvršnu hipoteku do celokupnog iznosa zajma sa pripadajućom kamatom, nad stanovima u Ulici Jurija Gagarina 91A na Novom Beogradu i
- Aneksu br. 8 Ugovora o reprogramu zajma br. 115 datog Enjub d.o.o. u iznosu od 60.352 hiljada RSD (513 hiljada EUR), Društvo poseduje izvršnu vansudsku hipoteku I reda po osnovu založne izjave do celokupnog iznosa zajma sa pripadajućom kamatom na nekretninama (stanovi i poslovni prostor) u ulici Jurija Gagarina Br.93, Br.93A, Br.91A (Napomena 41).

Deo ostalih dugoročnih finansijskih plasmana koji dospeva do jedne godine u iznosu od 64 hiljada RSD odnose se na dugoročne stambene kredite date zaposlenima koji dospevaju do jedne godine (Napomena 23.2).

29. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

Struktura gotovinskih ekvivalenata i gotovine	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Tekući (poslovni) račun	57.147	41.049
Izdvojena novčana sredstva i akreditivi		
Devizni račun	203	4.734
Devizna blagajna		
<i>Ostala novčana sredstva:</i>		
a) Kratkoročno oročeni depoziti	126.666	154.661
b) Ostala novčana sredstva		75
<i>Svega</i>	<i>126.666</i>	<i>154.736</i>
UKUPNO	184.016	200.519

U okviru **tekućih (poslovnih) računa i deviznih računa** Društva iskazana su sredstva u poslovnim bankama u zemlji i inostranstvu (OTP banka, Banca Intesa, Unicredit banka, Addiko banka, Jubmes banka, AIK banka, Vojvođanska banka, Credit Agricole banka, Komercijalna banka, Sberbank, Eurobank Srbija, NLB banka, Banka Poštanska štedionica, Api banka, Direktna banka i Trade bank of Iraq).

Kratkoročno oročeni depoziti u iznosu od 126.666 hiljada RSD odnose se na kratkoročno oročena sredstva kod poslovnih banaka u zemlji (Addiko bank) na period do 3 meseca, uz kamatnu stopu od 0,50% p.a. na EUR i 2,20% p.a. na RSD, uz mogućnost razoročenja u bilo kom trenutku. Sredstva su oročena u valuti RSD i EUR, i to: 40.000 hiljada RSD i 737 hiljada EUR.

30. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Struktura aktivnih vremenskih razgraničenja	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
<i>Unapred plaćeni troškovi:</i>		
a) Unapred plaćeni troškovi - matična i zavisna pravna lica	1.649	872
b) Unapred plaćene pretplate na stručne publikacije	504	576
c) Unapred plaćene premije osiguranja	717	716
<i>Svega</i>	<i>2.870</i>	<i>2.164</i>
<i>Potraživanja za nefakturisani prihod:</i>		
a) Potraživanja za nefakturisani prihod - matična i zavisna pravna lica		
b) Potraživanja za nefakturisani prihod - ostala pravna lica	373.502	374.943
<i>Svega</i>	<i>373.502</i>	<i>374.943</i>
<i>Ostala aktivna vremenska razgraničenja:</i>		
a) Razgraničeni porez na dodatu vrednost	6.421	11.429
b) Ostala aktivna vremenska razgraničenja	24.264	22.874
<i>Svega</i>	<i>30.685</i>	<i>34.303</i>
UKUPNO	407.057	411.410

Unapred plaćeni troškovi - matična i zavisna pravna lica u iznosu od 1.649 hiljada RSD u celosti se odnose na Energoprojekt Energodatu, dominantno po osnovu unapred plaćenih troškova licenci.

Unapred plaćene premije osiguranja po osnovu osiguranja imovine i lica u iznosu od 717 hiljada RSD odnosi se na Sava Neživotno Osiguranje u iznosu do 594 hiljada RSD i Wiener Stadtische Osiguranje u iznosu od 123 hiljada RSD.

Potraživanja za nefakturisani prihod od ostalih pravnih lica u iznosu od 373.502 hiljada RSD odnose se na realizaciju Ugovora o izgradnji ambasade Republike Srbije u Abudži, Savezna Republika Nigerija, po sistemu „ključ u ruke“, na kat. parceli broj 313, upisanoj u registar nepokretnosti Katastarske zone A00 u iznosu od 373.034 hiljada RSD i ukalkulisane prihode za 2019. godinu po osnovu zakupa u iznosu od 468 hiljada RSD.

Razgraničeni porez na dodatu vrednost (PDV) u iznosu od 6.421 hiljada RSD obuhvata iskazan PDV u izveštajnoj godini, a po kome pravo na odbitak prethodnog poreza nastaje u narednom obračunskom periodu.

Razgraničeni PDV obuhvata: iskazan PDV u primljenim fakturama koje se odnose na izveštajni period, a koje su stigle nakon sastavljanja poreske prijave za decembar 2019. godine i iskazan PDV po osnovu izdatih knjižnih odbrenja u 2020. godini, koja se odnose na promet izvršen u 2019. godini.

Ostala aktivna vremenska razgraničenja u iznosu od 24.264 hiljada RSD, pre svega se odnose na potraživanja po osnovu osporenih usluga izvršenih u toku 2017. godine od strane društva Ringier Axel Springer a.d. u iznosu od 13.200 hiljada RSD (u aprilu 2018. godine podnet je tužbeni zahtev – Napomena 44) i na razvoj lokacije Bloka 26, Bloka 45 objekta C i Bloka 70 objekta C u iznosu od 10.164 hiljada RSD (tretman navedene uplate biće regulisan u narednom periodu).

31. KAPITAL

U 000 dinara

OPIS	Aksijski kapital	Ostali osnovni kapital	Emisiona premija	Otkupljene sopstvene akcije	Rezerve	Revalorizacione rezerve	Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu HoV	Neraspoređeni dobitak	Gubitak	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2018. godine	5.574.959	27.178	1.526.164	(49.827)	214.881	782.098	(18.881)	473.425		8.529.997
Neto dobitak za godinu								763.473		763.473
Ostali sveobuhvatni rezultat:										
a) Promene u fer vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju							14.673			14.673
b) Revalorizacija						2.983				2.983
c) Ostalo - nivelacija sadašnje vred., MRS 12 i dr.						(447)				(447)
Svega - ostali sveobuh. rezultat						2.536	14.673			17.209
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2018.						2.536	14.673	763.473		780.682
Korekcije										
Povećanje osnovnog kapitala										
Raspodela dobiti								(216.671)		(216.671)
Ostalo - sopstvene akcije										
Stanje na dan 31. decembra 2018.	5.574.959	27.178	1.526.164	(49.827)	214.881	784.634	(4.208)	1.020.227		9.094.008
Neto dobitak za godinu									(28.262)	(28.262)
Ostali sveobuhvatni rezultat:										
a) Promene u fer vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju							(13.108)			(13.108)
b) Revalorizacija										
c) Ostalo - nivelacija sadašnje vred., MRS 12 i dr.										
Svega - ostali sveobuh. rezultat							(13.108)			(13.108)
Ukupan sveobuhvatni rezultat 31. decembar 2019.							(13.108)		(28.262)	(41.370)
Korekcije								(628)		(628)
Povećanje osnovnog kapitala										
Raspodela dobiti										
Ostalo - sopstvene akcije										
Stanje na dan 31. decembar 2019.	5.574.959	27.178	1.526.164	(49.827)	214.881	784.634	(17.316)	1.019.599	(28.262)	9.052.010

31.1. Osnovni kapital

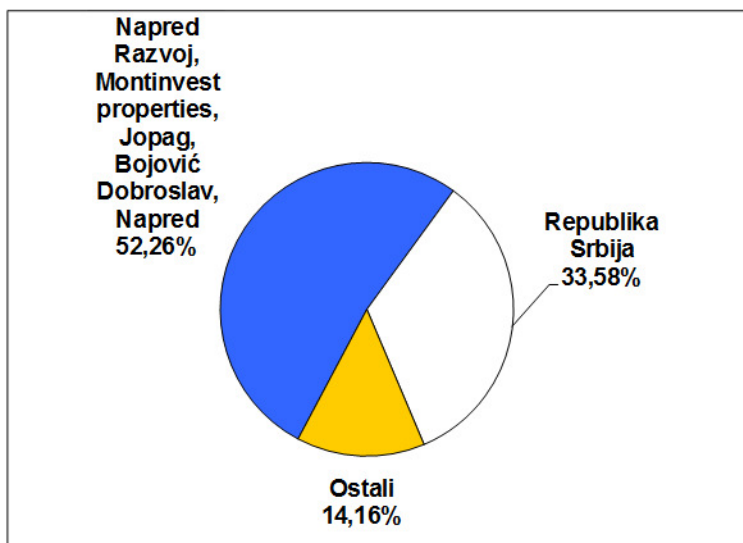
Prema evidenciji Centralnog registra hartija od vrednosti, aktuelna vlasnička struktura Društva na dan 31.12.2019. godine je bila sledeća:

	broj akcija	% od ukupne emisije
Akcije u vlasništvu fizičkih lica	735.984	6,73%
Akcije u vlasništvu pravnih lica	9.709.407	88,82%
- Republika Srbija	3.671.205	33,58%
- Ostala pravna lica	6.038.202	55,24%
Zbimi (kastodi) račun	485.901	4,45%
Ukupan broj akcija	10.931.292	100%

Broj akcionara sa učešćem u kapitalu	broj lica			broj akcija			% od ukupne emisije		
	domaća	strana	total	domaća	strana	total	domaća	strana	total
do 5%	3.573	164	3.737	1.467.734	136.889	1.604.623	13,43%	1,25%	14,68%
od 5% do 10%	1	1	2	564.699	560.731	1.125.430	5,17%	5,13%	10,30%
preko 10% do 25%	0	0	0	0	0	0	0,00%	0%	0,00%
preko 25% do 33%	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
preko 33% do 50%	2	0	2	8.201.239	0	8.201.239	75,03%	0,00%	75,03%
preko 50% do 66%	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
preko 66% do 75%	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
preko 75%	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
Ukupan broj	3.576	165	3.741	10.233.672	697.620	10.931.292	93,62%	6,38%	100,00%

Redosled prvih 10 akcionara po broju akcija/glasova :

Naziv	broj akcija	% od ukupne emisije
Napred Razvoj a.d. Novi Beograd	4.530.034	41,44%
Republika Srbija	3.671.205	33,58%
Montinvest Properties d.o.o.	564.699	5,17%
Jopag ag	560.731	5,13%
Tezoro broker ad - zbimi račun	251.976	2,31%
OTP banka Srbija - kastodi m - fo	124.405	1,14%
Energoprojekt Holding a.d.	97.700	0,89%
Tezoro broker ad	81.150	0,74%
Global Macro Capital Opportuni	74.772	0,68%
Bojović Dobroslav	47.004	0,43%

Struktura osnovnog kapitala prikazana je u narednoj tabeli.

Struktura osnovnog kapitala	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2019.</i>	<i>31.12.2018.</i>
<i>Akcijski kapital:</i>		
a) Akcijiški kapital matična, zavisna i ostala povezana pravna lica		
b) Akcijiški kapital (eksterno)	5.574.959	5.574.959
<i>Svega</i>	<i>5.574.959</i>	<i>5.574.959</i>
Emisiona premija	1.526.164	1.526.164
Ostali osnovni kapital	27.178	27.178
UKUPNO	7.128.301	7.128.301

Akcijški kapital čini 10.931.292 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 510,00 RSD (5.574.959 hiljada RSD), odnosno pojedinačne knjigovodstvene vrednosti od 828,08 RSD.

Akcijški kapital - obične akcije obuhvataju osnivačke i, u toku poslovanja, emitovane akcije sa pravom upravljanja, pravom na učešće u dobiti akcionarskog društva i na deo stečajne mase u skladu sa aktom o osnivanju, odnosno odlukom o emisiji akcija.

Akcijama Društva se trguje na Prime listingu Beogradske berze.

Emisiona premija u iznosu od 1.526.164 hiljada RSD evidentirana je po osnovu pozitivne razlike između postignute prodajne vrednosti akcija i njihove nominalne vrednosti, koja je nastala konverzijom akcija zavisnih društava iz sistema Energoprojekt u akcije Društva po paritetu 1:1 u 2006. godini u iznosu od 1.363.471 hiljada RSD, po osnovu otkupa i prodaje sopstvenih akcija Društva u periodu od 2006. godine do 2011. godine u iznosu od 237.014 hiljada RSD i po osnovu otkupa sopstvenih akcija po vrednosti iznad nominalne vrednosti akcija u 2017. godini u iznosu od 74.321 hiljada RSD za koji je umanjen prethodni saldo emisione premije (Napomena 31.2).

Ostali osnovni kapital je nastao preknjižavanjem izvora vanposlovnih sredstava u 2005. godini i iznosi 27.178 hiljada RSD.

31.2. Otkupljene sopstvene akcije

Struktura otkupljenih sopstvenih akcija	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2019.</i>	<i>31.12.2018.</i>
Otkupljene sopstvene akcije	49.827	49.827
UKUPNO	49.827	49.827

Na osnovu Odluke o sticanju sopstvenih akcija na regulisanom tržištu, koju je doneo Nadzorni odbor Društva dana 13.02.2017. godine, Društvo je steklo, kupovinom na Beogradskoj berzi 97.700 sopstvenih akcija (što iznosi 0,89376% od ukupnog broja akcija sa pravom glasa) čija nominalna vrednost iznosi 49.827 hiljada dinara.

31.3. Rezerve

Struktura rezervi	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Zakonske rezerve	23.185	23.185
Statutarne i druge rezerve	111.696	111.696
Druge rezerve	80.000	80.000
UKUPNO	214.881	214.881

Zakonske rezerve su obavezno formirane do 2004. godine, tako što se svake godine iz dobitka unosilo najmanje 5%, dok rezerve ne dostignu najmanje 10% osnovnog kapitala.

Opštim aktom Društva do 2011. godine formirane su **statutarne rezerve** o čijoj visini je odlučivala Skupština akcionara Društva, a koje nisu mogle biti manje od 5% ostvarenog neto dobitka.

Odlukom Skupštine akcionara Društva iz 2017. godine, formirane su **namenske rezerve** za sticanje sopstvenih akcija radi raspodele zaposlenima u Društvu ili povezanom društvu, ili za nagrađivanje članova Izvršnog i Nadzornog odbora Društva, shodno članu 282. stav 4. tačka 2. Zakona o privrednim društvima u iznosu od 80.000 hiljada RSD.

31.4. Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Struktura revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina - poslovna zgrada Energoprojekt	784.634	784.634
UKUPNO	784.634	784.634

Na poziciji revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina - poslovna zgrada Energoprojekt u iznosu od 784.634 hiljada RSD, evidentirani su:

- efekti knjiženja fer vrednosti poslovne zgrade Energoprojekt na dan 31.12.2018. godine u iznosu od 824.556 hiljada RSD;
- nivelacije sadašnje vrednosti po m² poslovne zgrade Energoprojekt u iznosu od 98.543 hiljada RSD i
- knjiženja 15% poreza na dobit (negativan aspekt revalorizacionih rezervi) za iznos odložene poreske obaveze po osnovu revalorizacionih rezervi, shodno MRS 12 - Porezi na dobitak, u iznosu od 138.465 hiljada RSD.

31.5. Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (dugovna salda računa 33 osim 330)

Struktura nerealizovanih gubitaka po osnovu HoV i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (dugovna salda računa 33 osim 330)	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	17.316	4.208
UKUPNO	17.316	4.208

Promene na poziciji **Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju** u iznosu od 13.108 hiljada RSD odnose se na usklađivanje vrednosti hartija od vrednosti koje se nalaze u portfoliju hartija od vrednosti Društva (Jubmes banka a.d. i Dunav osiguranje a.d.o.), sa njihovom fer vrednošću na sekundarnom tržištu hartija od vrednosti na dan sastavljanja finansijskih izveštaja (Napomena 23.1.).

31.6. Neraspoređeni dobitak

Struktura neraspoređenog dobitka	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
<i>Neraspoređeni dobitak ranijih godina:</i>		
a) Stanje na dan 01. januara izveštajnog perioda	1.020.227	473.425
b) Korekcije dobitka po osnovu poreza na dobitak	(628)	
c) Raspodela dobitka		(216.671)
<i>Svega</i>	1.019.599	256.754
Neraspoređeni dobitak tekuće godine		763.473
UKUPNO	1.019.599	1.020.227

Na 50. redovnoj sednici Skupštine Društva održanoj dana 28.06.2019. godine, u okviru tačke 3 dnevnog reda, doneta je odluka da ostvarena dobit Društva za 2018. godinu u iznosu od 763.473 hiljada RSD ostaje neraspoređena, tako da ukupna neraspoređena dobit Društva na početku godine iznosi 1.020.227 hiljada RSD.

31.7. Gubitak

Struktura gubitaka	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Gubitak ranijih godina		
Gubitak tekuće godine	(28.262)	
UKUPNO	(28.262)	0

U izveštajnim periodu ostvaren je gubitak tekuće godine u iznosu od 28.262 hiljada RSD (Napomena 19).

32. DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja se priznaju kada:

- društvo ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja,
- je verovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveze i
- iznos obaveze može pouzdano da se izmeri.

Struktura dugoročnih rezervisanja prikazana je u narednoj tabeli.

U 000 dinara

Struktura dugoročnih rezervisanja	Naknade i druge beneficije zaposlenih	Ostala rezervisanja	UKUPNO
Stanje na dan 01.01.2018. godine	2.735		2.735
Dodatna rezervisanja	216		216
Iskorišćeno u toku godine	(139)		(139)
Ukidanje neiskorišćenih iznosa			
Stanje na dan 31.12.2018. godine	2.812		2.812
Dodatna rezervisanja	595		595
Iskorišćeno u toku godine	(145)		(145)
Ukidanje neiskorišćenih iznosa			
Stanje na dan 31.12.2019. godine	3.262		3.262

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih (rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom odlaska u penziju), su iskazana na osnovu aktuarskog obračuna izvršenog na dan 31.12.2019. godine.

Prilikom projekcija korišćen je deduktivni pristup, odnosno sva društva su posmatrana kao celina, i na osnovu opštih pravilnosti, i korišćenjem broja radnika „kao ključa“, izvršena je alokacija na konkretne privredne subjekte. Uzevši u obzir da su sva zavisna društva u većinskom vlasništvu istog privrednog subjekta, primenjeni pristup je objektivn i rezultati projekcija se mogu uvažiti kao očekivani.

Smanjenje iznosa rezervisanja po osnovu sadašnje vrednosti otpremnina (za 4,98%), u bilansu stanja na dan 31.12.2019. godine u odnosu na dan 31.12.2018. godine je posledica promene više faktora od kojih:

- s jedne strane, promena pojedinih faktora utiče na povećanje iznosa rezervisanja (povećanje prosečno očekivane otpremnine za 10,26% i povećanje prosečnih godina staža provedenih u Društvu za 1,52%);
- s druge strane strane, promena pojedinih faktora utiče na snižavanje iznosa rezervisanja (smanjenje ukupnog broja zaposlenih za 21,24%).

Pored navedenog, promena u strukturi rezervisanja po konkretnim društvima je rezultat promene alikvotnog dela učešća broja zaposlenih u pojedinim društvima u ukupnom broju zaposlenih celog Društva.

Postupak projekcije rezervisanja, uvažavanjem relevantnih odredbi MRS 19, obavlja se u više sledećih koraka:

- prvo, shodno polu, ukupnim godinama staža radnika i godinama staža u Društvu; uvažavanjem očekivane godišnje stope fluktuacije i mortaliteta (procenjena godišnja stopa fluktuacije i mortaliteta), procenjen je broj zaposlenih koji će iskoristiti pravo na otpremninu, kao i period kada će navedene naknade zaposleni primiti,
- drugo, uvažavajući odredbe Kolektivnog ugovora Društva, procenjena je visina otpremnine za svaku godinu staža, koje su bile aktuelne na datum bilansa stanja i
- treće, svodjenje na sadašnju vrednost očekivanih odliva za otpremnine vršena je primenom diskontnog faktora, koji predstavlja količnik diskontne stope i očekivanog rasta zarada.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se, od početka 2015. godine, shodno odredbama aktuelnog Kolektivnog ugovora, u Društvu isplaćuju na osnovu člana 57 Kolektivnog ugovora, po kome je Poslodavac dužan da zaposlenom isplati otpremninu pri odlasku u penziju u visini dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Shodno aktuelnim zakonskim propisima, navedeni iznos je neoporeziv.

Kako je za određivanje sadašnje vrednosti (nedospelih) otpremnina neophodan podatak o godišnjoj diskontnoj stopi, kao i podatak o prosečnom godišnjem rastu zarada u Republici Srbiji, u nastavku će se precizirati navedene veličine.

Za godišnju diskontnu stopu je prihvaćena stopa od 5%.

U paragrafu 83, MRS 19, se eksplicitno navodi da stopa koja se koristi za diskontovanje treba da bude određena u skladu sa tržišnim prinosima na datum Bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. U zemljama gde ne postoji razvijeno tržište za ovakve obveznice treba koristiti tržišne prinose (na datum Bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok obveznica treba da bude u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja.

Kako je finansijsko tržište u Srbiji nedovoljno razvijeno, najrealnije je kao reper za određivanje diskontne stope na datum bilansa stanja koristiti godišnji prinos koji se ostvaruje kupovinom državnih hartija od vrednosti čiji je garant Republika Srbija. Shodno navedenom, diskontna stopa je određena uvažavanjem godišnjeg prinosa na dugoročnije državne hartije od vrednosti emitovanim od strane Uprave za javni dug Ministarstva finansija Republike Srbije, koje su ostvarene u relevantnom periodu. Godišnji prinos na desetogodišnje dinarske hartije od vrednosti, emitovane 05.11.2019. godine iznosio je 2,69%; dok je godišnji prinos na desetogodišnje Evro hartije od vrednosti emitovane 09.10.2019. godine iznosio 1,89%. Uvećanje usvojene diskontne stope u odnosu na iznete prinose je posledica činjenice da je prosečno dospeće repernih hartija od vrednosti niže od prosečnog dospeća predmentih primanja. Otuda je, na način kako je predviđen paragrafom 86, MRS 19, izvršena ekstrapolacija krive prinosa. Prilikom ekstrapolacije, za utvrđivanje adekvatne premije na ročnost (maturity premium) korišćeni su podaci o prinosima na državne visoko kvalitetne hartije od vrednosti sa sajta Evropske centralne banke. Prilikom utvrđivanja premije za konvertibilnost (RSD versus EUR), korišćeni su podaci sa sekundarnog tržišta državnih hartija od vrednosti. Navedeni podaci se odnose na transakcije koje su se desile u periodu bliskom datumu Bilansa stanja i preuzeti su sa sajta Narodne banke Srbije.

Godišnji očekivani rast zarada u Republici Srbiji je planiran na nivou od 3%.

Godišnja diskontna stopa i godišnji rast zarada zavise od stope inflacije.

Memorandumom Narodne banke Srbije o ciljanim stopama inflacije do 2022. godine, usvojenim od strane Izvršnog odbora Narodne banke Srbije, utvrđena je ciljana stopa inflacije (sa dozvoljenim odstupanjem), merena godišnjim procentualnim promenama indeksa potrošačkih cena, za period od januara 2020. do decembra 2022. godine, u visini od 3% sa dozvoljenim odstupanjem (pozitivnim i negativnim) od 1,5 procentnih poena.

Ciljana inflacija od 3% se Memorandumom predviđa već par godina, ali je u realnosti ona, po pravilu, niža (2019. - 1,5%; 2018. - 2%; 2017. - 3%; 2016. - 1,6%; 2015. - 1,5%). Otuda je realnije planirati inflaciju za 1 procentni poen niže od ciljane.

Iz navedenog sledi da je u Republici Srbiji planiran dugoročni godišnji rast realnih zarada od 1% (identično kao i pri proceni rezervisanja prethodne godine), što je, obzirom na planiran rast društvenog proizvoda u narednom periodu (Izvor: Vlada Republike Srbije "Revidirana fiskalna strategija za 2020. godinu sa projekcijama za 2021. i 2022. godinu"), realno ostvarivo.

Ako bi u budućnosti došlo do promene stope inflacije, primenjena logika rezultirala bi promeni nominalnih zarada, ali takođe i diskontne stope (koja je dominantno opredeljena stopom inflacije), tako da ta promena ne bi dovela do promene rezultata prezentiranih u ovom materijalu. Primenjen metodološki postupak, koji za rezultantu ima dugoročno planiran godišnji rast zarada u Republici Srbiji od 3% i dugoročnu godišnju diskontnu stopu od 5%, pretpostavlja istu inflaciju u celom budućem periodu. Ova pretpostavka je i zahtevana paragrafom 78, MRS 19.

33. DUGOROČNE OBAVEZE

Struktura dugoročnih obaveza	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima	1.196.624	
Ostale dugoročne obaveze	35.549	
UKUPNO	1.232.173	0

Struktura dugoročnih kredita i zajmova od ostalih povezanih lica u zemlji	Kamatna stopa	u 000 dinara	
		31.12.2019.	31.12.2018.
<i>Napred Razvoj a.d.</i>			
a) Dinarski krediti			
b) Krediti sa valutnom klauzulom	6% godišnje	1.196.624	
UKUPNO		1.196.624	0

Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima u iznosu od 1.196.624 hiljada u celosti se odnose na dugoročni zajam uzet od Napred Razvoj a.d. (10.176 hiljada EUR) po Aneksu br. 4 Ugovora

o zajmu br. 91 od 29.03.2019. godine (po kamatnoj stopi od 6% godišnje i rokom vraćanja do 30.03.2022. godine), za potrebe vraćanja kredita, deponovanja novčanih sredstava za kupovinu akcija Energoprojekt Entel a.d. i davanja novih zajmova zavisnim društvima. Kao sredstvo obezbeđenja plaćanja Društvo je dalo 4 solo blanko potpisane menice.

Ostale dugoročne obaveze u iznosu od 35.549 hiljada RSD (300 hiljada EUR) u celosti se odnose na primljen dugoročni avans od Jerry catering service d.o.o., Beograd po Aneksu br. 1 Ugovora br. 123 o dugoročnom zakupu (na 15 godina) dela poslovnog prostora površine 935,56 m² koji se nalazi u okviru kompleksa zgrada „Samački hotel“, u ulici Batajnički drum br. 24, u Zemunu (deo obaveze za primljeni avans do godinu dana evidentiran je na poziciji - Primljeni avansi od drugih pravnih lica u zemlji – Napomena 35).

34. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Struktura kratkoročnih finansijskih obaveza	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	744.754	898.279
<i>Ostale kratkoročne finansijske obaveze:</i>		
a) Deo dugoročnih obaveza koje dospevaju do jedne godine		
b) Ostale kratkoročne finansijske obaveze	124	148
Svega	124	148
UKUPNO	744.878	898.427

34.1. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji

Struktura kratkoročnih kredita i zajmova u zemlji	Kamatna stopa	u 000 dinara	
		31.12.2019.	31.12.2018.
<i>Kratkoročni krediti od banaka u zemlji:</i>			
a) Dinarski krediti			
b) Krediti sa valutnom klauzulom	<i>3M Euribor + 3,00% godišnje,</i>	744.754	898.279
UKUPNO		744.754	898.279

Kratkoročni krediti od banaka u zemlji sa valutnom klauzulom (EUR) u iznosu od 744.544 hiljada RSD (6.133 hiljada EUR), odnose se na kredite od:

- Erste Bank a.d. u iznosu od 587.964 hiljada RSD (5.000 hiljada EUR) , po kamatnoj stopi od 3M Euribor + 2,90% godišnje. Kao sredstvo obezbeđenja plaćanja dato je 6 blanko menica Društva i 6 blanko menica Energoprojekt Niskogradnje.

U januaru 2020. godine potpisan je Ugovor o višenamenskom okvirnom limitu sa Erste bankom čime je produžen rok dospeća do 14.01.2021. godine sa kamatnom stopom 3M Euribor + 3,00%. Kao sredstvo obezbeđenja plaćanja dato je po 6 blanko menica Društva, Energoprojekt Visokogradnje, Energoprojekt Niskogradnje, Energoprojekt Hidroinženjering, Energoprojekt

Opreme, Energoprojekt Industrije i Energoprojekt Energodate, kao i hipoteka nad poslovnom zgradom Energoprojekt (Napomena 45).

- Komercijalna banka a.d u iznosu od 156.790 hiljada RSD (1.133 hiljada EUR), po kamatnoj stopi od 3M Euribor + 3,00% godišnje i rokom dospeća do 14.08.2020. godine. Kao sredstvo obezbeđenja plaćanja dato je 10 blanko menica Društva i po 2 blanko menica Energoprojekt Niskogradnje i Energoprojekt Opreme.

34.2. Ostale kratkoročne finansijske obaveze

Struktura dugoročnih obaveza koje dospevaju do jedne godine	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Deo dugoročnih kredita u zemlji koji dospeva do jedne godine		
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	124	148
UKUPNO	124	148

Ostale kratkoročne finansijske obaveze u iznosu od 124 hiljada RSD odnose se na obaveze po osnovu troškova plaćenih službenim viza karticama, a koje su izmirene u januaru 2020. godine.

35. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE

Struktura primljenih avansa, depozita i kaucija	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Primljeni avansi od matičnih i zavisnih pravnih lica	18.335	
Primljeni avansi od drugih pravnih lica u zemlji	11.258	51.043
Primljeni depoziti od drugih pravnih lica u zemlji	33	33
UKUPNO	29.626	51.076

Primljeni avansi od matičnih i zavisnih pravnih lica u iznosu od 18.335 hiljada RSD odnose se na primljene avanse od zavisnih društava po osnovu Sporazuma o uvođenju elektronskog dokument sistema Business Connect.

Primljeni avansi od drugih pravnih lica u zemlji u iznosu od 11.258 hiljada RSD, pre svega se odnose na primljen avansa od društva Jerry catering service d.o.o., Beograd u iznosu od 7.721 hiljada RSD po Anexu 1 ugovora broj 123/1583 od 10.04.2017. godine o dugoročnom zakupu (na 15 godina) dela poslovnog prostora površine 935,56 m² koji se nalazi u okviru kompleksa zgrada „Samački hotel“, u ulici Batajnički drum br. 24, u Zemunu (deo predmetne obaveze za primljeni avans preko godinu dana u 2019. godini je evidentirano na poziciji - Ostale dugoročne obaveze (Napomena 33), po osnovu čega je, dominantno evidentirano i smanjenje na ovoj bilansnoj poziciji).

36. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Struktura obaveza iz poslovanja	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Dobavljači:		
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	6.509	977
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu		
Dobavljači u zemlji	7.639	5.182
Dobavljači u inostranstvu	7.007	3.117
<i>Svega</i>	21.155	9.276
Ostale obaveze iz poslovanja	456	2.883
UKUPNO	21.611	12.159

U narednoj tabeli je prikazan ukupan iznos obaveza prema dobavljačima prema valuti u kojoj su obaveze izražene.

Struktura obaveza prema dobavljačima izraženih u valutama	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
RSD	13.753	6.099
EUR	7.402	3.177
GBP		
UKUPNO	21.155	9.276

Struktura obaveza prema dobavljačima po pravnim licima data je u okviru Napomene 8.2.

Geografski raspored dobavljača je sledeći:

Geografski raspored dobavljača	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Dobavljači u zemlji (zavisna i ostala pravna lica)	14.148	6.159
Dobavljači u inostranstvu (zavisna pravna lica):		
Evropa		
<i>Svega</i>	-	-
Dobavljači u inostranstvu (ostala pravna lica):		
Evropa	7.007	3.117
<i>Svega</i>	7.007	3.117
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	21.155	9.276

Ostale obaveze iz poslovanja u iznosu od 456 hiljada RSD nastale su po osnovu izdatog knjižnog odobrenja zavisnom društvu Energoprojekt Industija koje je rezultat razlike između konačne cene usluga koje Društvo pruža svojim zavisnim društvima - utvrđene na bazi ostvarenih troškova u 2019. godini i orijentacione cene - utvrđene na bazi planiranih troškova za 2019. godinu.

37. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

Struktura ostalih kratkoročnih obaveza	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	12.611	13.033
<i>Druge obaveze:</i>		
a) Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja	6.183	
b) Obaveze za dividende	20.650	27.439
c) Obaveze prema zaposlenima	177	218
d) Obaveze prema direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	737	652
e) Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima	271	356
f) Ostale razne obaveze	34.450	407
<i>Svega</i>	<i>62.468</i>	<i>29.072</i>
UKUPNO	75.079	42.105

Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada u iznosu od 12.611 hiljada RSD, odnose se na obaveze (neto, porezi i doprinosi) za zarade, koje su u Društvu isplaćene u januaru 2020. godine.

Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja u iznosu od 6.183 hiljada dinara u celosti se odnose na obavezu za kamatu po osnovu zajma od Napred Ravoj a.d. za decembar mesec izveštajne godine, koja je izmirena početkom januara 2020. godine.

Obaveze za dividende u iznosu od 20.650 hiljada RSD odnose se na obaveze po osnovu odluke Skupštine akcionara Društva iz 2018. godine o raspodeli neraspoređenog dobitka u iznosu od 4.565 hiljada RSD i na obaveze za dividende iz ranijih godina u iznosu od 16.085 hiljada RSD, a koje do danas nisu isplaćene usled nerešenih imovinsko - pravnih odnosa (ostavinske rasprave i dr.) i neotvorenih vlasničkih računa akcionara.

Smanjenje obaveza za dividende u odnosu na 31.12. prethodne godine u iznosu od 6.789 hiljada RSD najvećim delom se odnosi na oprihodovanje obaveza za dividende iz ranijih godina u iznosu od 6.025 hiljada RSD usled isteka opšteg roka zastarelosti od deset godina (Napomena 16.1).

Ostale razne obaveze u iznosu od 34.450 hiljada RSD dominantno se odnose na obaveze prema akcionarima po osnovu prinudnog otkupa akcija Energoprojekt Entela u iznosu od 34.057 hiljada RSD. Korporativni agent M&V Investments dana 15.09.2019. godine izvršilo povraćaj sredstava Društva koje su bila deponovana u svrhu realizacije prinudnog otkupa akcija Energoprojekt Entela i to, za deo akcionara koji nisu imali odgovarajuće podatke, te isplata nije mogla biti realizovana. Društvo izmiruje predmetne obaveze po zahtevu akcionara.

Rukovodstvo Društva smatra da iskazana vrednost ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj fer vrednosti na dan bilansa stanja.

38. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

38.1. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost

Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	4.528	4.700
UKUPNO	4.528	4.700

Obaveze za PDV se odnose na razliku obračunatog poreza i prethodnog poreza. Ova obaveza je izmirena u zakonskom roku, u januaru 2020. godine.

38.2. Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Obaveze za porez iz rezultata		45.113
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	693	726
UKUPNO	693	45.839

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine u iznosu od 693 hiljada RSD, pre svega se odnose na obaveze za poreze i doprinose za naknade članovima nadzornog odbora: 422 hiljada RSD, poreze i doprinose za naknade po ugovorima o delu: 129 hiljada RSD, obaveze za poreze i doprinose - bolovanje preko 30 dana: 41 hiljada RSD, doprinose po ugovorima o privremenim i povremenim poslovima: 30 hiljada RSD, obaveze za učešće u finansiranju osoba sa invaliditetom: 38 hiljada RSD i drugo.

Od ukupnog iznosa obaveza za poreze, doprinose i druge dažbine u iznosu od 693 hiljada RSD, u januaru 2020. godine izmireno je 652 hiljada RSD (ostale su neizmirene obaveze za poreze i doprinose - bolovanje preko 30 dana u iznosu od 41 hiljada RSD).

38.3. Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
<i>Unapred obračunati troškovi:</i>		
a) Unapred obračunati troškovi - matična, zavisna i ostala povezana pravna lica	24.308	25.715
b) Unapred obračunati troškovi - druga pravna lica	35	6
<i>Svega</i>	<i>24.343</i>	<i>25.721</i>
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	2.036	1.860
UKUPNO	26.379	27.581

Unapred obračunati troškovi - matična, zavisna i ostala povezana pravna lica u iznosu od 24.308 hiljada RSD odnose se, u celosti, na obavezu prema Energoprojekt Opremi po osnovu ukalkuliranih troškova za period do 30.06.2015. godine po Ugovoru o izgradnji ambasade Republike Srbije u Abudži, Savezna Republika Nigerija, po sistemu „ključ u ruke“, na kat. parceli broj 313, upisanoj u registar nepokretnosti Katastarske zone A00.

Ostala pasivna vremenska razgraničenja u iznosu od 2.036 hiljada RSD u celosti se odnose na ukalkulirani porez na prenos apsolutnih prava na nepokretnostima koje se nalaze u Objektu K1G u Rakovici, u Beogradu koje je Društvo evidentiralo u svojim poslovnim knjigama na poziciji - Stalna sredstva namenjena prodaji po osnovu delimične naplate potraživanja od Enjub d.o.o. Beograd po Ugovoru o reprogramu odobrenog zajma br. 115, na osnovu menice (Napomena 24).

39. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Odložena poreska sredstva i obaveze	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Odložena poreska sredstva	2.660	2.273
Odložene poreske obaveze	158.713	156.410
Neto efekat odloženih poreskih sredstava (obaveza)	(156.053)	(154.137)

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak koji će biti nadoknadivi u budućim periodima po osnovu *odbitnih privremenih razlika*.

Odbitna privremena razlika nastaje u slučajevima kada je u bilansima društava, po određenim osnovama, već prikazan rashod, koji će se sa poreskog aspekta priznati u narednim periodima. Odložena poreska sredstva se proveravaju na dan 31. decembra i priznaju se samo ako društvo proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjeње će moći da se koriste odložena poreska sredstva.

Iznos odloženih poreskih sredstava izračunat je množenjem visine odbitne privremene razlike na kraju godine sa stopom poreza na dobit Društva (15%).

Odložene poreske obaveze koje su iskazane na dan 31. decembra se odnose na *oporezive privremene razlike* između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice. Naime, usled različitih odredbi na bazi kojih se u Društvu određuje računovodstvena amortizacija (shodno odredbama MRS/MSFI i dr.) i odredbi kojima se određuje poreska amortizacija (Shodno Zakonu o porezu na dobit pravnih lica), Društvo će u budućem periodu platiti veći porez na dobitak nego što bi platilo da mu se sa aspekta poreskog zakonodavstva prizna stvarno iskazana knjigovodstvena amortizacija. Iz navedenog razloga Društvo priznaje odloženu poresku obavezu, koja predstavlja porez na dobitak koji će biti plativ kada Društvo „povrati“ knjigovodstvenu vrednost sredstava.

Iznos odloženih poreskih obaveza izračunat je množenjem visine oporezive privremene razlike na kraju godine sa stopom poreza na dobit Društva (15%).

Promene stanja odloženih poreskih sredstava u toku izveštajne i uporedne godine prikazane su u narednoj tabeli.

u 000 dinara

Odložena poreska sredstva	Poreska vrednost veća od knjigovodstvene vrednosti kod nematerijalne imovine, postrojenja i opreme	Kapitalni gubici kod investicione nekretnine	Rezervisanja za otpremnine	Neplaćeni javni prihodi	Primanja zaposlenog obračunata, a neisplaćena u poreskom periodu	Ukupno
Stanje 01.01.2018. godine	1.475		410	14	33	1.932
Na (teret)/u korist bilansa uspeha	337		11	(6)	(1)	341
Direktno na teret kapitala						
Stanje 31.12.2018. godine	1.812		421	8	32	2.273
Na (teret)/u korist bilansa uspeha	322		68	3	(6)	387
Direktno na teret kapitala						
Stanje 31.12.2019. godine	2.134		489	11	26	2.660

Promene stanja odloženih poreskih obaveza u toku izveštajne i uporedne godine prikazane su u narednoj tabeli.

u 000 dinara

Odložene poreske obaveze	Knjigovodstvena vrednost veća od poreske vrednosti kod nekretnina	Kapitalni dobiti kod investicione nekretnine	Ukupno
Stanje 01.01.2018. godine	148.235	5.779	154.014
Na teret/(u korist) bilansa uspeha	615	1.781	2.396
Direktno na teret kapitala			
Stanje 31.12.2018. godine	148.850	7.560	156.410
Na teret/(u korist) bilansa uspeha	41	2.262	2.303
Direktno na teret kapitala			
Stanje 31.12.2019. godine	148.891	9.822	158.713

Rekapitulacija promene stanja odloženih poreskih obaveza Društva prikazana je u narednim tabelama.

Stanje i promena stanja odloženih poreskih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2019.</i>	<i>31.12.2018.</i>
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju prethodne godine	154.137	152.082
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju tekuće godine	156.053	154.137
Promena stanja odloženih poreskih obaveza	1.916	2.055

Promena stanja odloženih poreskih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2019.</i>	<i>31.12.2018.</i>
Odloženi poreski rashodi (prihodi) perioda	1.916	1.608
Revalorizacija rezerve		447
Neraspoređeni dobitak prethodne godine		
UKUPNO	1.916	2.055

Na osnovu promene stanja odloženih poreskih sredstava i odloženih poreskih obaveza u 2019. godini, može se zaključiti da je u neto efektu došlo do povećanja stanja odloženih poreskih obaveza u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 1.916 hiljada RSD, što je preko odloženih poreskih rashoda perioda uticalo na smanjenje neto rezultata Društva u 2019. godini (Napomena 19).

40. VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA

Shodno zakonskim odredbama (Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike), Društvo je u svojim finansijskim izveštajima iskazalo vanbilansnu aktivnu i vanbilansnu pasivu. Stavke iskazane u okviru vanbilansne aktive i vanbilansne pasive, a koje su prikazane u narednoj tabeli, ne predstavljaju sredstva ni obaveze Društva, već prvenstveno služe u kontekstu informativne uloge korisnika finansijskih izveštaja.

Struktura vanbilansne aktive i pasive data je u tabeli u nastavku.

Struktura vanbilansne aktive i pasive	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2019.</i>	<i>31.12.2018.</i>
Data jemstva i garancije	17.909.297	19.898.629
Date hipoteke i druga prava		2.500
Primljena jemstva i garancije	747.341	
Primljene hipoteke i druga prava	76.522	16.252
Ostala vanbilansna aktiva/pasiva	2.787.299	2.766.306
UKUPNO	21.520.459	22.683.687

Data jemstva i garancije u iznosu od 17.909.297 hiljada RSD odnose se na:

- Data jemstva po osnovu kredita i garancija za zavisna društva u iznosu od 11.368.947 hiljada RSD,

- Date korporativne garancije u iznosu od 6.537.410 hiljada RSD, i to:
 - Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 6.204.342 hiljada RSD za projekte: Deponija Vinča - Srbija u iznosu od 5.069.730 hiljada RSD, Banco Pichincha - Peru u iznosu od 1.049.186 hiljada RSD i Ub - Lajkovac u iznosu od 85.426 hiljada RSD, i
 - Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 333.068 hiljada RSD za projekat Kineski kulturni centar,
- Datu garanciju od strane Erste banke u korist IATA (International Air Transport Association) za uredno izmirenje obaveza po osnovu avio karata u iznosu od 2.940 hiljada RSD, koja ističe 23.10.2020. godine i obnavlja se jednom godišnje.

Po osnovu datih jemstava i korporativnih garancija Društvo je sklopilo ugovore sa zavisnim društvima kojima je jamac/garant i od istih je dobilo odgovarajuća sredstva obezbeđenja (menice društva).

Primljena jemstva i garancije u iznosu od 747.341 hiljada RSD odnose se na:

- Primljeno jemstvo od Energoprojekt Niskogradnje u iznosu od 587.964 hiljada RSD po osnovu Ugovora o kratkoročnom kreditu kod Erste banke,
- Primljeno jemstvo od Energoprojekt Niskogradnje i Energoprojekt Opreme u iznosu od 156.790 hiljada RSD po osnovu Ugovora o kratkoročnom okvirnom obnovljivom kreditu kod Komercijalne banke i
- Primljenu garanciju za dobro izvršenje posla od Marg Inženiring d.o.o. u iznosu od 2.587 hiljada RSD po osnovu uvođenja elektronskog dokument sistema Business Connect koja ističe 31.12.2020. godine

Primljene hipoteke i druga prava u iznosu od 76.522 hiljada RSD odnose se na hipoteku na stanovima Enjub d.o.o., po osnovu ugovora o zajmovima datim Enjub d.o.o. (Napomena 41).

Ostala vanbilansna aktiva/pasiva u iznosu od 2.787.299 hiljada RSD odnosi se na :

- Pravo korišćenja gradskog građevinskog zemljišta - Blok 26, Novi Beograd u iznosu od 2.756.857 hiljada RSD,
- Potraživanja za dividende od Enjub d.o.o., koja su direktno otpisana u prethodnom periodu u iznosu od 30.442 hiljada RSD i
- Građevinske objekte van upotrebe u Budvi, koji su direktno otpisani po popisu na dan 31.12.2014. godine i uvedeni u vanbilansnu evidenciju bez vrednosti.

41. HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST DRUŠTVA

Hipoteke upisane u korist društva su sledeće:

- Na ime obezbeđenja povraćaja zajma po Aneksu br. 12 Ugovora o zajmu br. 367, u iznosu od 16.169 hiljada RSD (137 hiljada EUR), koji je Društvo odobrilo Enjub d.o.o., upisana je izvršna vansudska hipoteka na osnovu založne izjave, do celokupnog iznosa zajma sa pripadajućom kamatom, na stanovima u Ulici Jurija Gagarina 91A, na drugom i trećem spratu, kat. parcela br. 5089/9, KO Novi Beograd, upisanim u list nepokretnosti br. 4550, KO Novi Beograd u korist Društva i

- Na ime obezbeđenja povraćaja zajma po Aneksu br. 8 Ugovora o reprogramu zajma br. 115, odobrenog Enjub d.o.o. u iznosu od 60.352 hiljada RSD (513 hiljada EUR), Rešenjem br. 952-02-1973/2012 upisana je izvršna vansudska hipoteka I reda po osnovu založne izjave, do celokupnog iznosa zajma sa pripadajućom kamatom, na nekretninama (stanovi i poslovni prostor) u Ulici Jurija Gagarina br. 93, br. 93A, br. 91A.

42. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Na dan 31.12.2019. godine Društvo u najvećem procentu ima usaglašene odnose sa domaćim dobavljačima, kupcima i bankama.

Prema informacijama kojima Društvo raspolaže (overeni Izvodi otvorenih stavki), do dana sastavljanja finansijskog izveštaja stanje (saldo) neusaglašanih potraživanja i obaveza se odnosi, pre svega, na:

- Neusaglašene odnose sa društvom Jerry catering service d.o.o. u iznosu od 10.424 hiljada RSD (manja neto obaveza u poslovnim knjigama Društva) koji su nastali obzirom da predmetno društvo:
 - nije vršilo kursiranje avansa u 2017. godini (početno stanje u poslovnim knjigama Društva je kursirano na dan 31.12.2017. godine, dok se od 01.01.2018. godine, shodno IFRAC 22, u Društvu više ne vrši kursiranje avansa),
 - stanje u svojim knjigama vodi po bruto principu (svoje potraživanje po osnovu datih avansa ne umanjuje za iznos PDV-a) i obzirom da
 - nije evidentirao dokumentaciju za zakup i za prefakturisane troškove električne energije i komunalnih usluga za decembar 2019. godine u izveštajnoj godini;
- Neusaglašene odnose sa društvom Nina Media Clipping d.o.o. u iznosu od 186 hiljada RSD obzirom da Društvo u svojim poslovnim knjigama nema evidentiranu obavezu prema predmetnom društvu;
- Neusaglašene odnose sa OTP bankom u iznosu od 867 hiljada RSD (7.371,50 EUR) po osnovu slobodnih sredstva u kratkoročnoj višenamenskoj revolving liniji br. 01/13;
- Neusaglašene odnose sa Unicredit bankom u iznosu do 2.940 hiljada RSD (25.000,00 EUR) po osnovu slobodnih sredstva u višenamenskoj revolving liniji br. R0119/10 i
- Neusaglašene odnose sa Halkbank u iznosu od 29.040 hiljada RSD po osnovu bilnansne i vanbilansne zaduženosti iz kreditnog okvira br. 2018023357.

43. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Shodno zahtevima iz MRS 24 - Obelodanjivanja povezanih strana, u nastavku je izvršeno obelodanjivanje odnosa, transakcija i dr., između Društva i povezanih strana.

Sa aspekta **poveznih pravnih lica**, u sledeće dve tabele su prikazane transakcije koje rezultiraju iskazanim prihodom i rashodom u bilansu uspeha, i iskazanim obavezama i potraživanjima (pod kojim smo u svrhu obelodanjivanja odnosa sa povezanim stranama uključili sva salda u aktivni i pasivni Društva) u bilansu stanja.

Prihodi i rashodi od povezanih pravnih lica	u 000 dinara	
	2019.	2018.
<i>Prihodi:</i>		
a) EP Garant a.d.o.		865
b) EP Visokogradnja a.d.	71.984	102.495
c) EP Niskogradnja a.d.	95.869	234.245
d) EP Hidroinženjering a.d.	13.059	12.783
e) EP Entel a.d.	44.960	472.985
f) EP Energodata a.d.	6.022	8.144
g) EP Industrija a.d.	6.236	6.143
h) EP Urbanizam i arhitektura a.d.	3.688	4.133
i) EP Oprema a.d.	43.391	46.757
j) EP Sunnyville d.o.o.	24.870	25.785
k) EP Park 11 d.o.o.	16.978	21.681
l) I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	4	
m) Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading		10
n) Dom 12 S.A.L.		
o) Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija	1	
p) Enjub d.o.o.	6.580	9.752
q) Napred Razvoj a.d.	3.756	
<i>Svega</i>	<i>337.398</i>	<i>945.778</i>
<i>Rashodi:</i>		
a) EP Garant a.d.o.		491
b) EP Visokogradnja a.d.	15.278	10.719
c) EP Niskogradnja a.d.	6.791	5.661
d) EP Hidroinženjering a.d.	57	43
e) EP Entel a.d.	197	237
f) EP Energodata a.d.	12.030	15.762
g) EP Industrija a.d.	2.001	50
h) EP Urbanizam i arhitektura a.d.	150	27.926
i) EP Oprema a.d.	17.181	14.502
j) EP Sunnyville d.o.o.	3.843	1.496
k) EP Park 11 d.o.o.	181	24
l) I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	1	
m) Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading	1.767	
n) Dom 12 S.A.L.		
o) Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija	13	
p) Enjub d.o.o.	942	529
q) Napred Razvoj a.d.	40.391	
<i>Svega</i>	<i>100.823</i>	<i>77.440</i>

Potraživanja i obaveze od povezanih pravnih lica	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
<i>Potraživanja:</i>		
a) EP Garant a.d.o.		
b) EP Visokogradnja a.d.	735.436	1.183.045
c) EP Niskogradnja a.d.	246.791	770
d) EP Hidroinženjering a.d.	8.609	19.186
e) EP Entel a.d.	3.524	686
f) EP Energodata a.d.	10.067	130.929
g) EP Industrija a.d.	134	637
h) EP Promet d.o.o.		
i) EP Urbanizam i arhitektura a.d.	18.637	16.252
j) EP Oprema a.d.	5.108	269.173
k) EP Sunnyville d.o.o.	455.852	796.141
l) EP Park 11 d.o.o.	93.161	191.856
m) I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	362	359
n) Dom 12 S.A.L.		
o) Enjub d.o.o.	162.407	235.025
p) Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija	1.503	836
q) Napred Razvoj a.d.		
<i>Svega</i>	<i>1.741.591</i>	<i>2.844.895</i>
<i>Obaveze:</i>		
a) EP Garant a.d.o.		
b) EP Visokogradnja a.d.	406	683
c) EP Niskogradnja a.d.	2.895	2.471
d) EP Hidroinženjering a.d.	3.840	
e) EP Entel a.d.	3.841	
f) EP Energodata a.d.	4.667	
g) EP Industrija a.d.	5.866	14
h) EP Promet d.o.o.		
i) EP Urbanizam i arhitektura a.d.	2.298	693
j) EP Oprema a.d.	1.488	
k) EP Sunnyville d.o.o.		
l) EP Park 11 d.o.o.		
m) I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija		
n) Dom 12 S.A.L.		
o) Enjub d.o.o.		
p) Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija		
q) Napred Razvoj a.d.	1.202.807	
<i>Svega</i>	<i>1.228.108</i>	<i>3.861</i>

Potraživanja od povezanih pravnih lica potiču uglavnom iz transakcija prodaje usluga i dospevaju u roku od 15 dana od datuma fakture.

Obaveze prema povezanim pravnim licima potiču uglavnom od kupovnih transakcija i dospevaju u rasponu od 5 do 30 dana nakon datuma kupovine. Obaveze ne sadrže kamatu.

Društvo nema date instrumente obezbeđenja plaćanja na ime obaveza prema povezanim pravnim licima.

44. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA

Potencijalne obaveze, koje mogu da rezultiraju odlivom ekonomskih koristi Društva, prvenstveno mogu da nastanu po osnovu sudskih sporova. Potencijalna **obaveza po osnovu sudskih sporova** se prvenstveno ogleda u mogućnosti okončanja sudskih sporova na štetu Društva, a za šta nije stvorena obaveza ili izvršeno rezervisanje u bilansu stanja.

Detaljnije informacije o sudskim sporovima u kojima je Društvo tužena strana su prezentovane u sledećoj tabeli.

Tužilac	Osnov tužbe	Vrednost spora u 000 dinara	Prognoza ishoda spora
Sreta Ivanišević	Naknada za eksproprisanu nepokretnost (Bežanija)	Neodređeno	Neizvesno
Vladan i Tomislav Krdžić	Naknada štete (na ime vrednosti besplatnih akcija koje nisu stekli)	444	Neosnovano, prvostepenom presudom odbijen tužbeni zahtev, čeka se odluku po žalbi
Pavle, Radmila i Milan Kovačević	Naknada za oduzeto zemljište (Blok 26)	Neodređeno	Neizvesno
Aleksandar i Nenad Radovanac	Iseljenje iz baraka	Neodređeno	Neosnovano
Marko Martinoli, Activist d.o.o., Activeast ltd.	Prinudni otkup akcija Energoprojekt Entel a.d.	176.745	Neosnovano u odnosu na Energoprojekt Holding a.d.
Nikola Malbaša, Marko Martinoli i drugi mali akcionari Energoprojekt Industrija a.d.	Prinudni otkup akcija Energoprojekt Industrija a.d.	280.427	Neosnovano u odnosu na Energoprojekt Holding a.d.
Dekada Export-Import KFT Budimpešta	Utvrđivanje ništavnosti ugovora o ustupanju potraživanja Društa prema Vivand BT i opcionog ugovora o kupoprodaji nepokretnosti	Neodređeno	Neizvesno
Edmond Gašpar, Gojko Babić, Petar Rajačić	Prinudni otkup akcija Energoprojekt Industrija a.d.	9.193	Neosnovano u odnosu na Energoprojekt Holding a.d.
Zoran Petrović	Poništaj rešenja o otkazu ugovora o radu	Neodređeno	Neizvesno
Zoran Petrović	Naknada štete	900	Neizvesno
Alco Investments Holding Ltd. Kipar	Utvrđivanje ništavnosti Aneksa br. 1a Ugovora o zajedničkoj izgradnji (Blok 26)	Bez vrednosti	Neosnovano u odnosu na Energoprojekt Holding a.d.
Žito Mlin d.o.o.	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	326	Neizvesno
Milan Branković, Slobodan Vučković i Zoran Ćupin	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	433	Neizvesno
Matjaž Rupar	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	53	Neizvesno
Henigman France	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	237	Neizvesno
Alco Investments Holding Ltd. Kipar	Ispunjenje Ugovora o zajedničkoj izgradnji (Blok 26)	1.831.110	Neizvesno
Darovi Rokus d.o.o.	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	79	Neizvesno
Andrej Mavrič	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	26	Neizvesno
Regvat Milan	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	79	Neizvesno

Tabela sudskih sporova u kojima je Društvo tužena strana – nastavak:

Tužilac	Osnov tužbe	Vrednost spora u 000 dinara	Prognoza ishoda spora
Srđan Cekić, Vladimir Šešlija	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	405	Neizvesno
Janez Dežman	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	52	Neizvesno
Ilin Aleksandar	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	11	Neizvesno
Proinvestments a.d.	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	3.234	Neizvesno
Ariana d.o.o	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	48	Neizvesno
Jenić Goran	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	74	Neizvesno
Igor Mitrović	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	331	Neizvesno
Damjan Pate	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	767	Neizvesno
Treven Tomaž	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	1.051	Neizvesno
Jopo Int d.o.o	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	21	Neizvesno
Goran Grbić	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	685	Neizvesno
Matija Rojec	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	26	Neizvesno
Dušica Milić	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	53	Neizvesno
Kolar Mihael	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	26	Neizvesno
Robert Žvab	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	102	Neizvesno
Blaž Kolar	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	53	Neizvesno
Edvard Kolar	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	105	Neizvesno
Aleksa Marijanović	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	306	Neizvesno
Milan Orlić	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	445	Neizvesno
Over Atlantic Holding a.d.	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	749	Neizvesno
Boris Ožegović	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	18	Neizvesno
Dragan Opanković	Prinudni otkup akcija Energoprojekt Industrija a.d.	1.809	Neizvesno
Željko Deretić	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	144	Neizvesno
Tesla Kapital a.d.	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	2.891	Neizvesno
Zečević Srbislav	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	202	Neizvesno

Tabela sudskih sporova u kojima je Društvo tužena strana – nastavak:

Tužilac	Osnov tužbe	Vrednost spora u 000 dinara	Prognoza ishoda spora
Repić Stana	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	478	Neizvesno
Nešić Dragoslav	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	474	Neizvesno
Đurović Radojko	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	108	Neizvesno
Todorović Mile	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	135	Neizvesno
Milošević Staniša	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	74	Neizvesno
Dobrota Branko	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	96	Neizvesno
Đurović Marko	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	421	Neizvesno
Tarlać Lazo	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	176	Neizvesno
Stojanović Predrag	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	61	Neizvesno
Stegnjava Luka	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	153	Neizvesno
Bihorac Nuro	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	145	Neizvesno
Minčić Igor	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	63	Neizvesno
Kardelis Paljo	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	132	Neizvesno
Mandić Dragan	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	125	Neizvesno
Lazić Mirko	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	135	Neizvesno
Krstić Dragomir	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	710	Neizvesno
Jelisavac Zlatomir	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	100	Neizvesno
Šalipur Tijosav i Aščerić Radomir	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	3.647	Neizvesno
Rakić Dragan	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	108	Neizvesno
Popović Dragiša	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	106	Neizvesno
Trivunović Luka	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	1.024	Neizvesno
Radoš Nenad	Prinudni otkup akcija Energoprojekt Industrija a.d.	32	Neizvesno
Polić Vlastimir	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	145	Neizvesno
Pejčić Jugoslav	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	47	Neizvesno
Urošević Radmila	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	455	Neizvesno
Rupnik Olivera	Utvrđivanje vlasništva na stanu u ul. Maršala Birjuzova br.35	Bez vrednosti	Osnovano
Nikola Bakal	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	726	Neizvesno

Tabela sudskih sporova u kojima je Društvo tužena strana – nastavak:

Tužilac	Osnov tužbe	Vrednost spora u 000 dinara	Prognoza ishoda spora
Zoran Pendić	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	138	Neizvesno
Finstral d.o.o.	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	320	Neizvesno
Supra Group d.o.o.	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	1051	Neizvesno
Zoran Vasiljević	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	86	Neizvesno
Milan Beslać	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	200	Neizvesno
Dane Kuzmanović	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	263	Neizvesno
Leonarda Milošević	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	146	Neizvesno
Dragana Milić	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	162	Neizvesno
Dejan Mraković	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	174	Neizvesno
Stanislav Đorđević	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	53	Neizvesno
Milovan Žunić	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	94	Neizvesno
Dragan Vojinović	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	103	Neizvesno

Pored prezentovanih sudskih sporova u kojima je Društvo tužena strana, postoji i spor sa New Company d.o.o. ogranak IN Hotel, u kojem tužilac traži od društva GP Napred Razvoj a.d. utvrđenje prava svojine na zgradi hotela sagrađenoj na parceli na kojoj je, pored GP Napred Razvoj a.d., kao nosilac prava korišćenja upisano i Društvo. U ovom postupku Društvo je pasivni suparničar, s toga nema potencijalnih obaveza, ali je tužbom, iz formalnih razloga, obuhvaćeno.

Potencijalna sredstva, koja mogu da rezultiraju prilivom ekonomskih koristi Društva, prvenstveno mogu da nastanu po osnovu sudskih sporova u kojima je Društvo tužilac.

Potencijalna **sredstva po osnovu sudskih sporova** se ogledaju u mogućnosti okončanja sudskih sporova u korist Društva, a za šta nije stvoreno potraživanje u bilansu stanja ili na neki drugi način iskazana ekonomska korist Društva (na primer, umanjenjem vrednosti neopravdanog avansa i sl.).

Detaljnije informacije o sudskim sporovima u kojima je Društvo tužilac su prezentovane u sledećoj tabeli.

Tuženo lice	Osnov tužbe	Vrednost spora u 000 RSD	Prognoza ishoda spora
Republika Srbija, EPS Srbije, Epsturs d.o.o. i Republika Crna Gora	Utvrđivanje idealnog dela vlasništva na hotelu „Park“ u Budvi	Vrednost nije utvrđena	Osnovano Drugostepeni postupak prekinut zbog stečaja Epsturs d.o.o.
Komisija za hartije od vrednosti	Poništaj privremenog rešenja Komisije za HoV kojim je Društvu oduzeto pravo glasa u Energoprojekt Oprema a.d.	Bez vrednosti	Neizvesno
Komisija za hartije od vrednosti	Poništaj privremenog rešenja Komisije za HoV kojim je Društvu oduzeto pravo glasa u Energoprojekt Industrija a.d.	Bez vrednosti	Neizvesno
Komisija za hartije od vrednosti	Poništaj konačnog rešenja Komisije za HoV kojim je Društvu oduzeto prava glasa u Energoprojekt Oprema a.d.	Bez vrednosti	Neizvesno
Komisija za hartije od vrednosti	Poništaj konačnog rešenja Komisije za HoV kojim je Društvu oduzeto prava glasa u Energoprojekt Industrija a.d.	Bez vrednosti	Neizvesno
Komisija za hartije od vrednosti	Poništaj konačnog rešenja Komisije za HoV kojim je prekinut postupak odlučivanja po zahtevu za objavljivanje ponude za preuzimanje Energoprojekt Entel a.d.	Bez vrednosti	Neizvesno
Ringier Axel Springer d.o.o.	Utvrđivanje ništavosti ugovora i povraćaj datog avansa	18.000	Neizvesno
Energoprojekt Oprema a.d., Jadran d.o.o. i Viacom VS d.o.o.	Utvrđivanje ništavosti ugovora	82.315	Neizvesno

Pored prezentovanih sudskih sporova u kojima je Društvo tužilac, vodi se i sudski spor protiv Grada Beograda, i BG Hala d.o.o., za dug po osnovu radova izvedenih od strane Energoprojekt Visokogradnje na objektu „Arena“, koje je ugovorila Energoprojekt Holding Koproračija. Po navedenom sudskom sporu dobijena je pravosnažna presuda prema BG Hala d.o.o., dok je odbijen tužbeni zahtev u odnosu na Grad Beograd. Društvo je protiv ove odluke izjavilo reviziju. Nakon što je usvojena revizija Društva, postupak je u jednom manjem delu zahteva pravosnažan u odnosu na BG Hala d.o.o., a u preostalom delu tužbenog zahteva je u toku prvostepeni postupak prema BG Hala d.o.o. i Grad Beograd.

45. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Na osnovu odluke Skupštine akcionara Društva od 15.01.2020. godine, a po osnovu bankarskih aranžmana sa:

- Erste banka a.d. Novi Sad u iznosu od 32.200.000,00 EUR po Ugovoru o višenamenskom okvirnom limitu br.OVLC003/20 (hipotekarni dužnik Energoprojekt Holding i dužnici: Energoprojekt Visokogradnja, Energoprojekt Niskogradnja, Energoprojekt Oprema, Energoprojekt Hidroinženjering, Energoprojekt Industrija i Energoprojekt Energodata),
- Unicredit banka Srbija a.d. Beograd u iznosu od 5.100.000,00 EUR po Ugovoru o revolving liniji za izdavanje bankarskih garancija br. RL 0028/20 (hipotekarni dužnik Energoprojekt Holding i dužnici: dužnici: Energoprojekt Visokogradnja, Energoprojekt Niskogradnja, Energoprojekt Oprema),
- Unicredit banka Srbija a.d. Beograd u iznosu od 8.688.287,47 EUR po Ugovoru o kratkoročnom kreditu br.RL 0029/20 (hipotekarni dužnik Energoprojekt Holding i dužnici: Energoprojekt Visokogradnja, Energoprojekt Niskogradnja i Energoprojekt Oprema),
- OTP banka Srbija a.d. u iznosu od 14.159.060,12 EUR po osnovu Generalnog ugovora o kratkoročnoj višenamenskoj revolving liniji br. 01/13, sa svim izmenama uključujući tu naročito Aneks 25 (hipotekarni dužnik Energoprojekt Holding i dužnici: Energoprojekt Visokogradnja, Energoprojekt Niskogradnja, Energoprojekt Oprema i Energoprojekt Hidroinženjering) i
- OTP banka Srbija a.d. u iznosu od 3.218.846,31 EUR po osnovu Okvirnog ugovoru o izdavanju bankarskih garancija, akreditiva i obavezujućih pisma o namerama br. OUG 2125/16, sa svim izmenama uključujući tu naročito Aneks 14 (dužnik Energoprojekt Hidroinženjering, hipotekarni dužnik Energoprojekt Holding i solidarni dužnici: Energoprojekt Visokogradnja, Energoprojekt Niskogradnja i Energoprojekt Oprema)

dana 31.01.2020. godine konstituisana je izvršna vansudska hipoteka na poslovnoj zgradi Energoprojekt, list Nepokretnosti broj 2652, KO Novi Beogradu, u korist predmetnih poverilaca, na osnovu Založne izjave Društva overene pred nadležnim organom u skladu sa Zakonom o hipoteci.

Na osnovu odluke Nadzornog odbora Društva od 20.03.2020. godine, a po osnovu bankarskog aranžmana sa:

- OTP Banka Srbija a.d. po osnovu Aneksa 2 Generalnog ugovora o kratkoročnoj višenamenskoj revolving liniji br. MRL 11/20 na EUR 21.123.000 kao i svih eventualnih budućih aneksa (Hipotekarni dužnik Energoprojekt Holding i dužnici: Energoprojekt Visokogradnja, Energoprojekt Niskogradnja, Energoprojekt Oprema i Energoprojekt Hidroinženjering), dana 13.03.2020. godine je konstituisana izvršna vansudska hipoteka na objektu Samački hotel i prateći objekti sve upisano u listu nepokretnosti broj 2734 KO Zemun Polje kao privatna svojina privrednog društva Energoprojekt Holding a.d. Beograd obim udela 1/1, u korist OTP Banka Srbija a.d., na osnovu Založne izjave Energoprojekt Holding a.d. overene pred nadležnim organom u skladu sa Zakonom o hipoteci.

Nakon datuma bilansa stanja proglašena je globalna pandemija izazvana virusom COVID 19, a vanredno stanja je zbog epidemije uvedeno u Republici Srbiji 15.03.2020. godine.

U ovom trenutku i u uslovima stalnog produbljivanja mera od strane Vlade RS rukovodstvo nije u mogućnosti da proceni ukupne efekte i uticaj na poslovanje Društva i na finansijski rezultat za 2020. godinu.

Rukovodstvo preduzima sve mere kako bi se obezbedili uslovi za nesmetani nastavak poslovanja Društva tako da se princip stalnosti poslovanja ne dovede u pitanje.

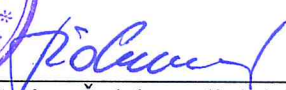
Navedene činjenice ne zahtevaju korekciju finansijskih izveštaja za period 01.01.2019. – 31.12.2019. godine.

Nakon dana bilansa stanja, osim gore navedenih nekorektivnih događaja posle izveštajnog perioda, nije bilo događaja koji bi bitnije uticali na verodostojnost iskazanih finansijskih izveštaja.

U Beogradu,
30.03.2020. godine

Zakonski zastupnik

Stojan Čolakov, dipl. inž.

2. IZVEŠTAJ O REVIZIJI (u celini)

"ENERGOPROJEKT HOLDING" AD, BEOGRAD

**IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
O IZVRŠENOJ REVIZIJI
GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA
ZA 2019. GODINU**

"ENERGOPROJEKT HOLDING" AD, BEOGRAD

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA O IZVRŠENOJ REVIZIJI
GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA ZA 2019. GODINU

S A D R Ž A J

Strana

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

FINANSIJSKI IZVEŠTAJI:

BILANS STANJA

BILANS USPEHA

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima "Energoprojekt Holding" a.d., Beograd

Izveštaj o reviziji finansijskih izveštaja

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih godišnjih finansijskih izveštaja "Energoprojekt Holding" a.d., Beograd (dalje u tekstu i: Društvo), koji uključuju bilans stanja na dan 31. decembra 2019. godine, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan, kao i napomene uz finansijske izveštaje koje uključuju pregled značajnih računovodstvenih politika i druge objašnjavajuće informacije.

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji istinito i objektivno po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje "Energoprojekt Holding" a.d., Beograd na dan 31. decembra 2019. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za poslovnu godinu završenu na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji i računovodstvenim politikama obelodanjenim u napomenama uz finansijske izveštaje.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (ISA) i Zakonom o reviziji Republike Srbije. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odeljku „Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja“. Mi smo nezavisni u odnosu na Društvo i etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima. Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući da obezbede osnovu za naše mišljenje.

Naglašavanje pitanja

Skrećemo pažnju na Napomenu 45 uz finansijske izveštaje, u kojoj je opisan događaj nakon bilansa stanja koji se tiče pandemije izazvane virusom COVID 19, i vanrednog stanja koje je zbog epidemije uvedeno u Republici Srbiji 15.03.2020. godine, zajedno sa merama koje rukovodstvo Društva preduzima da bi odgovorilo na izazove u poslovanju koje je ovo prouzrokovalo. Naše mišljenje nije modifikovano u pogledu ovog pitanja.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izveštaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije finansijskih izveštaja u celini i u formiranju našeg mišljenja o njima i mi nismo izneli izdvojeno mišljenje o ovim pitanjima. Odredili smo da su pitanja opisana u nastavku ključna revizorska pitanja koja će biti saopštena u našem izveštaju.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima "Energoprojekt Holding" a.d., Beograd (Nastavak)

Ključna revizijska pitanja (Nastavak)

Vrednovanje potraživanja od povezanog lica „Energoprojekt Visokogradnja“ a.d., Beograd

Ključna pitanja revizije	Kako je revizija odgovorila na ključna pitanja
<p>Na dan 31.12.2019. godine Društvo je na poziciji Kupci u zemlji – matična i zavisna pravna lica iskazalo RSD 841.170 hiljada, pri čemu se na potraživanje od „Energoprojekt Visokogradnja“ a.d., Beograd odnosi RSD 730.306 hiljada. Vrednovanje potraživanja od povezanog lica „Energoprojekt Visokogradnja“ a.d., Beograd identifikovano je kao ključno pitanje tokom revizije finansijskih izveštaja Društva sa stanjem dan 31.12.2019. godine.</p> <p>Preliminarnim analitičkim postupcima revizije, utvrđeno je da prosečan period naplate potraživanja od „Energoprojekt Visokogradnja“ a.d., Beograd značajno odstupa od optimalnih vrednosti. Osim toga, reč je o materijalno značajnoj poziciji na nivou transakcije, čija je vrednost i verovatnoća naplate shodno računovodstvenoj politici obelodanjenoj u tački 7.17 Napomena uz finansijske izveštaje Društva na dan bilansa predmet procene od strane rukovodstva.</p>	<p>Izvršili smo sledeće procedure tokom obavljanja statutarne revizije u vezi sa identifikovanim ključnim pitanjem revizije:</p> <p>Obezbedili smo nezavisnu revizorsku konfirmaciju na dan 31.12.2019. godine kojom je potvrđeno postojanje potraživanja od povezanog lica „Energoprojekt Visokogradnja“ a.d., Beograd.</p> <p>Sproveli smo test starosne strukture potraživanja kojim smo utvrdili iznos potraživanja od čijeg roka za naplatu je prošlo duže od 365 dana. U pitanju je iznos od RSD 650.172 hiljada.</p> <p>Sproveli smo test naplate potraživanja do momenta izdavanja revizorskog izveštaja dana 06.03.2020. godine sa stanjem na dan 31.12.2019. godine. Istim je konstatovano da do momenta okončanja revizije potraživanja od „Energoprojekt Visokogradnja“ a.d., Beograd nisu naplaćena.</p> <p>Rukovodstvo Društva dostavilo je Izjavu u kojoj su prezentovani argumenti da vrednovanje i naplativost potraživanja od „Energoprojekt Visokogradnja“ a.d., Beograd na dan 31.12.2019. godine nisu sporni. Isti su navedeni u nastavku:</p> <p>Rukovodstvo smatra da je prolongiranje naplate potraživanja od povezanog lica rezultat činjenice da „Energoprojekt Visokogradnja“ a.d., Beograd godinama unazad ima loše poslovne rezultate koji su praćeni smanjenjem obima poslovnih aktivnosti i postupcima restrukturiranja. Navedno predstavlja vid finansijske podrške zavisnom društvu, obzirom da je „Energoprojekt Visokogradnja“ a.d., Beograd u 100% vlasništvu „Energoprojekt Holdinga“, a sve u cilju dugoročnog poboljšanja poslovnih performansi zavisnog društva. Obzirom da je „EP Visokogradnja“ a.d., Beograd već u 2019. godini zabeležila bolje poslovne rezultate Rukovodstvo smatra da će pitanje naplativosti potraživanja po osnovu Holding usluga i usluga zakupa biti regulisano u 2020. godini, putem delimične naplate i/ili koverzijom u dugoročna potraživanja i/ili putem konverzije duga u kapital i/ili nekom drugom merom.</p> <p>Prihvatili smo gore iznetu argumentaciju Rukovodstva, a pitanje vrednovanja potraživanja od zavisnog lica „Energoprojekt Visokogradnja“ a.d., Beograd biće otvoreno pitanje revizije naredne godine.</p>

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima "Energoprojekt Holding" a.d., Beograd (Nastavak)

Ključna revizijska pitanja (Nastavak)

Dugoročni plasmani zavisnim pravnim licima – pitanje vrednovanja i naplativosti

Ključna pitanja revizije	Kako je revizija odgovorila na ključna pitanja
<p><i>Postupcima revizije konstatovano je da su se na dan 31.12.2019. godine dugoročni plasmani zavisnim pravnim licima u bilansu stanja „Energoprojekt Holding“ a.d., Beograd povećali za RSD 1.103.632 hiljade u odnosu na 31.12.2018. godine. Saldo istih na dan 31.12.2019. godine iznosi RSD 1.274.891 hiljade.</i></p> <p><i>Obzirom na značajnu promenu na pomenutoj bilansnoj poziciji, dugoročni plasmani, identifikovani su kao ključno revizorsko pitanje koje je bilo predmet našeg posebnog fokusa tokom vršenja revizije.</i></p>	<p><i>Izvršili smo sledeće procedure tokom obavljanja statutarne revizije u vezi sa identifikovanim ključnim pitanjem revizije:</i></p> <p><i>Ispitan je razlog značajnog povećanja dugoročnih plasmana zavisnim pravnim licima. Zbog problema sa tekućom likvidnošću sledećih zavisnih entiteta: „Energoprojekt Oprema“, „Energoprojekt Visokogradnja“ i „Energoprojekt Energodata“ kojima su u ranijem periodu date pozajmice u bilansu stanja Društva na dan 31.12.2019. godine izvršena je reklasifikacija sa kratkoročnih na dugoročne finansijske plasmane. Reklasifikacija je izvršena i za dospеле iznose obračunatih, a nenaplaćenih kamata na date pozajmice. Rok dospeća kratkoročnih pozajmica datih gore pomenutim društvima uključujući i potraživanja po osnovu obračunatih kamata prolongiran je do 31.12.2021. godine na bazi Ugovora o reprogramu duga koji je potpisan sa svakim povezanim licem ponaosob.</i></p> <p><i>Prethodno izneto je detaljno prezentovano u Napomena uz finansijske izveštaje u okviru tačke 23.2.</i></p> <p><i>Obezbedili smo izvode otvorenih stavki na dan 31.12.2019. godine kojom je potvrđeno postojanje datih dugoročnih plasmana.</i></p> <p><i>Pitanje vrednovanja i naplativosti plasmana datih zavisnim licima biće otvoreno pitanje za reviziju naredne godine kojom će se posvetiti značajna pažnja.</i></p>

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima "Energoprojekt Holding" a.d., Beograd (Nastavak)

Ključna revizijska pitanja (Nastavak)

Vrednovanje učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica

Ključna pitanja revizije	Kako je revizija odgovorila na ključna pitanja
<p>Učešća u kapitalu zavisnih entiteta na dan 31.12.2019. godine iznose RSD 5.616.040 hiljada. Na bazi Međunarodnog standarda revizije 315 – Identifikovanje i procena rizika materijalno pogrešnih iskaza putem razumevanja entiteta i njegovog okruženja, konstatovali smo da u strukturi učešća, vrednost učešća u "Energoprojekt Energodati" iznosi RSD 194.862 hiljade i „Energoprojekt Opremi“ RSD 121.316 hiljada.</p> <p>Istovremeno utvrđeno je gore navedena zavisna društva imaju značajne probleme u poslovanju prućene nedostatkom poslovnih aktivnosti, planovima restrukturiranja, smanjenjem broja zaposlenih. Navedno je uslovilo da pitanje vrednovanja učešća u kapitalu gore navedenih entiteta identifikujemo kao značajan rizik, te da shodno tome bude jedno od ključnih pitanja tokom vršenja revizije.</p>	<p>Izvršili smo sledeće procedure tokom obavljanja statutarne revizije u vezi sa identifikovanim ključnim pitanjem revizije:</p> <p>Proverena je vrednost neto imovine „Energoprojekt Energodate“ i „Energoprojekt Opreme“ na dan 31.12.2019. godine. U oba slućaja neto kapital zavisnih društva je pozitivan, odnosno veći je od iskazanog kumuliranog gubitka. Činjenicu da pomenuti zavisni entiteti imaju probleme u poslovanju, Rukovodstvo Društva ne spori, ali smatra da nisu ispunjenje sve pretpostavke shodno MRS 36 – Obezvredenje imovine, da bi se na dan 31.12.2019. godine izvršilo obezvredenje vrednosti učešća u kapitalu zavisnih entiteta. Rukovodstvo preduzima sve mere u cilju obezbeđivanja nesmetanog poslovanja i rešavanju pitanja koja su glavni generatori gubitaka u poslovanju ovih društava.</p> <p>Prihvatili smo iznetu argumentaciju rukovodstva, a pitanje vrednovanja učešća u kapitalu zavisnih lica biće otvoreno pitanje revizije naredne godine.</p>

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, kao i za ustrojavanje neophodnih internih kontrola koje omogućuju pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže greške materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo Društva je odgovorno za procenu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Društva.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima "Energoprojekt Holding" a.d., Beograd (Nastavak)

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uverenja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške; i izdavanje mišljenja revizora koje sadrži naše mišljenje Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze, ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije, primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvanih revizorskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.*
- Stičemo razumevanje internih kontrola koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole Društva.*
- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.*
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti entiteta da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezano obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.*
- Vršimo procenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.*

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

Takođe, dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i gde je to moguće, o povezanim merama zaštite.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima "Energoprojekt Holding" a.d., Beograd (Nastavak)

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja (Nastavak)

Od pitanja koja su saopštena licima ovlašćenim za upravljanje, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji finansijskih izveštaja za tekući period i stoga predstavljaju ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ova pitanja u izveštaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuju javno obelodanjivanje tog pitanja ili kada, u izuzetno retkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izveštaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posledice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

Ostale informacije

Usklađenost godišnjeg izveštaja o poslovanju sa finansijskim izveštajima

Rukovodstvo Društva je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju informacije uključene u Godišnji izveštaj o poslovanju, ali ne uključuju finansijske izveštaje i Izveštaj revizora o njima. Naše mišljenje o finansijskim izveštajima se ne odnosi na ostale informacije i ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uveravanje o njima.

U skladu sa zahtevima koji proističu Zakona o reviziji Republike Srbije i Pravilnika o uslovima za obavljanje revizije finansijskih izveštaja javnih društava izvršili smo proveru usklađenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju sa godišnjim finansijskim izveštajima Društva.

U vezi sa našom revizijom finansijskih izveštaja, naša odgovornost u skladu sa Međunarodnim standardom revizije 720 - Odgovornost revizora u vezi sa ostalim informacijama, je da pročitamo ostale informacije i pritom razmotrimo da li postoji materijalna nedoslednost između njih i finansijskih izveštaja odnosno saznanja stečenih tokom revizije, i da li izgleda da su ostale informacije materijalno pogrešno iskazane. Ako, na osnovu rada koji smo obavili, zaključimo da postoji materijalno pogrešno iskazivanje ostalih informacija, od nas se zahteva da tu činjenicu saopštimo u izveštaju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo u izveštaju.

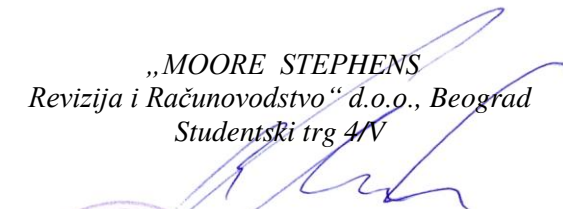
U Beogradu, 30. aprila 2020. godine

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd
Studentski trg 4/V

Stanko Rebić
Licencirani ovlašćeni revizor

„MOORE STEPHENS
Revizija i Računovodstvo“ d.o.o., Beograd
Studentski trg 4/V

Bogoljub Aleksić
Direktor

Naziv **ENERGOPROJEKT HOLDING A.D.**
Sedište **BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12**

Matični broj **07023014**

Šif. delatnosti **6420**

PIB **100001513**

BILANS STANJA
na dan 31.12.2019. godine

U hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				31.12.2019.	31.12.2018.
1	2	3	4	5	6
	AKTIVA				
00	A. UPISANI NEUPLAĆEN KAPITAL	0001			
	B. STALNA IMOVINA (0003+0010+0019+0024+0034)	0002		8.946.519	7.021.054
01	I. NEMATERIJALNA IMOVINA (0004+0005+0006+0007+0008+0009)	0003		27.637	4.681
010 i deo 019	1. Uaganja u razvoj	0004			
011, 012 i deo 019	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	0005	21.	27.637	4.681
013 i deo 019	3. Gudvil	0006			
014 i deo 019	4. Ostala nematerijalna imovina	0007			
015 i deo 019	5. Nematerijalna imovina u pripremi	0008			
016 i deo 019	6. Avansi za nematerijalnu imovinu	0009			
02	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	0010		1.983.168	1.933.237
020, 021 i deo 029	1. Zemljište	0011			
022 i deo 029	2. Gradjevinski objekti	0012	22.	1.293.711	1.305.656
023 i deo 029	3. Postrojenja i oprema	0013	22.	28.794	27.119
024 i deo 029	4. Investicione nekretnine	0014	22.	615.716	555.515
025 i deo 029	5. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	0015	22.	283	283
026 i deo 029	6. Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	0016			
027 i deo 029	7. Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	0017			
028 i deo 029	8. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	0018	22.	44.664	44.664
03	III. BIOLOŠKA SREDSTVA (0020+0021+0022+0023)	0019			
030, 031 i deo 039	1. Šume i višegodišnji zasadi	0020			
032 i deo 039	2. Osnovno stado	0021			
037 i deo 039	3. Biološka sredstva u pripremi	0022			
038 i deo 039	4. Avansi za biološka sredstva	0023			
04, osim 047	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0025+0026+0027+0028+0029+0030+0031+0032+0033)	0024		6.935.714	5.083.136
040 i deo 049	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	0025	23.1.	5.616.040	4.837.763
041 i deo 049	2. Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	0026	23.1.	13.550	29.550
042 i deo 049	3. Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	0027	23.1.	30.240	43.347
deo 043, deo 044 i deo 049	4. Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima	0028	23.2.	1.274.891	171.259
deo 043, deo 044 i deo 049	5. Dugoročni plasmani ostalim povezanim pravnim licima	0029			
deo 045 i deo 049	6. Dugoročni plasmani u zemlji	0030			
deo 045 i deo 049	7. Dugoročni plasmani u inostranstvu	0031			
046 i deo 049	8. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	0032			
048 i deo 049	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani	0033	23.2.	993	1.217
05	V. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0035+0036+0037+0038+0039+0040+0041)	0034			
050 i deo 059	1. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	0035			
051 i deo 059	2. Potraživanja od ostalih povezanih lica	0036			
052 i deo 059	3. Potraživanja po osnovu prodaje na robni kredit	0037			
053 i deo 059	4. Potraživanja za prodaju po ugovorima o finansijskom lizingu	0038			
054 i deo 059	5. Potraživanja na osnovu jemstva	0039			
055 i deo 059	6. Sporna i sumnjiva potraživanja	0040			
056 i deo 059	7. Ostala dugoročna potraživanja	0041			
288	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0042			
	G. OBRITNA IMOVINA (0044+0051+0059+0060+0061+0062+0068+0069+0070)	0043		2.399.773	3.311.790
Klasa 1	I. ZALIHE (0045+0046+0047+0048+0049+0050)	0044		63.887	6.425
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	0045			
11	2. Nedovršena proizvodnja i nedovršene usluge	0046			
12	3. Gotovi proizvodi	0047			
13	4. Roba	0048			
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	0049	24.	58.379	
15	6. Plaćeni avansi za zalihe i usluge	0050	24.	5.508	6.425

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				31.12.2019.	31.12.2018.
1	2	3	4	5	6
20	II. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0052+0053+0054+0055+0056+0057+0058)	0051		842.716	765.794
200 i deo 209	1. Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica	0052	25.	841.170	763.077
201 i deo 209	2. Kupci u inostranstvu - matična i zavisna pravna lica	0053			
202 i deo 209	3. Kupci u zemlji - ostala povezana lica	0054			705
203 i deo 209	4. Kupci u inostranstvu - ostala povezana lica	0055			
204 i deo 209	5. Kupci u zemlji	0056	25.	1.546	2.012
205 i deo 209	6. Kupci u inostranstvu	0057			
206 i deo 209	7. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	0058			
21	III. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA	0059	26.	13.274	7.094
22	IV. DRUGA POTRAŽIVANJA	0060	27.	85.981	125.071
236	V. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOST KROZ BILANS USPEHA	0061			
23 osim 236 i 237	VI. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0063+0064+0065+0066+0067)	0062		802.842	1.795.477
230 i deo 239	1. Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica	0063	28.	726.257	906.583
231 i deo 239	2. Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica	0064	28.	76.521	157.836
232 i deo 239	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0065			
233 i deo 239	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0066			
234, 235, 238 i deo 239	5. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	0067	28.	64	731.058
24	VII. GOTOVINSKI EKIVALENTI I GOTOVINA	0068	29.	184.016	200.519
27	VIII. POREZ NA DODATU VREDNOST	0069			
28 osim 288	IX. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0070	30.	407.057	411.410
	D. UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA (0001+0002+0042+0043)	0071		11.346.292	10.332.844
88	Đ. VANBILANSNA AKTIVA	0072	40.	21.520.459	22.683.687
	PASIVA				
	A. KAPITAL (0402+0411-0412+0413+0414+0415-0416+0417+0420- 0421) ≥ 0 = (0071-0424-0441-0442)	0401		9.052.010	9.094.008
30	I. OSNOVNI KAPITAL (0403+0404+0405+0406+0407+0408+0409+0410)	0402		7.128.301	7.128.301
300	1. Akcijski kapital	0403	31.1.	5.574.959	5.574.959
301	2. Udeli društava sa ograničenom odgovornošću	0404			
302	3. Ulozi	0405			
303	4. Državni kapital	0406			
304	5. Društveni kapital	0407			
305	6. Zadržni udeli	0408			
306	7. Emisiona premija	0409	31.1.	1.526.164	1.526.164
309	8. Ostali osnovni kapital	0410	31.1.	27.178	27.178
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0411			
047 i 237	III. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	0412	31.2.	49.827	49.827
32	IV. REZERVE	0413	31.3.	214.881	214.881
330	V. REVALORIZACIONE REZERVE PO OSNOVU REVALORIZACIJE NEMATERIJALNE IMOVINE, NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	0414	31.4.	784.634	784.634
33 osim 330	VI. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (potražna salda računa grupe 33 osim 330)	0415			
33 osim 330	VII. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (dugovna salda računa grupe 33 osim 330)	0416	31.5.	17.316	4.208
34	VIII. NERASPOREĐENI DOBITAK (0418+0419)	0417		1.019.599	1.020.227
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	0418	31.6.	1.019.599	256.754
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	0419			763.473
	IX. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	0420			
35	X. GUBITAK (0422+0423)	0421		28.262	-
350	1. Gubitak ranijih godina	0422			
351	2. Gubitak tekuće godine	0423	31.7.	28.262	
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE (0425+0432)	0424		1.235.435	2.812
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (0426+0427+0428+0429+0430+0431)	0425		3.262	2.812
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	0426			
401	2. Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	0427			
403	3. Rezervisanja za troškove restrukturiranja	0428			
404	4. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	0429	32.	3.262	2.812
405	5. Rezervisanja za troškove sudskih sporova	0430			
402 i 409	6. Ostala dugoročna rezervisanja	0431			

U hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				31.12.2019.	31.12.2018.
1	2	3	4	5	6
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0433+0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0432		1.232.173	-
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	0433			
411	2. Obaveze prema matičnim i zavisnim pravnim licima	0434			
412	3. Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima	0435	33.	1.196.624	
413	4. Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti u periodu dužem od godinu dana	0436			
414	5. Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	0437			
415	6. Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0438			
416	7. Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	0439			
419	8. Ostale dugoročne obaveze	0440	33.	35.549	
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0441	39.	156.053	154.137
42 do 49 (osim 498)	G. KRATKOROČNE OBAVEZE (0443+0450+0451+0459+0460+0461+0462)	0442		902.794	1.081.887
42	I. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0444+0445+0446+0447+0448+0449)	0443		744.878	898.427
420	1. Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica	0444			
421	2. Kratkoročni krediti od ostalih povezanih lica	0445			
422	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0446	34.1.	744.754	898.279
423	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0447			
427	5. Obaveze po osnovu stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namenjenih prodaji	0448			
424,425,426 i 429	6. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	0449	34.2.	124	148
430	II. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	0450	35.	29.626	51.076
43 osim 430	III. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0452+0453+0454+0455+0456+0457+0458)	0451		21.611	12.159
431	1. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	0452	36.	6.509	977
432	2. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	0453			
433	3. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	0454			
434	4. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	0455			
435	5. Dobavljači u zemlji	0456	36.	7.639	5.182
436	6. Dobavljači u inostranstvu	0457	36.	7.007	3.117
439	7. Ostale obaveze iz poslovanja	0458	36.	456	2.883
44, 45 i 46	IV. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	0459	37.	75.079	42.105
47	V. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST	0460	38.1.	4.528	4.700
48	VI. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE	0461	38.2.	693	45.839
49 osim 498	VII. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0462	38.3.	26.379	27.581
	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA (0412+0416+0421-0420-0417-0415-0414-0413-0411-0402) ≥ 0 = (0441+0424+0442-0071) ≥ 0	0463		-	-
	D. UKUPNA PASIVA (0424+0442+0441+0401-0463) ≥ 0	0464		11.346.292	10.332.844
89	E. VANBILANSNA PASIVA	0465	40.	21.520.459	22.683.687

U Beogradu,

dana 19.02.2020. godine

Zakonski zastupnik

Naziv **ENERGOPROJEKT HOLDING A.D.**
 Sedište **BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12**
 Matični broj **07023014**
 Šif. delatnosti **6420**
 PIB **100001513**

BILANS USPEHA
 za period od 01.01. do 31.12.2019. godine

U hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				31.12.2019.	31.12.2018.
1	2	3	4	5	6
	A. PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
60 do 65, osim 62 i 63	A. POSLOVNI PRIHODI (1002+1009+1016+1017)	1001		271.736	341.959
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE (1003+1004+1005+1006+1007+1008)	1002		-	-
600	1. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1003			
601	2. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1004			
602	3. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1005			
603	4. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1006			
604	5. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1007			
605	6. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	1008			
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1010+1011+1012+1013+1014+1015)	1009		248.345	315.956
610	1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1010	9.1.	248.266	315.898
611	2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1011			
612	3. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1012			
613	4. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1013			
614	5. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1014	9.1.	79	58
615	6. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1015			
64	III. PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIIJA, DOTACIJA, DONACIJA I SL.	1016			
65	IV. DRUGI POSLOVNI PRIHODI	1017	9.2.	23.391	26.003
	RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
55 do 55, 62 i 63	B. POSLOVNI RASHODI (1019-1020-1021+1022+1023+1024+1025+1026+1027+1028+1029) ≥ 0	1018		344.617	362.247
50	I. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	1019			
62	II. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE	1020			
630	III. POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1021			
631	IV. SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1022			
51 osim 513	V. TROŠKOVI MATERIJALA	1023	10.	5.313	5.582
513	VI. TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE	1024	10.	21.134	20.299
52	VII. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI	1025	11.	185.346	202.695
53	VIII. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	1026	12.	51.189	56.538
540	IX. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	1027	13.	20.947	20.817
541 do 549	X. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA	1028	13.	595	216
55	XI. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	1029	14.	60.093	56.100
	V. POSLOVNI DOBITAK (1001-1018) ≥ 0	1030		-	-
	G. POSLOVNI GUBITAK (1018-1001) ≥ 0	1031		72.881	20.288
66	D. FINANSIJSKI PRIHODI (1033+1038+1039)	1032		98.358	628.645
66, osim 662, 663 i 664	I. FINANSIJSKI PRIHODI OD POVEZANIH LICA I OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI (1034+1035+1036+1037)	1033		93.000	615.557
660	1. Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	1034	15.1.	65.314	605.737
661	2. Finansijski prihodi od ostalih povezanih lica	1035	15.1.	10.336	9.752
665	3. Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1036			
669	4. Ostali finansijski prihodi	1037	15.1.	17.350	68
662	II. PRIHODI OD KAMATA (OD TREĆIH LICA)	1038	15.1.	888	9.165
663 i 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I PRIHODI PO OSNOVU EFEKTA VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1039	15.1.	4.470	3.923

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				31.12.2019.	31.12.2018.
1	2	3	4	5	6
56	D. FINANSIJSKI RASHODI (1041+1046+1047)	1040		87.212	37.209
56, osim 562, 563 i 564	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA I OSTALI FINANSIJSKI RASHODI (1042+1043+1044+1045)	1041		56.637	5.167
560	1. Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	1042	15.2.	15.303	4.638
561	2. Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	1043	15.2.	41.334	529
565	3. Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1044			
566 i 569	4. Ostali finansijski rashodi	1045			
562	II. RASHODI KAMATA (PREMA TREĆIM LICIMA)	1046	15.2.	28.036	30.564
563 i 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1047	15.2.	2.539	1.478
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1032-1040)	1048		11.146	591.436
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1040-1032)	1049		-	-
683 i 685	Z. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1050			
583 i 585	I. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1051			
67 i 68, osim 683 i 685	J. OSTALI PRIHODI	1052	16.1.	69.771	274.396
57 i 58, osim 583 i 585	K. OSTALI RASHODI	1053	16.2.	38.140	37.582
	L. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1030-1031+1048-1049+1050-1051+1052-1053)	1054		-	807.962
	LJ. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1031-1030+1049-1048+1051-1050+1053-1052)	1055		30.104	-
69-59	M. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1056	17.	3.758	2.232
59-69	N. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1057			
	NJ. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1054-1055+1056-1057)	1058		-	810.194
	O. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1055-1054+1057-1056)	1059	18.	26.346	-
	P. POREZ NA DOBITAK				
721	I. PORESKI RASHOD PERIODA	1060			45.113
deo 722	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1061	19.	1.916	1.608
deo 722	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1062			
723	D. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1063			
	S. NETO DOBITAK (1058-1059-1060-1061+1062-1063)	1064		-	763.473
	T. NETO GUBITAK (1059-1058+1060+1061-1062+1063)	1065	19.	28.262	-
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1066			
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1067			
	III. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1068			
	IV. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1069			
	V. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	1070			
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1071			

U Beogradu,

dana 19.02.2020. godine

Zakonski zastupnik

[Signature]

Naziv **ENERGOPROJEKT HOLDING A.D.**
 Sedište **BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12**
 Matični broj **07023014**
 Šif. delatnosti **6420**
 PIB **100001513**

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
 za period od 01.01. do 31.12.2019. godine

u hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Iznos	
			31.12.2019.	31.12.2018.
1	2	3	5	6
	A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA			
	I. NETO DOBITAK (AOP 1064)	2001		763.473
	II. NETO GUBITAK (AOP 1065)	2002	28.262	
	B. OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK			
	a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima			
330	1. Promena revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme			
	a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003		2.983
	b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004		
331	2. Aktuarski dobici ili gubici po osnovu planova definisanih primanja			
	a) dobici	2005		
	b) gubici	2006		
332	3. Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala			
	a) dobici	2007		
	b) gubici	2008		
333	4. Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava			
	a) dobici	2009		
	b) gubici	2010		
	b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima			
334	1. Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja			
	a) dobici	2011		
	b) gubici	2012		
335	2. Dobici ili gubici od istrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje			
	a) dobici	2013		
	b) gubici	2014		
336	3. Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka			
	a) dobici	2015		
	b) gubici	2016		
337	4. Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju			
	a) dobici	2017	1.088	14.673
	b) gubici	2018	14.196	
	I. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) - (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) ≥ 0	2019		17.656
	II. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) - (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) ≥ 0	2020	13.108	
	III. POREZ NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2021		447
	IV. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK (2019-2020-2021) ≥ 0	2022		17.209
	V. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI GUBITAK (2020-2019+2021) ≥ 0	2023	13.108	
	V. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT PERIODA			
	I. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2001-2002+2022-2023) ≥ 0	2024		780.682
	II. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2002-2001+2023-2022) ≥ 0	2025	41.370	
	G. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK (2027+2028) = AOP 2024 ≥ 0 ili AOP 2025 > 0	2026		
	1. Pripisan većinskim vlasnicima kapitala	2027		
	2. Pripisan vlasnicima koji nemaju kontrolu	2028		

U Beogradu,

dana 19.02.2020. godine

Zakonski zastupnik

Naziv **ENERGOPROJEKT HOLDING A.D.**
 Sedište **BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12**
 Matični broj **07023014**
 Šif. delatnosti **6420**
 PIB **100001513**

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
u periodu od 01.01. do 31.12.2019. godine

U hiljadama dinara

Pozicija	AOP	Iznos	
		31.12.2019.	31.12.2018.
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	3001	300.837	476.806
1. Prodaja i primljeni avansi	3002	282.370	437.448
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	3003		
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3004	18.467	39.358
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	3005	511.928	529.925
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	3006	182.063	201.873
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	3007	183.464	198.221
3. Plaćene kamate	3008	57.586	31.340
4. Porez na dobitak	3009	29.569	5.708
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	3010	59.246	92.783
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	3011	-	-
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)	3012	211.091	53.119
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	3013	1.123.095	1.449.820
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	3014		864.218
2. Prodaja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bio.sr.	3015	31.001	5.575
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	3016	1.053.462	
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	3017	38.543	16.508
5. Primljene dividende	3018	89	563.519
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	3019	745.790	865.126
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	3020	714.596	
2. Kupovina nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3021	31.194	29.117
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	3022		836.009
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	3023	377.305	584.694
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II-I)	3024	-	-
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 5)	3025	-	-
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3026		
2. Dugoročni krediti (neto prilivi)	3027		
3. Kratkoročni krediti (neto prilivi)	3028		
4. Ostale dugoročne obaveze	3029		
5. Ostale kratkoročne obaveze	3030		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 6)	3031	182.271	584.147
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	3032		
2. Dugoročni krediti (odlivi)	3033		
3. Kratkoročni krediti (odlivi)	3034	149.137	350.635
4. Ostale obaveze (odlivi)	3035	32.370	16.570
5. Finansijski lizing	3036		
6. Isplaćene dividende	3037	764	216.942
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	3038	-	-
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II-I)	3039	182.271	584.147
G. SVEGA PRILIVI GOTOVINE (3001+3013+3025)	3040	1.423.932	1.926.626
D. SVEGA ODLIVI GOTOVINE (3005+3019+3031)	3041	1.439.989	1.979.198
Đ. NETO PRILIVI GOTOVINE (3040-3041)	3042	-	-
E. NETO ODLIV GOTOVINE (3041-3040)	3043	16.057	52.572
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	3044	200.519	251.917
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3045		1.174
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3046	446	
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (3042-3043+3044+3045-3046)	3047	184.016	200.519

U Beogradu,

dana 19.02.2020. godine

Zakonski zastupnik

[Handwritten signature]

Naziv **Energoprojekt Holding a.d.**
 Sedište **BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12**

Matični broj **07023014**
 Šif. delatnosti **6420**
 PIB **100001513**

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
 u periodu od 01.01. do 31.12.2019.

Redni broj	OPIS	Komponenta kapitala													
		AOP	30 Osnovni kapital	AOP	31 Upisani a neuplaćeni kapital	AOP	32 Rezerve	AOP	35 Gubitak	AOP	047 i 237 Otkupljene sopstvene akcije	AOP	34 Neraspoređeni dobitak	AOP	330 Revalorizacion e rezerve
1	2		3		4		5		6		7		8		9
1	Početno stanje na dan 01.01.2018.														
	a) dugovni saldo računa	4001		4019		4037		4055		4073	49.827	4091		4109	
	b) potražni saldo računa	4002	7.128.301	4020		4038	214.881	4056		4074		4092	473.425	4110	782.098
2	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika														
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4003		4021		4039		4057		4075				4111	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4004		4022		4040		4058		4076				4094	4112
3	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2018.														
	a) korigovani dugovni saldo računa (1a+2a-2b) ≥ 0	4005	-	4023	-	4041	-	4059	-	4077	49.827	4095	-	4113	-
	b) korigovani potražni saldo računa (1b-2a+2b) ≥ 0	4006	7.128.301	4024	-	4042	214.881	4060	-	4078	-	4096	473.425	4114	782.098
4	Promene u prethodnoj 2018. godini														
	a) promet na dugovnoj strani računa	4007		4025		4043		4061		4079			216.671	4115	447
	b) promet na potražnoj strani računa	4008		4026		4044		4062		4080			4098	4116	2.983
5	Stanje na kraju prethodne godine 31.12.2018.														
	a) dugovni saldo računa (3a+4a-4b) ≥ 0	4009	-	4027	-	4045	-	4063	-	4081	49.827	4099	-	4117	-
	b) potražni saldo računa (3b-4a+4b) ≥ 0	4010	7.128.301	4028	-	4046	214.881	4064	-	4082	-	4100	1.020.227	4118	784.634
6	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika														
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4011		4029		4047		4065		4083				4101	4119
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4012		4030		4048		4066		4084				4102	4120
7	Korigovano početno stanje tekuće godine na dan 01.01. 2019.														
	a) korigovani dugovni saldo računa (5a+6a-6b) ≥ 0	4013	-	4031	-	4049	-	4067	-	4085	49.827	4103	-	4121	-
	b) korigovani potražni saldo računa (5b-6a+6b) ≥ 0	4014	7.128.301	4032	-	4050	214.881	4068	-	4086	-	4104	1.020.227	4122	784.634
8	Promene u tekućoj 2019. godini														
	a) promet na dugovnoj strani računa	4015		4033		4051		4069	28.262	4087			628	4123	
	b) promet na potražnoj strani računa	4016		4034		4052		4070		4088			4106	4124	
9	Stanje na dan 31.12.2019.														
	a) dugovni saldo računa (7a+8a-8b) ≥ 0	4017	-	4035	-	4053	-	4071	28.262	4089	49.827	4107	-	4125	-
	b) potražni saldo računa (7b-8a+8b) ≥ 0	4018	7.128.301	4036	-	4054	214.881	4072	-	4090	-	4108	1.019.599	4126	784.634

U Beogradu,
 dana 19.02.2020. godine

Naziv **Energoprojekt Holding a.d.**

Sedište **BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12**

Matični broj **07023014**

Šif. delatnosti **6420**

PIB **100001513**

u hiljadama dinara

Redni broj	OPIS	Komponente ostalog rezultata											Ukupan kapital [Σ (red 1b kol.3 do kol.15) - Σ (red 1a kol.3 do kol.15)] ≥ 0	Gubitak iznad kapitala [Σ (red 1a kol.15) - Σ (red 1b kol.3 do kol.15)] ≥ 0			
		AOP	331 Dobici ili gubici	AOP	332 Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u	AOP	333 Dobici ili gubici po osnovu udela u	AOP	334 i 335 Dobici ili gubici po osnovu	AOP	336 Dobici ili gubici po osnovu hedžinga	AOP			337 Dobici ili gubici po osnovu HOV raspoloživih za		
1	2	10	11	12	13	14	15	16	17								
1	Početno stanje na dan 01.01.2018.																
	a) dugovni saldo računa	4127		4145		4163		4181		4199		4217	18.881	4235	8.529.997	4244	-
	b) potražni saldo računa	4128		4146		4164		4182		4200		4218					
2	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika																
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4129		4147		4165		4183		4201		4219		4236		4245	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4130		4148		4166		4184		4202		4220					
3	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2018.																
	a) korigovani dugovni saldo računa (1a+2a-2b) ≥ 0	4131	-	4149	-	4167	-	4185	-	4203	-	4221	18.881	4237	8.529.997	4246	-
	b) korigovani potražni saldo računa (1b-2a+2b) ≥ 0	4132	-	4150	-	4168	-	4186	-	4204	-	4222	-				
4	Promene u prethodnoj 2018. godini																
	a) promet na dugovnoj strani računa	4133		4151		4169		4187		4205		4223		4238		4247	
	b) promet na potražnoj strani računa	4134		4152		4170		4188		4206		4224	14.673				
5	Stanje na kraju prethodne godine 31.12.2018.																
	a) dugovni saldo računa (3a+4a-4b) ≥ 0	4135	-	4153	-	4171	-	4189	-	4207	-	4225	4.208	4239	9.094.008	4248	-
	b) potražni saldo računa (3b-4a+4b) ≥ 0	4136	-	4154	-	4172	-	4190	-	4208	-	4226	-				
6	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika																
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4137		4155		4173		4191		4209		4227		4240		4249	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4138		4156		4174		4192		4210		4228					
7	Korigovano početno stanje tekuće godine na dan 01.01. 2019.																
	a) korigovani dugovni saldo računa (5a+6a-6b) ≥ 0	4139	-	4157	-	4175	-	4193	-	4211	-	4229	4.208	4241	9.094.008	4250	-
	b) korigovani potražni saldo računa (5b-6a+6b) ≥ 0	4140	-	4158	-	4176	-	4194	-	4212	-	4230	-				
8	Promene u tekućoj 2019. godini																
	a) promet na dugovnoj strani računa	4141		4159		4177		4195		4213		4231	14.196	4242		4251	
	b) promet na potražnoj strani računa	4142		4160		4178		4196		4214		4232	1.088				
9	Stanje na dan 31.12.2019.																
	a) dugovni saldo računa (7a+8a-8b) ≥ 0	4143	-	4161	-	4179	-	4197	-	4215	-	4233	17.316	4243	9.052.010	4252	-
	b) potražni saldo računa (7b-8a+8b) ≥ 0	4144	-	4162	-	4180	-	4198	-	4216	-	4234	-				

U Beogradu,
dana 19.02.2020. godine

zakonski zastupnik

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA 2019. GODINU**

Beograd, 2020. godine

S A D R Ź A J

1.	OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU	5
2.	UPRAVLJAČKA STRUKTURA	7
3.	VLASNIČKA STRUKTURA	8
4.	OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA	8
5.	RAČUNOVODSTVENA NAČELA.....	13
6.	GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA.....	14
7.	PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA.....	15
7.1.	Procenjivanje.....	15
7.2.	Efekti kurseva stranih valuta.....	16
7.3.	Prihodi.....	16
7.4.	Rashodi.....	17
7.5.	Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja.....	18
7.6.	Porez na dobitak.....	18
7.7.	Nematerijalna imovina.....	20
7.8.	Nekretnine, postrojenja i oprema	21
7.9.	Lizing	22
7.10.	Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	23
7.11.	Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme.....	24
7.12.	Investicione nekretnine	25
7.13.	Zalihe	26
7.14.	Stalna sredstva namenjena prodaji	27
7.15.	Finansijski instrumenti.....	27
7.16.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	29
7.17.	Kratkoročna potraživanja.....	30
7.18.	Finansijski plasmani.....	31
7.19.	Obaveze.....	32
7.20.	Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.....	33
7.21.	Naknade zaposlenima	34
7.22.	Informacije o segmentima poslovanja	35
8.	FINANSIJSKI RIZICI.....	35
8.1.	Kreditni rizik.....	36
8.2.	Tržišni rizik.....	39
8.3.	Rizik likvidnosti.....	44
8.4.	Upravljanje rizikom kapitala.....	44
9.	POSLOVNI PRIHODI.....	47
9.1.	Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	47
9.2.	Drugi poslovni prihodi	48
10.	TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE	49

11.	TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA	49
12.	TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	50
13.	TROŠKOVI AMORTIZACIJE I DUGOROČNIH REZERVISANJA	51
14.	NEMATERIJALNI TROŠKOVI	51
15.	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI	52
	15.1. Finansijski prihodi	52
	15.2. Finansijski rashodi	53
16.	OSTALI PRIHODI I RASHODI	54
	16.1. Ostali prihodi	54
	16.2. Ostali rashodi	55
17.	NETO DOBITAK / GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA	55
18.	DOBITAK / GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	56
19.	NETO DOBITAK/(GUBITAK)	57
20.	ZARADA/(GUBITAK) PO AKCIJI	57
21.	NEMATERIJALNA IMOVINA	58
22.	NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	59
23.	DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	62
	23.1. Učešća u kapitalu	63
	23.2. Dugoročni plasmani	66
24.	ZALIHE	67
25.	POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE	69
26.	POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA	71
27.	DRUGA POTRAŽIVANJA	72
28.	KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	73
29.	GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA	76
30.	AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	77
31.	KAPITAL	78
	31.1. Osnovni kapital	79
	31.2. Otkupljene sopstvene akcije	80
	31.3. Rezerve	81
	31.4. Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	81
	31.5. Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (dugovna salda računa 33 osim 330)	82

31.6. Neraspoređeni dobitak	82
31.7. Gubitak	82
32. DUGOROČNA REZERVISANJA	83
33. DUGOROČNE OBAVEZE	85
34. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE	86
34.1. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	86
34.2. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	87
35. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	87
36. OBAVEZE IZ POSLOVANJA	88
37. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	89
38. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	90
38.1. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	90
38.2. Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	90
38.3. Pasivna vremenska razgraničenja	91
39. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE	91
40. VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA	93
41. HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST DRUŠTVA	94
42. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA	95
43. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA	95
44. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA	98
45. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA	104

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Energoprojekt Holding a.d., Beograd (u daljem tekstu: Društvo) je javno akcionarsko društvo čija je pretezna delatnost 6420 - delatnost holding kompanija.

Društvo se uskladilo sa važećim Zakonom o privrednim društvima („Sl.glasnik RS“ br. 36/2011, 99/2011, 83/2014 – dr. zakon i 5/2015, 44/2018 i 95/2018) donošenjem Odluke o usklađivanju Osnivačkog akta sa Zakonom o privrednim društvima na Skupštini 16.03.2012. godine i Statuta Društva na Skupštini akcionara održanoj dana 12.01.2012. godine. Navedene odluke, i s tim u vezi promena podataka koji se upisuju u registar, uredno su registrovani.

Društvo je odukama Skupštine akcionara od 28.06.2013. godine i 17.06.2014. godine izmenilo Statut, što je registrovano u registru Agencije za privredne registre.

Opšti podaci o Društvu

<i>Sedište</i>	Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12
<i>Matični broj</i>	07023014
<i>Šifra i naziv delatnosti</i>	6420 – holding kompanija
<i>Poreski identifikacioni broj</i>	100001513

Shodno registraciji u Agenciji za Privredne registre, **osnovna delatnost Društva** je delatnost holding kompanija (6420).

Društvo je matično društvo koje u svom vlasništvu ima veći broj zavisnih društava u zemlji i inostranstvu, kao i zajedničko društvo (zajednički poduhvat) i pridruženo društvo u zemlji.

Zavisna društva u zemlji su sledeća:

- Energoprojekt Visokogradnja a.d.,
- Energoprojekt Niskogradnja a.d.,
- Energoprojekt Oprema a.d.,
- Energoprojekt Hidroinženjering a.d.,
- Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.,
- Energoprojekt Energodata a.d.,
- Energoprojekt Industrija a.d.,
- Energoprojekt Entel a.d.,
- Energoprojekt Promet d.o.o.,
- Energoprojekt Sunnyville d.o.o. i
- Energoprojekt Park 11 d.o.o.

Energoprojekt Promet d.o.o. je od 2010. godine neaktivno (u dormant statusu) i od tada nije imalo poslovnih aktivnosti i ne raspolaže nikakvom imovinom. Počev od 2019. godine, Agencija za privredne registre (APR) je pokrenula postupak prinudne likvidacije za sva društva koja nisu dostavila finansijske izveštaje u skladu sa propisima o računovodstvu za poslednje dve uzastopne godine koje prethode godini u kojoj se podnose finansijski izveštaji. Društvo Energoprojekt Promet d.o.o. ne predaje finansijske izveštaje APR počev od finansijskih izveštaja za 2017. godinu.

Zavisna društva u inostranstvu – ino kompanije su sledeća:

- Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija,
- Energoprojekt Holding Guinee S.A, Gvineja,
- I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija,
- Dom 12 S.A.L, Liban,
- Energo (Private) Limited, Zimbabve i
- Energo Kaz d.o.o., Kazahstan.

Dana 30.07.2019. godine Društvo je prodalo svoje celokupno učešće u kapitalu u zavisnom društvu Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka (100,00%) (Napomena 16.2 i 23.1).

Zajedničko društvo (zajednički poduhvat) u zemlji je:

- Enjub d.o.o.

U 2019. godini pridruženo društvo Zatvoreni investicioni fonda Fima Southern Europe Activist a.d. Beograd - u likvidaciji je likvidirano i izbrisano iz Registra privrednih subjekata i Centralnog registra Hartija od vrednosti (Napomena 23.1).

Procenat vlasništva Društva na dan 31.12.2019. godine u navedenim zavisnim društvima je prikazan u narednoj tabeli.

<i>Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica</i>	
<i>Naziv zavisnog društva</i>	<i>% vlasništva</i>
<i>U zemlji:</i>	
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	100,00
Energoprojekt Niskogradnja a.d.	100,00
Energoprojekt Oprema a.d.	67,87
Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	100,00
Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	100,00
Energoprojekt Energodata a.d.	100,00
Energoprojekt Industrija a.d.	62,77
Energoprojekt Entel a.d.	99,95
Energoprojekt Promet d.o.o.	100,00
Energoprojekt Sunnyville d.o.o.	100,00
Energoprojekt Park 11 d.o.o.	100,00
<i>Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica</i>	
<i>Naziv zavisnog društva</i>	<i>% vlasništva</i>
<i>U inostranstvu:</i>	
Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija	100,00
Energoprojekt Holding Guinee S.A, Gvineja	100,00
I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	100,00
Dom 12 S.A.L, Liban	100,00
Energo (private) Limited, Zimbabve	100,00
Energo Kaz d.o.o., Kazahstan	100,00

Procenat vlasništva Društva u ostalim povezanim pravnim licima u zemlji je prikazan u narednoj tabeli.

<i>Učešće u kapitalu u ostalim povezanim pravnim licima u zemlji</i>	
<i>Naziv zajedničkog društva</i>	<i>% vlasništva</i>
Enjub d.o.o.	50,00

Pored gore navedenih zavisnih i ostalih povezanih pravnih lica, Društvo ima i svoje predstavništvo u Bagdadu, Irak, koje je od 2015. godine u dormant statusu.

Društvo je, shodno kriterijumima preciziranim Zakonom o računovodstvu, razvrstano u **srednje pravno lice**.

Prosečan broj zaposlenih u Društvu u izveštajnom periodu, na bazi stanja krajem svakog meseca, iznosi 75 (31.12.2018. godine: 75).

Akcije Društva su kotirane i sa njima se trguje na regulisanom tržištu - „Prime listing-u“ Beogradske berze.

Finansijski izveštaji koji su predmet ovih Napomena su **finansijski izveštaji Društva za period od 01.01. do 31.12.2019. godine** koji su utvrđeni od strane Nadzornog odbora Društva dana 26.02.2020 godine, na 81. sednici Društva, s tim što su korigovane napomene utvrđene od strane Nadzornog odbora Društva dana 30.04.2020. godine na 87. sednici Društva, i isti su predmet revizije od strane eksternog revizora.

Odobreni finansijski izveštaji mogu naknadno biti izmenjeni u skladu sa važećim propisima.

Uporedne informacije čine finansijski izveštaji Društva za 2018. godinu koji su bili predmet revizije od strane eksternog revizora.

Rukovodstvo Društva procenjuje da Društvo nastavlja da posluje na neodređeni vremenski period i ne očekuje značajne promene u poslovanju, pa su shodno takvoj proceni finansijski izveštaji Društva za 2019. godinu sastavljeni saglasno sa načelom stalnosti.

2. UPRAVLJAČKA STRUKTURA

Ključni rukovodeći kadar Društva u periodu do 30.06. izveštajne godine sačinjavala su sledeća lica:

- Stojan Čolakov - Generalni direktor,
- Vladimir Višnjić - Izvršni direktor za finansije, računovodstvo i plan,
- Milan Mamula - Izvršni direktor za pravne poslove i
- Bogdan Uzelac - Izvršni direktor za operativne poslove.

Ključni rukovodeći kadar Društva u periodu od 01.07. izveštajne godine sačinjavaju sledeća lica:

- Stojan Čolakov - Generalni direktor,
- Siniša Tekić - Izvršni direktor za finansije, računovodstvo i plan,
- Milan Mamula - Izvršni direktor za pravne poslove i
- Bogdan Uzelac - Izvršni direktor za operativne poslove.

3. VLASNIČKA STRUKTURA

Prema evidenciji Centralnog registra hartija od vrednosti, registrovano stanje vlasništva akcija Društva na dan 31.12.2019. godine prikazano je u okviru Napomene 31.1.

4. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Finansijski izveštaji Društva sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62/2013 i 30/2018 - u daljem tekstu: Zakon).

U skladu sa Zakonom, za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima, velika pravna lica, pravna lica koja imaju obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja (matična pravna lica), javna društva, odnosno društva koja se pripremaju da postanu javna, nezavisno od veličine, primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI). MSFI, u smislu Zakona, su:

- Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja,
- Međunarodni računovodstveni standardi - MRS i
- Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Finansijski izveštaji Društva prikazani su u formi i sadržini koja je precizirana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014). Ovim pravilnikom je, pored ostalog, propisana forma i sadržini pozicija u obrascima Bilansa stanja, Bilansa uspeha, Izveštaja o ostalom rezultatu, Izveštaja o tokvima gotovine, Izveštaja o promenama na kapitalu i Napomena uz finansijske izveštaje. Prema navedenom Pravilniku, u obrasce se iznosi upisuju u hiljadama dinara.

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014).

Pri izradi finansijskih izveštaja Društva, između ostalih, uvaženi su sledeći zakoni i podzakonski propisi:

- Zakon o porezu na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 91/2015 - autentično tumačenje, 112/2015, 113/2017, 95/2018 i 86/2019),
- Zakon o porezu na dodatu vrednost (»Sl. glasnik RS« broj 84/2004, 86/2004 - ispravka, 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 5/2015, 83/2015, 108/2016, 113/2017, 30/2018 i 72/2019),
- Pravilnik o sadržaju poreskog bilansa i drugim pitanjima od značaja za način utvrđivanja poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 20/2014 41/2015, 101/2016, 8/2019 i 94/2019),

- Pravilnik o sadržaju poreske prijave za obračun poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« 30/2015, 101/2016, 44/2018 – dr. Zakon, 8/2019 i 94/2019),
- Pravilnik o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe (»Službeni glasnik RS« broj 116/2004, 99/2010, 104/2018 i 8/2019),
- Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se po principu „van dohvata ruke“ primenjuju kod utvrđivanja cene transakcija među povezanim licima (»Službeni glasnik RS« broj 61/2013, 8/2014 i 94/2019) i drugi.

Od pravnih akata koji predstavljaju internu regulativu Društva, pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva korišćen je Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva, koji je donet 27.11.2015. godine od strane Izvršnog odbora Društva. Pored navedenog, korišćena su i druga interna akta Društva, kao što je, na primer, Kolektivni ugovor Energoprojekt Holding a.d. za rad u zemlji.

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u Napomeni 7.

Zakonom o tržištu kapitala ("Sl. glasnik RS", br. 31/2011, 112/2015 i 108/2016) propisano je koje podatke treba da sadrže godišnji, polugodišnji i kvartalni izveštaji javnih društava čijim se hartijama od vrednosti trguje na regulisanom tržištu.

Napominjemo da u pojedinim slučajevima, pri izradi finansijskih izveštaja Društva, nisu u potpunosti uvažene sve relevantne odredbe MSFI i Tumačenja.

Računovodstveni propisi Republike Srbije, a time i prezentovani finansijski izveštaji Društva, odstupaju od MSFI u sledećem:

- Finansijski izveštaji se u Republici Srbiji za izveštajni period, shodno Zakonu o računovodstvu (»Službeni glasnik RS« broj 62/2013 i 30/2018) prikazuju u formatu propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014), koji odstupa od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa Revidirani MRS 1 - „Prezentacija finansijskih izveštaja“ i
- Vanbilansna sredstva i vanbilansne obaveze su prikazana na obrascu bilansa stanja. Ove stavke po definiciji MSFI ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze.

Pored navedenog, odstupanja nastaju i kao posledica vremenske razlike između objavljivanja Standarda i Tumačenja, koja su podložna kontinuiranim promenama, i momenta kada ti Standardi i Tumačenja postanu važeći u Republici Srbiji. Tako, na primer, odstupanja od Standarda nastaju kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja, koji su stupili na snagu, još nisu u Republici Srbiji zvanično prevedeni i usvojeni; kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja još nisu stupili na snagu; ili kao posledica drugih razloga na koje Društvo nema mogućnost uticaja, što nema značajniji uticaj na finansijsku poziciju Društva, kao i na rezultate njegovog poslovanja.

Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u prethodnom i tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni

Na dan objavljivanja ovih finansijskih izveštaja, dole navedeni standardi i izmene standarda su bili izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, a sledeća tumačenja bila su objavljena od strane Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, ali nisu zvanično usvojena u Republici Srbiji:

- Dopune MRS 32 „Finansijski instrumenti: Prezentacija“ - Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima“ i MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - Izuzeće zavisnih lica iz konsolidacije prema MSFI 10 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Dopune MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“ Obelodanjivanje nadoknadivog iznosa za nefinansijsku imovinu (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Dopune MRS 19 „Primanja zaposlenih” – Definisani planovi naknade: Doprinosi za zaposlene (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine),
- Godišnja poboljšanja za period od 2010. do 2012. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine),
- Godišnja poboljšanja za period od 2011. do 2013. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine),
- Dopune MSFI 11 „Zajednički aranžmani” - Računovodstvo sticanja učešća u zajedničkim poslovanjima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema” i MRS 38 „Nematerijalna imovina” - Tumačenje prihvaćenih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema” i MRS 41 „Poljoprivreda” - Poljoprivreda - industrijske biljke (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji”- Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji” i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” - Prodaja ili prenos sredstava između investitora i njegovih pridruženih entiteta ili zajedničkih poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji”, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima” i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” -

Investiciona društva: Primena izuzetaka od konsolidacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),

- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja” - Inicijativa za obelodanjivanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Dopune i izmene različitih standarda „Poboljšanja MSFI” (za period od 2012. do 2014. godine), koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine)
- Izmene i dopune MRS 7 „Izveštaj o novčanim tokovima“ - zahtev za obelodanjivanjima koja korisnicima izveštaja omogućavaju procenu promena obaveza koje proizilaze iz aktivnosti finansiranja (na snazi od 1. januara 2017. godine),
- Pojašnjenja vezana za MRS 12 „Porez na dobit“ koja imaju za cilj smanjenje raznolikosti u praksi kada su u pitanju odložena poreska sredstva koja proizilaze iz nerealizovanih gubitka (na snazi od 1. januara 2017. godine),
- Izmene IFRS 12 "Obelodanjivanja u učešćima u drugim entitetima" (na snazi od 1. januara 2017. godine),
- MSFI 16 „Zakup“ koji je objavljen u januaru 2016. godine, primena je za poslovne periode koji počinju posle 1. januara 2019. godine. Ovim standardom biće zamenjen dosadašnji MRS 17,
- MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ - dopuna koja se odnosi na pojašnjenja kada jedna strana stiče kontrolu u prethodnom zajedničkom poduhvatu. Promena stupa na snagu za poslovne kombinacije čiji je datum kupovine na dan ili nakon prvog godišnjeg perioda izveštavanja koji počinje 1. januara 2019. godine ili nakon toga. Može biti u suprotnosti sa izmenama MSFI 11,
- IFRIC 23 - Tumačenje vezano za MRS 12. Tumačenje stupa na snagu na dan ili nakon 1. januara 2019. godine, ali je dozvoljena ranija primena,
- Pojašnjenja vezana za MSFI 11 koja se odnose na transakcije u kojima entitet dobija zajedničku kontrolu na ili nakon početka prvog godišnjeg perioda izveštavanja koji počinje 1. januara 2019. godine ili nakon tog datuma. Ovo može biti u suprotnosti sa MSFI 3,
- Godišnja poboljšanja za period od 2014. do 2016. godine koja se odnose na različite projekte poboljšanja MSFI (MSFI 1, MRS 28) uglavnom na otklanjanju nekonzistentnosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Dopune MSFI 2 „Plaćanja akcijama” – pojašnjenja kako evidentirati određene vrste transakcija plaćanja akcijama (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Dopune MSFI 4 „Ugovori o osiguranju” – izmene povezane sa implementacijom MSFI 9 ‘Finansijski instrumenti’ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Dopune MRS 40 „Investicione nekretnine” – pojašnjenje principa klasifikacije investicionih nekretnina (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Dopune IFRS 9 „Finansijski instrumenti” – definisanje uslova za odmeravanje finansijskih sredstava po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine),
- Dopune MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” – pojašnjenja o evidentiranju dugoročnih ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine),

- Godišnja poboljšanja za period od 2015. do 2017. godine koja se odnose na različite projekte poboljšanja MSFI (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12, IAS 23) uglavnom na otklanjanju nekonzistentnosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine) i
- Dopune MRS 19 „Primanja zaposlenih” – definisanje načina obračuna planova definisanih primanja zaposlenih kada u toku izveštajnog perioda dođe do izmene, ograničenja ili poravnanja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine).

Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan izdavanja ovih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu:

- MSFI 9 „Finansijski instrumenti” i kasnije dopune, koji zamenjuje zahteve MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje”, u vezi sa klasifikacijom i odmeravanjem finansijske imovine. Standard eliminiše postojeće kategorije iz MRS 39 - sredstva koja se drže do dospeća, sredstva raspoloživa za prodaju i krediti i potraživanja. MSFI 9 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu.

U skladu sa MSFI 9, finansijska sredstva će se klasifikovati u jednu od dve navedene kategorije prilikom početnog priznavanja: finansijska sredstva vrednovana po amortizovanom trošku ili finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti. Finansijsko sredstvo će se priznavati po amortizovanom trošku ako sledeća dva kriterijuma budu zadovoljena: sredstva se odnose na poslovni model čiji je cilj da se naplaćuju ugovoreni novčani tokovi i ugovoreni uslovi pružaju osnov za naplatu na određene datume novčanih tokova koji su isključivo naplata glavnice i kamate na preostalu glavicu. Sva ostala sredstva će se vrednovati po fer vrednosti. Dobici i gubici po osnovu vrednovanja finansijskih sredstava po fer vrednosti će se priznavati u bilansu uspeha, izuzev za ulaganja u instrumente kapitala sa kojima se ne trguje, gde MSFI 9 dopušta, pri inicijalnom priznavanju, kasnije nepromenljivi izbor da se sve promene fer vrednosti priznaju u okviru ostalih dobitaka i gubitaka u izveštaju o ukupnom rezultatu. Iznos koji tako bude priznat u okviru izveštaja o ukupnom rezultatu neće moći kasnije da se prizna u bilansu uspeha,

- MSFI 15 „Prihodi iz ugovora sa kupcima”, koji definiše okvir za priznavanje prihoda. MSFI 15 zamenjuje MRS 18 „Prihodi”, MRS 11 „Ugovori o izgradnji”, IFRIC 13 „Programi lojalnosti klijenata”, IFRIC 15 „Sporazumi za izgradnju nekretnina”, IFRIC 18 „Prenosi sredstava od kupaca” i SIC – 31 „Prihodi – transakcije razmene koje uključuju usluge oglašavanja”. MSFI 15 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu,
- Izmene MSFI 4 koje su povezane sa MSFI 9, a primenjuju se pre primene MSFI 17 koji će zameniti MSFI 4,
- Izmene MSFI 7 koje su povezane sa MSFI 9,
- MSFI 17 - zamenjuje MSFI 4 - primena na finansijske izveštaje koji počinju nakon 1. januara 2021. godine. Ranija primena je uslovljena usvajanjem i primenom MSFI 9 i MSFI 15,
- Dopune MSFI 3 „Poslovne kombinacije” – pojašnjenje definicije poslovanja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine),

- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja” i MRS 8 „Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške” – uglavnom na otklanjanju nekonzistentnosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine),
- Revidirani Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje - revidiranim Konceptualnim okvirom utvrđuje se: cilj finansijskog izveštavanja opšte namene, kvalitativne karakteristike korisnih finansijskih informacija, opis izveštajnog entiteta i ograničenja, definicije sredstava, obaveza, kapitala, prihoda i rashoda i dodatne smernice, kriterijumi za priznavanje sredstva i obaveze u finansijskim izveštajima i smernice za prestanak priznavanja, koncepti i smernice za prezentaciju i obelodanjivanje, koncept održanja kapitala (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2020. godine).

5. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva uvažena su sledeća načela:

- Načelo stalnosti,
- Načelo doslednosti,
- Načelo opreznosti,
- Načelo suštine iznad forme,
- Načelo uzročnosti prihoda i rashoda i
- Načelo pojedinačnog procenjivanja.

Uvažavanjem **načela stalnosti**, finansijski izveštaji se sastavljaju pod pretpostavkom da imovinski, finansijski i prinosni položaj Društva, kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju, omogućavaju poslovanje u neograničeno dugom roku („*Going Concern*“ princip).

Načelo doslednosti podrazumeva da se način procenjivanja stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, приходima, rashodima i rezultatu poslovanja, to jest da se način procenjivanja bilansnih pozicija Društva, ne menja u dužem vremenskom razdoblju. Ako, na primer, zbog usaglašavanja sa zakonskom regulativom, do promene ipak dođe, obrazlaže se razlog promene, a efekat promene se iskazuje shodno zahtevima iz profesionalne regulative vezanim za promenu načina procenjivanja.

Načelo opreznosti podrazumeva uključivanje određenog nivoa opreza pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva, koje treba da rezultira da imovina i prihodi nisu precenjeni, a da obaveze i troškovi nisu potcenjeni. Međutim, uvažavanje načela opreznosti ne treba razumeti na način svesnog, nerealnog umanjenja prihoda i kapitala Društva; to jest svesnog, nerealnog uvećanja rashoda i obaveza Društva. Naime, u Okviru za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja je potencirano da uvažavanje načela opreznosti ne sme da ima za posledicu značajno stvaranje skrivenih rezervi, namerno umanjenje imovine ili prihoda, ili namerno preuveličavanje obaveza ili troškova, jer u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Načelo suština iznad forme podrazumeva da pri evidentiranju transakcija Društva, a time, posledično, i pri sastavljanju finansijskih izveštaja, računovodstveno obuhvatanje treba da se vrši u skladu sa suštinom transakcija i njihovom ekonomskom realnošću, a ne samo na osnovu njihovog pravnog oblika.

Uvažavanjem **načela uzročnosti prihoda i rashoda**, priznavanje efekata transakcija i drugih događaja u Društvu nije vezano za momenat kada se gotovina ili gotovinski ekvivalenti, po osnovu tih transakcija i događaja, prime ili isplate, već se vezuju za momenat kada se dogode. Takvim pristupom omogućeno je da se korisnici finansijskih izveštaja ne informišu samo o prošlim transakcijama Društva koje su prouzrokovale isplatu i primanja gotovine, već i obavezama Društva da isplati gotovinu u budućnosti, kao i o resursima koji predstavljaju gotovinu koje će Društvo primiti u budućnosti.

Drugim rečima, uvažavanjem načela uzročnosti prihoda i rashoda obezbeđuje se informisanje o prošlim transakcijama i drugim događajima na način koji je najupotrebljiviji za korisnike pri donošenju ekonomskih odluka.

Načelo **pojedinačnog procenjivanja** podrazumeva da eventualna grupna procenjivanja različitih bilansnih pozicija Društva (na primer, imovine ili obaveza), radi racionalizacije, proističu iz njihovog pojedinačnog procenjivanja.

6. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA

Greške iz prethodnog perioda su izostavljeni ili pogrešno iskazani podaci iz finansijskih izveštaja Društva za jedan ili više perioda koji proizilaze iz neupotrebljavanja ili pogrešne upotrebe pouzdanih informacija koje su bile dostupne kada su finansijski izveštaji za date periode bili odobreni za izdavanje i za koje se moglo razumno očekivati da budu dobijene i uzete u obzir pri sastavljanju i prezentaciji tih finansijskih izveštaja.

Materijalno značajna greška otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na prethodni period, je ona greška koja ima značajan uticaj na finansijske izveštaje jednog ili više prethodnih perioda i zbog koje se ti finansijski izveštaji ne mogu više smatrati pouzdanim.

Društvo vrši retrospektivnu korekciju *materijalno značajnih grešaka* u prvom setu finansijskih izveštaja odobrenom za objavljivanje nakon otkrivanja tih grešaka, tako što će prepraviti uporedne iznose za prezentovan(e) raniji(e) period(e) u kojem(ima) su se greške dogodile; ili, ako se greška dogodila pre najranijeg prezentovanog prethodnog perioda, prepraviti početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji prezentovani prethodni period.

Ako je neizvodljivo utvrditi efekat greške iz određenog perioda na uporedne informacije za jedan ili više prezentovanih prethodnih perioda, Društvo prepravljajući početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji period za koji je retrospektivno prepravljavanje podataka izvodljivo (što može biti tekući period).

Naknadno *ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne* ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kojem su greške identifikovane.

Materijalnost greške se procenjuje shodno relevantnim odredbama iz Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, po kojima materijalnost implicira da izostavljanje, ili pogrešno knjigovodstveno evidentiranje poslovnih transakcija, može uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu finansijskih izveštaja.

U Društvu se materijalnost određuje shodno visini greške u odnosu na ukupni prihod. Materijalno značajna greška smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama **veća od 1,5% ostvarenog ukupnog prihoda Društva u prethodnoj godini.**

7. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

Značajne računovodstvene politike primenjene na finansijske izveštaje Društva koji su predmet ovih Napomena, a koje su izložene u nastavku, prvenstveno su zasnovane na Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva. Ako pojedini knjigovodstveni aspekti nisu jasno precizirani Pravilnikom, primenjene računovodstvene politike su zasnovane na važećoj zakonskoj regulativi.

Od opštih podataka napominjemo da je, u skladu sa MRS 21 - Ekekti promena deviznih kurseva, **funkcionalna valuta i valuta za prezentaciju u finansijskim izveštajima Društva dinar.**

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja uvažene su relevantne odredbe MRS 10 - Događaji posle bilansa stanja, koje se odnose na događaje koji nastaju od datuma bilansa stanja do datuma kada su finansijski izveštaji odobreni za objavljivanje. Preciznije, **za efekte događaja koji pružaju dokaz o okolnostima koje su postojale na datum bilansa stanja**, korigovani su već priznati iznosi u finansijskim izveštajima Društva, kako bi se odrazili korektivni događaji posle bilansa stanja; a **za efekte događaja koji ukazuju na okolnosti koje su nastale posle datuma bilansa stanja**, nisu vršene korekcije priznatih iznosa, već se, u slučaju da ih je bilo, u ovim Napomenama vrši obelodanjivanje prirode događaja i procena njihovih finansijskih efekata ili, ako je neizvodljivo proceniti njihove finansijske efekte, obelodanjuje da se ta procena ne može izvršiti.

7.1. Procenjivanje

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, u skladu sa zahtevima važeće zakonske regulative u Republici Srbiji, zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki. Iako se, razumljivo, stvarni budući rezultati mogu razlikovati, procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na datum bilansa stanja.

Najznačajnije procene se odnose na utvrđivanje obezvređenja finansijske i nefinansijske imovine i definisanje pretpostavki neophodnih za aktuarski obračun dugoročnih naknada zaposlenima po osnovu otpremnina.

U kontekstu procenjivanja, poslovna politika Društva je, ako se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene, da obelodani informacije o **fer (pravičnoj) vrednosti** aktive i pasive. U Republici Srbiji je čest problem sa pouzdanom procenom fer vrednosti aktive i pasive usled nedovoljno razvijenog finansijskog tržišta, nedostatka stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje, na primer, finansijske aktive i pasive, i zbog toga što tržišne informacije nisu uvek raspoložive. I pored navedenog, ova problematika u Društvu nije zanemarena, već rukovodstvo vrši kontinuirane procene, uvažavajući rizike, i kada se proceni da je nadoknađiva (fer ili upotrebna) vrednost sredstava u poslovnim knjigama Društva precenjena, vrši se ispravka vrednosti.

7.2. Efekti kursa stranih valuta

Transakcije u stranoj valuti, pri početnom priznavanju, evidentiraju se u dinarskoj protivvrednosti, primenom zvaničnog srednjeg kursa koji važi na dan transakcije.

Shodno odredbama MRS 21 - Efekti promene deviznih kursa, na svaki datum bilansa stanja se monetarne stavke u stranoj valuti (devizna sredstva, potraživanja i obaveze) preračunavaju primenom važećeg kursa, to jest zvaničnog srednjeg kursa na datum bilansa stanja.

Kursne razlike nastale po osnovu transakcija u stranoj valuti (osim za kursne razlike nastale na monetarnim stavkama koje čine deo neto investicija Društva u inostrano poslovanje, a koje se obuhvataju shodno zahtevima iz MRS 21) se priznaju kao prihod ili rashod Društva u periodu u kojem su kursne razlike nastale.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja, za strane valute koje su korišćene za preračunavanje monetarnih stavki stranih valuta u dinarsku protivvrednost, su prikazane u narednoj tabeli.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije

Valuta	31.12.2019.	31.12.2018.
	Iznos u dinarima	
1 EUR	117,5928	118,1946
1 USD	104,9186	103,3893
1 GBP	137,5998	131,1816

7.3. Prihodi

Prihodi u skladu sa MRS 18 - Prihodi su prilivi ekonomskih koristi tokom datog perioda, koji rezultiraju povećanjem kapitala, sem uvećanja koja se odnose na unose vlasnika kapitala; i odmeravaju se po fer vrednosti primljenih ili potraživanih naknada.

Prihodi obuhvataju: poslovne prihode, finansijske prihode, ostale prihode (uključujući i prihode od usklađivanja vrednosti imovine) i dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravke grešaka ranijih perioda.

U okviru **poslovnih prihoda** najznačajniji su prihodi od prodaje roba, proizvoda i usluga, a kao ostali prihodi mogu da se jave: prihodi od aktiviranja učinaka i robe, povećanje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga (ako je tokom godine došlo do smanjenja navedenih zaliha, za iznos smanjenja se umanjuje ukupan poslovni prihod), prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.; i drugi poslovni prihodi.

Za potrebe finansijskog izveštavanja u okviru poslovnih prihoda u Bilansu uspeha ne prikazuju se prihodi od aktiviranja učinaka i robe i prihodi od promene vrednosti zaliha učinaka (povećanja, odnosno smanjenja vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga), već se za te iznose koriguju poslovni rashodi u Bilansu uspeha.

Prihodi od prodaje robe se priznaju kada su kumulativno zadovoljeni sledeći uslovi:

- Društvo je na kupca prenelo značajne rizike i koristi od vlasništva nad proizvodom i robom,
- Društvo ne zadržava učešće u upravljanju prodatim proizvodom i robom u meri koja se uobičajeno povezuje sa vlasništvom, niti zadržava kontrolu nad prodatim proizvodom i robom,
- iznos prihoda se može pouzdano izmeriti,
- verovatan je priliv ekonomske koristi u Društvo povezane sa tom transakcijom i
- troškovi koji su nastali ili će nastati u datoj transakciji se mogu pouzdano izmeriti.

Prihodi od pružanja usluga, shodno relevantnim odredbama MRS 18 - Prihodi, *povezani sa određenom transakcijom se priznaju prema stepenu dovršenosti te transakcije na datum bilansa*. Rezultat transakcije se može pouzdano proceniti: kada se iznos prihoda može pouzdano odmeriti, kada je verovatan priliv ekonomskih koristi vezanih za tu transakciju u Društvo, kada se stepen dovršenosti te transakcije na datum bilansa stanja može pouzdano odmeriti i kada troškovi nastali zbog te transakcije i troškovi završavanja transakcije mogu pouzdano da se odmere.

Finansijski prihodi obuhvataju finansijske prihode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, prihode od kamata i druge oblike finansijskih prihoda.

Prihodi od dividendi priznaju se kada se ustanovi pravo da se dividenda primi.

U okviru **ostalih prihoda** (koji uključuju i prihode od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), pored drugih ostalih prihoda, iskazuju se *dobici* koji mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Dobici predstavljaju povećanja ekonomskih koristi Društva i kao takvi, po prirodi, nisu različiti od drugih prihoda. Dobici uključuju, na primer, dobitke od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme; po većoj vrednosti od knjigovodstvene u momentu prodaje.

U okviru **dobitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda i prenos prihoda**, iskazuju se dobiti prema nazivima računa ove grupe i prenos ukupnih prihoda na kraju perioda, a koji se za potrebe finansijskog izveštavanja prikazuju u neto efektu, nakon umanjenja za odgovarajuće rashode.

7.4. Rashodi

Rashodi predstavljaju odlive ekonomskih koristi tokom datog perioda koji rezultira smanjenjem kapitala društva, osim smanjenja koje se odnosi na raspodelu dobiti vlasnicima ili smanjenja koje je posledica povlačenja iz poslovanja dela kapitala od strane vlasnika. Rashodi se odražavaju kroz odliv sredstava, smanjenje vrednosti sredstava ili povećanje obaveza.

Rashodi obuhvataju poslovne rashode, finansijske rashode, ostale rashode (uključujući i rashode po osnovu obezvređenja ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha) i gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravke grešaka ranijih perioda.

U okviru **poslovnih rashoda** iskazuje se: nabavna vrednost prodate robe, troškovi materijala, troškovi zarada, troškovi proizvodnih usluga, nematerijalni troškovi, troškovi amortizacije i rezervisanja i dr.

Za potrebe finansijskog izveštavanja vrši se korekcija poslovnih rashoda u Bilansu uspeha za iznose prihoda od aktiviranja učinaka i robe i prihoda od promene vrednosti zaliha učinaka (povećanja, odnosno smanjenja vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga).

Finansijski rashodi obuhvataju finansijske rashode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, rashode kamata i druge finansijske rashode.

U okviru **ostalih rashoda** (koji uključuju i rashode po osnovu obezvređenja ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), pored drugih ostalih rashoda, iskazuju se i gubici koji mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Gubici (na primer, manjkovi ili gubici nastali prodajom sredstava po nižoj vrednosti od knjigovodstvene) predstavljaju smanjenje ekonomskih koristi i, kao takvi, po svojoj prirodi, nisu različiti od drugih rashoda.

U okviru **gubitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda i prenos rashoda** iskazuju se rashodi prema nazivima računa ove grupe i prenos ukupnih rashoda na kraju obračunskog perioda, a koji se za potrebe finansijskog izveštavanja prikazuju u neto efektu, nakon prebijanja sa odgovarajućim prihodima.

7.5. Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja su kamata i drugi troškovi koje Društvo ima u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Na osnovu relevantnih odredbi MRS 23 - Troškovi pozajmljivanja, kamata i drugi troškovi pozajmljivanja se priznaju kao rashod u periodu u kojem su nastali, osim u slučaju kada su direktno pripisivi sticanju, izgradnji ili proizvodnji određenog sredstva koje se kvalifikuje (sredstvo kojem je potreban značajan vremenski period da bi bilo spremno za svoju nameravanu upotrebu ili prodaju), kada se kamata i drugi troškovi pozajmljivanja kapitalizuju kao deo nabavne vrednosti (cene koštanja) tog sredstva.

7.6. Porez na dobitak

Porez na dobitak se računovodstveno evidentira kao zbir:

- tekućeg poreza i
- odloženog poreza.

Tekući porez je iznos obaveze za plativ (povrativ) porez na dobitak koji se odnosi na oporezivi dobitak (poreski gubitak) za period. Drugim rečima, tekući porez je plativ porez na dobitak koji je utvrđen u poreskoj prijavi za porez na dobitak, u skladu sa poreskim propisima.

Odloženi porez se ispoljava u vidu:

- odloženih poreskih sredstava ili
- odloženih poreskih obaveza.

Odloženi porez se knjigovodstveno evidentira na osnovu relevantnih odredbi MRS 12 - Porezi na dobitak, kojima je, između ostalog, precizirano da se *odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze ne diskontuju*.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak nadoknadivi u budućim periodima koji se odnose na:

- odbitne privremene razlike,
- neiskorišćene poreske gubitke prenete na naredni period i
- neiskorišćeni poreski kredit prenet na naredni period.

Odbitna privremena razlika nastaje u slučajevima kada je u bilansima društva, po određenim osnovama, već prikazan rashod, koji će se sa poreskog aspekta priznati u narednim periodima. Tipični slučajevi kada nastaju odbitne privremene razlike su sledeći: poreska vrednost sredstava koja podležu amortizaciji je veća od knjigovodstvene vrednosti sredstava; sa poreskog aspekta nisu priznata pojedina rezervisanja (MRS 19, izdate garancije i druga jemstva), obezvređenja imovine (robe, materijala i sl.) i obezvređenja investicionih nekretnina; sa poreskog aspekta nisu priznati rashodi na neplaćene javne prihode koji ne zavise od rezultata poslovanja i gubici koji nastaju kada se hartije od vrednosti vrednuju po fer vrednosti i efekat iskazuje preko bilansa uspeha.

Za sredstva koja podležu amortizaciji, odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice (vrednosti koje su dodeljene tim sredstvima za poreske svrhe). Odbitna privremena razlika postoji kada je knjigovodstvena vrednost sredstava manja od njihove poreske osnovice. U tom slučaju se priznaju odložena poreska sredstva, pod uslovom da se proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjeње će Društvo moći da iskoristi odložena poreska sredstva.

Iznos odloženog poreskog sredstva utvrđuje se primenom propisane (ili saopštene) stope poreza na dobit Društva na iznos odbitne privremene razlike koja je utvrđena na datum bilansa stanja.

Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila odbitna, po kom osnovu su priznata odložena poreska sredstva, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude oporeziva, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih sredstava u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih obaveza u iznosu koji je utvrđen na datum bilansa stanja.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenih poreskih gubitaka** priznaje se samo u slučaju da rukovodstvo Društva može pouzdano da proceni da će u narednim periodima Društvo imati oporezivu dobit, koja će moći da bude umanjena po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenog poreskog kredita** za ulaganja u osnovna sredstva se priznaje samo do iznosa za koji je verovatno da će u budućim periodima biti ostvarena oporeziva dobit u poreskom bilansu, odnosno obračunati porez na dobit za čije umanjeње će moći da se iskoristi neiskorišćeni poreski kredit, i to dok ova vrsta poreskog kredita zakonski može da se iskoristi.

Odložena poreska sredstva mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti nadoknadivi u budućim periodima (na primer, za rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju, koja su određena shodno relevantnim odredbama MRS 19 - Naknade zaposlenima).

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza na dobitak plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je određeni rashod, priznat sa poreskog aspekta, dok će sa knjigovodstvenog aspekta biti priznat u poslovnim knjigama Društva tek u narednim periodima.

Po pitanju sredstava koja podležu amortizaciji, odložene poreske obaveze se priznaju uvek kada postoji oporeziva privremena razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je knjigovodstvena vrednost sredstava veća od njihove poreske osnovice.

Iznos odložene poreske obaveze utvrđuje se primenom propisane (ili očekivane) stope poreza na dobit Društva na iznos oporezive privremene razlike koja je utvrđena na datum bilansa stanja.

Na svaki datum bilansa stanja se odložene poreske obaveze svode na iznos utvrđen na osnovu privremene razlike na taj dan. Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila oporeziva, po kom osnovu su priznate odložene poreske obaveze, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude odbitna, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih obaveza u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih sredstava Društva u iznosu utvrđenom na datum bilansa stanja.

Odložene poreske obaveze mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

7.7. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina su sredstva bez fizičke suštine, koja se mogu identifikovati, kao što su: softveri, licence, koncesije, patenti, ulaganja u razvoj, žigovi i sl.

Imovina ispunjava kriterijum mogućnosti identifikovanja ako je: ili odvojiva, odnosno kada se može odvojiti od Društva i prodati, preneti, licencirati, iznajmiti ili razmeniti, bilo pojedinačno ili zajedno sa povezanim ugovorom, imovinom ili obavezom; ili nastaje po osnovu ugovornih ili drugih zakonskih prava, bez obzira da li su ta prava prenosiva ili odvojiva od Društva ili od drugih prava ili obaveza.

Da bi se nematerijalna imovina priznala, neophodno je da budu ispunjeni zahtevi propisani MRS 38 - Nematerijalna imovina, odnosno:

- da je verovatno da će se buduće ekonomske koristi, pripisive imovini, uliti u Društvo,
- da Društvo ima mogućnost kontrole nad tom imovinom i
- da se nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Ako jedan od zahteva nije ispunjen, izdaci po osnovu nematerijalnih ulaganja se priznaju na teret rashoda u periodu u kojem su izdaci nastali.

Knjigovodstveno priznavanje interno generisane nematerijalne imovine je uslovljeno procenom da li je rezultanta:

- faze istraživanja ili
- faze razvoja.

Nematerijalna imovina koja proističe iz *istraživanja, ili iz faze istraživanja internog projekta*, se ne priznaje kao nematerijalna imovina. Izdaci po osnovu istraživanja, ili izdaci koji nastanu u fazi istraživanja internog projekta, se priznaju kao rashod u periodu u kojem su izdaci nastali.

Cena koštanja interno generisane nematerijalne imovine koja proističe iz *razvoja* (ili iz faze razvoja internog projekta) uključuje sve direktno pripisive troškove neophodne za kreiranje, proizvodnju i pripremu imovine za funkcionisanje na način kako je rukovodstvo Društva predvidelo.

Početno merenje nematerijalne imovine vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja).

Naknadno merenje nematerijalne imovine, nakon početnog priznavanja, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti (shodno relevantnim odredbama MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine).

7.8. Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao **nekretnine, postrojenja i oprema** priznaju se materijalna sredstva koja se: koriste u proizvodnji, za isporuku dobara, za pružanje usluga, za iznajmljivanje drugima, ili u administrativne svrhe; i za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Navedeno opšte načelo za priznavanje nekretnina, postrojenja i opreme se ne primenjuje samo u slučajevima kada se radi o priznavanju sredstava manje vrednosti (na primer, rezervni delovi i oprema za servisiranje), koji se iskazuju na zalihama. Stavljanjem u upotrebu ovih sredstava njihova se celokupna vrednost prenosi na troškove perioda.

Nekretnine, postrojenja i oprema se priznaju kao sredstvo: ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog sredstva može pouzdano odmeriti.

Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), koja obuhvata: nabavnu cenu i sve zavisne troškove nabavke, to jest sve direktno pripisive troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

U cilju naknadnog merenja nekretnina, postrojenja i opreme izvršena je podela u sledeće grupe:

- a) zemljište,
- b) objekti,
- c) postrojenja i oprema i
- d) ostalo.

Naknadno merenje grupe „Objekti“ vrši se po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na datum bilansa stanja. Fer vrednost se utvrđuje procenom, koju vrši stručno osposobljeni procenjivač, na

osnovu tržišnih dokaza. Kada ne postoji dokaz fer vrednosti na tržištu, zbog specifične prirode objekta i zbog toga što se takve stavke retko prodaju, osim kao deo kontinuiranog poslovanja, može biti potrebno da Društvo proceni fer vrednost koristeći prinosni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamene. Promena fer vrednosti objekata se načelno priznaje u ukupnom kapitalu, u okviru pozicije revalorizacije rezerve.

Naknadno merenje svih ostalih grupa u okviru pozicije „Nekretnine, postojenja i oprema“, osim objekata, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti (shodno MRS 36).

Vrednovanje naknadnih izdataka u nekretnine, postrojenja i opremu vrši se kada se:

- radi o ulaganjima koja produžavaju korisni vek upotrebe sredstava,
- povećava kapacitet,
- unapređuje sredstvo čime se poboljšava kvalitet proizvoda ili
- smanjuju troškovi proizvodnje u odnosu na troškove pre ulaganja.

Troškovi servisiranja, tehničkog održavanja, manje popravke i ostalo, ne povećavaju vrednost sredstva, već predstavljaju rashod perioda.

Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi se iskazuju i priznaju na posebnom računu, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi vezane za to sredstvo priliti u Društvo. Amortizacija ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi se vrši na osnovu procenjenog veka korišćenja tih sredstava, koji može biti jednak ili kraći od perioda trajanja ugovora o zakupu.

7.9. Lizing

Lizing je sporazum po kojem davalac lizinga prenosi na korisnika lizinga pravo korišćenja sredstva za dogovoreni vremenski period u zamenu za plaćanje ili niz plaćanja.

U slučaju **finansijskog lizinga** (lizing kojim se suštinski prenose svi rizici i koristi koji su povezani sa vlasništvom nad sredstvima, a po isteku perioda lizinga pravo svojine se može, ali ne mora preneti), shodno odredbama MRS 17 - Lizing, korisnik lizinga **početno merenje** vrši tako što priznaje kao sredstvo i obavezu u svom bilansu stanja, u iznosima koji su na početku trajanja lizinga jednaki fer vrednosti sredstava koja su predmet lizinga, ili po sadašnjoj vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, ako je ona niža. *Fer vrednost* je iznos po kojem se predmet lizinga može razmeniti između upoznatih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Prilikom izračunavanja sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, *diskontna stopa* se generalno utvrđuje na osnovu kamatne stope sadržane u lizingu. Ako se kamatna stopa ne može utvrditi, kao diskontna stopa koristi se inkrementalna kamatna stopa na zaduživanje, to jest očekivana kamatna stopa koju bi Društvo platilo u slučaju pozajmljivanja sredstava na sličan rok i sa sličnim garancijama za kupovinu sredstava koje je predmet lizinga.

Svi inicijalni direktni troškovi korisnika lizinga dodaju se iznosu koji je priznat kao sredstvo.

Po pitanju **naknadnog merenja**, minimalna plaćanja lizinga treba podeliti između finansijskih troškova i smanjenja neizmirene obaveze. Finansijski trošak se alocira na periode tokom trajanja lizinga, tako da se ostvaruje konstantna periodična kamatna stopa na preostali saldo obaveze.

U slučaju **poslovnog (operativnog) lizinga** (lizing kojim se suštinski ne prenose svi rizici i koristi koji su povezani sa vlasništvom nad sredstvima), plaćanja lizinga se priznaju kao rashod, i to generalno po pravolinijskoj osnovi tokom trajanja lizinga.

7.10. Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Amortizacijom se iznos sredstava (nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme) koji se amortizuje vremenski alocira u toku korisnog veka trajanja sredstava.

Koristan vek trajanja sredstva se u Društvu određuje primenom vremenskog metoda, tako da se koristan vek trajanja sredstava može razumeti kao vremenski period tokom kojeg se očekuje da je sredstvo raspoloživo Društvu za upotrebu i korišćenje.

Iznos koji se amortizuje, odnosno nabavna vrednost ili drugi iznos koji zamenjuje tu vrednost u finansijskim izveštajima Društva, umanjen za rezidualnu vrednost (preostalu vrednost), sistematski se alocira tokom korisnog veka trajanja sredstava.

Rezidualna vrednost je procenjeni iznos koji bi Društvo primilo danas ako bi otuđilo sredstvo, nakon odbijanja procenjenih troškova otuđenja i uz pretpostavku da je sredstvo na kraju korisnog veka trajanja i u stanju koje se očekuje na kraju korisnog veka trajanja.

Za rezidualnu vrednost nematerijalne imovine se uvek pretpostavlja da je nula, osim u slučajevima:

- kada postoji obaveza treće strane da kupi nematerijalnu imovinu na kraju njenog veka trajanja ili
- kada postoji aktivno tržište nematerijalne imovine, uz pretpostavku da će takvo tržište postojati i na kraju veka trajanja imovine, kada se rezidualna vrednost može utvrditi pozivanjem na to tržište.

Rezidualna vrednost i preostali korisni vek trajanja sredstava se proveravaju na kraju svake finansijske godine od strane kompetentnih procenjivača. Ako su nove procene različite od prethodnih procena, promena se tretira promenom računovodstvene procene i knjigovodstveno se obuhvata na osnovu MRS 8 - Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške.

Rezidualna vrednost se kao rezultat procene može za pojedino sredstvo povećati na iznos koji je jednak knjigovodstvenoj vrednosti tog sredstva ili veći od nje. U tom slučaju, trošak amortizacije će u preostalom korisnom veku trajanja tog sredstva iznositi nula, osim ako se, kao rezultat naknadnih procena, rezidualna vrednost ne smanji na iznos koji je niži od knjigovodstvene vrednosti.

Amortizacija sredstava vrši se **primenom metoda pravolinijskog otpisa** (proporcionalna metoda), a **obračun amortizacije počinje** od početka narednog meseca od trenutka kada sredstvo postane raspoloživo za upotrebu tj. korišćenje, odnosno kada se nalazi na lokaciji i u stanju spremnom za poslovanje na način kako je to predviđeno u Društvu.

Amortizacija nematerijalne imovine je uslovljena procenom da li je koristan vek trajanja neograničen ili ograničen. Nematerijalna imovina ne podleže amortizaciji ako se proceni da je koristan vek trajanja neograničen, to jest ako se na osnovu analize svih relevantnih faktora ne može predvideti završetak perioda kada se očekuje da će nematerijalna imovina generisati prilive neto tokova gotovine u Društvo.

Amortizacija se ne obračunava za sredstva koja vremenom ne gube na vrednosti (na primer, umetnička dela) ili sredstva koja imaju neograničeni vek trajanja (na primer, zemljište).

Za sredstvo pribavljeno putem finansijskog lizinga, amortizacija se obračunava kao i za druga sredstva, osim kada se ne zna da li će Društvo steći pravo vlasništva nad tim sredstvom, kada se sredstvo u potpunosti amortizuje u kraćem periodu od trajanja lizinga ili korisnog veka trajanja.

Obračun amortizacije prestaje kada se sredstvo isknjiži (prestane da se priznaje kao sredstvo) i kada se reklasifikuje kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ili u okviru poslovanja koje se obustavlja. Dakle, amortizacija se obračunava i kada se sredstvo ne koristi, odnosno i kada se ne koristi aktivno, ako sredstvo nije reklasifikovano kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ili u okviru poslovanja koje se obustavlja.

Za potrebe sastavljanja poreskog bilansa, to jest za poreske svrhe, obračun amortizacije sredstava se vrši prema važećim zakonskim propisima.

Sredstva koja su, prema MSFI 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja, klasifikovana kao sredstva namenjena prodaji, na datum bilansa stanja se iskazuju kao obrtna sredstva i procenjuju po nižoj vrednosti od knjigovodstvene vrednosti i fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

7.11. Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Na svaki datum bilansa stanja se od strane kompetentnih osoba, iz ili van Društva, proverava da li postoje indicije da je knjigovodstvena vrednost nekog sredstva (nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme) umanjena, odnosno, da li knjigovodstvena vrednost premašuje nadoknadivi iznos tog sredstva.

Ako naznake o umanjenju vrednosti postoje, shodno relevantnim odredbama MRS 36, vrši se procena nadoknadivog iznosa tog sredstva.

Nadoknadivi iznos je viša vrednost od:

- fer vrednosti, umanjena za troškove prodaje i
- upotrebne vrednosti.

Fer vrednost umanjena za troškove prodaje je očekivana neto prodajna cena tog sredstva, odnosno to je iznos koji se može dobiti prodajom nekog sredstva u nezavisnoj transakciji između upoznatih, voljnih strana, umanjena za troškove otuđenja.

Upotrebna vrednost je sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen koristan vek trajanja, te prodaje na kraju veka

trajanja. Diskontna stopa koja se koristi pri utvrđivanju sadašnje vrednosti odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca, kao i rizike specifične za to sredstvo.

Nadoknativi iznos se procenjuje za svako zasebno sredstvo ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja generiše gotovinu kojoj to sredstvo pripada. Jedinica koja generiše gotovinu je najmanja prepoznatljiva grupa sredstava koja generiše prilive gotovine koji su u najvećoj meri nezavisni od priliva gotovine drugih sredstava ili grupa sredstava.

Ako se utvrdi da je došlo do umanjenja vrednosti, knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknativi iznos. Gubitak zbog umanjenja se knjigovodstveno obuhvata na sledeći način:

- u slučaju da je prethodno za to sredstvo formirana revalorizaciona rezerva, smanjivanjem revalorizacionih rezervi i
- u slučaju da prethodno za to sredstvo nije formirana revalorizaciona rezerva, kao rashod perioda.

7.12. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koju drži vlasnik ili korisnik lizinga u okviru finansijskog lizinga u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnina, ili porasta vrednosti kapitala, ili i jednog i drugog, a ne za:

- korišćenje u proizvodnji, pri nabavci dobara i usluga, ili u administrativne svrhe ili
- prodaju u okviru redovnog poslovanja.

Investiciona nekretnina se, shodno odredbama iz MRS 40 - Investicione nekretnine, priznaje kao sredstvo: ako je verovatno da će Društvo u budućnosti ostvariti ekonomsku korist od te investicione nekretnine i ako se njena nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), pri čemu se zavisni troškovi nabavke uključuju u nabavnu vrednost.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznatu investicionu nekretninu pripisuje se iskazanom iznosu investicione nekretnine: ako ispunjava uslove da se prizna kao sredstvo, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdatkom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog izdatka može pouzdano odmeriti. U suprotnom, naknadni izdatak se iskazuje kao trošak poslovanja u periodu u kojem je nastao.

Nakon početnog priznavanja, **naknadno merenje investicione nekretnine** se vrši po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva njena tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja.

Promena fer vrednosti investicione nekretnine tokom određenog perioda se uključuje u rezultat perioda u kojem je povećanje/smanjenje nastalo.

Investicione nekretnine ne podležu obračunu amortizacije, niti se na njima vrši procena umanjenja vrednosti imovine.

Investiciona nekretnina prestaje da se priznaje po otuđenju ili ukoliko je prestala da se koristi, a ne očekuju se buduće koristi od njenog otuđenja. Dobici ili gubici od rashodovanja ili otuđenja investicione nekretnine priznaju se u bilansu uspeha u godini kada je sredstvo otuđeno ili rashodovano.

7.13. Zalihe

Zalihe su sredstva: koja se drže za prodaju u uobičajenom toku poslovanja, koja su u procesu proizvodnje, a namenjene su za prodaju; ili u obliku osnovnog i pomoćnog materijala koji se troši u proizvodnom procesu ili prilikom pružanja usluga.

Zalihe obuhvataju: osnovni i pomoćni materijal (uključujući i rezervne delove, alat i inventar) koji će biti iskorišćeni u procesu proizvodnje, nedovršene proizvode čija je proizvodnja u toku, gotove proizvode koje je proizvelo Društvo i robu.

Zalihe se (shodno MRS 2 - Zalihe) **odmeravaju** po nižoj vrednosti od:

- nabavne vrednosti (cene koštanja) i
- neto ostvarive vrednosti.

Nabavna vrednost (cena koštanja) obuhvata sve:

- troškove nabavke,
- troškove konverzije i
- druge troškove nastale u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje.

Troškovi nabavke materijala i robe, koji su osnov za vrednovanje zaliha materijala i robe, obuhvataju nabavnu cenu, uvozne dažbine i druge fiskalne izdatke (osim onih koje Društvo može naknadno da povraća od poreskih vlasti, kao što je, na primer, porez na dodatu vrednost koji Društvo može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Vrednovanje izlaska materijala i robe prilikom njihovog trošenja vrši se primenom **metode ponderisane prosečne cene**.

Po pitanju priznavanja sredstava manje vrednosti (na primer, sitan inventar, rezervni delovi i oprema za servisiranje), njihovim stavljanjem u upotrebu njihova celokupna vrednost (100% otpis) se prenosi na troškove perioda.

Troškovi konverzije i drugi troškovi nastali u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje, su značajni prilikom vrednovanja zaliha nedovršene proizvodnje i zaliha gotovih proizvoda. U ove troškove spadaju: troškovi direktnog rada, troškovi direktnog materijala i indirektni, odnosno opšti proizvodni i neproizvodni troškovi i troškovi pozajmljivanja.

Neto ostvariva vrednost je procenjena cena prodaje u okviru redovnog poslovanja umanjena za troškove dovršenja i procenjene troškove neophodne za realizaciju prodaje. Prilikom procene neto ostvarive vrednosti polazi se od najpouzdanijih dokaza raspoloživih u vreme procene o iznosima po kojima se zalihe mogu realizovati.

Iznos bilo kog otpisa zaliha na neto ostvarivu vrednost i svi gubici zaliha se priznaju kao rashod u periodu u kom je nastao otpis ili gubitak.

7.14. Stalna sredstva namenjena prodaji

Društvo priznaje i iskazuje stalno sredstvo (ili raspoloživu grupu) kao **sredstvo namenjeno prodaji** u skladu sa MSFI 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja, ako se njegova knjigovodstvena vrednost može prvenstveno povratiti prodajnom transakcijom, a ne daljim korišćenjem. Da bi se ovaj zahtev smatrao ispunjenim:

- sredstvo (ili grupa za otuđenje) mora da bude dostupno za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju, isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaju takve imovine (ili grupe za otuđenje) i
- prodaja sredstva mora biti vrlo verovatna.

Stalno sredstvo koje je priznato kao sredstvo namenjeno prodaji **meri se** (iskazuje) po nižem iznosu od:

- knjigovodstvene vrednosti i
- fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

Knjigovodstvena vrednost je sadašnja (neotpisana) vrednost iskazana u poslovnim knjigama Društva.

Fer (poštena) vrednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmenjeno između obaveštenih i voljnih strana u nezavisnoj transakciji, to jest tržišna vrednost na dan prodaje.

Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva.

Stalna sredstva namenjena prodaji se ne amortizuju.

Otpisana sredstva, kao i sredstva čija je neotpisana (knjigovodstvena) vrednost beznačajna, neće biti priznata kao sredstva namenjena prodaji.

7.15. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti uključuju finansijska sredstva i obaveze koje se evidentiraju u bilansu stanja Društva, počevši od momenta kada Društvo ugovornim obavezama postane vezano za finansijski instrument, a zaključno sa gubitkom kontrole nad pravima koja proizilaze iz finansijskog sredstva (realizacijom, isticanjem, ustupanjem itd.), to jest sa izmirenjem, ukidanjem ili isticanjem finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze, shodno odredbama MRS 32, mogu imati veliki broj javnih oblika, kao što su: gotovina, instrument kapitala drugog entiteta, ugovorno pravo primanja gotovine, drugog finansijskog sredstva ili razmene finansijskih sredstava i obaveza sa drugim entitetom koji su za Društvo potencijalno povoljni; ugovorna obaveza davanja gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom entitetu, ili pravo razmenjivanja finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza sa drugim entitetom prema potencijalno nepovoljnim uslovima za Društvo, itd.

Iskazivanje i knjigovodstveno evidentiranje vezano za finansijske instrumente je uslovljeno njihovom klasifikacijom koju, shodno karakteristikama finansijskih instrumenta, vrši rukovodstvo Društva.

Pri klasifikaciji svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta, rukovodstvo Društva može da ga klasifikuje u jednu od četiri moguće vrste finansijskih instrumenata koje su precizirane odredbama MRS 39, i to:

- finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća,
- zajmovi (kredit) i potraživanja i
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha obuhvataju finansijska sredstva čije se promene fer vrednosti evidentiraju kao prihodi ili rashodi u bilansu uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza klasifikovana u ovu kategoriju treba da ispuni bilo koji od sledećih uslova:

- klasifikovano je kao ono koje se drži radi trgovanja ili
- posle početnog priznavanja naznačeno je da se u Društvu razvrstava i iskazuje kao finansijsko sredstvo (obaveza) kroz bilans uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza se klasifikuje kao ono koje se drži radi trgovanja ako je: stečeno ili nastalo prvenstveno radi prodaje ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti, deo portfelja identifikovanih finansijskih instrumenata kojima se zajedno upravlja i za koje postoji dokaz o nedavnom aktuelnom modelu kratkoročnog ostvarenja dobitka, ili derivat (osim derivata koji je instrument „hedžinga“).

Društvo može da naznači da se finansijski instrument iskazuje kroz bilans uspeha samo kada to rezultira relevantnijim informacijama, budući da se eliminiše ili u značajnoj meri otklanja nedoslednost odmeravanja ili priznavanja koja bi inače nastala usled odmeravanja sredstava ili obaveza, ili priznavanja dobitaka ili gubitaka, po različitim osnovama; ili se grupom finansijskih sredstava, finansijskih obaveza ili oboma upravlja i njihove performanse se procenjuju na osnovu fer vrednosti, u skladu sa dokumentovanom strategijom upravljanja rizikom ili investiranja, i informacije o grupi se interno sačinjavaju prema toj osnovi za ključne rukovodiocce Društva.

Finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama i fiksnim dospećem koja Društvo definitivno namerava i može da drži do dospeća, osim onih koje Društvo nakon početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha ili kao raspoložive za prodaju i onih koja zadovoljavaju definiciju zajmova i potraživanja.

Zajmovi (kredit) i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva Društva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu osim:

- sredstava za koja Društvo ima nameru da ih proda odmah ili u kratkom roku i koja bi onda bila klasifikovana kao sredstva koja se drže radi trgovanja,
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači kao raspoloživa za prodaju ili
- sredstava za koja imalac ne može u značajnoj meri povratiti svoju celokupnu početnu investiciju, koja će biti klasifikovana kao raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana u prethodno naznačene vrste finansijskih instrumenata.

Pri **početnom odmeravanju** finansijskog instrumenta, Društvo odmeravanje vrši po fer vrednosti kroz bilans stanja uvećanoj, u slučaju da finansijski instrument nije naznačen za odmeravanje po fer vrednosti sa promenama fer vrednosti kroz bilans uspeha, za troškove transakcije direktno pripisive njihovom sticanju.

Naknadno odmeravanje finansijskih instrumenata vrši se po fer vrednostima, bez oduzimanja troškova transakcije koji mogu nastati prodajom ili pri drugom otuđenju, osim za sledeća finansijska sredstva:

- zajmove i potraživanja, koji se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate,
- finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća, koje se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate i
- investicije u instrumente kapitala koji nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može pouzdano odmeriti, koji se odmeravaju po nabavnoj vrednosti.

Fer vrednost sredstva je iznos za koji se sredstvo može razmeniti ili obaveza izmiriti u slučaju obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije. Ako za finansijski instrument postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje shodno informacijama sa tog tržišta; a ako ne postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje tehnikama procene preciziranim relevantnim odredbama MRS 39. Pozitivni (negativni) efekti promene fer vrednosti se, za finansijske instrumente iskazane po fer vrednosti kroz bilans uspeha, iskazuju kao dobitak (gubitak) u periodu nastanka promene; a kod finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, iskazuju se u okviru nerealizovanih dobitaka/gubitaka po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju sve do momenta prodaje, kada se efekti prenose u dobitak (gubitak). Izuzetak od navedenog su troškovi od trajnog obezvređenja i devizni dobitci (gubici) koji se za finansijske instrumente klasifikovane kao raspoložive za prodaju odmah priznaju u dobitak (gubitak).

Amortizovana vrednost je sadašnja vrednost svih očekivanih budućih gotovinskih isplata ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta. Pri izračunavanju amortizovane vrednosti finansijskog instrumenta koristi se metod diskontovanja uz primenu efektivne kamatne stope. Pozitivni (negativni) efekti promene amortizovane vrednosti finansijskih instrumenata se priznaju u momentu prestanka priznavanja finansijskog instrumenta, osim u slučaju da je došlo do umanjenja vrednosti, kada se gubitak odmah priznaje.

7.16. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Najlikvidniji oblici finansijskih sredstava Društva predstavljaju **gotovina i gotovinski ekvivalenti**, koji se procenjuju po nominalnoj, to jest po fer vrednosti. U okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata Društva iskazuju se: hartije od vrednosti, sredstva u dinarskoj i deviznoj blagajni, novčana sredstva na dinarskim i deviznim računima kod banaka, izdvojena novčana sredstva za otvorene akreditive u zemlji, devizni akreditivi, kratkoročni visoko likvidni plasmani koji se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine bez većeg rizika da se vrednost smanji, novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena, i dr.

Kriterijumi po kojima se sredstva Društva razvrstavaju u okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata su precizirani relevantnim odredbama MRS 7 - Izveštaj o tokovima gotovine, po kojima:

- gotovina obuhvata gotovinu i depozite po viđenju, a
- gotovinski ekvivalenti su kratkoročne, visoko likvidne investicije, koje se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine i nisu pod uticajem značajnog rizika promene vrednosti, što podrazumeva investicije koje imaju kratak rok dospeća (tri meseca ili kraće).

7.17. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga povezanim društvima i ostalim pravnim i fizičkim licima u zemlji i inostranstvu, kao i potraživanja po drugim osnovama (potraživanja za kamatu i dividendu, potraživanja od zaposlenih, potraživanja od državnih organa i organizacija, potraživanja po osnovu preplaćenih poreza i doprinosa i drugo), za koje se očekuje da će biti realizovana u roku od 12 meseci od datuma bilansiranja.

Kratkoročna potraživanja po osnovu prodaje mere se po vrednosti iz originalne fakture, a naknadno po fakturnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu nenaplativih potraživanja. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti se na dan bilansa stanja preračunavaju prema važećem srednjem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihod ili rashod perioda.

U Društvu se na dan bilansa stanja za svako pojedinačno potraživanje vrši procena realnosti potraživanja, kao i verovatnoće njegove naplate, odnosno za svako pojedinačno potraživanje se vrši procena da li je došlo do umanjenja vrednosti.

Prilikom **procene umanjenja vrednosti potraživanja**, smatra se da je Društvo pretrpelo gubitke zbog umanjenja vrednosti ako postoji objektivni dokaz (na primer, velike finansijske teškoće dužnika, neuobičajeno kršenje ugovora od strane dužnika, potencijalno bankrotstvo dužnika i sl.) umanjenja vrednosti kao rezultat događaja koji se odigrao posle prvobitnog priznavanja sredstava i taj nastanak gubitka ima uticaj na procenjene buduće tokove gotovine od finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji se mogu pouzdano proceniti. Ako nema objektivnih dokaza, osobe koje vrše procenu koriste svoje iskustvo i rasuđivanje za procenu naplativosti potraživanja.

Ako se proceni da je došlo do umanjenja vrednosti potraživanja vrši se njihov:

- indirektan otpis ili
- direktan otpis.

Indirektan otpis potraživanja na teret rashoda Društva, se vrši preko računa ispravke vrednosti. Odluku o indirektnom otpisu (ispravci vrednosti) potraživanja preko računa ispravke vrednosti, na predlog popisne Komisije za popis obaveza i potraživanja u okviru redovnog popisa, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi Izvršni odbor Društva.

Direktan otpis potraživanja se vrši na osnovu procene rukovodstva Društva ako je nenaplativost skoro u potpunosti izvesna (u slučaju zastarelosti potraživanja, stečaja dužnika i dr.). Odluku o direktnom

otpisu potraživanja nakon razmatranja i predloga Komisije za popis obaveza i potraživanja u okviru redovnog popisa, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi Izvršni odbor Društva.

Indirektan i direktan otpis potraživanja se vrši samo na osnovu relevantnih okolnosti i stanja koja su postojala na datum bilansa stanja, odnosno u toku godine.

Gubici očekivani kao rezultat budućih događaja, to jest događaja nakon datuma bilansa stanja, bez obzira koliko verovatni, se ne priznaju, već se obelodanjuju u Napomenama uz finansijske izveštaje.

7.18. Finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne finansijske plasmane sa rokom dospeća, odnosno prodaje do godinu dana od datuma bilansa stanja.

U okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuje se i deo datih dugoročnih kredita Društva čija se naplata očekuje u roku od godinu dana od datuma bilansa stanja.

Kao i za druga sredstva koja se iskazuju kao kratkoročna, u okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuju se i hartije od vrednosti Društva čija se realizacija (naplata) očekuje u periodu od godinu dana od datuma bilansa stanja. Tako se, na primer, kao kratkoročni finansijski plasmani iskazuju hartije od vrednosti koje su klasifikovane kao hartije od vrednosti koje se drži do dospeća - deo koji dospeva do jedne godine.

U okviru **dugoročnih finansijskih plasmana** iskazuju se različite vrste ulaganja, kao što su: učešća u kapitalu i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, dugoročni krediti, dugoročne hartije od vrednosti koje se drže do dospeća, otkupljene sopstvene akcije i ostali dugoročni finansijski plasmani.

Učešća u zavisnim društvima i ostalim povezanim društvima, na osnovu relevantnih zakonskih odredbi MRS 27 - Pojedinačni finansijski izveštaji, u Društvu se knjigovodstveno obuhvataju po metodu nabavne vrednosti. Međutim, ako se, shodno MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine, ustanovi da je nadoknadiva vrednost učešća manja od nabavne (knjigovodstvene) vrednosti, Društvo svodi vrednost učešća na nadoknadivi iznos, a snižavanje učešća (obezvređenje) iskazuje kao rashod u periodu kada je obezvređenje ustanovljeno.

Po pitanju naknadnog odmeravanja dugoročnih finansijskih plasmana, relevantna je klasifikacija koje rukovodstvo Društva vrši shodno karakteru finansijskog instrumenta (finansijsko sredstvo po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća, zajmovi (kredit) i potraživanja i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju).

7.19. Obaveze

Obaveza je rezultat prošlih transakcija ili događaja čije izmirenje obično podrazumeva odricanje od ekonomskih koristi (resursa) Društva da bi se zadovoljio zahtev druge strane.

Prilikom **vrednovanja obaveza**, a shodno relevantnim odredbama Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, obaveza se priznaje u bilansu stanja:

- kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi imati za rezultat izmirenje sadašnje obaveze i
- kada iznos za izmirenje može pouzdano da se odmeri.

Pored navedenog, pri vrednovanju se uvažava *načelo opreznosti*, pod kojim se podrazumeva uključivanje opreza pri procenjivanju, tako da imovina i prihodi nisu precenjeni, a obaveze ili troškovi potcenjeni. Međutim, načelo opreznosti ne treba da rezultira stvaranjem skrivenih rezervi (na primer, kao posledica namerno precenjenih obaveza ili troškova), obzirom da u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Obavezama se smatraju: dugoročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima; dugoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, obaveze po dugoročnim hartijama od vrednosti, obaveze po osnovu finansijskog lizinga i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (kratkoročni krediti i zajmovi od povezanih pravnih lica, kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, deo dugoročnih kredita i zajmova, kao i drugih obaveza koje dospevaju do jedne godine i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama se smatraju obaveze za koje se očekuje da će biti izmirene u roku do godinu dana od datuma bilansa stanja, uključujući i deo dugoročnih obaveza koje ispunjavaju navedeni uslov, dok se *dugoročnim obavezama* smatraju obaveze čije se izmirenje očekuje u dužem roku.

Za obaveze iskazane u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom, vrši se preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene kursa do datuma izmirenja iskazuju se kao pozitivne (negativne) kursne razlike. Obaveze u stranoj valuti se na datum bilansa stanja preračunavaju prema važećem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihodi ili rashodi perioda.

Smanjenje obaveza po osnovu sudskih odluka, vanparničnog poravnanja i sl., vrši se direktnim otpisivanjem.

7.20. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina

Rezervisanje, shodno MRS 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, predstavlja obavezu neizvesnog vremena dospeća ili iznosa.

Društvo priznaje rezervisanje samo ako su ispunjena sledeća tri uslova:

- kada Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao posledicu prošlog događaja,
- kada je verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan da se izmiri obaveza i
- kada može da se napravi pouzdana procena iznosa obaveze.

Suština rezervisanja je da se formira samo za obaveze nastale iz prošlih događaja, koje postoje nezavisno od budućih radnji Društva. Otuda, rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Za svrhu priznavanja rezervisanja, smatra se da je verovatno da će zahtevano izmirivanje obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi, kada je verovatnije nego da nije, da će odliv resursa nastati, to jest verovatnoća da će izmirenje tih obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa je veća od verovatnoće da neće.

Rezervisanja mogu da se formiraju po različitim osnovama, i to: za troškove u garantnom roku, za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, za zadržane kaucije i depozite, za troškove restrukturiranja, za naknade i druge beneficije zaposlenih, za troškove sudskih sporova i po drugim osnovama.

Prilikom odmeravanja rezervisanja, iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procena izdataka Društva zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Drugim rečima, to je iznos koje bi Društvo platilo na datum bilansa stanja da se izmiri obaveza ili da se ta obaveza prenese na treću stranu.

Rezervisanja za troškove i rizike se prate po vrstama, ispituju se na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv resursa biti potreban za izmirenje obaveze, ukida se rezervisanje. Ukidanje rezervisanja se vrši u korist prihoda.

Kada je učinak vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveze. Pri izračunavanju sadašnje vrednosti se koriste diskontne stope, to jest stope pre oporezivanja, koje odražavaju tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu.

Potencijalna obaveza je:

- moguća obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno samo nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva ili
- sadašnja obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja, ali nije priznata jer nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi Društva biti zahtevan za izmirenje obaveze ili iznos obaveze ne može da bude dovoljno pouzdano procenjen.

Potencijalna obaveza se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je odliv ekonomskih koristi moguć, a mogućnost odliva resursa nije vrlo mala, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna obaveza se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja). Kada odliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalnih obaveza postane verovatan, rezervisanje i rashod se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem promena verovatnoće nastaje (osim u retkim okolnostima kada pouzdana procena ne može da se napravi).

Potencijalna imovina je moguća imovina koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno jedino nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva.

Potencijalna imovina se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je priliv ekonomskih koristi verovatan, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna imovina se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja) da bi se obezbedilo da finansijski izveštaji na odgovarajući način odražavaju razvoj predmetnog događaja. Ako postane sigurno da će priliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalne imovine nastati, imovina i prihod u vezi sa njom se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem je promena nastala.

7.21. Naknade zaposlenima

Sa **aspekta poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje**, Društvo je, u skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da obustavi obračunate doprinose iz bruto zarada zaposlenih, kao i da za njihov račun prenese obustavljena sredstva u korist odgovarajućih državnih fondova.

Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova Društva u periodu na koji se odnose. Društvo, nakon odlaska zaposlenih u penziju, nema obavezu da im plaća nikakve naknade.

Za procenu rezervisanja po osnovu naknada i drugih beneficija zaposlenih, primenjuju se relevantne odredbe MRS 19 - Primanja zaposlenih. Rezervisanja za Naknade i druge beneficije zaposlenih uključuju, na primer: rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju i rezervisanja za otpremnine koje se isplaćuju kao rezultat odluke Društva da prekine rad nekog zaposlenog pre uobičajenog datuma penzionisanja ili odluke zaposlenog da dobrovoljno prihvati da je višak, u zamenu za ta primanja.

Prilikom procene obaveza prilikom prestanka zaposlenja, na osnovu relevantnih odredbi MRS 19, stopa koja se koristi za diskontovanje se načelno određuje u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. Alternativno, a što je takođe precizirano MRS 19, sve do momenta dok u Republici Srbiji ne bude postojalo razvijeno tržište za korporativne obveznice, za procenu obaveza Društva prilikom prestanka zaposlenja koristiće se (za diskontnu stopu) tržišni prinosi (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok korporativnih ili državnih obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja. Ako Društvo za procenu obaveza prilikom prestanka zaposlenja, usled nerazvijenog tržišta državnih obveznica, kao „reper“ koristi prinos na državne obveznice čiji je rok dospeća kraći od

procenjenog roka dospeća isplata po osnovu odnosnih primanja, diskontna stopa se određuje tako što se prinos na „reperne“ hartije od vrednosti procenjuje na duže rokove.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se u Društvu isplaćuju zaposlenima shodno novim odredbama Kolektivnog ugovora, koje su usaglašene sa zakonskim odredbama (u visini dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku).

7.22. Informacije o segmentima poslovanja

Segment poslovanja predstavlja deo imovine i poslovnih operacija koje obezbeđuju proizvode ili usluge koje podležu rizicima i koristima različitim od onih u nekim drugim segmentima poslovanja. Geografski segment obezbeđuje proizvode ili usluge unutar određenog privrednog okruženja koji podležu rizicima i koristima različitim od onih segmenata koji posluju u nekim drugim privrednim okruženjima.

8. FINANSIJSKI RIZICI

Neizvesnost po pitanju budućih događaja je jedna od osnovnih specifičnosti poslovanja u uslovima tržišnog privrednog ambijenta, koja se ogleda u više mogućih, odnosno potencijalnih ishoda. Usled neizvesnosti, to jest usled nepoznavanja i nesigurnosti koji će se od potencijalnih događaja stvarno desiti, pravni subjekti su u poslovanju izloženi raznovrsnim rizicima, a koji mogu imati uticaj na njihovu buduću tržišnu poziciju.

Sa aspekta Društva, postoji veliki broj potencijalnih rizika koji u različitom intenzitetu mogu da imaju negativan uticaj na stanje i poslovanje Društva.

Pojedini (specifični) rizici su uslovljeni internim faktorima, kao što su, na primer: *rizik koncentracije*, koji se u slučaju Društva može manifestovati izloženosti ka jednoj ili manjoj grupi kupaca ili dobavljača; *operativni rizik*, koji se manifestuje u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled nenamernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim sistemima u Društvu i sl.; *reputacioni rizik*, pod kojim se podrazumeva mogućnost pogoršanja tržišne pozicije Društva zbog gubitka poverenja, to jest stvaranja negativne slike javnosti (državne institucije, dobavljači, kupci, itd.) o poslovanju Društva; *pravni rizik*, koji se ispoljava u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled kazni i sankcija proisteklih iz sudskih sporova zbog neispunjavanja ugovornih ili zakonskih obaveza; itd.

Kako je većina ovih, kao i pojedinih ostalih nepomenutih rizika, predmet drugih delova Napomena ili drugih internih akata Društva (na primer, minimiziranje operativnog rizika, putem usvojenih procedura i radnih instrukcija, između ostalog, predmet je Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva), u nastavku će se fokus staviti na razmatranje **finansijskih rizika**, pod kojima se, pre svega, misli na:

- kreditni rizik,
- tržišni rizik i
- rizik likvidnosti.

Finansijski rizici su značajno uslovljeni (eksternim) faktorima koji nisu neposredno pod kontrolom Društva. U tom smislu, na visinu finansijskog rizika značajno utiče stanje okruženja Društva, koje nije opredeljeno samo razvijenošću privrednog okruženja, već i pravnim, finansijskim i drugim relevantnim aspektima koji opredeljuju visinu sistemskih rizika.

Generalno, komparativno posmatrano sa tržištima razvijenih privreda, društva koja posluju na tržištima, kako nedovoljne privredne razvijenosti i makroekonomske stabilnosti, tako i visoke nelikvidnosti, kao što je Republika Srbija, značajno su izložena finansijskim rizicima. Pored navedenog, nedovoljna razvijenost finansijskog tržišta onemogućava korišćenje široke lepeze instrumenata „*hedžinga*“ koja su karakteristična za razvijena tržišta. Tako, na primer, društva koja posluju u Republici Srbiji nemaju mogućnost korišćenja većeg broja derivatnih finansijskih instrumenata u upravljanju finansijskim rizicima, iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano kontinuirano tržište finansijskih instrumenata.

Upravljanje finansijskim rizicima je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja, usmeren ka minimiziranju potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva, u uslovima nepredvidivosti finansijskog tržišta.

Uvažavajući ograničenja u upravljanju finansijskim rizicima karakteristična za poslovanje na tržištu Srbije, jasna je neophodnost da se ovoj problematici adekvatno pristupi, što je prepoznato i od strane rukovodstva Društva.

Suštinski, upravljanje finansijskim rizicima u Društvu treba da obezbedi da *rizični profil Društva* uvek bude u skladu sa *sklonošću Društva ka rizicima*, odnosno u skladu sa prihvatljivom strukturom i nivoom rizika koje Društvo namerava da preuzima za potrebe ostvarivanja svoje poslovne strategije i ciljeva.

U nastavku će se prikazati:

- finansijski rizični profil Društva, odnosno procena strukture i nivoa finansijskih rizika kojima je Društvo izloženo u svom poslovanju,
- mere za upravljanje prepoznatim finansijskim rizicima Društva i
- upravljanje rizikom kapitala, koji, iako ne spada ni u jednu od pojedinačnih vrsta finansijskih rizika, u značajnoj meri utiče na visinu svake od razmatranih vrsta rizika.

8.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usled neizvršavanja, u preciziranim rokovima, obaveze dužnika prema Društvu.

Pod kreditnim rizikom se ne podrazumevaju samo dužničko-poverilački odnosi koji proizilaze iz prodaje proizvoda Društva, već i oni kreditni rizici koji proizilaze iz drugih finansijskih instrumenata, kao što su, na primer, potraživanja Društva po osnovu dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana.

Društvo ima značajne koncentracije kreditnog rizika naplate potraživanja od kupaca, koji imaju veoma dug period kreditiranja od strane Društva zbog njihove nedovoljne likvidnosti.

U narednim tabelama prikazana je:

- struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti,
- struktura kratkoročnih potraživanja za koje je izvršeno umanjenje vrednosti i
- starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti.

Struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2019.</i>	<i>31.12.2018.</i>
<i>Potraživanja po osnovu prodaje (Napomena 25):</i>		
a) Kupci u zemlji - zavisna i ostala povezana pravna lica:		
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	730.306	678.761
Energoprojekt Niskogradnja a.d.	41.966	
Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	8.561	18.571
Energoprojekt Entel a.d.	3.486	647
Energoprojekt Energodata a.d.	9.870	10.111
Energoprojekt Industrija a.d.		615
Energoprojekt Urbanizam i Arhitektura a.d.	2.347	
Energoprojekt Oprema a.d.	4.949	
Energoprojekt Sunnyville d.o.o.	695	33.775
Energoprojekt Park 11 d.o.o.	38.990	20.597
Enjub d.o.o.		705
<i>Svega</i>	<i>841.170</i>	<i>763.782</i>
b) Kupci u zemlji (eksterno)	1.546	2.012
<i>Svega</i>	<i>842.716</i>	<i>765.794</i>
<i>Potraživanja iz specifičnih poslova (Napomena 25):</i>		
a) Potraživanja iz specifičnih poslova - zavisna i ostala povezana pravna lica:		
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	5.130	2.321
Energoprojekt Niskogradnja a.d.	394	771
Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	48	615
Energoprojekt Entel a.d.	38	39
Energoprojekt Energodata a.d.	197	
Energoprojekt Industrija a.d.	134	22
Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	24	33
Energoprojekt Oprema a.d.	159	25
Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija	1.503	836
I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	362	359
Enjub d.o.o.	5.283	2.071
<i>Svega</i>	<i>13.272</i>	<i>7.092</i>
b) Potraživanja iz specifičnih poslova - ostala pravna lica	2	2
<i>Svega</i>	<i>13.274</i>	<i>7.094</i>
<i>Druga potraživanja (Napomena 26):</i>		
a) Druga potraživanja - zavisna i ostala povezana pravna lica:		
Energoprojekt Visokogradnja a.d.		11.447
Energoprojekt Energodata a.d.		4
Energoprojekt Sunnyville d.o.o.	3.769	21.199
Enjub d.o.o.	80.602	74.413
<i>Svega</i>	<i>84.371</i>	<i>107.063</i>
b) Druga potraživanja - ostalo	1.610	18.008
<i>Svega</i>	<i>85.981</i>	<i>125.071</i>
UKUPNO	<i>941.971</i>	<i>897.959</i>

Potraživanja od kupaca u zemlji - zavisna pravna lica odnose se, na potraživanja po ugovorima o pružanju usluga, ugovorima o zakupu i dr. zavisnim društvima. Po ugovorima o pružanju usluga, Društvo, osim od Energoprojekt Entela, poseduje blanko solo potpisane menice sa ovlašćenjem za popunjavanje i naplatu menice kao instrumente obezbeđenja naplate).

Po osnovu potraživanja od kupaca u zemlji – ostala povezana lica društvo ne poseduje instrumente obezbeđenja naplate.

Po osnovu potraživanja od kupaca u zemlji (eksterno), Društvo poseduje instrumente obezbeđenja naplate od Jerry Catering Service d.o.o. (3 blanko solo potpisane menice sa ovlašćenjem za popunjavanje i naplatu menice) i Sava Neživotno osiguranje a.d.o. (2 blanko solo menice sa sa ovlašćenjem za popunjavanje i naplatu menice), dok od ostalih kupaca u zemlji (eksterno) Društvo ne poseduje instrumente obezbeđenja naplate.

Starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjene vrednosti	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2019.</i>	<i>31.12.2018.</i>
<i>Povezana pravna lica:</i>		
a) Tekuća	112.715	124.817
b) Do 30 dana	21.020	13.723
c) 30 - 60 dana	19.732	14.157
d) 60 - 90 dana	18.880	13.716
e) 90 - 365 dana	77.120	112.188
f) Preko 365 dana	689.346	599.336
Svega	938.813	877.937
<i>Kupci u zemlji:</i>		
a) Tekuća	842	1.341
b) Do 30 dana	706	673
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana		
f) Preko 365 dana		
Svega	1.548	2.014
<i>Ostalo:</i>		
a) Tekuća	1.264	17.370
b) Do 30 dana		89
c) 30 - 60 dana	185	88
d) 60 - 90 dana		88
e) 90 - 365 dana	155	373
f) Preko 365 dana	6	-
Svega	1.610	18.008
UKUPNO	941.971	897.959

8.2. Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva zbog gubitaka u okviru bilansnih pozicija, nastalih kao posledica negativnih tržišnih kretanja cena i drugih relevantnih finansijskih parametara.

Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika,
- kamatnog rizika i
- rizika od promene cena.

Valutni rizik, koji se još naziva devizni rizik ili rizik od promene kurseva, je rizik od fluktuiranja fer vrednosti ili budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta usled promene deviznih kurseva.

Valutni rizik se ispoljava kod finansijskih instrumenata koji su označeni u stranoj valuti, to jest u valuti koja je različita od valute (funkcionalne) u kojoj su finansijski instrumenti u finansijskim izveštajima odmereni.

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promene kurseva stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno Evrom.

Analiza osetljivosti, prezentovana u nastavku, pokazuje da bi promena kurseva značajnije uticala na promenu rezultata Društva, pa se može zaključiti da je **Društvo značajno izloženo valutnom riziku**.

U sledećoj tabeli je, na osnovu podataka iz deviznog podbilansa, iskazana knjigovodstvena vrednost monetarnih sredstava i obaveza.

<i>Sredstva u EUR</i>		<i>Obaveze u EUR</i>	
<i>31.12.2019.</i>	<i>31.12.2018.</i>	<i>31.12.2019.</i>	<i>31.12.2018.</i>
29.930.396	28.804.316	17.387.136	8.291.583

Obzirom na iskazane razlike u deviznim podbilansima, u narednoj tabeli je urađena analiza osetljivosti Društva na nominalni rast kursa dinara od 10% u odnosu na strane valute.

Stopa osetljivosti od 10% predstavlja procenu maksimalno razumno očekivanih promena u kursovima stranih valuta. Analiza osetljivosti uključuje samo gotovinska sredstva, potraživanja i obaveze iskazane u stranoj valuti, i usklađuje njihovo prevođenje na kraju perioda za potencijalnu depresijaciju ili apresijaciju funkcionalne valute u odnosu na strane valute.

Analizom deviznog podbilansa Društva, može se konstatovati da je Društvo najosetljivije na promenu Evra. Analiza osetljivosti je urađena na način koji podrazumeva identičnu fluktuaciju svih za Društvo relevantnih valuta.

Uz nepromenjene ostale varijable, *apresijacija nacionalne valute* bi prouzrokovala negativan uticaj na rezultat tekućeg perioda zbog negativnih efekata neto kursnih razlika između deviznih sredstava i obaveza.

Analogno iznetom, uz nepromenjene ostale varijable, *depresijacija nacionalne valute* bi prouzrokovala pozitivan uticaj na rezultat tekućeg perioda zbog pozitivnog efekata neto kursnih razlika između deviznih sredstava i obaveza.

Analiza osetljivosti rezultata u slučaju depresijacije nacionalne valute za 10%	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2019.</i>	<i>2018.</i>
NETO UTICAJ NA REZULTAT TEKUĆEG PERIODA	147.500	242.449

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na rezultat i kapital Društva zbog nepovoljnih promena kamatnih stopa. Društvo je ovoj vrsti rizika izloženo preko pozicija finansijskih obaveza za kredite uzete sa potencijalno promenljivim kamatnim stopama (Euribor).

U sledećoj tabeli je prikazana kamatonosna struktura **finansijskih sredstava i obaveza** Društva sa promenljivom kamatnom stopom na datum bilansa stanja.

Kamatonosna struktura finansijskih sredstava i obaveza sa promenljivom kamatnom stopom	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2019.</i>	<i>31.12.2018.</i>
Kamatonosna finansijska sredstava sa promenljivom kamatnom stopom:		
Kratkoročni zajmovi dati povezanim pravnim licima	76.521	157.836
UKUPNO	76.521	157.836
Kamatonosne finansijske obaveze sa promenljivom kamatnom stopom:		
Kratkoročni krediti	744.754	827.362
UKUPNO	744.754	827.362
RAZLIKA	(668.233)	(669.526)

Uz nepromenjene ostale varijable, ako su finansijska sredstva sa promenljivom kamatnom stopom veća od finansijskih obaveza sa promenljivom kamatnom stopom, *rast kamatne stope* bi prouzrokovao pozitivan uticaj na rezultat tekućeg perioda, usled pozitivnih efekata neto prihoda od kamata.

Analogno iznetom, uz nepromenjene ostale varijable, ako su finansijska sredstva sa promenljivom kamatnom stopom manja od finansijskih obaveza sa promenljivom kamatnom stopom, *rast kamatne stope* bi prouzrokovao negativan uticaj na rezultat tekućeg perioda, usled negativnih efekata neto prihoda od kamate.

Obzirom na iskazane razlike u finansijskim sredstvima i obavezama sa promenljivim kamatnim stopama Društva, u narednoj tabeli je urađena analiza osetljivosti Društva na rast kamatne stope od 1%. Stopa osetljivosti od 1% predstavlja procenu potencijalno razumno očekivanih promena u kamatnim stopama.

Analiza osetljivosti rezultata u slučaju rasta kamatne stope za 1%	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2019.</i>	<i>2018.</i>
NETO UTICAJ NA REZULTAT TEKUĆEG PERIODA	(6.682)	(6.695)

Analiza osetljivosti pokazuje da negativna promena kamatnih stopa (za 1%) ima uticaj na promenu rezultata, obzirom da su kamatonosne finansijske obaveze sa promenljivom kamatnom stopom znatno veće od kamatonosnih finansijskih sredstava sa promenljivom kamatnom stopom, pa se može zaključiti da je **Društvo izloženo kamatnom riziku**.

Vezano za potencijalne kamatne rizike po osnovu finansijskih obaveza, u nastavku će se dati kratak osvrt na *politiku upravljanja rizikom dobavljača* koja se primenjuje u Društvu.

Kao što se iz tabele u kojoj je prikazana kamatonosna struktura finansijskih obaveza sa promenljivom kamatnom stopom može uočiti, obaveze prema dobavljačima (kako obaveze po ispostavljenim fakturama, tako i nefakturisane obaveze) nisu uključene u navedenu grupu.

Osnovna činjenica koja podržava realnost primenjenog pristupa je da dobavljači, po pravilu, ne zaračunavaju zatezne kamate u slučaju kašnjenja Društva u izmirenju svojih obaveza. Nezaračunavanje zatezne kamate treba prvenstveno razumeti kao posledicu potrebe za dugoročnim održavanjem dobrih poslovnih odnosa dobavljača sa potencijalno kvalitetnim kupcem. Shodno iznetom, *potencijalni kamatni rizici zbog neblagovremenog izmirenja obaveza prema dobavljačima u Društvu nisu izraženi*.

U narednoj tabeli prikazani su najznačajniji dobavljači, prema stanju obaveza na datum bilansa stanja Društva.

Struktura obaveza prema dobavljačima	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2019.</i>	<i>31.12.2018.</i>
<i>Dobavljači u zemlji i inostranstvu- zavisna i ostala povezana pravna lica:</i>		
Energoprojekt Energodata a.d.	4.143	
Energoprojekt Industrija a.d.	1.570	
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	406	683
Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	390	294
Ostali		
Svega	6.509	977
<i>Dobavljači u zemlji (eksterno):</i>		
JP Elektroprivreda Srbije, Beograd	1.194	1.117
Sava Neživotno Osiguranje a.d.o.	1.175	
JKP „Beogradske elektrane“, Beograd	773	899
Miko Trade d.o.o.	767	
Algotech d.o.o.	503	506
Dedinje d.o.o.	421	421
Universe d.o.o.	263	
Kontrolmatik d.o.o.	252	
Ostali	2.291	2.239
Svega	7.639	5.182
<i>Dobavljači u inostranstvu (eksterno):</i>		
Marg Inzinjering d.o.o.	3.810	
International Air Transport Association (<i>IATA</i>)	2.121	3.117
Lohn Igyvedi Iroda	1.076	
Ostali		
Svega	7.007	3.117
UKUPNO	21.155	9.276

U narednoj tabeli prikazana je starosna struktura obaveza prema dobavljačima.

Starosna struktura obaveza prema dobavljačima	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
<i>Povezana pravna lica:</i>		
a) Tekuća	2.196	977
b) Do 30 dana	942	
c) 30 - 60 dana	471	
d) 60 - 90 dana	493	
e) 90 - 365 dana	2.407	
f) Preko 365 dana		
Svega	6.509	977
<i>Dobavljači u zemlji:</i>		
a) Tekuća	6.269	4.171
b) Do 30 dana	1.086	502
c) 30 - 60 dana	282	509
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana	2	
f) Preko 365 dana		
Svega	7.639	5.182
<i>Dobavljači u inostranstvu:</i>		
a) Tekuća	7.007	3.117
b) Do 30 dana		
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana		
f) Preko 365 dana		
Svega	7.007	3.117
UKUPNO	21.155	9.276

Na ime obezbeđenja plaćanja, a saglasno odredbama ugovora, Društvo je dobavljaču JP Elektroprivreda Srbije dalo 12 solo blanko menice sa klauzulom "bez protesta" (za period 2019. - 2021.). Društvo je od dobavljača Pan Computers d.o.o. dobilo 3 solo blanko menice na ime garancije za izvršenje obaveze u garantnom roku.

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju usled kamatnog ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu. Ova vrsta rizika nije izražena u Društvu.

8.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

U narednoj tabeli su prikazani najznačajniji pokazatelji likvidnosti Društva i to:

- opšti ratio likvidnosti (količnik obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara obrtnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza,
- rigorozni ratio likvidnosti (količnik likvidnih sredstava, pod kojima se podrazumevaju ukupna obrtna sredstva umanjena za zalihe; i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara likvidnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza,
- gotovinski ratio likvidnosti (količnik gotovine uvećane za gotovinske ekvivalente i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara gotovinskih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza i
- neto obrtna sredstva (vrednosna razlika između obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza).

Izvođenje zaključaka o pokazateljima likvidnosti, dobijenih na osnovu ratio analize, pored ostalog, podrazumeva njihovo upoređivanje sa zadovoljavajućim opštim standardima, koji su takođe, prikazani u narednoj tabeli.

Pokazatelji likvidnosti	Zadovoljavajući opšti standardi	2019.	2018.
Opšti ratio likvidnosti	2:1	2,66:1	3,06:1
Rigorozni ratio likvidnosti	1:1	2,59:1	3,06:1
Gotovinski ratio likvidnosti		0,20:1	0,19:1
Neto obrtna sredstva (u 000 RSD)	Pozitivna vrednost	1.496.979	2.229.903

Rezultati ratio analize pokazuju da je Društvo tokom 2019. godine bilo likvidno, odnosno da nije imalo poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

U navedenom kontekstu ističemo da:

- uvažavajući dinamičnu prirodu poslovanja Društva, finansijska služba teži da održi fleksibilnost finansiranja, što, pored ostalog, podrazumeva držanje na raspolaganju postojećih kreditnih linija, kao i proširenje istih i
- rukovodstvo vrši kontinuirani nadzor nad rezervama likvidnosti Društva, koja obuhvataju raspoložive neiskorišćene kreditne linije, gotovinu i gotovinske ekvivalente, kao i likvidne potencijale shodno očekivanim novčanim tokovima.

8.4. Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja rizikom kapitala je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničeno dugom roku, kako bi se vlasnicima Društva obezbedio zadovoljavajući prinos (profit), uz očuvanje adekvatne strukture izvora sredstava, odnosno dobrog kreditnog boniteta.

Iako postoji više kriterijuma na osnovu kojih se mogu izvoditi zaključci o održivosti pretpostavke o dugoročnoj egzistenciji Društva, sigurno da su rentabilno poslovanje, kao i zadovoljavajuća finansijska struktura, jedni od osnovnih kriterijuma.

Najbolji reprezent **rentabilnosti** je *stopa prinosa na prosečni sopstveni kapital*, koja pokazuje koliko Društvo ostvaruje prinosa na jedan dinar prosečno angažovanih sopstvenih sredstava. Pri izračunavanju ovog pokazatelja rentabilnosti, prosečan sopstveni kapital je određen kao aritmetička sredina vrednosti kapitala na početku i na kraju godine.

Pokazatelji rentabilnosti	u 000 dinara	
	2019.	2018.
Neto dobitak/(gubitak)	(28.262)	763.473
Prosečan kapital:		
a) Kapital na početku godine	9.094.008	8.529.997
b) Kapital na kraju godine	9.052.010	9.094.008
Svega	9.073.009	8.812.003
Stopa prinosa na prosečan sopstveni kapital na kraju godine	-0,31%	8,66%

Adekvatnost finansijske strukture se ogleda u visini i karakteru zaduženosti.

U narednim tabelama su prikazani najznačajniji pokazatelji finansijske strukture Društva, i to:

- udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz pozajmljenih izvora; i
- udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz dugoročnih izvora.

Pokazatelji finansijske strukture	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Obaveze	2.294.282	1.238.836
Ukupna sredstva	11.346.292	10.332.844
Udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava	0,20 : 1	0,12 : 1
Dugoročna sredstva:		
a) Kapital	9.052.010	9.094.008
b) Dugoročna rezervisanje i dugoročne obaveze (uključujući i odložene poreske obaveze)	1.391.488	156.949
Svega	10.443.498	9.250.957
Ukupna sredstva	11.346.292	10.332.844
Udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava	0,92 : 1	0,90 : 1

Racio neto zaduženosti pokazuje koliko je svaki dinar neto zaduženosti Društva pokriven kapitalom Društva.

Pod neto zaduženošću se podrazumeva razlika između:

- ukupnih obaveza Društva (ukupna pasiva umanjena za kapital i uvećana za gubitak iznad visine kapitala) i
- gotovine i gotovinskih ekvivalenata.

Parametri za izračunavanje racia neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2019.</i>	<i>31.12.2018.</i>
Neto zaduženost:		
a) Obaveze	2.294.282	1.238.836
b) Gotovina i gotovinski ekvivalenti	184.016	200.519
<i>Svega</i>	<i>2.110.266</i>	<i>1.038.317</i>
Kapital	9.052.010	9.094.008
Racio neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	1 : 4,29	1 : 8,76

BILANS USPEHA**9. POSLOVNI PRIHODI****9.1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga**

Struktura prihoda od prodaje proizvoda i usluga je prikazana u narednoj tabeli.

Struktura prihoda od prodaje proizvoda i usluga	u 000 dinara	
	01.01.- 31.12. 2019.	01.01.- 31.12. 2018.
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	248.266	315.898
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	79	58
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu		
UKUPNO	248.345	315.956

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu bazirani su na pružanju usluga Društva zavisnim društvima, po osnovu ugovora odobrenih i usvojenih od strane nadležnih organa uprave Društva i zavisnih društava, a u skladu sa relevantnim pravnim aktima, i iznose 248.266 hiljada RSD.

Struktura prihoda od prodaje proizvoda i usluga zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu data je u tabeli u nastavku.

Struktura prihoda od prodaje usluga zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	u 000 dinara	
	01.01.- 31.12. 2019.	01.01.- 31.12. 2018.
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	44.784	77.824
Energoprojekt Niskogradnja a.d.	88.609	103.739
Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	13.059	12.772
Energoprojekt Entel a.d.	44.960	41.108
Energoprojekt Energodata a.d.	2.970	5.639
Energoprojekt Industrija a.d.	6.234	6.138
Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	3.248	3.150
Energoprojekt Oprema a.d.	24.458	44.508
Energoprojekt Sunnyville d.o.o.	4.489	4.139
Energoprojekt Park 11 d.o.o.	15.455	16.881
UKUPNO	248.266	315.898

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu u iznosu od 79 hiljada RSD ostvareni su prodajom avio karata.

9.2. Drugi poslovni prihodi

Struktura drugih poslovnih prihoda	u 000 dinara	
	01.01.- 31.12. 2019.	01.01.- 31.12. 2018.
Prihodi od zakupnina od matičnih, zavisnih i ostalih povezanih pravnih lica	13.480	14.392
Prihodi od zakupnina od drugih pravnih lica u zemlji	9.306	11.402
Ostali poslovni prihodi (eksterno)	605	209
UKUPNO	23.391	26.003

Prihodi od zakupnina od matičnih, zavisnih i ostalih povezanih pravnih lica u iznosu 13.480 hiljada RSD ostvareni su po osnovu izdavanja u zakup:

- dela kompleksa zgrada „Samački hotel“ na Batajničkom drumu br. 24, koji se od 2011. godine izdaje u zakup Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 13.050 hiljada RSD i
- dela poslovne zgrade Energoprojekt, koji se od 2016. godine izdaje u zakup Energoprojekt Sunnyvillu u iznosu od 430 hiljada RSD.

Prihodi od zakupnina od drugih pravnih lica u zemlji u iznosu od 9.306 hiljada RSD ostvareni su, pre svega, po osnovu izdavanja u zakup:

- dela kompleksa zgrada „Samački hotel“ na Batajničkom drumu br. 24, koji se od avgusta 2017. godine izdaje u zakup Jerry Catering Service d.o.o. u iznosu od 7.737 hiljada RSD,
- prostora na krovnoj terasi poslovne zgrade Energoprojekt koji se izdaje u zakup Telekom Srbija a.d. u iznosu od 892 hiljada RSD i
- dela poslovne zgrade Energoprojekt koji se izdaje u zakup Sava Neživotno Osiguranje a.d. u iznosu od 526 hiljada RSD.

10. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE

Struktura troškova materijala, goriva i energije	u 000 dinara	
	01.01.- 31.12. 2019.	01.01.- 31.12. 2018.
Troškovi materijala:		
a) Troškovi ostalog materijala (režijskog)	5.313	5.582
b) Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara		
<i>Svega</i>	<i>5.313</i>	<i>5.582</i>
Troškovi goriva i energije:		
a) Troškovi goriva	987	958
b) Troškovi električne i toplotne energije	20.147	19.341
<i>Svega</i>	<i>21.134</i>	<i>20.299</i>
UKUPNO	26.447	25.881

Troškovi ostalog materijala (režijskog) u iznosu od 5.313 hiljada RSD odnose se na troškove kancelarijskog materijala u iznosu od 2.101 hiljada RSD, troškove stručne literature, časopisa i ostalog u iznosu od 984 hiljada RSD i troškove ostalog materijala u iznosu od 2.228 hiljada RSD.

11. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

Struktura troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	u 000 dinara	
	01.01.- 31.12. 2019.	01.01.- 31.12. 2018.
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	135.533	147.547
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	21.199	23.782
Troškovi naknada po ugovoru o delu	4.334	3.775
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	418	334
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	1.028	2.169
Troškovi naknada direktoru odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	12.874	12.766
Ostali lični rashodi i naknade	9.960	12.322
UKUPNO	185.346	202.695
Prosečan broj zaposlenih	75	75

Ostali lični rashodi i naknade u iznosu od 9.960 hiljada RSD odnose se na troškove službenih putovanja u iznosu od 2.903 hiljada RSD, troškove naknada zaposlenima za prevoz na rad i povratak sa rada u iznosu od 2.379 hiljada RSD i ostala davanja zaposlenima u iznosu od 4.678 hiljada RSD.

12. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

Struktura troškova proizvodnih usluga	u 000 dinara	
	01.01.- 31.12. 2019.	01.01.- 31.12. 2018.
Troškovi usluga na izradi učinaka		
Troškovi transportnih usluga	2.530	2.746
Troškovi usluga održavanja	33.872	36.932
Troškovi zakupnina	108	54
Troškovi sajmovi		65
Troškovi reklame i propagande	980	1.589
Troškovi ostalih usluga	13.699	15.152
UKUPNO	51.189	56.538

Troškovi transportnih usluga u iznosu od 2.530 hiljada RSD odnose se na troškove fiksnih i mobilnih telefona, internet usluga, taksi usluga, troškove parkiranja automobila, putarina i dr.

Troškovi usluga održavanja u iznosu od 33.872 hiljada RSD, prvenstveno se odnose na investiciono održavanje poslovne zgrade Energoprojekt u iznosu od 31.461 hiljada RSD i tekuće održavanje opreme u iznosu od 2.401 hiljada RSD.

Troškovi reklame i propagande u iznosu od 980 hiljada RSD odnose se, pre svega, na troškove na ime sponzorstva u iznosu od 592 hiljada RSD (26. Kopaonik biznis forum) i troškove korporativnog pregleda Društva u iznosu od 147 hiljada RSD.

Troškovi ostalih usluga u iznosu od 13.699 hiljada RSD odnose se na troškove fotokopiranja i tehničko-operativne podrške: 6.150 hiljada RSD (pre svega, od Energoprojekt Energodate: 5.269 hiljada RSD po osnovu multimedijalnih prezentacija, ažuriranja i pripreme marketinških materijala za info panel, grafičke usluge i drugo); troškove licenci: 4.392 hiljada RSD; troškove komunalnih usluga: 2.700 hiljada RSD i troškove zaštite na radu i registracije vozila: 457 hiljada RSD.

13. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I DUGOROČNIH REZERVISANJA

Struktura troškova amortizacije i dugoročnih rezervisanja	u 000 dinara	
	01.01.-31.12. 2019.	01.01.-31.12. 2018.
Troškovi amortizacije:		
a) Amortizacija nematerijalne imovine (Napomena 21)	2.923	3.190
b) Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme (Napomena 22)	18.024	17.627
<i>Svega</i>	<i>20.947</i>	<i>20.817</i>
Troškovi dugoročnih rezervisanja:		
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	595	216
<i>Svega</i>	<i>595</i>	<i>216</i>
UKUPNO	21.542	21.033

Na dan 31.12.2019. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti. Efekat promene računovodstvene procene uticao je na promenu visine troškova amortizacije za 2019. godinu, a time, posledično, i na visinu knjigovodstvene vrednosti sredstava na dan 31.12.2019. godine.

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih iznose 595 hiljada RSD (Napomena 32).

14. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

Struktura nematerijalnih troškova	u 000 dinara	
	01.01.- 31.12. 2019.	01.01.- 31.12. 2018.
Troškovi neproizvodnih usluga	25.507	20.591
Troškovi reprezentacije	6.376	5.781
Troškovi premija osiguranja	1.428	1.723
Troškovi platnog prometa	1.801	3.963
Troškovi članarina	701	1.166
Troškovi poreza	18.775	19.474
Ostali nematerijalni troškovi	5.505	3.402
UKUPNO	60.093	56.100

Troškovi neproizvodnih usluga u iznosu od 25.507 hiljada RSD odnose se na troškove advokatskih, konsalting i intelektualnih usluga, troškove revizije finansijskih izveštaja, troškove stručnog usavršavanja i obrazovanja zaposlenih, troškove usluga brokera i beogradske berze, usluga čišćenja i druge.

Troškovi reprezentacije u iznosu od 6.376 hiljada RSD najvećim delom se odnose na troškove ugostiteljskih usluga.

Troškovi premija osiguranja u iznosu od 1.428 hiljada RSD odnose se na troškove osiguranja imovine i lica.

Troškovi platnog prometa u iznosu 1.801 hiljada RSD odnose se na troškove platnog prometa u zemlji, dominantno po osnovu naknada za odobrenje i produženje kredita.

Troškovi članarina u iznosu od 701 hiljada RSD, odnose se na troškove članarine Privrednoj komori Srbije u iznosu od 440 hiljada RSD, kao i na članarine drugim komorama, savezima i udruženjima.

Troškovi poreza u iznosu od 18.775 hiljada RSD dominantno se odnose na troškove poreza na imovinu u iznosu od 18.385 hiljada RSD.

Ostali nematerijalni troškovi u iznosu od 5.505 hiljada RSD, pre svega se odnose na takse i sudske troškove u iznosu od 3.680 hiljada RSD, troškove štampanja časopisa Energoprojekt u iznosu od 913 hiljada RSD i troškove učešća u finansiranju zarada osoba sa invaliditetom u iznosu od 446 hiljada RSD.

15. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

15.1. Finansijski prihodi

Struktura finansijskih prihoda	u 000 dinara	
	01.01.- 31.12. 2019.	01.01.- 31.12. 2018.
Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	65.314	605.737
Finansijski prihodi od ostalih povezanih pravnih lica	10.336	9.752
Prihodi od dividendi	17.350	68
<i>Ukupno finansijski prihodi od povezanih lica i ostali finansijski prihodi</i>	<i>93.000</i>	<i>615.557</i>
Prihodi od kamata (od trećih lica)	888	9.165
Pozitivne kursne razlike i prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	4.470	3.923
UKUPNO	98.358	628.645

Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica u iznosu od 65.314 hiljada RSD odnose se na prihode od kamata od zavisnih pravnih lica u iznosu od 64.993 hiljada RSD i prihode po osnovu efekata valutne klauzule i pozitivnih kursnih razlika od zavisnih pravnih lica u iznosu od 321 hiljada RSD (u izveštajnom periodu nisu evidentirani prihodi od dividendi od zavisnih pravnih lica).

Finansijski prihodi od ostalih povezanih pravnih lica u iznosu od 10.336 hiljada RSD odnose se na prihode od kamata na zajam od zajedničkog društva Enjub d.o.o. u iznosu od 6.581 hiljada RSD i prihode po osnovu efekata valutne klauzule na ime obaveze po osnovu zajma od Napred Razvoj a.d. u iznosu od 3.755 hiljada RSD.

Prihodi od dividendi u iznosu od 17.350 hiljada RSD odnose se na prihode po osnovu raspodele likvidacionog ostatka Zatvorenog investicionog fonda Fima Southern Europe Activist a.d. - u likvidaciji u iznosu od 17.261 hiljada RSD (Napomena 23.1) i prihod od dividende Dunav osiguranja u iznosu do 89 hiljada RSD.

Prihodi od kamata (od trećih lica) u iznosu od 888 hiljada RSD na redovne kamate po viđenju i kamate po osnovu oročenih depozita..

Pozitivne kursne razlike i prihodi po osnovu efekata valutne klauzule u iznosu od 4.470 hiljada RSD odnose se na pozitivne kursne razlike u iznosu od 78 hiljada RSD i prihode po osnovu efekata valutne klauzule u iznosu od 4.392 hiljada RSD (dominantno po osnovu efektata valutne klauzule na ime obaveze za primljene kredite od banaka u iznosu od 4.251 hiljada RSD).

15.2. Finansijski rashodi

Struktura finansijskih rashoda	u 000 dinara	
	01.01.- 31.12. 2019.	01.01.- 31.12. 2018.
Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	15.303	4.638
Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	41.334	529
<i>Ukupno finansijski rashodi sa povezanim licima i ostali finansijski rashodi</i>	<i>56.637</i>	<i>5.167</i>
Rashodi kamata (prema trećim licima)	28.036	30.564
Negativne kursne razlike i rashodi po osnovu efekata valutne klauzule (prema trećim licima)	2.539	1.478
UKUPNO	87.212	37.209

Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima u iznosu od 15.303 hiljada RSD dominantno se odnose na rashode po osnovu efekata valutne klauzule iz odnosa sa zavisnim pravnim licima u iznosu od 14.310 hiljada RSD (najvećim delom po osnovu datih zajmova u iznosu od 9.850 hiljada RSD i to, Energoprojekt Sunnyville, Energoprojekt Oprema, Energoprojekt Urbanizam i Arhitektura, Energoprojekt Energodata i Energoprojekt Visokogradnja i potraživanja po osnovu prodaje usluga u iznosu od 3.643 hiljada RSD, pre svega, Energoprojekt Visokogradnja) i rashode po osnovu kamata na zajam od Energoprojekt Niskogradnje u iznosu od 978 hiljada RSD.

Finansijski rashodi od ostalih povezanih pravnih lica u iznosu od 41.334 hiljada RSD odnose se na društvo Napred Razvoj a.d. u iznosu od 40.392 hiljada RSD (po osnovu: kamata na uzeti zajam: 33.187 hiljada RSD, jednokratnih troškova odobrenja zajma: 7.202 hiljada RSD i efekata valutne klauzule: 3 hiljade RSD) i zajedničko društvo Enjub d.o.o. u iznosu od 942 hiljada RSD (rashodi po osnovu efekata valutne klauzule po osnovu zajmova i kamata na zajmove).

Rashodi kamata (prema trećim licima) u iznosu od 28.036 hiljada RSD, pre svega se odnose na rashode kamata po osnovu uzetih kredita od banaka u zemlji u iznosu od 21.444 hiljada RSD (od Erste banke, Jubmes banke, Societe Generale banke i Komercijalne banke) i zatezne kamate u iznosu od

6.297 hiljada RSD (od Komercijalne banke u iznosu od 2.950 hiljada RSD i po osnovu izgubljenog sudskog spora sa R.Ljubojevićem u iznosu od 3.347 hiljada RSD - Napomena 16.2)

Negativne kursne razlike i rashodi po osnovu efekata valutne klauzule u iznosu od 2.539 hiljada RSD odnose se na negativne kursne razlike u iznosu od 545 hiljada RSD i rashode po osnovu efekata valutne klauzule u iznosu od 1.994 hiljada RSD, od kojih se najveći deo odnosi na efekte valutne klauzule na ime potraživanja za nefakturisani prihod po osnovu izgradnje ambasade u Abudži u iznosu od 1.909 hiljada RSD.

16. OSTALI PRIHODI I RASHODI

16.1. Ostali prihodi

Struktura ostalih prihoda	u 000 dinara	
	01.01.- 31.12. 2019.	01.01.- 31.12. 2018.
Dobici od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	2.960	95.262
Dobici od prodaje učešća i hartija od vrednosti		178.452
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, koji ne ispunjavaju uslove da se iskažu u okviru ostalog sveobuhvatnog rezultata	348	
Prihodi od smanjenja obaveza	6.122	
Ostali nepomenuti prihodi	140	682
Prihodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme	60.201	
UKUPNO	69.771	274.396

Dobici od prodaje nematerijane imovine, nekretnine, postrojenja i opreme u iznosu od 2.960 hiljada RSD dominantno se odnose na dobitke po osnovu prodaje stalne imovine namenjene prodaji u iznosu od 2.959 hiljada RSD (Napomena 24).

Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, koji ne ispunjavaju uslove da se iskažu u okviru ostalog sveobuhvatnog rezultata u iznosu od 348 hiljada RSD odnose se na prihode po osnovu prevremenog otkupa stana od strane fizičkog lica u skladu sa Ugovorom o otkupu društvenih stanova iz 1995. godine.

Prihodi od smanjenja obaveza u iznosu od 6.122 hiljada RSD odnose se na oprihodovanje obaveza za dividende u iznosu od 6.025 hiljada RSD i obaveza za porez na dividende u iznosu od 97 hiljada RSD usled isteka opšteg roka zastarelosti od deset godina.

Ostali nepomenuti prihodi u iznosu od 140 hiljada RSD odnose se na prihode po osnovu od prodaje starog papira.

Prihodi od uskladjivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od 60.201 hiljada RSD odnosi se na uskladjivanje fer vrednosti kompleksa zgrada „Samački hotel“(Napomena 22).

16.2. Ostali rashodi

Struktura ostalih rashoda	u 000 dinara	
	01.01.-31.12. 2019.	01.01.-31.12. 2018.
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje namaterijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	75	14
Gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i hartija od vrednosti	3.493	
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja		27.218
Ostali nepomenuti rashodi	34.572	7.151
Obezvredenje nekretnina, postrojenja i opreme		3.199
UKUPNO	38.140	37.582

Gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i hartija od vrednosti u iznosu od 3.493 hiljada RSD odnose se na gubitke po osnovu prodaje učešća u kapitalu Encom Gmbh Consulting, Engineering & Trading, Nemačka (Napomena 23.1).

Ostali nepomenuti rashodi u iznosu od 34.572 hiljada RSD dominantno se odnose na naknadu štete R.Ljubojeviću po osnovu izgubljenog sudskog spora (po osnovu eksproprijacije zemljišta) u iznosu od 32.370 hiljada RSD, troškove penala banke zbog prekršene preuzete finansijske obaveze iz ugovora koji se odnosi na nivo Net Debt/Ebitda u iznosu 1.772 hiljada RSD i date donacije u iznosu od 200 hiljada RSD.

17. NETO DOBITAK / GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA

Neto dobitak/gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	u 000 dinara	
	01.01.- 31.12. 2019.	01.01.- 31.12. 2018.
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	3.758	2.232
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina		
UKUPNO	3.758	2.232

Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina u iznosu od 3.758 hiljada RSD rezultat je naknadno utvrđenih prihoda, odnosno rashoda iz prethodnog perioda u iznosima koji nisu materijalno značajni i po osnovu kojih je izvršeno priznavanje na teret, odnosno u korist tekućeg perioda.

18. DOBITAK / GUBITAK PRE OPOREZIVANJA

Struktura bruto rezultata	u 000 dinara	
	01.01.- 31.12.2019.	01.01.- 31.12.2018.
Poslovni prihodi	271.736	341.959
Poslovni rashodi	344.617	362.247
Poslovni rezultat	(72.881)	(20.288)
Finansijski prihodi	98.358	628.645
Finansijski rashodi	87.212	37.209
Finansijski rezultat	11.146	591.436
Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha		
Ostali prihodi	69.771	274.396
Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha		
Ostali rashodi	38.140	37.582
Rezultat ostalih prihoda i rashoda	31.631	236.814
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i ispravke grešaka iz ranijih perioda	3.758	2.232
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i ispravke grešaka ranijih perioda		
UKUPNI PRIHODI	443.623	1.247.232
UKUPNI RASHODI	469.969	437.038
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	(26.346)	810.194

U odnosu na uporedni period prethodne godine, smanjenje bruto rezultata Društva u iznosu od 836.540 hiljada RSD evidentirano je, pre svega, usled činjenice da u izveštajnom periodu nisu donete odluke o raspodeli neraspoređenog dobitka zavisnih društava (u 2018. godini evidentiran je prihod od dividende Energoprojekt Entela i Energoprojekt Niskogradnje u iznosu od 555.807 hiljada RSD) i obzirom da su u prethodnom izveštajnom periodu ostvareni dobitci po osnovu prodaje učešća u kapitalu Beogradskog mešovitog preduzeća a.d., Beograd i Energoprojekt Garant a.d.o. (u iznosu od 178.452 hiljada RSD).

19. NETO DOBITAK/(GUBITAK)

Struktura neto rezultata	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>01.01.- 31.12. 2019.</i>	<i>01.01.- 31.12. 2018.</i>
Dobitak/(gubitak) pre oporezivanja	(26.346)	810.194
Poreski rashod perioda		45.113
Odloženi poreski rashod/(prihod) perioda	1.916	1.608
Neto dobitak/(gubitak)	(28.262)	763.473

20. ZARADA/(GUBITAK) PO AKCIJI

Pokazatelj	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>01.01.- 31.12. 2019.</i>	<i>01.01.- 31.12. 2018.</i>
Neto dobitak/(gubitak)	(28.262)	763.473
Prosečan ponderisan broj akcija tokom godine	10.833.592	10.833.592
Zarada/(gubitak) po akciji (u dinarima)	(2,61)	70,47

Zarada/(gubitak) po akciji izračunava se tako što se neto dobitak/(gubitak) namenjen običnim akcionarima podeli sa prosečnim ponderisanim brojem običnih akcija u opticaju za period.

BILANS STANJA

21. NEMATERIJALNA IMOVINA

u 000 dinara

Struktura nematerijalne imovine	Softveri	Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke	Nematerijalna imovina u pripremi	Avansi za nematerijalnu imovinu	Ukupno
<u>Nabavna vrednost</u>					
Stanje 01.01.2018. godine	16.169	1.843			18.012
Korekcija početnog stanja					
Prenos sa jednog oblika na drugi					
Nove nabavke					
Otuđenje i rashodovanje					
Stanje 31.12.2018. godine	16.169	1.843			18.012
Korekcija početnog stanja					
Prenos sa jednog oblika na drugi					
Nove nabavke	25.879				25.879
Otuđenje i rashodovanje					
Stanje 31.12.2019. godine	42.048	1.843			43.891
<u>Ispravka vrednosti</u>					
Stanje 01.01.2018. godine	9.972	169			10.141
Korekcija početnog stanja					
Amortizacija	3.006	184			3.190
Otuđenje i rashodovanje					
Obevređenja					
Stanje 31.12.2018. godine	12.978	353			13.331
Korekcija početnog stanja					
Amortizacija	2.738	185			2.923
Otuđenje i rashodovanje					
Obevređenja					
Stanje 31.12.2019. godine	15.716	538			16.254
<u>Neotpisana vrednost</u>					
31.12.2018. godine	3.191	1.490			4.681
31.12.2019. godine	26.332	1.305			27.637

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U 000 dinara

Struktura nekretnina, postrojenja i opreme	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Investicione nekretnine	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	Ukupno
<u>Nabavna vrednost</u>							
Stanje na dan 01.01.2018. godine	1.325.585	116.672	556.822	283	276.390	44.664	2.320.416
Korekcija početnog stanja							
Nove nabavke u toku godine					7.294	800	8.094
Povećanje prenosom sa ulaganja u pripremi		2.194	1.892		(4.086)		
Ostali prenosi sa/(na)					800	(800)	
Otuđenje i rashodovanje		(8.338)					(8.338)
Dobici/(gubici) uključeni u "Ostali rezultat" (kto 330)	2.983						2.983
Dobici/(gubici) uključeni u Bilans uspeha				(3.199)			(3.199)
Kursne razlike							
Ostala povećanja/(smanjenja)	(22.912)				(280.398)		(303.310)
Stanje na dan 31.12.2018. godine	1.305.656	110.528	555.515	283		44.664	2.016.646
Korekcija početnog stanja							
Nove nabavke u toku godine		7.918					7.918
Povećanje prenosom sa ulaganja u pripremi							
Ostali prenosi sa/(na)							
Otuđenje i rashodovanje		(1.459)					(1.459)
Dobici/(gubici) uključeni u "Ostali rezultat" (kto 330)							
Dobici/(gubici) uključeni u Bilans uspeha				60.201			60.201
Kursne razlike							
Ostala povećanja/(smanjenja)							
Stanje na dan 31.12.2019.	1.305.656	116.987	615.716	283		44.664	2.083.306
<u>Ispravka vrednosti</u>							
Stanje na dan 01.01.2018. godine	11.814	79.629					91.443
Korekcija početnog stanja							
Amortizacija	11.098	6.529					17.627
Otuđenje i rashodovanje		(2.749)					(2.749)
Ostala povećanja/(smanjenja)	(22.912)						(22.912)
Stanje na dan 31.12.2018. godine		83.409					83.409
Korekcija početnog stanja							
Amortizacija	11.945	6.079					18.024
Otuđenje i rashodovanje		(1.295)					(1.295)
Ostala povećanja/(smanjenja)							
Stanje na dan 31.12.2019. godine	11.945	88.193					100.138
<u>Neotpisana vrednost</u>							
Stanje na dan 31.12.2018. godine	1.305.656	27.119	555.515	283		44.664	1.933.237
Stanje na dan 31.12.2019. godine	1.293.711	28.794	615.716	283		44.664	1.983.168

Na dan 31.12.2019. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti. Efekat promene računovodstvene procene uticao je na promenu visine troškova amortizacije za 2019. godinu, a time, posledično, i na visinu knjigovodstvene vrednosti sredstava na dan 31.12.2019. godine (Napomena 13).

Procena fer vrednosti „objekata“

Fer vrednost „objekata“ obično se utvrđuje procenom koju vrše nezavisni kvalifikovani procenitelji na osnovu tržišnih dokaza. Fer vrednost objekata je obično njihova tržišna vrednost koja se utvrđuje procenom.

Kada ne postoje dokazi fer vrednosti na tržištu, zbog specifične prirode objekta i zbog toga što se takve stavke retko prodaju, Društvo procenjuje fer vrednost koristeći prinosni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamene.

Društvo u svojim poslovnim knjigama ima evidentiran objekat - **poslovna zgrada Energoprojekt**, koji se iskazuje po revalorizovanoj vrednosti na dan procene.

Poslovna zgrada Energoprojekt je na dan 31.12.2019. godine iskazana po revalorizovanoj vrednosti u iznosu od 1.293.711 hiljada RSD, odnosno, utvrđena je tako što je fer vrednost po poslednjoj proceni umanjena za naknadnu akumuliranu amortizaciju. Poslednja procena urađena je na dan 31.12.2018. godine od strane eksternog nezavisnog kvalifikovanog procenitelja, korišćenjem komparativne metode (na način da je ispravka vrednosti eliminisana u potpunosti u iznosu od 22.912 hiljada RSD, dok je nabavna vrednost svedena na revalorizovani iznos, preko konta revalorizacionih rezervi u iznosu od 2.983 hiljada RSD).

U skladu sa relevantnim odredbama MRS 16, obzirom da su kretanja fer vrednosti predmetnog objekta neznatna, nije bilo potrebno izvršiti procenu njegove fer vrednosti na dan bilansa.

Polazeći od procenjene fer vrednosti predmetnog objekta na dan 31.12.2018. godine, kao i procenom utvrđene rezidualne vrednosti na dan 31.12.2019. godine i utvrđenog korisnog veka upotrebe predmetnog objekta (100 godina; preostali korisni vek upotrebe na dan 31.12.2019. godine: 62 godina), trošak amortizacije predmetnog objekta u izveštajnom periodu (obzirom na rezidualnu vrednost koja je niža od revalorizovane vrednosti), iznosi 11.945 hiljada RSD.

Usklađivanje početnog i krajnjeg stanja vrednosti „objekata“ dato je u donjoj tabeli.

u 000 dinara

R. br.	Naziv objekta	Početno stanje	Rezidualna vrednost na dan bilansa	Preostali korisni vek upotrebe na dan bilansa	Amortizacija	Dobici/ (gubici) uključeni u "Ostali rezultat"	Krajnje stanje
1	Poslovna zgrada Energoprojekt	1.305.656	554.393	62	11.945		1.293.711
	UKUPNO	1.305.656	554.393	62	11.945		1.293.711

Da su se revalorizovane stavke iskazivale po metodu nabavne vrednosti, njihova sadašnja vrednost bi iznosila 529.803 hiljada RSD.

Avans za nekretnine u iznosu od 44.664 hiljada RSD se odnosi na avans dat Republici Srbiji za kupovinu nepokretnosti u Ugandi, Peruu i Nigeriji.

Na dan 31.12.2019. godine, Društvo nema nepokretnosti ili opremu pod hipotekom ili zalogom uspostavljenim radi obezbeđenja urednog izmirenja svojih finansijskih obaveza (Napomena 45).

U vezi sa **investicionim nekretninama**, sledeći iznosi priznati su u bilansu uspeha:

Prihodi i troškovi u vezi investicionih nekretnina koji su priznati u Bilansu uspeha	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2019.</i>	<i>31.12.2018.</i>
Prihodi od zakupnina (Napomena 9.2)	20.787	20.833
Direktni troškovi poslovanja koji proističu iz investicionih nekretnina koje su generisale prihod od zakupnine u toku godine (kompleks zgrada „Samački hotel“)	2.308	5.866

Usklađivanje početnog i krajnjeg stanja fer vrednosti investicionih nekretnina je dato u donjoj tabeli.

U 000 dinara

Red. broj	Naziv investicione nekretnine	Početno stanje	Povećanja, (nabavke, dodatna ulaganja i dr.)	Smanjenja (prodaja, uništenje i sl.)	Dobici / (gubici) uključeni u Bilans uspeha	Krajnje stanje
1	Kompleks zgrada "Samački hotel"	555.515			60.201	615.716
	UKUPNO	555.515			60.201	615.716

U poslovnim knjigama Društva investicione nekretnine u iznosu od 615.716 hiljada RSD, koje se odmeravaju po fer vrednosti, odnose se na kompleks zgrada „Samački hotel“, površine 8.034,00 m², sa pravom korišćenja gradskog građevinskog zemljišta površine 18.598,00 m², u ulici Batajnički drum br. 24, u Zemunu.

Procena fer vrednosti kompleksa zgrada „Samački hotel“ na dan 31.12.2019. godine izvršena je od strane eksternog nezavisnog kvalifikovanog procenitelja, koji ima priznate i relevantne stručne kvalifikacije i iskustvo sa lokacijom i kategorijom investicione nekretnine koju je procenjivao. Prilikom procene, procenitelj je koristio troškovni metod za objekte (obzirom na specifične karakteristike predmeta procene i činjenicu da na tržištu ne postoji ponuda sličnih prostora za prodaju/zakup, a koji su na sličnoj lokaciji) i komparativni metod za zemljište.

Po osnovu izdavanja u zakup predmetne investicione nekretnine Energoprojekt Visokogradnji i Jerry Catering Service d.o.o. u izveštajnom periodu je ostvaren prihod u iznosu od 20.787 hiljada RSD (Napomena 9.2).

Na datum bilansa stanja ne postoje ograničenja koja se odnose na mogućnost prodaje investicione nekretnine i priliva novca od otuđenja.

23. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura dugoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	6.331.105	5.552.828
Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	14.613	30.613
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	126.098	126.098
Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima	1.274.891	171.259
Ostali dugoročni finansijski plasmani	993	1.217
<i>Svega</i>	<i>7.747.700</i>	<i>5.882.015</i>
<i>Ispravka vrednosti</i>	<i>(811.986)</i>	<i>(798.879)</i>
UKUPNO	6.935.714	5.083.136

23.1. Učešća u kapitalu

Učešća u kapitalu odnose se na akcije i udele kako je prikazano u narednoj tabeli.

Struktura učešća u kapitalu	% učešća	u 000 dinara	
		31.12.2019.	31.12.2018.
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica			
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	100,00%	1.835.786	1.835.167
Energoprojekt Niskogradnja a.d.	100,00%	1.104.981	1.104.981
Energoprojekt Oprema a.d.	67,87%	121.316	121.316
Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	100,00%	427.626	427.626
Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	100,00%	192.642	192.642
Energoprojekt Energodata a.d.	100,00%	194.862	194.862
Energoprojekt Industrija a.d.	62,77%	61.209	61.209
Energoprojekt Entel a.d.	99,95%	997.573	216.422
Energoprojekt Sunnyville d.o.o.	100,00%	2.500	2.500
Energoprojek Park 11 d.o.o.	100,00%	375.660	375.660
I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	100,00%	70.311	70.311
Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka			3.493
Dom 12 S.A.L., Liban	100,00%	924.749	924.749
Energo Kaz d.o.o., Kazahstan	100,00%	101	101
Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija	100,00%	587	587
Energoprojekt Holding Guinee S.A., Gvineja	100,00%	1.628	1.628
Energoprojekt (Malezija) Sdn. Bhd., Kuala Lumpur	100,00%	19.574	19.574
<i>Ispravka vrednosti</i>		<i>(715.065)</i>	<i>(715.065)</i>
Svega		5.616.040	4.837.763
Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima			
Necco Nigerian Engenering and Construction CO LTD, Kano, Nigerija	40,00%	1.063	1.063
Zatvoreni investicioni fond Fima Southern Europe Activist ad Beograd - u likvidaciji			16.000
Enjub d.o.o.	50,00%	13.550	13.550
<i>Ispravka vrednosti</i>		<i>(1.063)</i>	<i>(1.063)</i>
Svega		13.550	29.550
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge HoV raspoložive za prodaju			
Beogradsko mešovito preduzeće a.d., Beograd			
Dunav osiguranje a.d.o.	0,01%	5.814	5.814
Jubmes banka a.d.	1,41%	120.176	120.176
Beogradska berza a.d.	0,12%	100	100
Poljoprivredna banka Agrobanka a.d. Beograd - u stečaju	0,36%	7	7
Beogradska industrija piva,slada i bezalkoholnih pića a.d. Beograd - u stečaju	0,0005%	1	1
Pinki Zemun a.d.	0,004%		
<i>Ispravka vrednosti</i>		<i>(95.858)</i>	<i>(82.751)</i>
Svega		30.240	43.347
UKUPNO		5.659.830	4.910.660

U narednoj tabeli su prikazana učešća u kapitalu za koje je izvršena ispravka vrednosti.

Učešća u kapitalu za koje je izvršena ispravka vrednosti	u 000 dinara		
	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica:			
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	1.835.786	(641.633)	1.194.153
Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	192.642	(44.277)	148.365
I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	70.311	(7.953)	62.358
Energoprojekt Holding Guinee S.A., Gvineja	1.628	(1.628)	-
Energoprojekt (Malezija) Sdn. Bhd., Kuala Lumpur	19.574	(19.574)	-
Svega	2.119.941	(715.065)	1.404.876
Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima:			
Necco Nigerian Engenering and Construction CO LTD, Kano, Nigerija	1.063	(1.063)	-
Svega	1.063	(1.063)	0
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge HoV raspoložive za prodaju:			
Učešća u kapitalu banaka, finansijskih organizacija i drugih pravnih lica:			
Dunav osiguranje a.d.o.	5.814	(4.067)	1.747
Jubmes banka a.d.	120.176	(91.784)	28.392
Agrobanka a.d. Beograd - u stečaju	7	(7)	-
Beogradska industrija piva,slada i bezalkoholnih pića a.d. Beograd - u stečaju	1	(1)	-
Svega	125.998	(95.859)	30.139
UKUPNO	2.247.002	(811.987)	1.435.015

Učešća u kapitalu predstavljaju dugoročna finansijska ulaganja u akcije i udele u zavisnim, pridruženim društvima i zajedničkim poduhvatima, bankama, osiguravajućim društvima (HoV raspoložive za prodaju) i ostalim pravnim licima.

Učešća u kapitalu zavisnih, pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima vrednuju se prema metodi nabavne vrednosti. Društvo priznaje prihod samo u onoj meri u kojoj stekne pravo da primi svoj deo iz raspodele neraspoređenog neto dobitka korisnika ulaganja, do koje dođe nakon dana kada ga je Društvo steklo.

Do povećanja učešća u kapitalu Energoprojekt Visokogradnje u 2019. godini, u odnosu na uporednu godinu, došlo je na osnovu rešenja Privrednog apelacionog suda, po kome je Društvo na ime razlike u ceni akcije, sa pripadajućom zateznom kamatom i troškovima sudskog postupka, isplatilo manjinskim akcionarima predmetnog društava ukupno 619 hiljada RSD.

Do povećanja učešća u kapitalu Energoprojekt Entela u odnosu na 31.12. prethodne godine u iznosu od 781.151 hiljada RSD došlo je po osnovu date ponude za preuzimanje i prinudnog otkupa akcija predmetnog društva. Naime, dana 17.07.2019. godine Društvo je putem objavljene pounce za preuzimanje steklo 42.355 akcija Energoprojekt Entela po ceni od 13.461 rsd po akciji, dok je dana 15.08.2019. godine putem prinudnog otkupa preostalih akcija steklo 15.484 akcija Energoprojekt Entela po ceni po kojoj je izvršen otkupa akcija u ponudi za preuzimanje akcija predmetnog društva (u skladu sa članom 523. Zakona o privrednim društvima).

Dana 30.07.2019. godine prodato je celokupno učešće u kapitalu zavisnog društva Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka (Napomena 16.2).

Ispravka vrednosti učešća u kapitalu Energoprojekt Visokogradnje u iznosu od 641.633 hiljada RSD izvršena je na dan 31.12.2014. godine shodno MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine, a na osnovu Izveštaja Naučno istraživačkog centra Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Beogradu o proceni vrednosti kapitala Energoprojekt Visokogradnje za potrebe primene MRS/MSFI na dan 31.12.2014. godine.

Ispravka vrednosti učešća u kapitalu zavisnih i pridruženih pravnih lica u inostranstvu (Energoprojekt (Malezija) Sdn. Bhd., Kuala Lumpur; Energoprojekt Holding Guinee S.A., Gvineja; I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija7 i Necco Nigerian Engenering and Construction CO LTD, Kano, Nigerija) izvršena je 2004. godine u skladu sa prvom primenom MRS.

U potpunosti izvršena ispravka vrednosti učešća u kapitalu Energoprojekt (Malezija) Sdn. Bhd., Kuala Lumpuri i Necco Nigerian Engenering and Construction CO LTD, Kano, Nigerija, sprovedena je obzirom da, pored toga što nemaju imovinu, predmetne kompanije nemaju aktivnosti već dugi niz godina. Njihov proces gašenja je u toku, u skladu sa lokalnim propisima.

Na poziciji **učešće u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima** smanjenje od 16.000 hiljada RSD evidentirano je usled likvidacije Zatvorenog investicionog fonda Fima Southern Europe Activist a.d. Beograd - u likvidaciji, po osnovu čega je Društvo ostvarilo prihod od dividende u iznosu od 17.261 hiljada RSD – Napomena 15.1.(obzirom da je u novčanim sredstvima i potraživanjima evidentiralo za toliko veći iznos od svog učešća u kapitalu u predmetnom društvu). Na bazi odluke sa XI redovne Skupštine akcionara društva Fima Southern Europe Activist a.d. Beograd - u likvidaciji održane dana 30.04.2019. godine, predmetno društvo je na ime raspodele likvidacionog ostatka, za deo koji pripada Društvu, uplatilo 33.117 hiljada RSD, dok je za preostali deo likvidacionog ostatka evidentirano potraživanje od Komercijalne banke u iznosu od 144 hiljada dinara.

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju vrednuju se po njihovoj tržišnoj (fer) vrednosti, ukoliko je istu moguće utvrditi.

Promena na poziciji učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju evidentirana je usled usklađivanja vrednosti hartija od vrednosti koje se nalaze u portfoliju hartija od vrednosti Društva (Jubmes banka a.d. i Dunav osiguranje a.d.o.), sa njihovom fer vrednošću na sekundarnom tržištu hartija od vrednosti na dan sastavljanja finansijskih izveštaja (koje se evidentiraju preko računa ispravka vrednosti učešća u kapitalu i dobiti ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju).

Društvo ima učešće u kapitalu u sledećim bankama čijim akcijama se trguje javno na Beogradskoj berzi, i čija se fer vrednost utvrđuje na osnovu tekuće tržišne vrednosti u momentu zaključenja poslovanja na dan 31.12.2019. godine:

- Dunav osiguranje a.d.o: 527 akcija, tržišne vrednosti na dan bilansa 3.316 RSD po akciji i
- Jubmes banka a.d.: 4.056 akcija, tržišne vrednosti na dan bilansa 7.000 RSD po akciji.

Društvo ima učešće u kapitalu i u sledećim pravnim licima:

- Beogradska berza a.d.: 5 akcija po 20.000,00 RSD, ukupno 100.000,00 RSD,
- Poljoprivredna banka Agrobanka a.d. Beograd - stečaju: 15 akcija po 500,00 RSD, ukupno 7.500,00 RSD, koje je obezvređeno po popisu na dan 31.12.2016. godine,
- Beogradska industrija piva, slada i bezalkoholnih pića a.d. Beograd - u stečaju: 47 akcija po 29,78 RSD, ukupno 1.400,00 RSD, koje je obezvređeno po popisu na dan 31.12.2016. godine i
- Pinki - Zemun a.d.: 3 akcije po 52,00 RSD, ukupno 156,00 RSD.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izveštavanja predstavlja fer vrednost dužničkih hartija od vrednosti klasifikovanih kao raspoložive za prodaju.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su izražena u valuti RSD.

23.2. Dugoročni plasmani

Struktura dugoročnih plasmana	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima	1.274.891	171.259
<i>Ispravka vrednosti</i>		
<i>Svega</i>	<i>1.274.891</i>	<i>171.259</i>
Ostali dugoročni finansijski plasmani:		
Stambeni krediti dati zaposlenima	993	1.217
<i>Ispravka vrednosti</i>		
<i>Svega</i>	<i>993</i>	<i>1.217</i>
UKUPNO	<i>1.275.884</i>	<i>172.476</i>

Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima u iznosu od 1.274.891 hiljada RSD odnose se na date dugoročne zajamove sa rokom dospeća do 31.12.2021. godine i kamatom koja se obračunava u skladu sa principom „van dohvata ruke“ za 2020. godinu (kvartalni obračun kamate, proporcionalnom metodom, uz plaćanje po dospeću ukupnog duga) i to, sledećim zavisni društvima:

- Energoprojekt Visokogradnja: 535.198 hiljada RSD po osnovu Ugovora o reprogramu duga br. 18,
- Energoprojekt Energodata: 92.510 hiljada RSD po osnovu Ugovora o reprogramu duga br. 21 i
- Energoprojekt Oprema: 647.183 hiljada RSD po osnovu Ugovora o reprogramu duga br. 20.

Kao instrument obezbeđenja naplate Društvo poseduje po 2 (dve) solo, blanko potpisane menice sa ovlašćenjem za popunjavanje i naplatu menica, na iznos ukupnog duga.

Povećanje dugoročnih plasmana matičnim i zavisnim pravnim licima u iznosu od 1.103.632 hiljada RSD, rezultat je, sa jedne strane:

- povećanja, po osnovu Ugovora o reprogramu duga, kojim je izvršen prenos sa kratkoročnih zajmova sa pripadajućim obračunatim, a nenaplaćenim kamatama sa stanjem na dan bilansa kod Energoprojekt Visokogradnje, Energoprojekt Energodate i Energoprojekt Opreme u iznosu od 1.274.891 hiljada RSD (Napomena 28 i Napomena 27) i sa druge strane,
- smanjenja kod Energoprojekt Park 11 u iznosu od 171.259 hiljada RSD, pre svega, po osnovu naplate dela zajma i prenosa preostalog dela dugoročnog zajma uz pripis obračunatih, a nenaplaćenih kamatama na kratkoročni zajam po Ugovora o reprogramu duga (Napomena 28).

Dugoročni stambeni krediti dati zaposlenima koji su evidentirani u okviru ostalih dugoročnih finansijskih plasmana, odnose se na tri besamatna stambena kredita data zaposlenima, pri čemu su dva kredita data 10.06.1992. godine na 38,5 godina, dok je treći kredit dat 28.11.1995. godine na 40 godina. U skladu sa odredbama ugovora i Zakona o izmenama i dopunama Zakona o stanovanju, Društvo dva puta godišnje vrši revalorizaciju rata prema kretanju potrošačkih cena u Republici Srbiji za obračunski period. Obzirom da do dana izrade finansijskih izveštaja Društva, relevantni podaci za obračun revalorizacije rata za period 01.07.2019. - 31.12.2019. godine nije objavljen, nije izvršena revalorizacija rata na dan 31.12.2019. godine. Deo dugoročnih finansijskih plasmana po ovom osnovu, koji dospeva do jedne godine i koji se uredno naplaćuje iznosi 64 hiljada RSD (Napomena 28).

24. ZALIHE

Struktura zaliha	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Stalna sredstva namenjena prodaji	58.379	
<i>Plaćeni avansi za zalihe i usluge:</i>		
a) Plaćeni avansi za zalihe i usluge matičnim i zavisnim pravnim licima		301
b) Plaćeni avansi za materijal, rezervne delove i inventar	259	338
c) Plaćeni avansi za usluge	5.249	5.786
<i>Svega</i>	<i>5.508</i>	<i>6.425</i>
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	63.887	6.425

Stalna sredstva namenjena prodaji u iznosu od 58.379 hiljada RSD odnose se na ostatak neprodatih nekretnina u Objektu K1G u Rakovici, u Beogradu.

Na osnovu Odluke sa 146. sednice Izvršnog odbora Društva iz 2019. godine, Zaključka o delimičnom namirenju i troškovima postupka I.IV 122/19 od 17.05.2019. godine i Ugovora o prodaji neposrednom pogodbom nepokretnosti po sporazumu stranaka I.Iv 122/19 od 17.05.2019. godine, Društvo je na ime delimične naplate potraživanja od Enjub d.o.o. Beograd po Ugovoru o reprogramu odobrenog zajma

br. 115 od 18.4.2012. godine, na osnovu menice, na nepokretnostima Enjub d.o.o. Beograd koje se nalaze u Objektu K1G u Rakovici, u Beogradu evidentiralo u svojim poslovnim knjigama stalna sredstva namenjena prodaji u iznosu od 81.453 hiljada dinara.

Društvo je u toku izveštajnog perioda po osnovu prodaje nekretnina namenjenih prodaji ostvarilo dobitak po osnovu prodaje u iznosu od 2.959 hiljada RSD (Napomena 16.1).

U nastavku je prikazan pregled nekretnina namenjenih prodaji.

u 000 RSD									
R. br.	Naziv	Adresa	Broj	Površina u m ²	Nabavna vrednost	Ukalkulisan porez na prenos apsolutnih prava	Prodajna vrednost	Dobitak/Gubitak od prodaje	Sadašnja vrednost
1	Dvosoban stan	Petra Konjovića 14	Lamela 1, II sprat, br.15	51	6.072	152			6.224
2	Dvoiposoban stan	Petra Konjovića 14	Lamela 1, III sprat, br.16	78	9.234	231			9.465
3	Dvosoban stan	Petra Konjovića 14	Lamela 1, III sprat, br.17	46	5.417	135	6.179	627	
4	Dvosoban stan	Petra Konjovića 14	Lamela 1, III sprat, br.20	50	5.856	146			6.002
5	Dvosoban stan	Petra Konjovića 14	Lamela 1, IV sprat, br.26	45	5.350	134	6.100	616	
6	Trosoban stan	Petra Konjovića 14a	Lamela 2, I sprat, br.4	80	9.384	235			9.619
7	Dvosoban stan	Petra Konjovića 14a	Lamela 2, III sprat, br.17	60	7.105	178			7.283
8	Garsonjera	Petra Konjovića 14b	Lamela 3, prizemlje, br.2	29	3.421	85	3.901	395	
9	Poslovni prostor	Petra Konjovića 14b	Lamela 3, prizemlje, br.L5	46	5.442	136			5.578
10	Garsonjera	Petra Konjovića 14b	Lamela 3, II sprat, br.13	33	3.948	99	4.634	587	
11	Dvoiposoban stan	Petra Konjovića 14b	Lamela 3, II sprat, br.14	77	9.083	227			9.310
12	Stan	Petra Konjovića 14b	Lamela 3, potkrovlje, br.15	54	6.361	159	7.255	735	
13	Garažno mesto	Petra Konjovića 14a	Lamela 2, suteran 2, br.7	12	531	14			545
14	Garažno mesto	Petra Konjovića 14a	Lamela 2, suteran 2, br.8	12	531	14			545
15	Garažno mesto	Petra Konjovića 14a	Lamela 2, suteran 2, br.9	12	531	13			544
16	Garažno mesto	Petra Konjovića 14a	Lamela 2, suteran 2, br.10	12	531	13			544
17	Garažno mesto	Petra Konjovića 14a	Lamela 2, suteran 2, br.11	12	531	13			544
18	Garažno mesto	Petra Konjovića 14a	Lamela 2, suteran 2, br.12	12	531	13			544
19	Garažno mesto	Petra Konjovića 14a	Lamela 2, suteran 2, br.13	12	531	13			544
20	Garažno mesto	Petra Konjovića 14a	Lamela 2, suteran 2, br.16	12	531	13			544
21	Garažno mesto	Petra Konjovića 14a	Lamela 2, suteran 2, br.17	12	531	13			544
	Ukupno			757	81.453	2.036	28.069	2.959	58.379

Društvo aktivno sprovodi planirane planove prodaje, za koje se očekuje da će u celosti biti realizovane u toku jedne godine.

Plaćeni avansi za materijal, rezervne delove i inventar u iznosu od 259 hiljada RSD, odnose se na date avanse dobavljačima za nabavku materijala (dominantno goriva).

Plaćeni avansi za usluge u iznosu od 5.249 hiljada RSD, najvećim delom se odnose na date avanse društvu Ringier Axel Springer d.o.o. u iznosu od 4.800 hiljada RSD (raskinut Ugovor o korišćenju oglasnog prostora i podnet zahtev za povraćaj avansno plaćenih sredstava u martu 2018. godine, dok je u aprilu 2018. godine podnet tužbeni zahtev - Napomena 44) i Moore Stephens Revizija i Računovodstvo d.o.o. u iznosu od 353 hiljada RSD (na ime prve rate naknade za reviziju finansijskih izveštaja za 2019. godinu).

25. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Struktura potraživanja po osnovu prodaje	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica	841.170	763.077
Kupci u zemlji - ostala povezana lica		705
Kupci u zemlji (eksterno)	1.546	2.012
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	842.716	765.794

Potraživanja od kupaca u zemlji - matična i zavisna pravna lica odnose se na potraživanja po ugovorima o pružanju usluga, ugovorima o zakupu i dr. zavisnim pravnim licima. Po ugovorima o pružanju usluga zavisnim pravnim licima, Društvo poseduje, osim od Energoprojekt Entela, blanko solo potpisane menice sa ovlašćenjem za popunjavanje i naplatu menice, kao instrumente obezbeđenja naplate.

Struktura potraživanja po osnovu prodaje data je u tabeli u nastavku.

Struktura potraživanja po osnovu prodaje	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2019.</i>	<i>31.12.2018.</i>
<i>Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica:</i>		
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	730.306	678.761
Energoprojekt Niskogradnja a.d.	41.966	
Energoprojekt Entel a.d.	3.486	647
Energoprojekt Sunnyville d.o.o.	695	33.775
Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	8.561	18.571
Energoprojekt Industrija a.d.		615
Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	2.347	
Energoprojekt Energodata a.d.	9.870	10.111
Energoprojekt Oprema a.d.	4.949	
Energoprojekt Park 11 d.o.o.	38.990	20.597
Svega	841.170	763.077
<i>Kupci u zemlji - ostala povezana pravna lica:</i>		
Enjub d.o.o.		705
Svega	-	705
<i>Kupci u zemlji (eksterno)</i>	1.546	2.012
Svega	1.546	2.012
UKUPNO	842.716	765.794

Povećanje **potraživanja od kupaca u zemlji - matična i zavisna pravna lica** u odnosu na 31.12. prethodne godine u iznosu od 78.093 hiljada RSD odnosi na povećanje potraživanja po ugovorima o pružanju usluga u iznosu od 65.636 hiljada RSD (koje je, pre svega, rezultat povećanja u Energoprojekt Visokogradnji, Energoprojekt Niskogradnji, Energoprojekt Parku 11 i Energoprojekt Opremi, i smanjenja u Energoprojekt Sunnyville i Energoprojekt Hidroinženjeringu) i povećanje potraživanja po osnovu zakupa u iznosu od 12.457 hiljada RSD (koje je rezultat povećanja u Energoprojekt Visokogradnji i smanjenja u Energoprojekt Sunnyville).

Smanjenje **potraživanja od kupaca u zemlji – ostala povezana lica** u odnosu na 31.12. prethodne godine odnosi se na promenu načina knjigovodstvenog evidentiranja potraživanja po osnovu prefakturisanih troškova pravnih usluga društvu Enjub, koja se od 01.01.2019. godine evidentiraju na poziciji Potraživanja iz specifičnih poslova (Napomena 26).

Po osnovu **potraživanja od kupaca u zemlji (eksterno)**, Društvo poseduje instrumente obezbeđenja naplate od Jerry Catering Service d.o.o. (3 blanko solo potpisane menice sa ovlašćenjem za popunjavanje i naplatu menice) i Sava Neživotno osiguranje a.d.o. (2 blanko solo menice sa sa ovlašćenjem za popunjavanje i naplatu menice), dok od ostalih kupaca u zemlji (eksterno) Društvo ne poseduje instrumente obezbeđenja naplate.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja po osnovu prodaje su nekamatonsna.

Pozicije unutar potraživanja od prodaje ne sadrže obezvređena sredstva. Knjigovodstvena vrednost potraživanja po osnovu prodaje odgovara njihovoj fer vrednosti.

26. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA

Struktura potraživanja iz specifičnih poslova	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Potraživanja iz specifičnih poslova od matičnih i zavisnih pravnih lica	7.989	5.021
Potraživanja iz specifičnih poslova od ostalih povezanih pravnih lica	5.283	2.071
Potraživanja iz specifičnih poslova od drugih pravnih lica	2	2
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	13.274	7.094

Potraživanja iz specifičnih poslova od matičnih i zavisnih pravnih lica u iznosu od 7.989 hiljada RSD evidentirana su, pre svega, po osnovu prefakturisanih troškova avio karata u iznosu od 5.508 hiljada (dominantno Energoprojekt Visokogradnji: 4.722 hiljada RSD), prefakturisanih troškova poreza i doprinosa direktora kompanije Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija: 1.155 hiljada RSD i prefakturisanih troškova vode, električne energije i članarina Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 408 hiljada RSD.

Povećanje potraživanja iz specifičnih poslova od matičnih i zavisnih pravnih lica u odnosu na 31.12. prethodne godine odnosi se pre svega, na povećanje potraživanja za prefakturisane troškove avio karata od Energoprojekt Visokogradnje.

Potraživanja iz specifičnih poslova od ostalih povezanih pravnih lica u iznosu od 5.283 hiljada RSD odnose se u celosti na zajedničko društvo Enjub po osnovu prefakturisanih sudskih i administrativnih taksi, prefakturisanih troškova neto zarada i poreza i doprinosa direktora društva i prefakturisanih troškova pravnih usluga iz ranijih godina. Po osnovu predmetnih potraživanja Društvo ne poseduje instrumente obezbeđenja naplate.

U odnosu na 31.12. prethodne godine povećanje potraživanja iz specifičnih poslova od društva Enjub, pre svega se odnosi se na promenu načina knjigovodstvenog evidentiranja potraživanja po osnovu prefakturisanih troškova pravnih usluga društvu Enjub, koja su na dan 31.12.2018. godine bila evidentirana na poziciji Potraživanja po osnovu prodaje (Napomena 25), kao i prefakturisanih troškova neto zarada i poreza i doprinosa direktora Enjub d.o.o. u 2019. godini.

Struktura potraživanja iz specifičnih poslova po pravnim licima data je u okviru Napomene 8.1.

27. DRUGA POTRAŽIVANJA

Struktura drugih potraživanja	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Potraživanja za kamatu i dividende:		
a) Potraživanja za kamatu i dividende od matičnih i zavisnih pravnih lica	3.769	32.650
b) Potraživanja za kamatu i dividende od ostalih povezanih pravnih lica	80.602	74.413
c) Potraživanja za dividende-druga pravna lica	144	
<i>Svega</i>	<i>84.515</i>	<i>107.063</i>
Potraživanja od zaposlenih	317	514
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak		16.173
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa		
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju	991	780
Ostala kratkoročna potraživanja	158	541
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	85.981	125.071

Struktura potraživanja za kamatu i dividendu u iznosu od 84.515 hiljada dinara data je u tabeli u nastavku.

Struktura potraživanja za kamatu i dividendu	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
<i>Potraživanja za kamatu od matičnih i zavisnih pravnih lica:</i>		
Energoprojekt Visokogradnja a.d.		11.447
Energoprojekt Urbanizam i Arhitektura a.d.		
Energoprojekt Energodata a.d.		4
Energoprojekt Sunnyville d.o.o. (naplaćeno u januaru 2020.)	3.769	21.199
<i>Svega</i>	<i>3.769</i>	<i>32.650</i>
<i>Potraživanja za kamatu od ostalih povezanih pravnih lica:</i>		
Enjub d.o.o.	80.602	74.413
<i>Svega</i>	<i>80.602</i>	<i>74.413</i>
<i>Potraživanja za dividendu od drugih pravnih lica:</i>		
Komercijalna banka a.d. (Napomena 23.1)	144	
<i>Svega</i>	<i>144</i>	<i>0</i>
UKUPNO	84.515	107.063

Smanjenje **potraživanja za kamatu od matičnih i zavisnih pravnih lica** u iznosu od 28.881 hiljada RSD evidentirano je u Energoprojekt Sunnyville u iznosu od 17.430 hiljada RSD (pre svega, po osnovu naplaćene kamate u izveštajnom periodu) i u Energoprojekt Visokogradnji i Energoprojekt Energodati u ukupnom iznosu od 11.451 hiljada RSD (celokupan iznosa potraživanja po osnovu kamate na dan bilansa pripisan je glavnici duga i prenesen na dugoročnočni zajam po osnovu Ugovora o reprogramu duga).

Povećanje **potraživanja za kamatu od ostalih povezanih pravnih lica** u iznosu od 6.189 hiljada RSD odnosi se na Enjub d.o.o. po osnovu obračunate, a nenaplaćene kamate za izveštajni period.

Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju u iznosu od 991 hiljada RSD odnose se na potraživanja za bolovanje preko 30 dana i porodiljsko bolovanje.

28. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura kratkoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica	726.257	906.583
Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana lica	76.521	157.836
Deo dugoročnih finansijskih plasmana koji dospeva do jedne godine:		
a) Deo dugoročnih finansijskih plasmana u matičnim i zavisnim pravnim licima koji dospeva do jedne godine		730.981
b) Deo ostalih dugoročnih finansijskih plasmana koji dospeva do jedne godine (Napomena 23.2)	64	77
<i>Svega</i>	<i>64</i>	<i>731.058</i>
<i>Ispavka vrednosti</i>		
UKUPNO	802.842	1.795.477

Kratkoročni krediti i plasmani – zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima odnose se na odobrene zajmove sa rokom dospeća do 12 meseci (uz kamatnu stopu koja se za zavisna pravna lica obračunava u skladu sa principom „van dohvata ruke“ za 2020. godinu, a za ostala povezana pravna lica uz kamatnu stopu od 3M Euribor + 6,5 % godišnje), kako je prikazano u narednoj tabeli.

Rb	Naziv zajmoprimioaca i broj ugovora	Original. valuta	Iznos zajma u original. valuti u 000	Ostatak potraž. po osnovu zajma u original. valuti u 000	Ostatak potraž. Po osnovu zajma u 000 RSD	Datum dospeća	Kamatna stopa
1 EP Niskogradnja a.d.							
	Ugovor o reprogramu duga br. 19	EUR	1.738	1.738	204.431	31.12.2020.	kamata se obračunava u skladu sa principom "van dohvata ruke" za 2020. godinu
2 EP Urbanizam i arhitektura a.d.							
	Ugovor o reprogramu duga br. 15	EUR	138	138	16.266	31.12.2020.	kamata se obračunava u skladu sa principom "van dohvata ruke" za 2020. godinu
3 EP Park 11 d.o.o.							
	Ugovor o reprogramu duga br. 23	EUR	461	461	54.172	31.12.2020.	kamata se obračunava u skladu sa principom "van dohvata ruke" za 2020. godinu
4 EP Sunnyville d.o.o.							
	Anex 2 Ugovora o reprogramu duga br. 375	EUR	4.868	3.839	451.388	31.12.2020.	kamata se obračunava u skladu sa principom "van dohvata ruke" za 2020. godinu
Ukupno zavisna pravna lica		EUR	7.205	6.176	726.257		
1 Enjub d.o.o.							
	Aneks br. 12 Ugovora o zajmu br. 367	EUR	137	137	16.169	31.12.2020.	3M Euribor + 6,5% godišnje
	Anex br. 8 Ugovora o reprogramu zajma br. 115	EUR	1.198	513	60.352	31.12.2020.	3M Euribor + 6,5% godišnje
Ukupno ostala povezana pravna lica		EUR	1.335	650	76.521		
UKUPNO			8.540	6.826	802.778		

Smanjenje na poziciji **kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica** u iznosu od 180.326 hiljada RSD rezultat je, pre svega, neto efekta, sa jedne strane

- smanjenja po osnovu Ugovora o reprogramu duga sa Energoprojekt Energodatom, Energoprojekt Visokogradnjom i Energoprojekt Opremom u ukupnom iznosu od 724.885 hiljada RSD, po osnovu kojih je, između ostalog, produžen rok dospeća za 2 godine, čime je izvršen prenos na poziciju – Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima (Napomena 23.2) i sa druge strane,
- povećanja u Energoprojekt Sunnyville u iznosu od 285.608 hiljada RSD po osnovu prenosa preostalog salda na dan bilansa sa pozicije – Deo dugoročnih finansijskih plasmana u matičnim i zavisnim pravnim licima koji dospevaju do jedne godine i povraćaja dela kratkoročnog zajma,

- povećanje po osnovu Ugovora o reprogramu duga sa Energoprojekt Niskogradnjom u iznosu od 204.431 hiljada RSD, po osnovu koga je izvršen pripis obračunate, a nenaplaćene kamate sa stanjem na dan bilansa glavnici duga po osnovu zajmova odobrenih u toku izveštajne godine i
- povećanja po osnovu Ugovora o reprogramu duga sa Energoprojekt Park 11 u iznosu od 54.171 hiljada RSD po osnovu koga je izvršen prenos ostatka dugoročnog zajma uz pripis obračunate, a nenaplaćene kamate na dan bilansa na kratkročni zajam.

Shodno odluci Izvršnog odbora Društva, kod dospelih zajmova na dan 31.12.2019. godine izvršeno je sledeće:

- Energoprojekt Energodata, Energoprojekt Visokogradnja i Energoprojekt Oprema – po osnovu Ugovora o reprogramu duga za iznos obračunate, a nenaplaćene kamate na dati zajam je uvećana glavnica zajma, produžen je rok dospeća zajma do 31.12.2021. godine i utvrđeno je da se kamata obračunava u skladu sa principom „van dohvata ruke“ za 2020. godinu;
- Energoprojekt Urbanizam i arhitektura, Energoprojekt Park 11 i Energoprojekt Niskogradnja – po osnovu Ugovora o reprogramu duga za iznos obračunate, a nenaplaćene kamate na dati zajam je uvećana glavnica zajma, produžen je rok dospeća zajma do 31.12.2020. godine i utvrđeno je da se kamata obračunava u skladu sa principom „van dohvata ruke“ za 2020. godinu;
- Energoprojekt Sunnyville – produžen je rok dospeća zajma do 31.12.2020. godine i utvrđeno je da se kamata obračunava u skladu sa principom „van dohvata ruke“ za 2020. godinu i
- Enjub d.o.o. – produžen je rok dospeća zajmova do 31.12.2020. godine.

Kao instrument obezbeđenja naplate po ugovorima o zajmovima datim zavisnim pravnim licima, Društvo poseduje po 2 (dve) solo blanko potpisane menice sa ovlašćenjem za popunjavanje i naplatu menica na iznos primljenog zajma.

Smanjenje na poziciji **kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica** u 81.315 hiljada RSD evidentirano je po osnovu delimične naplate potraživanja od Enjub d.o.o. Beograd po Ugovoru o reprogramu odobrenog zajma br. 115, na osnovu menice, na nepokretnostima Enjub d.o.o. Beograd koje se nalaze u Objektu K1G u Rakovici, u Beogradu (Napomena 24).

Kao instrument obezbeđenja naplate po ugovorima o zajmovima datim ostalim povezanim pravnim licima Društvo poseduje blanko menice sa klauzulom „bez protesta i hipoteke nad nekretninama Enjub d.o.o. u Beogradu (Napomena 41).

Na ime obezbeđenja povraćaja zajma po:

- Aneksu br. 12 Ugovora o zajmu br. 367 datog Enjubu u iznosu od 16.169 hiljada RSD (137 hiljada EUR) Društvo poseduje i vansudsku izvršnu hipoteku do celokupnog iznosa zajma sa pripadajućom kamatom, nad stanovima u Ulici Jurija Gagarina 91A na Novom Beogradu i
- Aneksu br. 8 Ugovora o reprogramu zajma br. 115 datog Enjub d.o.o. u iznosu od 60.352 hiljada RSD (513 hiljada EUR), Društvo poseduje izvršnu vansudsku hipoteku I reda po osnovu založne izjave do celokupnog iznosa zajma sa pripadajućom kamatom na nekretninama (stanovi i poslovni prostor) u ulici Jurija Gagarina Br.93, Br.93A, Br.91A (Napomena 41).

Deo ostalih dugoročnih finansijskih plasmana koji dospeva do jedne godine u iznosu od 64 hiljada RSD odnose se na dugoročne stambene kredite date zaposlenima koji dospevaju do jedne godine (Napomena 23.2).

29. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

Struktura gotovinskih ekvivalenata i gotovine	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Tekući (poslovni) račun	57.147	41.049
Izdvojena novčana sredstva i akreditivi		
Devizni račun	203	4.734
Devizna blagajna		
<i>Ostala novčana sredstva:</i>		
a) Kratkoročno oročeni depoziti	126.666	154.661
b) Ostala novčana sredstva		75
<i>Svega</i>	<i>126.666</i>	<i>154.736</i>
UKUPNO	184.016	200.519

U okviru **tekućih (poslovnih) računa i deviznih računa** Društva iskazana su sredstva u poslovnim bankama u zemlji i inostranstvu (OTP banka, Banca Intesa, Unicredit banka, Addiko banka, Jubmes banka, AIK banka, Vojvođanska banka, Credit Agricole banka, Komercijalna banka, Sberbank, Eurobank Srbija, NLB banka, Banka Poštanska štedionica, Api banka, Direktna banka i Trade bank of Iraq).

Kratkoročno oročeni depoziti u iznosu od 126.666 hiljada RSD odnose se na kratkoročno oročena sredstva kod poslovnih banaka u zemlji (Addiko bank) na period do 3 meseca, uz kamatnu stopu od 0,50% p.a. na EUR i 2,20% p.a. na RSD, uz mogućnost razoročenja u bilo kom trenutku. Sredstva su oročena u valuti RSD i EUR, i to: 40.000 hiljada RSD i 737 hiljada EUR.

30. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Struktura aktivnih vremenskih razgraničenja	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
<i>Unapred plaćeni troškovi:</i>		
a) Unapred plaćeni troškovi - matična i zavisna pravna lica	1.649	872
b) Unapred plaćene pretplate na stručne publikacije	504	576
c) Unapred plaćene premije osiguranja	717	716
<i>Svega</i>	<i>2.870</i>	<i>2.164</i>
<i>Potraživanja za nefakturisani prihod:</i>		
a) Potraživanja za nefakturisani prihod - matična i zavisna pravna lica		
b) Potraživanja za nefakturisani prihod - ostala pravna lica	373.502	374.943
<i>Svega</i>	<i>373.502</i>	<i>374.943</i>
<i>Ostala aktivna vremenska razgraničenja:</i>		
a) Razgraničeni porez na dodatu vrednost	6.421	11.429
b) Ostala aktivna vremenska razgraničenja	24.264	22.874
<i>Svega</i>	<i>30.685</i>	<i>34.303</i>
UKUPNO	407.057	411.410

Unapred plaćeni troškovi - matična i zavisna pravna lica u iznosu od 1.649 hiljada RSD u celosti se odnose na Energoprojekt Energodatu, dominantno po osnovu unapred plaćenih troškova licenci.

Unapred plaćene premije osiguranja po osnovu osiguranja imovine i lica u iznosu od 717 hiljada RSD odnosi se na Sava Neživotno Osiguranje u iznosu do 594 hiljada RSD i Wiener Stadtische Osiguranje u iznosu od 123 hiljada RSD.

Potraživanja za nefakturisani prihod od ostalih pravnih lica u iznosu od 373.502 hiljada RSD odnose se na realizaciju Ugovora o izgradnji ambasade Republike Srbije u Abudži, Savezna Republika Nigerija, po sistemu „ključ u ruke“, na kat. parceli broj 313, upisanoj u registar nepokretnosti Katastarske zone A00 u iznosu od 373.034 hiljada RSD i ukalkulisane prihode za 2019. godinu po osnovu zakupa u iznosu od 468 hiljada RSD.

Razgraničeni porez na dodatu vrednost (PDV) u iznosu od 6.421 hiljada RSD obuhvata iskazan PDV u izveštajnoj godini, a po kome pravo na odbitak prethodnog poreza nastaje u narednom obračunskom periodu.

Razgraničeni PDV obuhvata: iskazan PDV u primljenim fakturama koje se odnose na izveštajni period, a koje su stigle nakon sastavljanja poreske prijave za decembar 2019. godine i iskazan PDV po osnovu izdatih knjižnih odbrenja u 2020. godini, koja se odnose na promet izvršen u 2019. godini.

Ostala aktivna vremenska razgraničenja u iznosu od 24.264 hiljada RSD, pre svega se odnose na potraživanja po osnovu osporenih usluga izvršenih u toku 2017. godine od strane društva Ringier Axel Springer a.d. u iznosu od 13.200 hiljada RSD (u aprilu 2018. godine podnet je tužbeni zahtev – Napomena 44) i na razvoj lokacije Bloka 26, Bloka 45 objekta C i Bloka 70 objekta C u iznosu od 10.164 hiljada RSD (tretman navedene uplate biće regulisan u narednom periodu).

31. KAPITAL

U 000 dinara

OPIS	Aksijski kapital	Ostali osnovni kapital	Emisiona premija	Otkupljene sopstvene akcije	Rezerve	Revalorizacione rezerve	Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu HoV	Neraspoređeni dobitak	Gubitak	Ukupno
<i>Stanje na dan 1. januara 2018. godine</i>	5.574.959	27.178	1.526.164	(49.827)	214.881	782.098	(18.881)	473.425		8.529.997
Neto dobitak za godinu								763.473		763.473
Ostali sveobuhvatni rezultat:										
a) Promene u fer vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju							14.673			14.673
b) Revalorizacija						2.983				2.983
c) Ostalo - nivelacija sadašnje vred., MRS 12 i dr.						(447)				(447)
Svega - ostali sveobuh. rezultat						2.536	14.673			17.209
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2018.						2.536	14.673	763.473		780.682
Korekcije										
Povećanje osnovnog kapitala										
Raspodela dobiti								(216.671)		(216.671)
Ostalo - sopstvene akcije										
<i>Stanje na dan 31. decembra 2018.</i>	<i>5.574.959</i>	<i>27.178</i>	<i>1.526.164</i>	<i>(49.827)</i>	<i>214.881</i>	<i>784.634</i>	<i>(4.208)</i>	<i>1.020.227</i>		<i>9.094.008</i>
Neto dobitak za godinu									(28.262)	(28.262)
Ostali sveobuhvatni rezultat:										
a) Promene u fer vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju							(13.108)			(13.108)
b) Revalorizacija										
c) Ostalo - nivelacija sadašnje vred., MRS 12 i dr.										
Svega - ostali sveobuh. rezultat							(13.108)			(13.108)
Ukupan sveobuhvatni rezultat 31. decembar 2019.							(13.108)		(28.262)	(41.370)
Korekcije								(628)		(628)
Povećanje osnovnog kapitala										
Raspodela dobiti										
Ostalo - sopstvene akcije										
<i>Stanje na dan 31. decembar 2019.</i>	<i>5.574.959</i>	<i>27.178</i>	<i>1.526.164</i>	<i>(49.827)</i>	<i>214.881</i>	<i>784.634</i>	<i>(17.316)</i>	<i>1.019.599</i>	<i>(28.262)</i>	<i>9.052.010</i>

31.1. Osnovni kapital

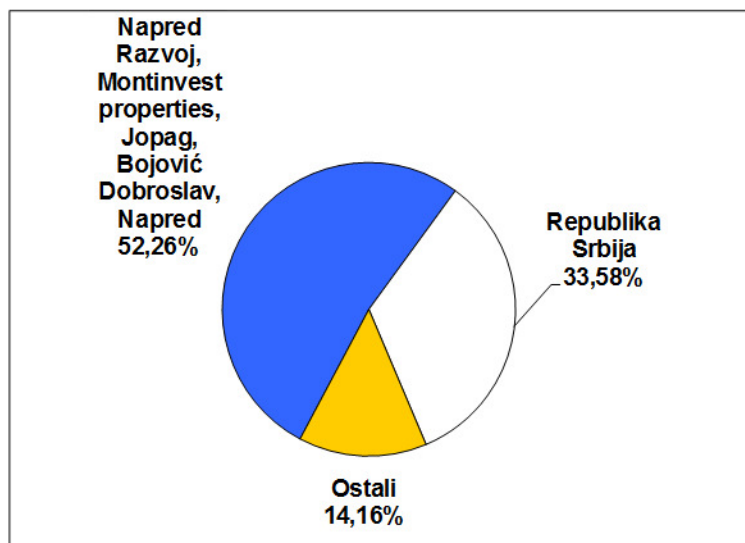
Prema evidenciji Centralnog registra hartija od vrednosti, aktuelna vlasnička struktura Društva na dan 31.12.2019. godine je bila sledeća:

	broj akcija	% od ukupne emisije
Akcije u vlasništvu fizičkih lica	735.984	6,73%
Akcije u vlasništvu pravnih lica	9.709.407	88,82%
- Republika Srbija	3.671.205	33,58%
- Ostala pravna lica	6.038.202	55,24%
Zbimi (kastodi) račun	485.901	4,45%
Ukupan broj akcija	10.931.292	100%

Broj akcionara sa učešćem u kapitalu	broj lica			broj akcija			% od ukupne emisije		
	domaća	strana	total	domaća	strana	total	domaća	strana	total
do 5%	3.573	164	3.737	1.467.734	136.889	1.604.623	13,43%	1,25%	14,68%
od 5% do 10%	1	1	2	564.699	560.731	1.125.430	5,17%	5,13%	10,30%
preko 10% do 25%	0	0	0	0	0	0	0,00%	0%	0,00%
preko 25% do 33%	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
preko 33% do 50%	2	0	2	8.201.239	0	8.201.239	75,03%	0,00%	75,03%
preko 50% do 66%	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
preko 66% do 75%	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
preko 75%	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
Ukupan broj	3.576	165	3.741	10.233.672	697.620	10.931.292	93,62%	6,38%	100,00%

Redosled prvih 10 akcionara po broju akcija/glasova :

Naziv	broj akcija	% od ukupne emisije
Napred Razvoj a.d. Novi Beograd	4.530.034	41,44%
Republika Srbija	3.671.205	33,58%
Montinvest Properties d.o.o.	564.699	5,17%
Jopag ag	560.731	5,13%
Tezoro broker ad - zbimi račun	251.976	2,31%
OTP banka Srbija - kastodi m - fo	124.405	1,14%
Energoprojekt Holding a.d.	97.700	0,89%
Tezoro broker ad	81.150	0,74%
Global Macro Capital Opportuni	74.772	0,68%
Bojović Dobroslav	47.004	0,43%

Struktura osnovnog kapitala prikazana je u narednoj tabeli.

Struktura osnovnog kapitala	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2019.</i>	<i>31.12.2018.</i>
<i>Akcijski kapital:</i>		
a) Akcijiški kapital matična, zavisna i ostala povezana pravna lica		
b) Akcijiški kapital (eksterno)	5.574.959	5.574.959
<i>Svega</i>	<i>5.574.959</i>	<i>5.574.959</i>
Emisiona premija	1.526.164	1.526.164
Ostali osnovni kapital	27.178	27.178
UKUPNO	7.128.301	7.128.301

Akcijski kapital čini 10.931.292 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 510,00 RSD (5.574.959 hiljada RSD), odnosno pojedinačne knjigovodstvene vrednosti od 828,08 RSD.

Akcijški kapital - obične akcije obuhvataju osnivačke i, u toku poslovanja, emitovane akcije sa pravom upravljanja, pravom na učešće u dobiti akcionarskog društva i na deo stečajne mase u skladu sa aktom o osnivanju, odnosno odlukom o emisiji akcija.

Akcijama Društva se trguje na Prime listingu Beogradske berze.

Emisiona premija u iznosu od 1.526.164 hiljada RSD evidentirana je po osnovu pozitivne razlike između postignute prodajne vrednosti akcija i njihove nominalne vrednosti, koja je nastala konverzijom akcija zavisnih društava iz sistema Energoprojekt u akcije Društva po paritetu 1:1 u 2006. godini u iznosu od 1.363.471 hiljada RSD, po osnovu otkupa i prodaje sopstvenih akcija Društva u periodu od 2006. godine do 2011. godine u iznosu od 237.014 hiljada RSD i po osnovu otkupa sopstvenih akcija po vrednosti iznad nominalne vrednosti akcija u 2017. godini u iznosu od 74.321 hiljada RSD za koji je umanjen prethodni saldo emisione premije (Napomena 31.2).

Ostali osnovni kapital je nastao preknjižavanjem izvora vanposlovnih sredstava u 2005. godini i iznosi 27.178 hiljada RSD.

31.2. Otkupljene sopstvene akcije

Struktura otkupljenih sopstvenih akcija	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2019.</i>	<i>31.12.2018.</i>
Otkupljene sopstvene akcije	49.827	49.827
UKUPNO	49.827	49.827

Na osnovu Odluke o sticanju sopstvenih akcija na regulisanom tržištu, koju je doneo Nadzorni odbor Društva dana 13.02.2017. godine, Društvo je steklo, kupovinom na Beogradskoj berzi 97.700 sopstvenih akcija (što iznosi 0,89376% od ukupnog broja akcija sa pravom glasa) čija nominalna vrednost iznosi 49.827 hiljada dinara.

31.3. Rezerve

Struktura rezervi	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Zakonske rezerve	23.185	23.185
Statutarne i druge rezerve	111.696	111.696
Druge rezerve	80.000	80.000
UKUPNO	214.881	214.881

Zakonske rezerve su obavezno formirane do 2004. godine, tako što se svake godine iz dobitka unosilo najmanje 5%, dok rezerve ne dostignu najmanje 10% osnovnog kapitala.

Opštim aktom Društva do 2011. godine formirane su **statutarne rezerve** o čijoj visini je odlučivala Skupština akcionara Društva, a koje nisu mogle biti manje od 5% ostvarenog neto dobitka.

Odlukom Skupštine akcionara Društva iz 2017. godine, formirane su **namenske rezerve** za sticanje sopstvenih akcija radi raspodele zaposlenima u Društvu ili povezanom društvu, ili za nagrađivanje članova Izvršnog i Nadzornog odbora Društva, shodno članu 282. stav 4. tačka 2. Zakona o privrednim društvima u iznosu od 80.000 hiljada RSD.

31.4. Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Struktura revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina - poslovna zgrada Energoprojekt	784.634	784.634
UKUPNO	784.634	784.634

Na poziciji revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina - poslovna zgrada Energoprojekt u iznosu od 784.634 hiljada RSD, evidentirani su:

- efekti knjiženja fer vrednosti poslovne zgrade Energoprojekt na dan 31.12.2018. godine u iznosu od 824.556 hiljada RSD;
- nivelacije sadašnje vrednosti po m² poslovne zgrade Energoprojekt u iznosu od 98.543 hiljada RSD i
- knjiženja 15% poreza na dobit (negativan aspekt revalorizacionih rezervi) za iznos odložene poreske obaveze po osnovu revalorizacionih rezervi, shodno MRS 12 - Porezi na dobitak, u iznosu od 138.465 hiljada RSD.

31.5. Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (dugovna salda računa 33 osim 330)

Struktura nerealizovanih gubitaka po osnovu HoV i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (dugovna salda računa 33 osim 330)	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2019.</i>	<i>31.12.2018.</i>
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	17.316	4.208
UKUPNO	17.316	4.208

Promene na poziciji **Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju** u iznosu od 13.108 hiljada RSD odnose se na usklađivanje vrednosti hartija od vrednosti koje se nalaze u portfoliju hartija od vrednosti Društva (Jubmes banka a.d. i Dunav osiguranje a.d.o.), sa njihovom fer vrednošću na sekundarnom tržištu hartija od vrednosti na dan sastavljanja finansijskih izveštaja (Napomena 23.1.).

31.6. Neraspoređeni dobitak

Struktura neraspoređenog dobitka	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2019.</i>	<i>31.12.2018.</i>
<i>Neraspoređeni dobitak ranijih godina:</i>		
a) Stanje na dan 01. januara izveštajnog perioda	1.020.227	473.425
b) Korekcije dobitka po osnovu poreza na dobitak	(628)	
c) Raspodela dobitka		(216.671)
<i>Svega</i>	1.019.599	256.754
Neraspoređeni dobitak tekuće godine		763.473
UKUPNO	1.019.599	1.020.227

Na 50. redovnoj sednici Skupštine Društva održanoj dana 28.06.2019. godine, u okviru tačke 3 dnevnog reda, doneta je odluka da ostvarena dobit Društva za 2018. godinu u iznosu od 763.473 hiljada RSD ostaje neraspoređena, tako da ukupna neraspoređena dobit Društva na početku godine iznosi 1.020.227 hiljada RSD.

31.7. Gubitak

Struktura gubitaka	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2019.</i>	<i>31.12.2018.</i>
Gubitak ranijih godina		
Gubitak tekuće godine	(28.262)	
UKUPNO	(28.262)	0

U izveštajnim periodu ostvaren je gubitak tekuće godine u iznosu od 28.262 hiljada RSD (Napomena 19).

32. DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja se priznaju kada:

- društvo ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja,
- je verovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveze i
- iznos obaveze može pouzdano da se izmeri.

Struktura dugoročnih rezervisanja prikazana je u narednoj tabeli.

U 000 dinara

Struktura dugoročnih rezervisanja	Naknade i druge beneficije zaposlenih	Ostala rezervisanja	UKUPNO
Stanje na dan 01.01.2018. godine	2.735		2.735
Dodatna rezervisanja	216		216
Iskorišćeno u toku godine	(139)		(139)
Ukidanje neiskorišćenih iznosa			
Stanje na dan 31.12.2018. godine	2.812		2.812
Dodatna rezervisanja	595		595
Iskorišćeno u toku godine	(145)		(145)
Ukidanje neiskorišćenih iznosa			
Stanje na dan 31.12.2019. godine	3.262		3.262

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih (rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom odlaska u penziju), su iskazana na osnovu aktuarskog obračuna izvršenog na dan 31.12.2019. godine.

Prilikom projekcija korišćen je deduktivni pristup, odnosno sva društva su posmatrana kao celina, i na osnovu opštih pravilnosti, i korišćenjem broja radnika „kao ključa“, izvršena je alokacija na konkretne privredne subjekte. Uzevši u obzir da su sva zavisna društva u većinskom vlasništvu istog privrednog subjekta, primenjeni pristup je objektivn i rezultati projekcija se mogu uvažiti kao očekivani.

Smanjenje iznosa rezervisanja po osnovu sadašnje vrednosti otpremnina (za 4,98%), u bilansu stanja na dan 31.12.2019. godine u odnosu na dan 31.12.2018. godine je posledica promene više faktora od kojih:

- s jedne strane, promena pojedinih faktora utiče na povećanje iznosa rezervisanja (povećanje prosečno očekivane otpremnine za 10,26% i povećanje prosečnih godina staža provedenih u Društvu za 1,52%);
- s druge strane strane, promena pojedinih faktora utiče na snižavanje iznosa rezervisanja (smanjenje ukupnog broja zaposlenih za 21,24%).

Pored navedenog, promena u strukturi rezervisanja po konkretnim društvima je rezultat promene alikvotnog dela učešća broja zaposlenih u pojedinim društvima u ukupnom broju zaposlenih celog Društva.

Postupak projekcije rezervisanja, uvažavanjem relevantnih odredbi MRS 19, obavlja se u više sledećih koraka:

- prvo, shodno polu, ukupnim godinama staža radnika i godinama staža u Društvu; uvažavanjem očekivane godišnje stope fluktuacije i mortaliteta (procenjena godišnja stopa fluktuacije i mortaliteta), procenjen je broj zaposlenih koji će iskoristiti pravo na otpremninu, kao i period kada će navedene naknade zaposleni primiti,
- drugo, uvažavajući odredbe Kolektivnog ugovora Društva, procenjena je visina otpremnine za svaku godinu staža, koje su bile aktuelne na datum bilansa stanja i
- treće, svodjenje na sadašnju vrednost očekivanih odliva za otpremnine vršena je primenom diskontnog faktora, koji predstavlja količnik diskontne stope i očekivanog rasta zarada.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se, od početka 2015. godine, shodno odredbama aktuelnog Kolektivnog ugovora, u Društvu isplaćuju na osnovu člana 57 Kolektivnog ugovora, po kome je Poslodavac dužan da zaposlenom isplati otpremninu pri odlasku u penziju u visini dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Shodno aktuelnim zakonskim propisima, navedeni iznos je neoporeziv.

Kako je za određivanje sadašnje vrednosti (nedospelih) otpremnina neophodan podatak o godišnjoj diskontnoj stopi, kao i podatak o prosečnom godišnjem rastu zarada u Republici Srbiji, u nastavku će se precizirati navedene veličine.

Za godišnju diskontnu stopu je prihvaćena stopa od 5%.

U paragrafu 83, MRS 19, se eksplicitno navodi da stopa koja se koristi za diskontovanje treba da bude određena u skladu sa tržišnim prinosima na datum Bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. U zemljama gde ne postoji razvijeno tržište za ovakve obveznice treba koristiti tržišne prinose (na datum Bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok obveznica treba da bude u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja.

Kako je finansijsko tržište u Srbiji nedovoljno razvijeno, najrealnije je kao reper za određivanje diskontne stope na datum bilansa stanja koristiti godišnji prinos koji se ostvaruje kupovinom državnih hartija od vrednosti čiji je garant Republika Srbija. Shodno navedenom, diskontna stopa je određena uvažavanjem godišnjeg prinosa na dugoročnije državne hartije od vrednosti emitovanim od strane Uprave za javni dug Ministarstva finansija Republike Srbije, koje su ostvarene u relevantnom periodu. Godišnji prinos na desetogodišnje dinarske hartije od vrednosti, emitovane 05.11.2019. godine iznosio je 2,69%; dok je godišnji prinos na desetogodišnje Evro hartije od vrednosti emitovane 09.10.2019. godine iznosio 1,89%. Uvećanje usvojene diskontne stope u odnosu na iznete prinose je posledica činjenice da je prosečno dospeće repernih hartija od vrednosti niže od prosečnog dospeća predmentih primanja. Otuda je, na način kako je predviđen paragrafom 86, MRS 19, izvršena ekstrapolacija krive prinosa. Prilikom ekstrapolacije, za utvrđivanje adekvatne premije na ročnost (maturity premium) korišćeni su podaci o prinosima na državne visoko kvalitetne hartije od vrednosti sa sajta Evropske centralne banke. Prilikom utvrđivanja premije za konvertibilnost (RSD versus EUR), korišćeni su podaci sa sekundarnog tržišta državnih hartija od vrednosti. Navedeni podaci se odnose na transakcije koje su se desile u periodu bliskom datumu Bilansa stanja i preuzeti su sa sajta Narodne banke Srbije.

Godišnji očekivani rast zarada u Republici Srbiji je planiran na nivou od 3%.

Godišnja diskontna stopa i godišnji rast zarada zavise od stope inflacije.

Memorandumom Narodne banke Srbije o ciljanim stopama inflacije do 2022. godine, usvojenim od strane Izvršnog odbora Narodne banke Srbije, utvrđena je ciljana stopa inflacije (sa dozvoljenim odstupanjem), merena godišnjim procentualnim promenama indeksa potrošačkih cena, za period od januara 2020. do decembra 2022. godine, u visini od 3% sa dozvoljenim odstupanjem (pozitivnim i negativnim) od 1,5 procentnih poena.

Ciljana inflacija od 3% se Memorandumom predviđa već par godina, ali je u realnosti ona, po pravilu, niža (2019. - 1,5%; 2018. - 2%; 2017. - 3%; 2016. - 1,6%; 2015. - 1,5%). Otuda je realnije planirati inflaciju za 1 procentni poen niže od ciljane.

Iz navedenog sledi da je u Republici Srbiji planiran dugoročni godišnji rast realnih zarada od 1% (identično kao i pri proceni rezervisanja prethodne godine), što je, obzirom na planiran rast društvenog proizvoda u narednom periodu (Izvor: Vlada Republike Srbije "Revidirana fiskalna strategija za 2020. godinu sa projekcijama za 2021. i 2022. godinu"), realno ostvarivo.

Ako bi u budućnosti došlo do promene stope inflacije, primenjena logika rezultirala bi promeni nominalnih zarada, ali takođe i diskontne stope (koja je dominantno opredeljena stopom inflacije), tako da ta promena ne bi dovela do promene rezultata prezentiranih u ovom materijalu. Primenjen metodološki postupak, koji za rezultantu ima dugoročno planiran godišnji rast zarada u Republici Srbiji od 3% i dugoročnu godišnju diskontnu stopu od 5%, pretpostavlja istu inflaciju u celom budućem periodu. Ova pretpostavka je i zahtevana paragrafom 78, MRS 19.

33. DUGOROČNE OBAVEZE

Struktura dugoročnih obaveza	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima	1.196.624	
Ostale dugoročne obaveze	35.549	
UKUPNO	1.232.173	0

Struktura dugoročnih kredita i zajmova od ostalih povezanih lica u zemlji	Kamatna stopa	u 000 dinara	
		31.12.2019.	31.12.2018.
<i>Napred Razvoj a.d.</i>			
a) Dinarski krediti			
b) Krediti sa valutnom klauzulom	6% godišnje	1.196.624	
UKUPNO		1.196.624	0

Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima u iznosu od 1.196.624 hiljada u celosti se odnose na dugoročni zajam uzet od Napred Razvoj a.d. (10.176 hiljada EUR) po Aneksu br. 4 Ugovora

o zajmu br. 91 od 29.03.2019. godine (po kamatnoj stopi od 6% godišnje i rokom vraćanja do 30.03.2022. godine), za potrebe vraćanja kredita, deponovanja novčanih sredstava za kupovinu akcija Energoprojekt Entel a.d. i davanja novih zajmova zavisnim društvima. Kao sredstvo obezbeđenja plaćanja Društvo je dalo 4 solo blanko potpisane menice.

Ostale dugoročne obaveze u iznosu od 35.549 hiljada RSD (300 hiljada EUR) u celosti se odnose na primljen dugoročni avans od Jerry catering service d.o.o., Beograd po Aneksu br. 1 Ugovora br. 123 o dugoročnom zakupu (na 15 godina) dela poslovnog prostora površine 935,56 m² koji se nalazi u okviru kompleksa zgrada „Samački hotel“, u ulici Batajnički drum br. 24, u Zemunu (deo obaveze za primljeni avans do godinu dana evidentiran je na poziciji - Primljeni avansi od drugih pravnih lica u zemlji – Napomena 35).

34. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Struktura kratkoročnih finansijskih obaveza	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	744.754	898.279
<i>Ostale kratkoročne finansijske obaveze:</i>		
a) Deo dugoročnih obaveza koje dospevaju do jedne godine		
b) Ostale kratkoročne finansijske obaveze	124	148
Svega	124	148
UKUPNO	744.878	898.427

34.1. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji

Struktura kratkoročnih kredita i zajmova u zemlji	Kamatna stopa	u 000 dinara	
		31.12.2019.	31.12.2018.
<i>Kratkoročni krediti od banaka u zemlji:</i>			
a) Dinarski krediti			
b) Krediti sa valutnom klauzulom	<i>3M Euribor + 3,00% godišnje,</i>	744.754	898.279
UKUPNO		744.754	898.279

Kratkoročni krediti od banaka u zemlji sa valutnom klauzulom (EUR) u iznosu od 744.544 hiljada RSD (6.133 hiljada EUR), odnose se na kredite od:

- Erste Bank a.d. u iznosu od 587.964 hiljada RSD (5.000 hiljada EUR) , po kamatnoj stopi od 3M Euribor + 2,90% godišnje. Kao sredstvo obezbeđenja plaćanja dato je 6 blanko menica Društva i 6 blanko menica Energoprojekt Niskogradnje.

U januaru 2020. godine potpisan je Ugovor o višenamenskom okvirnom limitu sa Erste bankom čime je produžen rok dospeća do 14.01.2021. godine sa kamatnom stopom 3M Euribor + 3,00%. Kao sredstvo obezbeđenja plaćanja dato je po 6 blanko menica Društva, Energoprojekt Visokogradnje, Energoprojekt Niskogradnje, Energoprojekt Hidroinženjering, Energoprojekt

Opreme, Energoprojekt Industrije i Energoprojekt Energodate, kao i hipoteka nad poslovnom zgradom Energoprojekt (Napomena 45).

- Komercijalna banka a.d u iznosu od 156.790 hiljada RSD (1.133 hiljada EUR), po kamatnoj stopi od 3M Euribor + 3,00% godišnje i rokom dospeća do 14.08.2020. godine. Kao sredstvo obezbeđenja plaćanja dato je 10 blanko menica Društva i po 2 blanko menica Energoprojekt Niskogradnje i Energoprojekt Opreme.

34.2. Ostale kratkoročne finansijske obaveze

Struktura dugoročnih obaveza koje dospevaju do jedne godine	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Deo dugoročnih kredita u zemlji koji dospeva do jedne godine		
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	124	148
UKUPNO	124	148

Ostale kratkoročne finansijske obaveze u iznosu od 124 hiljada RSD odnose se na obaveze po osnovu troškova plaćenih službenim viza karticama, a koje su izmirene u januaru 2020. godine.

35. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE

Struktura primljenih avansa, depozita i kaucija	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Primljeni avansi od matičnih i zavisnih pravnih lica	18.335	
Primljeni avansi od drugih pravnih lica u zemlji	11.258	51.043
Primljeni depoziti od drugih pravnih lica u zemlji	33	33
UKUPNO	29.626	51.076

Primljeni avansi od matičnih i zavisnih pravnih lica u iznosu od 18.335 hiljada RSD odnose se na primljene avanse od zavisnih društava po osnovu Sporazuma o uvođenju elektronskog dokument sistema Business Connect.

Primljeni avansi od drugih pravnih lica u zemlji u iznosu od 11.258 hiljada RSD, pre svega se odnose na primljen avansa od društva Jerry catering service d.o.o., Beograd u iznosu od 7.721 hiljada RSD po Anexu 1 ugovora broj 123/1583 od 10.04.2017. godine o dugoročnom zakupu (na 15 godina) dela poslovnog prostora površine 935,56 m² koji se nalazi u okviru kompleksa zgrada „Samački hotel“, u ulici Batajnički drum br. 24, u Zemunu (deo predmetne obaveze za primljeni avans preko godinu dana u 2019. godini je evidentirano na poziciji - Ostale dugoročne obaveze (Napomena 33), po osnovu čega je, dominantno evidentirano i smanjenje na ovoj bilansnoj poziciji).

36. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Struktura obaveza iz poslovanja	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Dobavljači:		
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	6.509	977
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu		
Dobavljači u zemlji	7.639	5.182
Dobavljači u inostranstvu	7.007	3.117
<i>Svega</i>	21.155	9.276
Ostale obaveze iz poslovanja	456	2.883
UKUPNO	21.611	12.159

U narednoj tabeli je prikazan ukupan iznos obaveza prema dobavljačima prema valuti u kojoj su obaveze izražene.

Struktura obaveza prema dobavljačima izraženih u valutama	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
RSD	13.753	6.099
EUR	7.402	3.177
GBP		
UKUPNO	21.155	9.276

Struktura obaveza prema dobavljačima po pravnim licima data je u okviru Napomene 8.2.

Geografski raspored dobavljača je sledeći:

Geografski raspored dobavljača	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Dobavljači u zemlji (zavisna i ostala pravna lica)	14.148	6.159
Dobavljači u inostranstvu (zavisna pravna lica):		
Evropa		
<i>Svega</i>	-	-
Dobavljači u inostranstvu (ostala pravna lica):		
Evropa	7.007	3.117
<i>Svega</i>	7.007	3.117
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	21.155	9.276

Ostale obaveze iz poslovanja u iznosu od 456 hiljada RSD nastale su po osnovu izdatog knjižnog odobrenja zavisnom društvu Energoprojekt Industija koje je rezultat razlike između konačne cene usluga koje Društvo pruža svojim zavisnim društvima - utvrđene na bazi ostvarenih troškova u 2019. godini i orijentacione cene - utvrđene na bazi planiranih troškova za 2019. godinu.

37. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

Struktura ostalih kratkoročnih obaveza	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	12.611	13.033
<i>Druge obaveze:</i>		
a) Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja	6.183	
b) Obaveze za dividende	20.650	27.439
c) Obaveze prema zaposlenima	177	218
d) Obaveze prema direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	737	652
e) Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima	271	356
f) Ostale razne obaveze	34.450	407
<i>Svega</i>	<i>62.468</i>	<i>29.072</i>
UKUPNO	75.079	42.105

Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada u iznosu od 12.611 hiljada RSD, odnose se na obaveze (neto, porezi i doprinosi) za zarade, koje su u Društvu isplaćene u januaru 2020. godine.

Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja u iznosu od 6.183 hiljada dinara u celosti se odnose na obavezu za kamatu po osnovu zajma od Napred Ravoj a.d. za decembar mesec izveštajne godine, koja je izmirena početkom januara 2020. godine.

Obaveze za dividende u iznosu od 20.650 hiljada RSD odnose se na obaveze po osnovu odluke Skupštine akcionara Društva iz 2018. godine o raspodeli neraspoređenog dobitka u iznosu od 4.565 hiljada RSD i na obaveze za dividende iz ranijih godina u iznosu od 16.085 hiljada RSD, a koje do danas nisu isplaćene usled nerešenih imovinsko - pravnih odnosa (ostavinske rasprave i dr.) i neotvorenih vlasničkih računa akcionara.

Smanjenje obaveza za dividende u odnosu na 31.12. prethodne godine u iznosu od 6.789 hiljada RSD najvećim delom se odnosi na oprihodovanje obaveza za dividende iz ranijih godina u iznosu od 6.025 hiljada RSD usled isteka opšteg roka zastarelosti od deset godina (Napomena 16.1).

Ostale razne obaveze u iznosu od 34.450 hiljada RSD dominantno se odnose na obaveze prema akcionarima po osnovu prinudnog otkupa akcija Energoprojekt Entela u iznosu od 34.057 hiljada RSD. Korporativni agent M&V Investments dana 15.09.2019. godine izvršilo povraćaj sredstava Društva koje su bila deponovana u svrhu realizacije prinudnog otkupa akcija Energoprojekt Entela i to, za deo akcionara koji nisu imali odgovarajuće podatke, te isplata nije mogla biti realizovana. Društvo izmiruje predmetne obaveze po zahtevu akcionara.

Rukovodstvo Društva smatra da iskazana vrednost ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj fer vrednosti na dan bilansa stanja.

38. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

38.1. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost

Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	4.528	4.700
UKUPNO	4.528	4.700

Obaveze za PDV se odnose na razliku obračunatog poreza i prethodnog poreza. Ova obaveza je izmirena u zakonskom roku, u januaru 2020. godine.

38.2. Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Obaveze za porez iz rezultata		45.113
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	693	726
UKUPNO	693	45.839

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine u iznosu od 693 hiljada RSD, pre svega se odnose na obaveze za poreze i doprinose za naknade članovima nadzornog odbora: 422 hiljada RSD, poreze i doprinose za naknade po ugovorima o delu: 129 hiljada RSD, obaveze za poreze i doprinose - bolovanje preko 30 dana: 41 hiljada RSD, doprinose po ugovorima o privremenim i povremenim poslovima: 30 hiljada RSD, obaveze za učešće u finansiranju osoba sa invaliditetom: 38 hiljada RSD i drugo.

Od ukupnog iznosa obaveza za poreze, doprinose i druge dažbine u iznosu od 693 hiljada RSD, u januaru 2020. godine izmireno je 652 hiljada RSD (ostale su neizmirene obaveze za poreze i doprinose - bolovanje preko 30 dana u iznosu od 41 hiljada RSD).

38.3. Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
<i>Unapred obračunati troškovi:</i>		
a) Unapred obračunati troškovi - matična, zavisna i ostala povezana pravna lica	24.308	25.715
b) Unapred obračunati troškovi - druga pravna lica	35	6
<i>Svega</i>	<i>24.343</i>	<i>25.721</i>
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	2.036	1.860
UKUPNO	26.379	27.581

Unapred obračunati troškovi - matična, zavisna i ostala povezana pravna lica u iznosu od 24.308 hiljada RSD odnose se, u celosti, na obavezu prema Energoprojekt Opremi po osnovu ukalkuliranih troškova za period do 30.06.2015. godine po Ugovoru o izgradnji ambasade Republike Srbije u Abudži, Savezna Republika Nigerija, po sistemu „ključ u ruke“, na kat. parceli broj 313, upisanoj u registar nepokretnosti Katastarske zone A00.

Ostala pasivna vremenska razgraničenja u iznosu od 2.036 hiljada RSD u celosti se odnose na ukalkulirani porez na prenos apsolutnih prava na nepokretnostima koje se nalaze u Objektu K1G u Rakovici, u Beogradu koje je Društvo evidentiralo u svojim poslovnim knjigama na poziciji - Stalna sredstva namenjena prodaji po osnovu delimične naplate potraživanja od Enjub d.o.o. Beograd po Ugovoru o reprogramu odobrenog zajma br. 115, na osnovu menice (Napomena 24).

39. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Odložena poreska sredstva i obaveze	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Odložena poreska sredstva	2.660	2.273
Odložene poreske obaveze	158.713	156.410
Neto efekat odloženih poreskih sredstava (obaveza)	(156.053)	(154.137)

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak koji će biti nadoknadivi u budućim periodima po osnovu *odbitnih privremenih razlika*.

Odbitna privremena razlika nastaje u slučajevima kada je u bilansima društava, po određenim osnovama, već prikazan rashod, koji će se sa poreskog aspekta priznati u narednim periodima. Odložena poreska sredstva se proveravaju na dan 31. decembra i priznaju se samo ako društvo proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjeње će moći da se koriste odložena poreska sredstva.

Iznos odloženih poreskih sredstava izračunat je množenjem visine odbitne privremene razlike na kraju godine sa stopom poreza na dobit Društva (15%).

Odložene poreske obaveze koje su iskazane na dan 31. decembra se odnose na *oporezive privremene razlike* između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice. Naime, usled različitih odredbi na bazi kojih se u Društvu određuje računovodstvena amortizacija (shodno odredbama MRS/MSFI i dr.) i odredbi kojima se određuje poreska amortizacija (Shodno Zakonu o porezu na dobit pravnih lica), Društvo će u budućem periodu platiti veći porez na dobitak nego što bi platilo da mu se sa aspekta poreskog zakonodavstva prizna stvarno iskazana knjigovodstvena amortizacija. Iz navedenog razloga Društvo priznaje odloženu poresku obavezu, koja predstavlja porez na dobitak koji će biti plativ kada Društvo „povrati“ knjigovodstvenu vrednost sredstava.

Iznos odloženih poreskih obaveza izračunat je množenjem visine oporezive privremene razlike na kraju godine sa stopom poreza na dobit Društva (15%).

Promene stanja odloženih poreskih sredstava u toku izveštajne i uporedne godine prikazane su u narednoj tabeli.

u 000 dinara

Odložena poreska sredstva	Poreska vrednost veća od knjigovodstvene vrednosti kod nematerijalne imovine, postrojenja i opreme	Kapitalni gubici kod investicione nekretnine	Rezervisanja za otpremnine	Neplaćeni javni prihodi	Primanja zaposlenog obračunata, a neisplaćena u poreskom periodu	Ukupno
Stanje 01.01.2018. godine	1.475		410	14	33	1.932
Na (teret)/u korist bilansa uspeha	337		11	(6)	(1)	341
Direktno na teret kapitala						
Stanje 31.12.2018. godine	1.812		421	8	32	2.273
Na (teret)/u korist bilansa uspeha	322		68	3	(6)	387
Direktno na teret kapitala						
Stanje 31.12.2019. godine	2.134		489	11	26	2.660

Promene stanja odloženih poreskih obaveza u toku izveštajne i uporedne godine prikazane su u narednoj tabeli.

u 000 dinara

Odložene poreske obaveze	Knjigovodstvena vrednost veća od poreske vrednosti kod nekretnina	Kapitalni dobiti kod investicione nekretnine	Ukupno
Stanje 01.01.2018. godine	148.235	5.779	154.014
Na teret/(u korist) bilansa uspeha	615	1.781	2.396
Direktno na teret kapitala			
Stanje 31.12.2018. godine	148.850	7.560	156.410
Na teret/(u korist) bilansa uspeha	41	2.262	2.303
Direktno na teret kapitala			
Stanje 31.12.2019. godine	148.891	9.822	158.713

Rekapitulacija promene stanja odloženih poreskih obaveza Društva prikazana je u narednim tabelama.

Stanje i promena stanja odloženih poreskih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2019.</i>	<i>31.12.2018.</i>
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju prethodne godine	154.137	152.082
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju tekuće godine	156.053	154.137
Promena stanja odloženih poreskih obaveza	1.916	2.055

Promena stanja odloženih poreskih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2019.</i>	<i>31.12.2018.</i>
Odloženi poreski rashodi (prihodi) perioda	1.916	1.608
Revalorizacija rezerve		447
Neraspoređeni dobitak prethodne godine		
UKUPNO	1.916	2.055

Na osnovu promene stanja odloženih poreskih sredstava i odloženih poreskih obaveza u 2019. godini, može se zaključiti da je u neto efektu došlo do povećanja stanja odloženih poreskih obaveza u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 1.916 hiljada RSD, što je preko odloženih poreskih rashoda perioda uticalo na smanjenje neto rezultata Društva u 2019. godini (Napomena 19).

40. VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA

Shodno zakonskim odredbama (Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike), Društvo je u svojim finansijskim izveštajima iskazalo vanbilansnu aktivnu i vanbilansnu pasivu. Stavke iskazane u okviru vanbilansne aktive i vanbilansne pasive, a koje su prikazane u narednoj tabeli, ne predstavljaju sredstva ni obaveze Društva, već prvenstveno služe u kontekstu informativne uloge korisnika finansijskih izveštaja.

Struktura vanbilansne aktive i pasive data je u tabeli u nastavku.

Struktura vanbilansne aktive i pasive	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2019.</i>	<i>31.12.2018.</i>
Data jemstva i garancije	17.909.297	19.898.629
Date hipoteke i druga prava		2.500
Primljena jemstva i garancije	747.341	
Primljene hipoteke i druga prava	76.522	16.252
Ostala vanbilansna aktiva/pasiva	2.787.299	2.766.306
UKUPNO	21.520.459	22.683.687

Data jemstva i garancije u iznosu od 17.909.297 hiljada RSD odnose se na:

- Data jemstva po osnovu kredita i garancija za zavisna društva u iznosu od 11.368.947 hiljada RSD,

- Date korporativne garancije u iznosu od 6.537.410 hiljada RSD, i to:
 - Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 6.204.342 hiljada RSD za projekte: Deponija Vinča - Srbija u iznosu od 5.069.730 hiljada RSD, Banco Pichincha - Peru u iznosu od 1.049.186 hiljada RSD i Ub - Lajkovac u iznosu od 85.426 hiljada RSD, i
 - Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 333.068 hiljada RSD za projekat Kineski kulturni centar,
- Datu garanciju od strane Erste banke u korist IATA (International Air Transport Association) za uredno izmirenje obaveza po osnovu avio karata u iznosu od 2.940 hiljada RSD, koja ističe 23.10.2020. godine i obnavlja se jednom godišnje.

Po osnovu datih jemstava i korporativnih garancija Društvo je sklopilo ugovore sa zavisnim društvima kojima je jamac/garant i od istih je dobilo odgovarajuća sredstva obezbeđenja (menice društva).

Primljena jemstva i garancije u iznosu od 747.341 hiljada RSD odnose se na:

- Primljeno jemstvo od Energoprojekt Niskogradnje u iznosu od 587.964 hiljada RSD po osnovu Ugovora o kratkoročnom kreditu kod Erste banke,
- Primljeno jemstvo od Energoprojekt Niskogradnje i Energoprojekt Opreme u iznosu od 156.790 hiljada RSD po osnovu Ugovora o kratkoročnom okvirnom obnovljivom kreditu kod Komercijalne banke i
- Primljenu garanciju za dobro izvršenje posla od Marg Inženiring d.o.o. u iznosu od 2.587 hiljada RSD po osnovu uvođenja elektronskog dokument sistema Business Connect koja ističe 31.12.2020. godine

Primljene hipoteke i druga prava u iznosu od 76.522 hiljada RSD odnose se na hipoteku na stanovima Enjub d.o.o., po osnovu ugovora o zajmovima datim Enjub d.o.o. (Napomena 41).

Ostala vanbilansna aktiva/pasiva u iznosu od 2.787.299 hiljada RSD odnosi se na :

- Pravo korišćenja gradskog građevinskog zemljišta - Blok 26, Novi Beograd u iznosu od 2.756.857 hiljada RSD,
- Potraživanja za dividende od Enjub d.o.o., koja su direktno otpisana u prethodnom periodu u iznosu od 30.442 hiljada RSD i
- Građevinske objekte van upotrebe u Budvi, koji su direktno otpisani po popisu na dan 31.12.2014. godine i uvedeni u vanbilansnu evidenciju bez vrednosti.

41. HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST DRUŠTVA

Hipoteke upisane u korist društva su sledeće:

- Na ime obezbeđenja povraćaja zajma po Aneksu br. 12 Ugovora o zajmu br. 367, u iznosu od 16.169 hiljada RSD (137 hiljada EUR), koji je Društvo odobrilo Enjub d.o.o., upisana je izvršna vansudska hipoteka na osnovu založne izjave, do celokupnog iznosa zajma sa pripadajućom kamatom, na stanovima u Ulici Jurija Gagarina 91A, na drugom i trećem spratu, kat. parcela br. 5089/9, KO Novi Beograd, upisanim u list nepokretnosti br. 4550, KO Novi Beograd u korist Društva i

- Na ime obezbeđenja povraćaja zajma po Aneksu br. 8 Ugovora o reprogramu zajma br. 115, odobrenog Enjub d.o.o. u iznosu od 60.352 hiljada RSD (513 hiljada EUR), Rešenjem br. 952-02-1973/2012 upisana je izvršna vansudska hipoteka I reda po osnovu založne izjave, do celokupnog iznosa zajma sa pripadajućom kamatom, na nekretninama (stanovi i poslovni prostor) u Ulici Jurija Gagarina br. 93, br. 93A, br. 91A.

42. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Na dan 31.12.2019. godine Društvo u najvećem procentu ima usaglašene odnose sa domaćim dobavljačima, kupcima i bankama.

Prema informacijama kojima Društvo raspolaže (overeni Izvodi otvorenih stavki), do dana sastavljanja finansijskog izveštaja stanje (saldo) neusaglašanih potraživanja i obaveza se odnosi, pre svega, na:

- Neusaglašene odnose sa društvom Jerry catering service d.o.o. u iznosu od 10.424 hiljada RSD (manja neto obaveza u poslovnim knjigama Društva) koji su nastali obzirom da predmetno društvo:
 - nije vršilo kursiranje avansa u 2017. godini (početno stanje u poslovnim knjigama Društva je kursirano na dan 31.12.2017. godine, dok se od 01.01.2018. godine, shodno IFRAC 22, u Društvu više ne vrši kursiranje avansa),
 - stanje u svojim knjigama vodi po bruto principu (svoje potraživanje po osnovu datih avansa ne umanjuje za iznos PDV-a) i obzirom da
 - nije evidentirao dokumentaciju za zakup i za prefakturisane troškove električne energije i komunalnih usluga za decembar 2019. godine u izveštajnoj godini;
- Neusaglašene odnose sa društvom Nina Media Clipping d.o.o. u iznosu od 186 hiljada RSD obzirom da Društvo u svojim poslovnim knjigama nema evidentiranu obavezu prema predmetnom društvu;
- Neusaglašene odnose sa OTP bankom u iznosu od 867 hiljada RSD (7.371,50 EUR) po osnovu slobodnih sredstva u kratkoročnoj višenamenskoj revolving liniji br. 01/13;
- Neusaglašene odnose sa Unicredit bankom u iznosu do 2.940 hiljada RSD (25.000,00 EUR) po osnovu slobodnih sredstva u višenamenskoj revolving liniji br. R0119/10 i
- Neusaglašene odnose sa Halkbank u iznosu od 29.040 hiljada RSD po osnovu bilnansne i vanbilansne zaduženosti iz kreditnog okvira br. 2018023357.

43. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Shodno zahtevima iz MRS 24 - Obelodanjivanja povezanih strana, u nastavku je izvršeno obelodanjivanje odnosa, transakcija i dr., između Društva i povezanih strana.

Sa aspekta **poveznih pravnih lica**, u sledeće dve tabele su prikazane transakcije koje rezultiraju iskazanim prihodom i rashodom u bilansu uspeha, i iskazanim obavezama i potraživanjima (pod kojim smo u svrhu obelodanjivanja odnosa sa povezanim stranama uključili sva salda u aktivi i pasivi Društva) u bilansu stanja.

Prihodi i rashodi od povezanih pravnih lica	u 000 dinara	
	2019.	2018.
<i>Prihodi:</i>		
a) EP Garant a.d.o.		865
b) EP Visokogradnja a.d.	71.984	102.495
c) EP Niskogradnja a.d.	95.869	234.245
d) EP Hidroinženjering a.d.	13.059	12.783
e) EP Entel a.d.	44.960	472.985
f) EP Energodata a.d.	6.022	8.144
g) EP Industrija a.d.	6.236	6.143
h) EP Urbanizam i arhitektura a.d.	3.688	4.133
i) EP Oprema a.d.	43.391	46.757
j) EP Sunnyville d.o.o.	24.870	25.785
k) EP Park 11 d.o.o.	16.978	21.681
l) I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	4	
m) Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading		10
n) Dom 12 S.A.L.		
o) Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija	1	
p) Enjub d.o.o.	6.580	9.752
q) Napred Razvoj a.d.	3.756	
<i>Svega</i>	<i>337.398</i>	<i>945.778</i>
<i>Rashodi:</i>		
a) EP Garant a.d.o.		491
b) EP Visokogradnja a.d.	15.278	10.719
c) EP Niskogradnja a.d.	6.791	5.661
d) EP Hidroinženjering a.d.	57	43
e) EP Entel a.d.	197	237
f) EP Energodata a.d.	12.030	15.762
g) EP Industrija a.d.	2.001	50
h) EP Urbanizam i arhitektura a.d.	150	27.926
i) EP Oprema a.d.	17.181	14.502
j) EP Sunnyville d.o.o.	3.843	1.496
k) EP Park 11 d.o.o.	181	24
l) I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	1	
m) Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading	1.767	
n) Dom 12 S.A.L.		
o) Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija	13	
p) Enjub d.o.o.	942	529
q) Napred Razvoj a.d.	40.391	
<i>Svega</i>	<i>100.823</i>	<i>77.440</i>

Potraživanja i obaveze od povezanih pravnih lica	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
<i>Potraživanja:</i>		
a) EP Garant a.d.o.		
b) EP Visokogradnja a.d.	735.436	1.183.045
c) EP Niskogradnja a.d.	246.791	770
d) EP Hidroinženjering a.d.	8.609	19.186
e) EP Entel a.d.	3.524	686
f) EP Energodata a.d.	10.067	130.929
g) EP Industrija a.d.	134	637
h) EP Promet d.o.o.		
i) EP Urbanizam i arhitektura a.d.	18.637	16.252
j) EP Oprema a.d.	5.108	269.173
k) EP Sunnyville d.o.o.	455.852	796.141
l) EP Park 11 d.o.o.	93.161	191.856
m) I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	362	359
n) Dom 12 S.A.L.		
o) Enjub d.o.o.	162.407	235.025
p) Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija	1.503	836
q) Napred Razvoj a.d.		
<i>Svega</i>	<i>1.741.591</i>	<i>2.844.895</i>
<i>Obaveze:</i>		
a) EP Garant a.d.o.		
b) EP Visokogradnja a.d.	406	683
c) EP Niskogradnja a.d.	2.895	2.471
d) EP Hidroinženjering a.d.	3.840	
e) EP Entel a.d.	3.841	
f) EP Energodata a.d.	4.667	
g) EP Industrija a.d.	5.866	14
h) EP Promet d.o.o.		
i) EP Urbanizam i arhitektura a.d.	2.298	693
j) EP Oprema a.d.	1.488	
k) EP Sunnyville d.o.o.		
l) EP Park 11 d.o.o.		
m) I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija		
n) Dom 12 S.A.L.		
o) Enjub d.o.o.		
p) Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija		
q) Napred Razvoj a.d.	1.202.807	
<i>Svega</i>	<i>1.228.108</i>	<i>3.861</i>

Potraživanja od povezanih pravnih lica potiču uglavnom iz transakcija prodaje usluga i dospevaju u roku od 15 dana od datuma fakture.

Obaveze prema povezanim pravnim licima potiču uglavnom od kupovnih transakcija i dospevaju u rasponu od 5 do 30 dana nakon datuma kupovine. Obaveze ne sadrže kamatu.

Društvo nema date instrumente obezbeđenja plaćanja na ime obaveza prema povezanim pravnim licima.

44. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA

Potencijalne obaveze, koje mogu da rezultiraju odlivom ekonomskih koristi Društva, prvenstveno mogu da nastanu po osnovu sudskih sporova. Potencijalna **obaveza po osnovu sudskih sporova** se prvenstveno ogleda u mogućnosti okončanja sudskih sporova na štetu Društva, a za šta nije stvorena obaveza ili izvršeno rezervisanje u bilansu stanja.

Detaljnije informacije o sudskim sporovima u kojima je Društvo tužena strana su prezentovane u sledećoj tabeli.

Tužilac	Osnov tužbe	Vrednost spora u 000 dinara	Prognoza ishoda spora
Sreta Ivanišević	Naknada za eksproprisanu nepokretnost (Bežanija)	Neodređeno	Neizvesno
Vladan i Tomislav Krdžić	Naknada štete (na ime vrednosti besplatnih akcija koje nisu stekli)	444	Neosnovano, prvostepenom presudom odbijen tužbeni zahtev, čeka se odluku po žalbi
Pavle, Radmila i Milan Kovačević	Naknada za oduzeto zemljište (Blok 26)	Neodređeno	Neizvesno
Aleksandar i Nenad Radovanac	Iseljenje iz baraka	Neodređeno	Neosnovano
Marko Martinoli, Activist d.o.o., Activeast ltd.	Prinudni otkup akcija Energoprojekt Entel a.d.	176.745	Neosnovano u odnosu na Energoprojekt Holding a.d.
Nikola Malbaša, Marko Martinoli i drugi mali akcionari Energoprojekt Industrija a.d.	Prinudni otkup akcija Energoprojekt Industrija a.d.	280.427	Neosnovano u odnosu na Energoprojekt Holding a.d.
Dekada Export-Import KFT Budimpešta	Utvrđivanje ništavnosti ugovora o ustupanju potraživanja Društa prema Vivand BT i opcionog ugovora o kupoprodaji nepokretnosti	Neodređeno	Neizvesno
Edmond Gašpar, Gojko Babić, Petar Rajačić	Prinudni otkup akcija Energoprojekt Industrija a.d.	9.193	Neosnovano u odnosu na Energoprojekt Holding a.d.
Zoran Petrović	Poništaj rešenja o otkazu ugovora o radu	Neodređeno	Neizvesno
Zoran Petrović	Naknada štete	900	Neizvesno
Alco Investments Holding Ltd. Kipar	Utvrđivanje ništavnosti Aneksa br. 1a Ugovora o zajedničkoj izgradnji (Blok 26)	Bez vrednosti	Neosnovano u odnosu na Energoprojekt Holding a.d.
Žito Mlin d.o.o.	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	326	Neizvesno
Milan Branković, Slobodan Vučković i Zoran Ćupin	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	433	Neizvesno
Matjaž Rupar	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	53	Neizvesno
Henigman France	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	237	Neizvesno
Alco Investments Holding Ltd. Kipar	Ispunjenje Ugovora o zajedničkoj izgradnji (Blok 26)	1.831.110	Neizvesno
Darovi Rokus d.o.o.	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	79	Neizvesno
Andrej Mavrič	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	26	Neizvesno
Regvat Milan	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	79	Neizvesno

Tabela sudskih sporova u kojima je Društvo tužena strana – nastavak:

Tužilac	Osnov tužbe	Vrednost spora u 000 dinara	Prognoza ishoda spora
Srđan Cekić, Vladimir Šešlija	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	405	Neizvesno
Janez Dežman	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	52	Neizvesno
Ilin Aleksandar	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	11	Neizvesno
Proinvestments a.d.	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	3.234	Neizvesno
Ariana d.o.o	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	48	Neizvesno
Jenić Goran	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	74	Neizvesno
Igor Mitrović	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	331	Neizvesno
Damjan Pate	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	767	Neizvesno
Treven Tomaž	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	1.051	Neizvesno
Jopo Int d.o.o	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	21	Neizvesno
Goran Grbić	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	685	Neizvesno
Matija Rojec	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	26	Neizvesno
Dušica Milić	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	53	Neizvesno
Kolar Mihael	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	26	Neizvesno
Robert Žvab	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	102	Neizvesno
Blaž Kolar	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	53	Neizvesno
Edvard Kolar	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	105	Neizvesno
Aleksa Marijanović	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	306	Neizvesno
Milan Orlić	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	445	Neizvesno
Over Atlantic Holding a.d.	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	749	Neizvesno
Boris Ožegović	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	18	Neizvesno
Dragan Opanković	Prinudni otkup akcija Energoprojekt Industrija a.d.	1.809	Neizvesno
Željko Deretić	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	144	Neizvesno
Tesla Kapital a.d.	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	2.891	Neizvesno
Zečević Srbislav	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	202	Neizvesno

Tabela sudskih sporova u kojima je Društvo tužena strana – nastavak:

Tužilac	Osnov tužbe	Vrednost spora u 000 dinara	Prognoza ishoda spora
Repić Stana	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	478	Neizvesno
Nešić Dragoslav	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	474	Neizvesno
Đurović Radojko	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	108	Neizvesno
Todorović Mile	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	135	Neizvesno
Milošević Staniša	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	74	Neizvesno
Dobrota Branko	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	96	Neizvesno
Đurović Marko	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	421	Neizvesno
Tarlać Lazo	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	176	Neizvesno
Stojanović Predrag	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	61	Neizvesno
Stegnjava Luka	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	153	Neizvesno
Bihorac Nuro	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	145	Neizvesno
Minčić Igor	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	63	Neizvesno
Kardelis Paljo	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	132	Neizvesno
Mandić Dragan	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	125	Neizvesno
Lazić Mirko	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	135	Neizvesno
Krstić Dragomir	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	710	Neizvesno
Jelisavac Zlatomir	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	100	Neizvesno
Šalipur Tijosav i Aščerić Radomir	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	3.647	Neizvesno
Rakić Dragan	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	108	Neizvesno
Popović Dragiša	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	106	Neizvesno
Trivunović Luka	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	1.024	Neizvesno
Radoš Nenad	Prinudni otkup akcija Energoprojekt Industrija a.d.	32	Neizvesno
Polić Vlastimir	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	145	Neizvesno
Pejčić Jugoslav	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	47	Neizvesno
Urošević Radmila	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	455	Neizvesno
Rupnik Olivera	Utvrđivanje vlasništva na stanu u ul. Maršala Birjuzova br.35	Bez vrednosti	Osnovano
Nikola Bakal	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	726	Neizvesno

Tabela sudskih sporova u kojima je Društvo tužena strana – nastavak:

Tužilac	Osnov tužbe	Vrednost spora u 000 dinara	Prognoza ishoda spora
Zoran Pendić	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	138	Neizvesno
Finstral d.o.o.	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	320	Neizvesno
Supra Group d.o.o.	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	1051	Neizvesno
Zoran Vasiljević	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	86	Neizvesno
Milan Beslać	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	200	Neizvesno
Dane Kuzmanović	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	263	Neizvesno
Leonarda Milošević	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	146	Neizvesno
Dragana Milić	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	162	Neizvesno
Dejan Mraković	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	174	Neizvesno
Stanislav Đorđević	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	53	Neizvesno
Milovan Žunić	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	94	Neizvesno
Dragan Vojinović	Isplata razlike u ceni akcija Energoprojekt Visokogradnje a.d.	103	Neizvesno

Pored prezentovanih sudskih sporova u kojima je Društvo tužena strana, postoji i spor sa New Company d.o.o. ogranak IN Hotel, u kojem tužilac traži od društva GP Napred Razvoj a.d. utvrđenje prava svojine na zgradi hotela sagrađenoj na parceli na kojoj je, pored GP Napred Razvoj a.d., kao nosilac prava korišćenja upisano i Društvo. U ovom postupku Društvo je pasivni suparničar, s toga nema potencijalnih obaveza, ali je tužbom, iz formalnih razloga, obuhvaćeno.

Potencijalna sredstva, koja mogu da rezultiraju prilivom ekonomskih koristi Društva, prvenstveno mogu da nastanu po osnovu sudskih sporova u kojima je Društvo tužilac.

Potencijalna **sredstva po osnovu sudskih sporova** se ogledaju u mogućnosti okončanja sudskih sporova u korist Društva, a za šta nije stvoreno potraživanje u bilansu stanja ili na neki drugi način iskazana ekonomska korist Društva (na primer, umanjenjem vrednosti neopravdanog avansa i sl.).

Detaljnije informacije o sudskim sporovima u kojima je Društvo tužilac su prezentovane u sledećoj tabeli.

Tuženo lice	Osnov tužbe	Vrednost spora u 000 RSD	Prognoza ishoda spora
Republika Srbija, EPS Srbije, Epsturs d.o.o. i Republika Crna Gora	Utvrđivanje idealnog dela vlasništva na hotelu „Park“ u Budvi	Vrednost nije utvrđena	Osnovano Drugostepeni postupak prekinut zbog stečaja Epsturs d.o.o.
Komisija za hartije od vrednosti	Poništaj privremenog rešenja Komisije za HoV kojim je Društvu oduzeto pravo glasa u Energoprojekt Oprema a.d.	Bez vrednosti	Neizvesno
Komisija za hartije od vrednosti	Poništaj privremenog rešenja Komisije za HoV kojim je Društvu oduzeto pravo glasa u Energoprojekt Industrija a.d.	Bez vrednosti	Neizvesno
Komisija za hartije od vrednosti	Poništaj konačnog rešenja Komisije za HoV kojim je Društvu oduzeto prava glasa u Energoprojekt Oprema a.d.	Bez vrednosti	Neizvesno
Komisija za hartije od vrednosti	Poništaj konačnog rešenja Komisije za HoV kojim je Društvu oduzeto prava glasa u Energoprojekt Industrija a.d.	Bez vrednosti	Neizvesno
Komisija za hartije od vrednosti	Poništaj konačnog rešenja Komisije za HoV kojim je prekinut postupak odlučivanja po zahtevu za objavljivanje ponude za preuzimanje Energoprojekt Entel a.d.	Bez vrednosti	Neizvesno
Ringier Axel Springer d.o.o.	Utvrđivanje ništavosti ugovora i povraćaj datog avansa	18.000	Neizvesno
Energoprojekt Oprema a.d., Jadran d.o.o. i Viacom VS d.o.o.	Utvrđivanje ništavosti ugovora	82.315	Neizvesno

Pored prezentovanih sudskih sporova u kojima je Društvo tužilac, vodi se i sudski spor protiv Grada Beograda, i BG Hala d.o.o., za dug po osnovu radova izvedenih od strane Energoprojekt Visokogradnje na objektu „Arena“, koje je ugovorila Energoprojekt Holding Koproration. Po navedenom sudskom sporu dobijena je pravosnažna presuda prema BG Hala d.o.o., dok je odbijen tužbeni zahtev u odnosu na Grad Beograd. Društvo je protiv ove odluke izjavilo reviziju. Nakon što je usvojena revizija Društva, postupak je u jednom manjem delu zahteva pravosnažan u odnosu na BG Hala d.o.o., a u preostalom delu tužbenog zahteva je u toku prvostepeni postupak prema BG Hala d.o.o. i Grad Beograd.

45. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Na osnovu odluke Skupštine akcionara Društva od 15.01.2020. godine, a po osnovu bankarskih aranžmana sa:

- Erste banka a.d. Novi Sad u iznosu od 32.200.000,00 EUR po Ugovoru o višenamenskom okvirnom limitu br.OVLC003/20 (hipotekarni dužnik Energoprojekt Holding i dužnici: Energoprojekt Visokogradnja, Energoprojekt Niskogradnja, Energoprojekt Oprema, Energoprojekt Hidroinženjering, Energoprojekt Industrija i Energoprojekt Energodata),
- Unicredit banka Srbija a.d. Beograd u iznosu od 5.100.000,00 EUR po Ugovoru o revolving liniji za izdavanje bankarskih garancija br. RL 0028/20 (hipotekarni dužnik Energoprojekt Holding i dužnici: dužnici: Energoprojekt Visokogradnja, Energoprojekt Niskogradnja, Energoprojekt Oprema),
- Unicredit banka Srbija a.d. Beograd u iznosu od 8.688.287,47 EUR po Ugovoru o kratkoročnom kreditu br.RL 0029/20 (hipotekarni dužnik Energoprojekt Holding i dužnici: Energoprojekt Visokogradnja, Energoprojekt Niskogradnja i Energoprojekt Oprema),
- OTP banka Srbija a.d. u iznosu od 14.159.060,12 EUR po osnovu Generalnog ugovora o kratkoročnoj višenamenskoj revolving liniji br. 01/13, sa svim izmenama uključujući tu naročito Aneks 25 (hipotekarni dužnik Energoprojekt Holding i dužnici: Energoprojekt Visokogradnja, Energoprojekt Niskogradnja, Energoprojekt Oprema i Energoprojekt Hidroinženjering) i
- OTP banka Srbija a.d. u iznosu od 3.218.846,31 EUR po osnovu Okvirnog ugovoru o izdavanju bankarskih garancija, akreditiva i obavezujućih pisma o namerama br. OUG 2125/16, sa svim izmenama uključujući tu naročito Aneks 14 (dužnik Energoprojekt Hidroinženjering, hipotekarni dužnik Energoprojekt Holding i solidarni dužnici: Energoprojekt Visokogradnja, Energoprojekt Niskogradnja i Energoprojekt Oprema)

dana 31.01.2020. godine konstituisana je izvršna vansudska hipoteka na poslovnoj zgradi Energoprojekt, list Nepokretnosti broj 2652, KO Novi Beogradu, u korist predmetnih poverilaca, na osnovu Založne izjave Društva overene pred nadležnim organom u skladu sa Zakonom o hipoteci.

Na osnovu odluke Nadzornog odbora Društva od 20.03.2020. godine, a po osnovu bankarskog aranžmana sa:

- OTP Banka Srbija a.d. po osnovu Aneksa 2 Generalnog ugovora o kratkoročnoj višenamenskoj revolving liniji br. MRL 11/20 na EUR 21.123.000 kao i svih eventualnih budućih aneksa (Hipotekarni dužnik Energoprojekt Holding i dužnici: Energoprojekt Visokogradnja, Energoprojekt Niskogradnja, Energoprojekt Oprema i Energoprojekt Hidroinženjering), dana 13.03.2020. godine je konstituisana izvršna vansudska hipoteka na objektu Samački hotel i prateći objekti sve upisano u listu nepokretnosti broj 2734 KO Zemun Polje kao privatna svojina privrednog društva Energoprojekt Holding a.d. Beograd obim udela 1/1, u korist OTP Banka Srbija a.d., na osnovu Založne izjave Energoprojekt Holding a.d. overene pred nadležnim organom u skladu sa Zakonom o hipoteci.

Nakon datuma bilansa stanja proglašena je globalna pandemija izazvana virusom COVID 19, a vanredno stanja je zbog epidemije uvedeno u Republici Srbiji 15.03.2020. godine.

U ovom trenutku i u uslovima stalnog produbljivanja mera od strane Vlade RS rukovodstvo nije u mogućnosti da proceni ukupne efekte i uticaj na poslovanje Društva i na finansijski rezultat za 2020. godinu.

Rukovodstvo preduzima sve mere kako bi se obezbedili uslovi za nesmetani nastavak poslovanja Društva tako da se princip stalnosti poslovanja ne dovede u pitanje.

Navedene činjenice ne zahtevaju korekciju finansijskih izveštaja za period 01.01.2019. – 31.12.2019. godine.

Nakon dana bilansa stanja, osim gore navedenih nekorektivnih događaja posle izveštajnog perioda, nije bilo događaja koji bi bitnije uticali na verodostojnost iskazanih finansijskih izveštaja.

U Beogradu,
30.03.2020. godine

Zakonski zastupnik

Stojan Čolakov
Stojan Čolakov, dipl. inž.

3. GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ENERGOPROJEKT HOLDING A.D. ZA 2019. GODINU

- Opšti podaci;
 - Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizacione strukture;
 - Prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva, uključujući i relevantne finansijske i nefinansijske pokazatelje, kao i informacije o kadrovskim pitanjima;
 - Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu, promena u poslovnim politikama društva i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo;
 - Važni značajni događaji koji su nastupili nakon proteka poslovne godine za koju je izveštaj pripremljen;
 - Značajniji poslovi sa povezanim licima;
 - Aktivnosti društva na polju istraživanja i razvoja;
 - Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine;
 - Informacije o otkupu sopstvenih akcija, odnosno udela;
 - Postojanje ogranaka;
 - Korišćeni finansijski instrumenti od značaja za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja;
 - Ciljevi i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima i politika zaštite svake značajne vrste planirane transakcije za koju se koristi zaštita; Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocena njihove efektivnosti;
 - Izjava o primeni kodeksa korporativnog upravljanja.
-

Napomena:

Godišnji izveštaj o poslovanju i konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju Energoprojekt Holding a.d. za 2019. godinu prikazani su kao jedan izveštaj i sadrže informacije od značaja za ekonomsku celinu.

Opšti podaci

Poslovno ime: Energoprojekt Holding a.d.

Sedište i adresa: Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12

Matični broj: 07023014

PIB: 100001513

Veb sajt i e-mail adresa: www.energoprojekt.rs ; ep@energoprojekt.rs

Broj i datum rešenja o upisu u registar privrednih subjekata: BD 8020/2005

Delatnost (šifra i opis): 06420 - Holding poslovi

Broj zaposlenih (prosečan broj u 2019. godini): 75

Poslovno ime, sedište, poslovna adresa revizorske kuće: MOORE STEPHENS Revizija i Računovodstvo d.o.o, Beograd, Studentski Trg 4/V

Broj akcionara (na dan 31.12.2019.): 3.741

Deset najvećih akcionara (na dan 31.12.2019.):

R.br.	Ime i prezime (poslovno ime)	broj akcija	učešće u osnovnom kapitalu
1.	Napred Razvoj a.d. Novi Beograd	4.530.034	41,44%
2.	Republika Srbija	3.671.205	33,58%
3.	Montinvest Properties d.o.o.	564.699	5,17%
4.	Jopag AG	560.731	5,13%
5.	Tezoro broker a.d. – zbirni račun	251.976	2,31%
6.	OTP banka Srbija - kastodi rn - fo	124.405	1,14%
7.	Energoprojekt Holding a.d.	97.700	0,89%
8.	Tezoro broker a.d.	81.150	0,74%
9.	Global Macro Capital Opportuni	74.772	0,68%
10.	Bojović Dobroslav	47.004	0,43%

Vrednost osnovnog kapitala: Osnovni akcijski kapital 5.574.958.920 RSD

Broj izdatih akcija: 10.931.292 običnih akcija

Nominalna vrednost akcije: 510 RSD

ISIN broj: RSHOLDE58279

CIF kod: ESVUFR

Cena akcija u izveštajnom periodu:

- Poslednja cena: 670 RSD/akciji (na dan 31.12.2019.)
- Najviša cena: 758 RSD/akciji (na dan 17.04.2019.)
- Najniža cena: 600 RSD/akciji (na dan 24.01.2019.)

Tržišna kapitalizacija: 7.323.965.640 RSD (na dan 31.12.2019.)

Naziv organizovanog tržišta na koje su uključene akcije: Beogradska berza, Novi Beograd,
Omladinskih brigada 1

Akcije Energoprojekt Holdinga su kotirane i sa njima se trguje na regulisanom tržištu - „Prime listing-u“ Beogradske berze.

Kratak prikaz poslovnih aktivnosti i organizacione strukture

"Sistem Energoprojekt" čini Energoprojekt Holding a.d. u svojstvu kontrolnog - matičnog društva, kao i njegova zavisna društva (u zemlji i u inostranstvu) i zajedničko društvo (u zemlji). Društva unutar Sistema Energoprojekt su međusobno povezana putem učešća u osnovnom kapitalu.

Energoprojekt Holding a.d. predstavlja kontrolno - matično društvo, čija je delatnost finansiranje i upravljanje zavisnim društvima. Pored energetike i vodoprivrede, delatnost Sistema Energoprojekt obuhvata projektovanje i izgradnju industrijskih postrojenja, javnih i stambenih kompleksa, telekomunikacionih sistema, usluge u domenu urbanizma i zaštite životne sredine, informacione tehnologije, trgovinu i nekretnine.

Po ostvarenim prihodima, osim domaćeg tržišta, najvažnija su tržišta afričkih zemalja (Uganda, Gana, Alžir), Kazahstan, Rusija, Bliski istok (Katar, UAE, Oman) i Južna Amerika (Peru).

Podaci o Upravi društva:

Članovi Nadzornog odbora (na dan 31.12.2019.):

Ime i prezime	Obrazovanje	broj akcija ENHL
1. Dobroslav Bojović, predsednik	VII-1 stepen, diplomirani ekonomista	47.004
2. Miodrag Zečević, član	VIII stepen, diplomirani inženjer elektrotehnike	7.254
3. Nada Bojović, član	VII-1 stepen, diplomirani inženjer organizacije rada	0
4. Vitomir Perić, član	VII-1 stepen, diplomirani mašinski inženjer	1.108
5. Branislav Ivković, član	VIII stepen, diplomirani građevinski inženjer	1.000
6. Marko Milojević, član	VII-2 stepen, magistar evropskog poslovnog prava	0
7. Dragan Ugrčić, član	VII-2 stepen, diplomirani ekonomista (master)	0

Članovi Izvršnog odbora (na dan 31.12.2019.):

Ime i prezime	Obrazovanje	broj akcija ENHL
1. Stojan Čolakov, Generalni direktor	VII-1 stepen, diplomirani građevinski inženjer	0
2. Siniša Tekić, Izvršni direktor za finansije, računovodstvo i plan	VII-1 stepen, diplomirani ekonomista	0
3. Milan Mamula, Izvršni direktor za pravne poslove	VII-1 stepen, diplomirani pravnik	0
4. Bogdan Uzeac, Izvršni direktor za operativne poslove	VII-1 stepen, diplomirani građevinski inženjer	0

Prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva, uključujući i relevantne finansijske i nefinansijske pokazatelje, kao i informacije o kadrovskim pitanjima

U konsolidovane finansijske izveštaje Energoprojekt Holding a.d., pored matičnog akcionarskog društva "Energoprojekt Holding" a.d., Beograd (u daljem tekstu: Energoprojekt Holding ili Društvo) uključena su i:

- 11 zavisnih društava u zemlji od kojih 10 zavisnih društava su neposredno zavisna (8 akcionarskih društava i 2 društva sa ograničenom odgovornošću) i 1 zavisno društvo posredno preko drugih zavisnih društava (1 društvo sa ograničenom odgovornošću),
- 1 zajednički poduhvat, u daljem tekstu zajedničko društvo (1 društvo sa ograničenom odgovornošću) kod koga je učešće u kapitalu 50% i
- 7 neposredno zavisnih društava u inostranstvu.

U okviru zavisnih društava organizovane su jedinice za izvođenje investicionih radova i predstavništva u inostranstvu (ukupno 96) i sopstvena društva u zemlji i inostranstvu (14 zavisnih društava u inostranstvu, 1 pridruženo društvo u inostranstvu i 1 pridruženo društvo u zemlji), koje zajedno obavljaju izgradnju, projektovanje, opremanje, izradu studije, istraživanje, programiranje investicionih objekata i sistema, promet roba i usluga i drugo.

Prema delatnosti poslovanja, društva u Energoprojektu su u izveštajnom periodu organizovana na sledeći način:

Delatnost	Broj društava u zemlji	Broj jedinica za izvođenje investicionih radova i predstavništva u inostranstvu	Broj društava u inostranstvu
Projektovanje i istraživanje	4	42	5
Izgradnja i opremanje	6	54	13
Holding	1		
Ostalo	3		4
Ukupno	14	96	22

Ukupan prosečni broj zaposlenih u društvima koja čine grupu za konsolidaciju Energoprojekt Holding a.d. (u daljem tekstu: sistem Energoprojekt) u 2019. godini, na bazi stanja krajem svakog meseca, ne računajući lokalnu radnu snagu ino – entiteta, iznosi 1.841 (2018. godine: 2.129).

Gruppu za konsolidaciju Energoprojekt Holding a.d. čine matično društvo Energoprojekt Holding i niže navedena zavisna, zajednička i pridružena društva u zemlji, kao i zavisna društva u inostranstvu - ino kompanije:

Zavisna, zajednička i pridružena društva u zemlji

R.br.	N a z i v	% vlasništva
<i>Zavisna društva</i>		
<i>Izgradnja i opremanje</i>		
1.	Energoprojekt Visokogradnja a.d.	100,00
2.	Energoprojekt Niskogradnja a.d.	100,00
3.	Energoprojekt Oprema a.d.	67,87
4.	Energoprojekt Sunnyville d.o.o.	100,00
5.	Energoprojekt Park 11 d.o.o.	100,00
<i>Projektovanje i istraživanje</i>		
6.	Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	100,00
7.	Energoprojekt Industrija a.d.	62,77
8.	Energoprojekt Entel a.d.	99,95
9.	Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	100,00
<i>Ostalo</i>		
10.	Energoprojekt Energodata a.d.	100,00
11.	Energoplast d.o.o.	42,36
(Energoprojekt Industrija a.d. 40,00% i Energoprojekt Entel a.d. 20,00%)		

Zajednička društva

Izgradnja i opremanje

12. Enjub d.o.o. 50,00

U 2018. godini iz grupe za konsolidaciju Energoprojekt Holding a.d. isključeno je društvo Energoprojekt Promet d.o.o. obzirom da je isto, od 2010. godine, neaktivno (u dormant statusu) i da od tada nije imalo poslovnih aktivnosti, da ne raspolaže nikakvom imovinom i da je počev od 2019. godine Agencija za privredne registre (APR) pokrenula postupak prinudne likvidacije za sva društva koja nisu dostavila finansijske izveštaje u skladu sa propisima o računovodstvu za poslednje dve uzastopne godine koje prethode godini u kojoj se podnose finansijski izveštaji. Društvo Energoprojekt Promet d.o.o. ne predaje finansijske izveštaje APR počev od finansijskih izveštaja za 2017. godinu.

U konsolidovane finansijske izveštaje Energoprojekt Holding a.d., metodom potpune konsolidacije, uključeno je zavisno društvo Energoplast d.o.o., pri čemu je prethodno eliminisano njegovo uključanje, metodom udela (equity metodom), kroz prvostepenu konsolidaciju u finansijske izveštaje Energoprojekt Industrije (40,00%) i Energoprojekt Entela (20,00%). Iako Energoprojekt Holding u predmetnom društvu (indirektno) ima učešće u kapitalu od 42,36%, u konsolidovane finansijske izveštaje Energoprojekt Holding a.d. ono je uključeno metodom potpune konsolidacije, obzirom na činjenicu da Energoprojekt Holding, posredno, ima moć kontrole nad Energoplastom (iako nema većinsko vlasništvo).

Prilikom uključivanja u konsolidovane finansijske izveštaje Energoprojekt Holding a.d. zajedničkog društva Enjub d.o.o, u skladu sa MSFI 11 – Zajednički aranžmani, primenjen je metod udela (equity metod).

U 2019. godini pridruženo društvo Zatvoreni investicioni fonda Fima Southern Europe Activist a.d. Beograd - u likvidaciji je likvidirano i izbrisano iz Registra privrednih subjekata i Centralnog registra Hartija od vrednosti (Napomena 27).

Zavisna društva u inostranstvu - ino kompanije

R.br.	N a z i v	% vlasništva
<i>Zavisna društva</i>		
<i>Izgradnja i opremanje</i>		
1.	Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija	100,00
2.	Energoprojekt Holding Guinee S.A, Gvineja	100,00
3.	Energo (Private) Limited, Zimbabve	100,00
4.	Energo Kaz d.o.o., Kazahstan	100,00
<i>Ostalo</i>		
5.	I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	100,00
6.	Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka	100,00
7.	Dom 12 S.A.L, Liban	100,00

Dana 30.07.2019. godine Energoprojekt Holding je prodao svoje celokupno učešće u kapitalu u zavisnom društvu Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka (100,00%) (Napomena 21.2.).

Jedan broj gore navedenih društava u inostranstvu (Energoprojekt Holding Guinee S.A., Gvineja, Energo (Private) Limited, Zimbabve i Energo Kaz d.o.o., Kazahstan) je registrovan u vlasništvu Energoprojekt Holdinga, mada ih koordiniraju i njima upravljaju određena zavisna društva.

Od navedenih zavisnih društava u zemlji inostranstvu, Energoprojekt Visokogradnja, Energoprojekt Niskogradnja, Energoprojekt Oprema, Energoprojekt Industrija, Energoprojekt Entel, Energoprojekt Hidroinženjering, Energoprojekt Energodata i Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija su i sama matična društva koja sastavljaju konsolidovane finansijske izveštaje, tako da su kroz prvostepenu konsolidaciju uključena njihova zavisna i pridružena društva koja su navedena u narednoj tabeli.

Inostranstvo***Zavisna društva u inostranstvu – ino kompanije******Izgradnja i opremanje***

1.	Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana	EP Visokogradnja a.d.
2.	Energoprojekt Montenegro d.o.o., Crna Gora	EP Visokogradnja a.d.
3.	Energoprojekt Rus d.o.o., Moskva, Rusija	EP Visokogradnja a.d.
4.	Energo Uganda Company Ltd, Kampala, Uganda	EP Niskogradnja a.d.
5.	Enlisa S.A., Lima, Peru	EP Niskogradnja a.d.
6.	Energoprojekt Oprema Crna Gora d.o.o., Podgorica, Crna Gora	EP Oprema a.d.
7.	OOO Belgrade, Belorusija	EP Oprema a.d.
8.	Energoprojekt Zambia Limited, Zambija	Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija

Projektovanje i istraživanje

9.	Energoprojekt Entel L.L.C., Muskat, Sultanat Oman	EP Entel a.d.
10.	Energoprojekt Entel LTD, Doha, Qatar	EP Entel a.d.
11.	Energoconsult L.L.C., Abu Dhabi, UAE	EP Entel a.d.
12.	Energoprojekt Entel kompanija, Bahrein	EP Entel a.d.
13.	Enhisa S.A., Lima, Peru	EP Hidroinženjering a.d.

Ostalo

14.	Energoprojekt Energodata Montenegro d.o.o., Crna Gora	EP Energodata a.d.

Pridružena društva u inostranstvu***Izgradnja i opremanje***

15.	Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija (24,92%)	EP Oprema a.d.

Zemlja

Pridružena društva u zemlji

Ostalo

16. Energopet d.o.o. (33,33 %)

EP Industrija a.d.

Kompanija OOO Belgrade, Belorusija je prestala s radom 21.11.2019. godine kada je izvršeno zatvaranje kompanije likvidacijom društva u skladu sa Odluka Gradskog izvršnog komiteta grada Minsk o isključenju iz jedinstvenog državnog registra pravnih lica i preduzetnika.

Rukovodstvo Društva procenjuje da društva koja čine grupu za konsolidaciju Energoprojekt Holding a.d. nastavljaju da posluju na neodređeni vremenski period i ne očekuje značajne promene u poslovanju, pa su shodno takvoj proceni, konsolidovani finansijski izveštaji Energoprojekt Holding a.d. za 2019. godinu sastavljeni saglasno sa načelom stalnosti.

Verodostojan prikaz razvoja i rezultata poslovanja sistema Energoprojekt, kao i finansijsko stanje i podaci važni za procenu stanja imovine sistema Energoprojekt, detaljno su prikazani i objašnjeni u okviru "Napomena uz konsolidovane finansijske izveštaje Energoprojekt Holding a.d. za 2019. godinu".

U nastavku su prikazani neki od relevantnih parametara poslovanja matičnog društva (Energoprojekt Holding a.d.) i sistema Energoprojekt, koji su značajni za pravilno razumevanje navedene materije.

Struktura ukupnog ostvarenog rezultata poslovanja Energoprojekt Holding a.d. (matičnog društva) u 2019. godini

Struktura bruto rezultata	u 000 dinara	
	01.01.- 31.12.2019.	01.01.- 31.12.2018.
Poslovni prihodi	271.736	341.959
Poslovni rashodi	344.617	362.247
Poslovni rezultat	(72.881)	(20.288)
Finansijski prihodi	98.358	628.645
Finansijski rashodi	87.212	37.209
Finansijski rezultat	11.146	591.436
Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha		
Ostali prihodi	69.771	274.396
Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha		
Ostali rashodi	38.140	37.582
Rezultat ostalih prihoda i rashoda	31.631	236.814
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i ispravke grešaka iz ranijih perioda	3.758	2.232
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i ispravke grešaka ranijih perioda		
UKUPNI PRIHODI	443.623	1.247.232
UKUPNI RASHODI	469.969	437.038
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	(26.346)	810.194

Zarada po akciji

Zarada po akciji izračunava se tako što se dobitak namenjen običnim akcionarima подели sa prosečnim ponderisanim brojem običnih akcija u opticaju za period.

Pokazatelj	u 000 dinara	
	01.01.- 31.12. 2019.	01.01.- 31.12. 2018.
Neto dobitak/(gubitak)	(28.262)	763.473
Prosečan ponderisan broj akcija tokom godine	10.833.592	10.833.592
Zarada/(gubitak) po akciji (u dinarima)	(2,61)	70,47

U narednoj tabeli su prikazani najznačajniji pokazatelji poslovanja Društva u 2019. godini, i to:

- opšti ratio likvidnosti (količnik obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara obrtnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza,
- rigorozni ratio likvidnosti (količnik likvidnih sredstava, pod kojima se podrazumevaju ukupna obrtna sredstva umanjena za zalihe; i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara likvidnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza,
- gotovinski ratio likvidnosti (količnik gotovine uvećane za gotovinske ekvivalente i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara gotovinskih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza i
- neto obrtna sredstva (vrednosna razlika između obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza).

Izvođenje zaključaka o pokazateljima likvidnosti, dobijenih na osnovu ratio analize, pored ostalog, podrazumeva njihovo upoređivanje sa zadovoljavajućim opštim standardima, koji su takođe, prikazani u narednoj tabeli.

Pokazatelji likvidnosti	Zadovoljavajući opšti standardi	2019.	2018.
Opšti ratio likvidnosti	2:1	2,66:1	3,06:1
Rigorozni ratio likvidnosti	1:1	2,59:1	3,06:1
Gotovinski ratio likvidnosti		0,20:1	0,19:1
Neto obrtna sredstva (u 000 RSD)	Pozitivna vrednost	1.496.979	2.229.903

Rezultati ratio analize pokazuju da je Društvo tokom 2019. godine bilo likvidno, odnosno da nije imalo poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

Najbolji reprezent **rentabilnosti** je *stopa prinosa na prosečni sopstveni kapital*, koja pokazuje koliko Društvo ostvaruje prinosa na jedan dinar prosečno angažovanih sopstvenih sredstava. Pri izračunavanju ovog pokazatelja rentabilnosti, prosečan sopstveni kapital je određen kao aritmetička sredina vrednosti kapitala na početku i na kraju godine.

Pokazatelji rentabilnosti	u 000 dinara	
	2019.	2018.
Neto dobitak/(gubitak)	(28.262)	763.473
Prosečan kapital:		
a) Kapital na početku godine	9.094.008	8.529.997
b) Kapital na kraju godine	9.052.010	9.094.008
Svega	9.073.009	8.812.003
Stopa prinosa na prosečan sopstveni kapital na kraju godine	-0,31%	8,66%

Adekvatnost finansijske strukture se ogleda u visini i karakteru zaduženosti.

U narednim tabelama su prikazani najznačajniji pokazatelji finansijske strukture Društva, i to:

- udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz pozajmljenih izvora; i
- udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz dugoročnih izvora.

Pokazatelji finansijske strukture	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Obaveze (zbir dugoročnih i kratkoročnih obaveza)	2.134.967	1.081.887
Ukupna sredstva	11.346.292	10.332.844
Udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava	0,19 : 1	0,10 : 1
Dugoročna sredstva:		
a) Kapital	9.052.010	9.094.008
b) Dugoročna rezervisanje i dugoročne obaveze (uključujući i odložene poreske obaveze)	1.391.488	156.949
Svega	10.443.498	9.250.957
Ukupna sredstva	11.346.292	10.332.844
Udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava	0,92 : 1	0,90 : 1

Racio neto zaduženosti pokazuje koliko je svaki dinar neto zaduženosti Društva pokriven kapitalom Društva.

Pod neto zaduženošću se podrazumeva razlika između:

- ukupnih (dugoročnih i kratkoročnih) obaveza Društva (ukupna pasiva umanjena za kapital, dugoročna rezervisanja i odložene poreske obaveze Društva i uvećana za gubitak iznad visine kapitala) i
- gotovine i gotovinskih ekvivalenata.

Parametri za izračunavanje racia neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Neto zaduženost:		
a) Obaveze	2.134.967	1.081.887
b) Gotovina i gotovinski ekvivalenti	184.016	200.519
<i>Svega</i>	<i>1.950.951</i>	<i>881.368</i>
Kapital	9.052.010	9.094.008
Racio neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	1 : 4,64	1 : 10,32

Struktura ukupnog ostvarenog rezultata poslovanja sistema Energoprojekt u 2019. godini

Struktura bruto rezultata	u 000 dinara	
	01.01-31.12.19.	01.01-31.12.18.
Poslovni prihodi	26.454.843	23.122.123
Poslovni rashodi	25.774.621	23.079.743
<i>Poslovni rezultat</i>	<i>680.222</i>	<i>42.380</i>
Finansijski prihodi	665.269	770.753
Finansijski rashodi	558.111	760.584
<i>Finansijski rezultat</i>	<i>107.158</i>	<i>10.169</i>
Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	112.810	9.862
Ostali prihodi	303.316	1.367.763
Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	121.393	46.120
Ostali rashodi	297.044	333.411
<i>Rezultat ostalih prihoda i rashoda</i>	<i>-2.311</i>	<i>998.094</i>
<i>Rezultat iz redovnog poslovanja pre oporezivanja</i>	<i>785.069</i>	<i>1.050.643</i>
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda	18.205	
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda		56.176
DOBITAK PRE OPOREZIVANJA	803.274	994.467
Poreski rashod perioda	169.741	261.192
Odloženi poreski rashod perioda		18.490
Odloženi poreski prihod perioda	7.316	
NETO DOBITAK	640.849	714.785
UKUPNI PRIHODI	27.554.443	25.270.501
UKUPNI RASHODI	26.751.169	24.276.034

Ostvareni **dobitak pre oporezivanja (bruto dobitak)** sistema Energoprojekt u izveštajnoj godini u iznosu od 803.274 hiljada dinara rezultat je, pre svega, ostvarenog:

- poslovnog dobitka u iznosu od 680.222 hiljada dinara, pre svega, u Energoprojekt Entelu, Energoprojekt Niskogradnji i Energoprojekt Hidroinženjeringu; i
- finansijskog dobitka u iznosu od 107.158 hiljada dinara, pre svega po osnovu neto pozitivnih kursnih razlika i prihoda po osnovu valutne klauzule.

U odnosu na uporedni period prethodne godine, smanjenje **bruto rezultata** sistema Energoprojekt u 2019. godini u iznosu od 191.193 hiljada dinara evidentirano je i pored značajnog povećanja poslovnog dobitka u iznosu od 637.842 hiljada dinara i povećanja finansijskog dobitka u iznosu od 96.989 hiljada dinara, pre svega, jer je u 2019. godini zabeleženo smanjenje ostalih prihoda u iznosu od 1.064.447 hiljada dinara (u 2018. godini ostali prihodi su iznosili 1.367.763 hiljada dinara, dok u 2019. godini iznose 303.316 hiljada dinara).

Ostali prihodi u iznosu od 1.367.763 hiljada dinara u 2018. godini, najvećim delom su rezultat evidentiranja sledećih prihoda:

- prihoda po osnovu ukidanja rezervisanja za projekat Energozentar Minsk, Belorusija u iznosu od 496.125 hiljada dinara,
- prihoda po osnovu prodaje učešća u kapitalu u Energoprojekt Garant a.d.o. i Beogradsko mešovito preduzeće a.d. u iznosu od 354.523 hiljada dinara i
- prihoda po osnovu naplaćenih otpisanih potraživanja u Energoprojekt Opremi (od društva International Project Services ltd. – ogranak na projektu RTB Bor - na osnovu sporazuma i od Kiničkog centra Srbije - po osnovu dobijenog sudskog spora) u iznosu od 120.195 hiljada dinara.

Zarada po akciji

Pokazatelj	01.01-31.12.19.	01.01-31.12.18.
Neto dobitak koji pripada akcionarima matičnog društva (u 000 dinara)	585.412	445.593
Prosečan ponderisani broj običnih akcija tokom perioda	10.833.592	10.833.592
Zarada po akciji (u dinarima)	54,04	41,13

Neto dobitak po akciji izračunava se tako što se dobit pripisiva akcionarima podeli ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija u emisiji tokom godine, koji ne uključuje obične akcije koje je Društvo (Društva u Sistemu) otkupilo i koje se drže kao sopstvene akcije.

Ostvarena cena u trgovanju (na poslednji dan izveštajnog perioda - 31. decembar 2019. godine) matičnog društva Energoprojekt Holding a.d. iznosila je 670 dinara po akciji (tokom 2019. godine cena akcija se kretala u intervalu od 600 do 758 dinara), što je bilo ekvivalentno tržišnoj kapitalizaciji Društva u iznosu od 7.323.965.640 dinara. Odnos tržišne i knjigovodstvene (obračunske) cene (P/B) iznosio je 0,81. Ukupno ostvareni promet akcija Energoprojekt Holding

a.d. u 2019. godini iznosio je 142.074.678 dinara, što akcije ENHL svrstava na 9. mesto rang liste najtrgovanijih akcija na Beogradskoj berzi u 2019. godini. Prosečan promet iznosio je 563.788 dinara. Prosečna ostvarena cena trgovanja iznosila je 642 dinara po akciji.

Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu, promena u poslovnim politikama društva i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo

Polazeći od strateškog opredeljenja trajnog i održivog razvoja sistema Energoprojekt orijentisanog ka kontinuelnom uvećanju profitabilnosti, poslovanja na tradicionalnim tržištima (u zemlji i inostranstvu), ekonomski isplative uposlenosti resursa kao i globalnih makroekonomskih tokova, planirani su sledeći poslovni zadaci za 2020. godinu:

Prioritetni zadaci:

- Ugovaranje novih poslova i obezbeđenje kontinuiranog rada društava iz sistema Energoprojekt;
- Obezbeđenje likvidnosti – aktivnosti na naplati potraživanja i optimizaciji kreditne zaduženosti društava iz sistema Energoprojekt;
- Obezbeđenje preduslova za realizaciju poslovnih aktivnosti društava iz sistema Energoprojekt;

Ostali poslovni zadaci:

- Realizacija tekućih poslova uz adekvatno rešavanje ugovorne problematike, sa imperativnim ciljem da se ostvaruje zadovoljavajući profit na svakom projektu;
- Poslovna i finansijska stabilizacija sistema uz aktivan rad na naplati starih potraživanja;
- Prilagođavanje marketinških aktivnosti i stvaranje poslovnih uslova za nova ugovaranja i maksimalno zapošljavanje postojećih kapaciteta;
- Racionalizacija poslovanja, kvalitetnije planiranje i kontrola uz tehnološki i organizacioni razvoj;
- Uključenje svih resursa i imovine preduzeća u poslovne procese;
- Razvoj lokacija, uključenje u koncesije i privatne investicije;

- Jačanje poslovne saradnje kroz projektnu i funkcionalnu saradnju uz stalno jačanje korporativnih funkcija;
- Razvoj društva će se planirati i sagledavati kroz moguće organizacione promene i tržišno usklađivanje;
- Transparentnost poslovanja i prezentacije Energoprojekta u javnosti, kroz davanje relevantnih informacija preko Berze i redovne komunikacije sa investitorima, partnerima i stručnom javnošću, u zemlji i u inostranstvu.

Najznačajnije pretnje i opasnosti kojima je društvo izloženo su: Produžavanje i produbljivanje globalne ekonomske krize i krize u evro zoni; Konkurencija stranih kompanija iz mnogoljudnih zemalja sa jeftinom radnom snagom; Konkurencija stranih firmi kojima su dostupnija jeftinija finansijska sredstva; Institucionalne promene na domaćem i odabranim stranim tržištima; Zavisnost poslovanja od političke stabilnosti tržišta na kojima Energoprojekt realizuje projekte i slično.

Poslovanje Energoprojekta u zemlji i na inostranim tržištima zahteva uspostavljanje sistema za pravovremeno prepoznavanje i upravljanje rizicima poslovanja koje treba da budu sastavni deo svih izvršnih funkcija, i jedna je od osnovnih funkcija unutrašnje revizije društva. Na razvoju strategije upravljanja rizicima radiće se intenzivno i planski u narednom periodu, u skladu sa utvrđenim godišnjim planom sektora unutrašnjeg nadzora Energoprojekt Holding a.d. za 2020. godinu.

Važni značajni događaji koji su nastupili nakon proteka poslovne godine za koju je izveštaj pripremljen

Hipoteka na nekretnini – poslovna zgrada Energoprojekt

Na osnovu odluke Skupštine akcionara Društva od 15.01.2020. godine, a po osnovu bankarskih aranžmana sa:

- Erste banka a.d. Novi Sad u iznosu od 32.200.000,00 EUR po Ugovoru o višenamenskom okvirnom limitu br.OVLC003/20 (hipotekarni dužnik Energoprojekt Holding i dužnici: Energoprojekt Visokogradnja, Energoprojekt Niskogradnja, Energoprojekt Oprema, Energoprojekt Hidroinženjering, Energoprojekt Industrija i Energoprojekt Energodata),

- Unicredit banka Srbija a.d. Beograd u iznosu od 5.100.000,00 EUR po Ugovoru o revolving liniji za izdavanje bankarskih garancija br. RL 0028/20 (hipotekarni dužnik Energoprojekt Holding i dužnici: dužnici: Energoprojekt Visokogradnja, Energoprojekt Niskogradnja, Energoprojekt Oprema),
- Unicredit banka Srbija a.d. Beograd u iznosu od 8.688.287,47 EUR po Ugovoru o kratkoročnom kreditu br. RL 0029/20 (hipotekarni dužnik Energoprojekt Holding i dužnici: Energoprojekt Visokogradnja, Energoprojekt Niskogradnja i Energoprojekt Oprema),
- OTP banka Srbija u iznosu od 14.159.060,12 EUR po osnovu Generalnog ugovora o kratkoročnoj višenamenskoj revolving liniji br. 01/13, sa svim izmenama uključujući tu naročito Aneks 25 (hipotekarni dužnik Energoprojekt Holding i dužnici: Energoprojekt Visokogradnja, Energoprojekt Niskogradnja, Energoprojekt Oprema i Energoprojekt Hidroinženjering) i
- OTP banka Srbija u iznosu od 3.218.846,31 EUR po osnovu Okvirnog ugovoru o izdavanju bankarskih garancija, akreditiva i obavezujućih pisma o namerama br. OUG 2125/16, sa svim izmenama uključujući tu naročito Aneks 14 (dužnik Energoprojekt Hidroinženjering, hipotekarni dužnik Energoprojekt Holding i solidarni dužnici: Energoprojekt Visokogradnja, Energoprojekt Niskogradnja i Energoprojekt Oprema)

dana 31.01.2020. godine konstituisana je izvršna vansudska hipoteka na poslovnoj zgradi Energoprojekt, list Nepokretnosti broj 2652, KO Novi Beograd, u korist predmetnih poverilaca, na osnovu Založne izjave Društva overene pred nadležnim organom u skladu sa Zakonom o hipoteci.

Hipoteka na nekretnini - kompleks Stara Pazova

Na osnovu odluke Skupštine akcionara Energoprojekt Visokogradnja od 12.02.2020. godine, a po osnovu bankarskog aranžmana sa:

- OTP Banka Srbija a.d. po osnovu Aneksa 1 Generalnog ugovora o kratkoročnoj višenamenskoj revolving liniji br. MRL 11/20 na EUR 21.123.000 kao i svih eventualnih budućih aneksa (hipotekarni dužnik Energoprojekt Visokogradnja i dužnici: Energoprojekt Holding, Energoprojekt Niskogradnja, Energoprojekt Oprema i Energoprojekt Hidroinženjering), dana 19.02.2020. godine je konstituisana izvršna vansudska hipoteka na zemljištu i objektima Komplexa Stara Pazova sve upisano u listu nepokretnosti broj 10503 KO Stara Pazova kao privatna svojina privrednog društva Energoprojekt Visokogradnje obim udela 1/1, u korist OTP Banka Srbija a.d., na osnovu Založne izjave Energoprojekt Visokogradnje overene pred nadležnim organom u skladu sa Zakonom o hipoteci.

Hipoteka na nekretnini - kompleks Samački hotel

Na osnovu odluke Nadzornog odbora Energoprojekt Holding od 20.03.2020. godine, a po osnovu bankarskog aranžmana sa:

- OTP Banka Srbija a.d. po osnovu Aneksa 2 Generalnog ugovora o kratkoročnoj višenamenskoj revolving liniji br. MRL 11/20 na 21.123.000 EUR kao i svih eventualnih budućih aneksa (Hipotekarni dužnik Energoprojekt Holding i dužnici: Energoprojekt Visokogradnja, Energoprojekt Niskogradnja, Energoprojekt Oprema i Energoprojekt Hidroinženjering), dana 13.03.2020. godine je konstituisana izvršna vansudska hipoteka na objektu Samački hotel i pratećim objektima sve upisano u listu nepokretnosti broj 2734 KO Zemun Polje kao privatna svojina privrednog društva Energoprojekt Holdinga obim udela 1/1, u korist OTP Banka Srbija a.d., na osnovu Založne izjave Energoprojekt Holdinga overene pred nadležnim organom u skladu sa Zakonom o hipoteci.

Založna izjava na potraživanjima na projektu Energocentar Minsk, Belorusija

Na osnovu odluke sa 38. vanredne Skupštine Energoprojekt Opreme od 30.01.2020. godine odobreno je uspostavljanje zaloge na potraživanju za isporučenu opremu po Arbitražnoj odluci za projekat Energocentar Minsk, Belorusija u iznosu od 18.928.532,76 USD u korist banaka za iznos kreditnog podlimita po osnovu bankarskih aranžmana/garancijsko-kreditnih linija, i to:

- OTP bank Srbija a.d., Beograd do iznosa kreditnog podlimita u iznosu od 11.073.180,63 EUR uvećanog za iznos obračunate kamate, zatezne kamate, naknade, naknade štete, regularnih troškova ili bilo kojih drugih troškova i naknada po ugovoru,
- Erste bank a.d. Novi Sad do iznosa kreditnog podlimita u iznosu od 8.000.000,00 EUR uvećanog za iznos obračunate kamate, zatezne kamate, naknade, naknade štete, regularnih troškova ili bilo kojih drugih troškova inaknada po ugovoru i
- Unicredit bank Srbija a.d. Beograd do iznosa kreditnog podlimita u iznosu od 8.688.287,47 EUR uvećanog za iznos obračunate kamate, zatezne kamate, naknade, naknade štete, regularnih troškova ili bilo kojih drugih troškova i naknada po ugovoru.

Ugovor o zalozi na potraživanjima je upisan u Registar založnog prava na nepokretnim stvarima i pravima, rešenjem broj 821-1/2020 od 14.02.2020. godine.

Vanredno stanje uslovljeno globalnom pandemijom izazvanom virusom COVID 19

Nakon datuma bilansa stanja proglašena je globalna pandemija izazvana virusom COVID 19, a vanredno stanja je zbog epidemije uvedeno u Republici Srbiji 15.03.2020. godine.

U ovom trenutku i u uslovima stalnog produbljivanja mera od strane Vlade Republike Srbije rukovodstvo nije u mogućnosti da proceni ukupne efekte i uticaj na poslovanje sistema Energoprojekt i na finansijski rezultat za 2020. godinu.

Rukovodstvo preduzima sve mere kako bi se obezbedili uslovi za nesmetani nastavak poslovanja Društva tako da se princip stalnosti poslovanja ne dovede u pitanje.

Navedene činjenice ne zahtevaju korekciju finansijskih izveštaja za period 01.01.2019. - 31.12.2019. godine.

Nakon dana bilansa stanja, osim gore navedenih nekorektivnih događaja posle izveštajnog perioda, nije bilo događaja koji bi bitnije uticali na verodostojnost iskazanih finansijskih izveštaja.

Relevantne poslovne vesti o bitnim događajima redovno se objavljuju na web sajtu Energoprojekt Holding a.d. (<http://www.energoprojekt.rs>) i Beogradske berze (na srpskom i engleskom jeziku), u sklopu obaveza vezanih za kotiranje na Prime listingu Beogradske berze.

Značajniji poslovi sa povezanim licima

Shodno zahtevima iz MRS 24 – Obelodanjivanja povezanih strana, u nastavku je izvršeno obelodanjivanje odnosa, transakcija i dr., između Društva i povezanih strana.

Sa aspekta **povezanih pravnih lica**, u sledeće dve tabele su prikazane transakcije koje rezultiraju iskazanim prihodom i rashodom u bilansu uspeha, i iskazanim obavezama i potraživanjima (pod kojim smo u svrhu obelodanjivanja odnosa sa povezanim stranama uključili sva salda u Aktivi Društva) u bilansu stanja.

Prihodi i rashodi od povezanih pravnih lica	u 000 dinara	
	2019.	2018.
<i>Prihodi:</i>	.	.
a) EP Garant a.d.o.		865
b) EP Visokogradnja a.d.	71.984	102.495
c) EP Niskogradnja a.d.	95.869	234.245
d) EP Hidroinženjering a.d.	13.059	12.783
e) EP Entel a.d.	44.960	472.985
f) EP Energodata a.d.	6.022	8.144
g) EP Industrija a.d.	6.236	6.143
h) EP Urbanizam i arhitektura a.d.	3.688	4.133
i) EP Oprema a.d.	43.391	46.757
j) EP Sunnyville d.o.o.	24.870	25.785
k) EP Park 11 d.o.o.	16.978	21.681
l) I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	4	
m) Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading		10
n) Dom 12 S.A.L.		
o) Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija	1	
p) Enjub d.o.o.	6.580	9.752
q) Napred Razvoj a.d.	3.756	
<i>Svega</i>	<i>337.398</i>	<i>945.778</i>
<i>Rashodi:</i>		
a) EP Garant a.d.o.		491
b) EP Visokogradnja a.d.	15.278	10.719
c) EP Niskogradnja a.d.	6.791	5.661
d) EP Hidroinženjering a.d.	57	43
e) EP Entel a.d.	197	237
f) EP Energodata a.d.	12.030	15.762
g) EP Industrija a.d.	2.001	50
h) EP Urbanizam i arhitektura a.d.	150	27.926
i) EP Oprema a.d.	17.181	14.502
j) EP Sunnyville d.o.o.	3.843	1.496
k) EP Park 11 d.o.o.	181	24
l) I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	1	
m) Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading	1.767	
n) Dom 12 S.A.L.		
o) Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija	13	
p) Enjub d.o.o.	942	529
q) Napred Razvoj a.d.	40.391	
<i>Svega</i>	<i>100.823</i>	<i>77.440</i>

Potraživanja i obaveze od povezanih pravnih lica	u 000 dinara	
	31.12.2019.	31.12.2018.
<i>Potraživanja:</i>		
a) EP Garant a.d.o.		
b) EP Visokogradnja a.d.	735.436	1.183.045
c) EP Niskogradnja a.d.	246.791	770
d) EP Hidroinženjering a.d.	8.609	19.186
e) EP Entel a.d.	3.524	686
f) EP Energodata a.d.	10.067	130.929
g) EP Industrija a.d.	134	637
h) EP Promet d.o.o.		
i) EP Urbanizam i arhitektura a.d.	18.637	16.252
j) EP Oprema a.d.	5.108	269.173
k) EP Sunnyville d.o.o.	455.852	796.141
l) EP Park 11 d.o.o.	93.161	191.856
m) I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	362	359
n) Dom 12 S.A.L.		
o) Enjub d.o.o.	162.407	235.025
p) Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija	1.503	836
q) Napred Razvoj a.d.		
<i>Svega</i>	<i>1.741.591</i>	<i>2.844.895</i>
<i>Obaveze:</i>		
a) EP Garant a.d.o.		
b) EP Visokogradnja a.d.	406	683
c) EP Niskogradnja a.d.	2.895	2.471
d) EP Hidroinženjering a.d.	3.840	
e) EP Entel a.d.	3.841	
f) EP Energodata a.d.	4.667	
g) EP Industrija a.d.	5.866	14
h) EP Promet d.o.o.		
i) EP Urbanizam i arhitektura a.d.	2.298	693
j) EP Oprema a.d.	1.488	
k) EP Sunnyville d.o.o.		
l) EP Park 11 d.o.o.		
m) I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija		
n) Dom 12 S.A.L.		
o) Enjub d.o.o.		
p) Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija		
q) Napred Razvoj a.d.	1.202.807	
<i>Svega</i>	<i>1.228.108</i>	<i>3.861</i>

Potraživanja od povezanih pravnih lica potiču uglavnom iz transakcija prodaje usluga i dospevaju u roku od 15 dana od datuma fakture.

Obaveze prema povezanim pravnim licima potiču uglavnom od kupovnih transakcija i dospevaju u rasponu od 5 do 30 dana nakon datuma kupovine. Obaveze ne sadrže kamatu.

Društvo nema date instrumente obezbeđenja plaćanja na ime obaveza prema povezanim pravnim licima.

Aktivnosti društva na polju istraživanja i razvoja

U toku su aktivnosti na daljem razvoju i implementaciji adekvatnog poslovnog i informacionog sistema, primerenog aktuelnom obimu i planiranom rastu poslovanja, kao i aktivnosti u vezi pune primene integrisanog dokument menadžment sistema (DMS).

Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Energoprojekt Holding a.d. je u junu mesecu 2019. godine završio resertifikaciju uspostavljena tri integrisana menadžment sistema prema standardima ISO 9001:2015 upravljanje kvalitetom, ISO 14001:2015 upravljanje zaštitom životne sredine i OHSAS 18001:2007 upravljanje bezbednošću i zdravljem na radu.

Eksterna provera revizorske kuće „Lloyd’s Register“ uspešno je okončana 20.6.2019. godine, a sertifikat je produžen na tri godine.

Resertifikacija IMS po novim standardima uspešno je okončana i u zavisnim društvima iz sistema Energoprojekt.

Poslovne aktivnosti se redovno usklađuju sa primenljivim zahtevima pozitivne zakonske regulative u segmentu zaštite životne i utvrđuju se odgovarajući programi zaštite životne sredine. Pomenuti programi sprovode se kroz analize i vrednovanja uticaja odnosno rizika u oblasti zaštite životne sredine, kao i kroz odgovarajuća tehničko-tehnološka rešenja i uputstva za otklanjanje i/ili smanjenje štetnih uticaja na životnu sredinu. U tom smislu, rukovodstvo Energoprojekta organizuje i stalno prati, preispituje i usmerava aktivnosti svih organizacionih delova, službi i pojedinaca kako bi ova politika IMS bila u potpunosti ostvarivana.

Aktivnosti društva na zaštiti životne sredine integrisane su i sprovode se u skladu sa poslovnom filozofijom i kroz zajedničke aktivnosti na nivou sistema Energoprojekt. Tako se kao primer

može navesti "Projekat upravljanja otpadom", koji se sprovodi koordinisano, u skladu sa "Pravilnikom o upravljanju otpadom u poslovnoj zgradi Energoprojekta". Učešće predstavnika svakog društva iz sistema Energoprojekt u radnom timu za upravljanje otpadom je garancija da će sve planirane aktivnosti na najjeftiniji i najefikasniji način biti i sprovedene: npr. selekcija različitog kancelarijskog materijala (iskorišćeni papir, istrošene baterije, akumulatori, rashodovani električni i elektronski uređaji), reciklaža istog, kao i njegovo odlaganje u skladu sa propisanim standardima, i slično.

Podaci o otkupu sopstvenih akcija, odnosno udela;

Na osnovu Odluke o sticanju sopstvenih akcija na regulisanom tržištu, koju je doneo Nadzorni odbor Društva dana 13.02.2017. godine, Društvo je steklo, kupovinom na Beogradskoj berzi po ceni od 124.148 hiljada RSD, 97.700 sopstvenih akcija (što iznosi 0,89376% od ukupnog broja akcija sa pravom glasa) čija nominalna vrednost iznosi 49.827 hiljada RSD.

U toku 2019. godine nije bilo poništenja, otkupa ili prodaje sopstvenih akcija.

Postojanje ogranaka;

Energoprojekt Holding a.d. nema registrovane ogranke u Srbiji.

Sedište matičnog i zavisnih društava je u ulici Bulevar Mihaila Pupina broj 12, Novi Beograd.

Detaljni pregledi i komentari poslovanja (ino) entiteta sistema Energoprojekt iskazani su u okviru napomena uz konsolidovane finansijske izveštaje Energoprojekt Holding a.d. i napomena uz konsolidovane finansijske izveštaje zavisnih društava.

Korišćeni finansijski instrumenti od značaja za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja;

Finansijski instrumenti uključuju finansijska sredstva i obaveze koje se evidentiraju u bilansu stanja Društva, počevši od momenta kada Društvo ugovornim obavezama postane vezano za finansijski instrument, a zaključno sa gubitkom kontrole nad pravima koja proizilaze iz finansijskog sredstva (realizacijom, isticanjem, ustupanjem itd.), to jest sa izmirenjem, ukidanjem ili isticanjem finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze, shodno odredbama MRS 32, mogu imati veliki broj javnih oblika, kao što su: gotovina, instrument kapitala drugog entiteta, ugovorno pravo

primanja gotovine, drugog finansijskog sredstva ili razmene finansijskih sredstava i obaveza sa drugim entitetom koji su za Društvo potencijalno povoljni; ugovorna obaveza davanja gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom entitetu, ili pravo razmenjivanja finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza sa drugim entitetom prema potencijalno nepovoljnim uslovima za Društvo, itd.

Iskazivanje i knjigovodstveno evidentiranje vezano za finansijske instrumente je uslovljeno njihovom klasifikacijom koju, shodno karakteristikama finansijskih instrumenta, vrši rukovodstvo Društva.

Pri klasifikaciji svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta, rukovodstvo Društva može da ga klasifikuje u jednu od četiri moguće vrste finansijskih instrumenata koje su precizirane odredbama MRS 39, i to:

- finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća,
- zajmovi (kredit) i potraživanja i
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

U okviru napomena uz finansijske izveštaje detaljno su opisani svi relevantni finansijski instrumenti od značaja za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja.

Ciljevi i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima i politika zaštite svake značajne vrste planirane transakcije za koju se koristi zaštita; Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocena njihove efektivnosti;

Neizvesnost po pitanju budućih događaja je jedna od osnovnih specifičnosti poslovanja u uslovima tržišnog privrednog ambijenta, koja se ogleda u više mogućih, odnosno potencijalnih ishoda. Usled neizvesnosti, to jest usled nepoznavanja i nesigurnosti koji će se od potencijalnih događaja stvarno desiti, pravni subjekti su u poslovanju izloženi raznovrsnim rizicima, a koji mogu imati uticaj na njihovu buduću tržišnu poziciju.

Sa aspekta Društva, postoji veliki broj potencijalnih rizika koji u različitom intenzitetu mogu da imaju negativan uticaj na stanje i poslovanje Društva.

Pojedini (specifični) rizici su uslovljeni internim faktorima, kao što su, na primer: *rizik koncentracije*, koji se u slučaju Društva može manifestovati izloženosti ka jednoj ili manjoj grupi kupaca ili dobavljača; *operativni rizik*, koji se manifestuje u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled nenamernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim sistemima u Društvu i sl.;

reputacioni rizik, pod kojim se podrazumeva mogućnost pogoršanja tržišne pozicije Društva zbog gubitka poverenja, to jest stvaranja negativne slike javnosti (državne institucije, dobavljači, kupci, itd.) o poslovanju Društva; *pravni rizik*, koji se ispoljava u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled kazni i sankcija proisteklih iz sudskih sporova zbog neispunjavanja ugovornih ili zakonskih obaveza; itd.

Kako je većina ovih, kao i pojedinih ostalih nepomenutih rizika, predmet delova Napomena ili drugih internih akata Društva (na primer, minimiziranje operativnog rizika, putem usvojenih procedura i radnih instrukcija, između ostalog, predmet je Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva), u nastavku će se fokus staviti na razmatranje **finansijskih rizika**, pod kojima se, pre svega, misli na:

- kreditni rizik,
- tržišni rizik i
- rizik likvidnosti.

Finansijski rizici su značajno uslovljeni (eksternim) faktorima koji nisu neposredno pod kontrolom Društva. U tom smislu, na visinu finansijskog rizika značajno utiče stanje okruženja Društva, koje nije opredeljeno samo razvijenošću privrednog okruženja, već i pravnim, finansijskim i drugim relevantnim aspektima koji opredeljuju visinu sistemskih rizika.

Generalno, komparativno posmatrano sa tržištima razvijenih privreda, društva koja posluju na tržištima, kako nedovoljne privredne razvijenosti i makroekonomske stabilnosti, tako i visoke nelikvidnosti, kao što je Republika Srbija, značajno su izložena finansijskim rizicima. Pored navedenog, nedovoljna razvijenost finansijskog tržišta onemogućava korišćenje široke lepeze instrumenata „*hedžinga*“ koja su karakteristična za razvijena tržišta. Tako, na primer, društva koja posluju u Republici Srbiji nemaju mogućnost korišćenja većeg broja derivatnih finansijskih instrumenata u upravljanju finansijskim rizicima, iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano kontinuirano tržište finansijskih instrumenata.

Upravljanje finansijskim rizicima je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja, usmeren ka minimiziranju potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva, u uslovima nepredvidivosti finansijskog tržišta.

Uvažavajući ograničenja u upravljanju finansijskim rizicima karakteristična za poslovanje na tržištu Srbije, jasna je neophodnost da se ovoj problematici adekvatno pristupi, što je prepoznato i od strane rukovodstva Društva. Suštinski, upravljanje finansijskim rizicima u Društvu treba da obezbedi da *rizični profil Društva* uvek bude u skladu ka *sklonošću Društva ka rizicima*, odnosno u skladu sa prihvatljivom strukturom i nivoom rizika koje Društvo namerava da preuzima za potrebe ostvarivanja svoje poslovne strategije i ciljeva.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usled neizvršavanja, u preciziranim rokovima, obaveze dužnika prema Društvu.

Pod kreditnim rizikom se ne podrazumevaju samo dužničko-poverilački odnosi koji proizilaze iz prodaje proizvoda Društva, već i oni kreditni rizici koji proizilaze iz drugih finansijskih instrumenata, kao što su, na primer, potraživanja Društva po osnovu dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana.

Društvo ima značajne koncentracije kreditnog rizika naplate potraživanja od pojedinih kupaca, koji imaju veoma dug period kreditiranja od strane Društva zbog njihove nedovoljne likvidnosti.

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva zbog gubitaka u okviru bilansnih pozicija, nastalih kao posledica negativnih tržišnih kretanja cena i drugih relevantnih finansijskih parametara.

Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika;
 - kamatnog rizika; i
 - rizika od promene cena.
- **Valutni rizik**, koji se još naziva devizni rizik ili rizik od promene kurseva, je rizik od fluktuiranja fer vrednosti ili budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta usled promene deviznih kurseva. Valutni rizik se ispoljava kod finansijskih instrumenata koji su označeni u stranoj valuti, to jest u valuti koja je različita od valute (funkcionalne) u kojoj su finansijski instrumenti u finansijskim izveštajima odmereni.

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promene kurseva stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno evrom.

Izvršena analiza osetljivosti, pokazuje da bi promena kurseva značajnije uticala na promenu rezultata društva, pa se može zaključiti da je Društvo značajno izloženo valutnom riziku.

- **Kamatni rizik** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na rezultat i kapital Društva zbog nepovoljnih promena kamatnih stopa. Društvo je ovoj vrsti rizika izložen preko pozicija finansijskih obaveza za kredite uzete sa potencijalno promenljivim kamatnim stopama (Euribor). **Izvršena analiza osetljivosti, pokazuje da je Društvo izloženo kamatnom riziku.**

- **Rizik od promene cena** je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog

instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju usled kamatnog ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu. **Ova vrsta rizika nije izražena u društvu.**

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća da izmiruje dospеле obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

Rezultati racio analize pokazuju da je Društvo tokom godine imalo zadovoljavajući stepen likvidnosti, odnosno da nije imalo poteškoća da izmiruje dospеле obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

U navedenom kontekstu ističemo da:

- uvažavajući dinamičnu prirodu poslovanja Društva, finansijska služba teži da održi fleksibilnost finansiranja, što, pored ostalog, podrazumeva držanje na raspolaganju postojećih kreditnih linija, kao i proširenje istih; i
- Rukovodstvo vrši kontinuirani nadzor nad rezervama likvidnosti Društva, koja obuhvataju raspoložive neiskorišćene kreditne linije, gotovinu i gotovinske ekvivalente, kao i likvidne potencijale shodno očekivanim novčanim tokovima.

Predmetna problematika je definisana i realizuje se u skladu sa usvojenim internim aktima društva:

- *"Pravilnik o osnovama sistema interne kontrole i upravljanju rizikom u Energoprojekt Holding a.d."* .
- *"Pravilnik o radu sektora unutrašnjeg nadzora Energoprojekt Holding a.d."* .
- *"Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Energoprojekt Holding a.d."* .

Sva društva iz sistema Energoprojekt su usvojila i primenjuju svoje pojedinačne akte, kojima je regulisana navedena materija.

Većina navedenih, kao i pojedinih ostalih nepomenutih rizika, predmet je Napomena uz finansijske izveštaje (gde je fokus, pre svega, stavljen na razmatranje finansijskih rizika: kreditni rizik, tržišni rizik i rizik likvidnosti) i/ili drugih internih akata Društva.

Izjava o primeni kodeksa korporativnog upravljanja

Energoprojekt Holding a.d. primenjuje sopstveni kodeks korporativnog upravljanja (koji je usvojen na 11. sednici Upravnog odbora Energoprojekt Holding a.d. održanoj 26.01.2012. godine). Isti je javno dostupan na internet stranici društva (www.energoprojekt.rs).

Kodeksom korporativnog upravljanja Energoprojekt Holding a.d. uspostavljeni su principi korporativne prakse i organizacione kulture u skladu sa kojima se ponašaju nosioci korporativnog upravljanja Energoprojekt Holding a.d., a naročito u vezi sa pravima akcionara, okvirima i načinom delovanja nosilaca korporativnog upravljanja, javnošću i transparentnošću poslovanja društva. Osnovni cilj kodeksa je uvođenje dobrih poslovnih običaja u domenu korporativnog upravljanja, koji treba da omoguće ravnotežu uticaja njegovih nosilaca, konzistentnost sistema kontrole i jačanje poverenja akcionara i investitora u društvo, a sve u cilju dugoročnog poslovnog razvoja društva.

Organi društva ulažu napore da principi ustanovljeni Kodeksom, kada za tim postoji potreba, budu detaljnije razrađeni u okvirima drugih opštih akata društva. U samoj primeni, ne postoje bitna odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja.

U skladu sa Pravilnikom o listingu Beogradske berze, istovremeno sa godišnjim izveštajem o poslovanju, Energoprojekt Holding a.d. dostavlja i javno objavljuje popunjen "Upitnik o praksi korporativnog upravljanja" i saglasan je da se isti može javno objaviti na internet stranici Beogradske berze.

Sva društva iz sistema Energoprojekt usvojila su i primenjuju sopstvene kodekse korporativnog upravljanja, kojim je regulisana navedena materija.

Energoprojekt Holding a.d.

Izvršni direktor za finansije, računovodstvo i plan

Siniša Tekić, dipl. ek.

Energoprojekt Holding a.d.

Generalni direktor

Stojan Čolakov, dipl. inž.

4. IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE IZVEŠTAJA

Prema našem najboljem saznanju, godišnji finansijski izveštaji za 2019. godinu sastavljeni su uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i daju istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu javnog društva, uključujući i društva koja su uključena u konsolidovane izveštaje.

Lice odgovorno za sastavljanje godišnjeg izveštaja:

Energoprojekt Holding a.d.

Izvršni direktor za finansije/racunovodstvo i plan

Siniša Tekić, dipl. ek.

Zakonski zastupnik:

Energoprojekt Holding a.d.

Generalni direktor

Stojan Čolakov, dipl. inž.

5. ODLUKA NADLEŽNOG ORGANA DRUŠTVA O USVAJANJU GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA *

Napomena *:

- Finansijski izveštaji Energoprojekt Holding a.d. za 2019. godinu utvrđeni su 26. februara 2020. godine na 81. sednici Nadzornog odbora izdavaoca, s tim što su korigovane napomene utvrđene od strane Nadzornog odbora Društva dana 30.04.2020. godine na 87. sednici Društva, i isti su predmet revizije od strane eksternog revizora. Godišnji izveštaj društva u momentu objavljivanja još uvek nije usvojen od strane nadležnog organa društva (Skupštine akcionara). Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o usvajanju Godišnjeg izveštaja.

6. ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA *

Napomena *:

- Odluka o raspodeli dobiti društva za 2019. godinu doneće se na redovnoj godišnjoj skupštini akcionarskog društva. Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o raspodeli dobiti društva.

Javno društvo je dužno da sastavi godišnji izveštaj, objavi javnosti i dostavi ga Komisiji, a regulisanom tržištu, odnosno MTP, dostavlja ovaj izveštaj ukoliko su hartije od vrednosti tog društva uključene u trgovanje, i to najkasnije četiri meseca nakon završetka svake poslovne godine, kao i da obezbedi da godišnji finansijski izveštaj bude dostupan javnosti tokom najmanje pet godina od dana objavljivanja.

Društvo odgovara za tačnost i istinitost podataka navedenih u godišnjem izveštaju.

U Beogradu, April 2020. god.

Lice odgovorno za sastavljanje godišnjeg izveštaja:

Izvršni direktor za finansije, računovodstvo i plan

Energoprojekt Holding a.d.

Siniša Tekić, dipl. ek.

Zakonski zastupnik:

Generalni direktor

Energoprojekt Holding a.d.

Stojan Čolakov, dipl. inž.